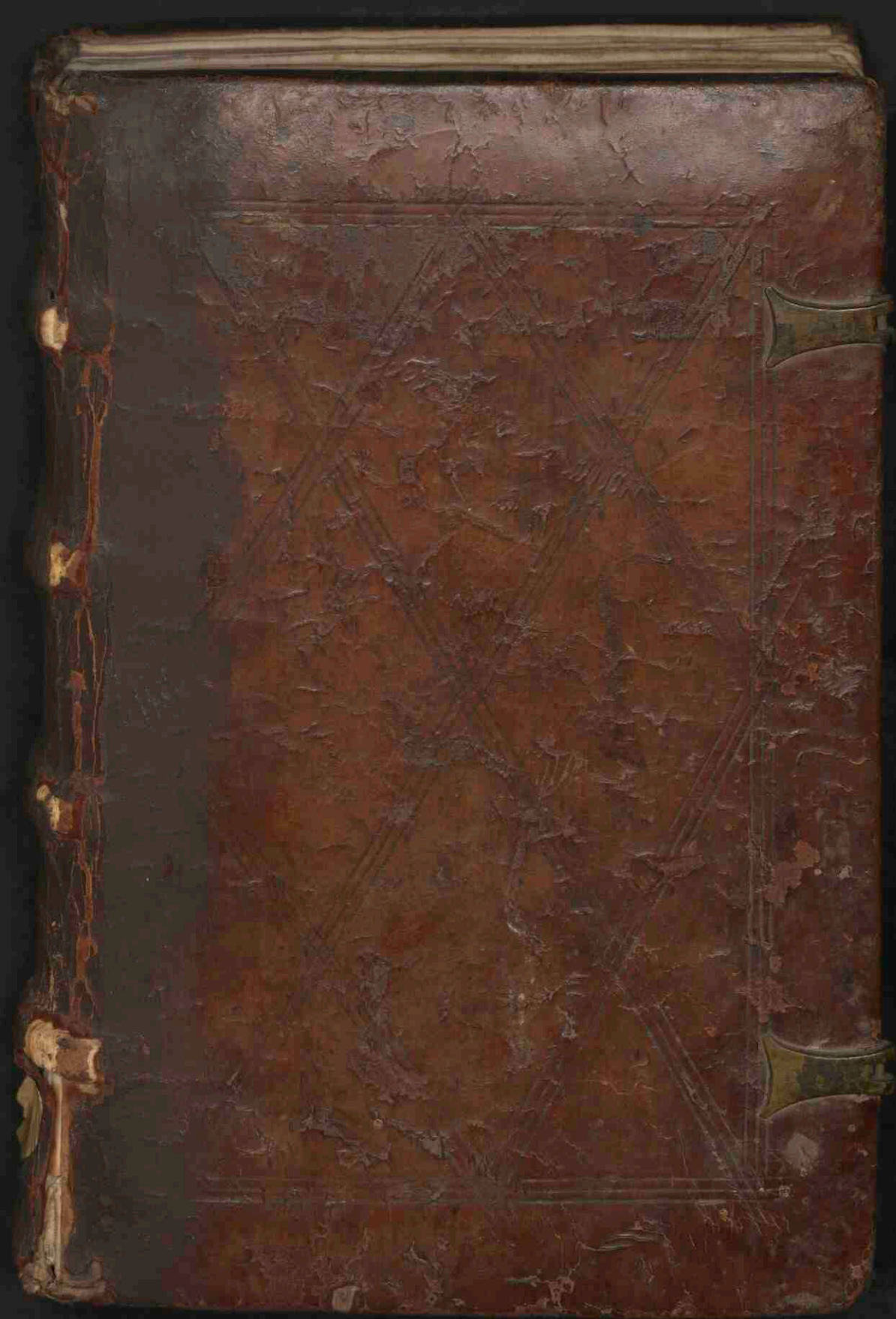

Liber de consolatione theologiae : compendium

<https://hdl.handle.net/1874/334140>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 253

Pertinet ad carthusienses prope Traiectum inferius

Hs.
4 J 8

*1407
No 8*

340 (*Eccl.* 358, *antea* 260c.) *Membr.* 4°. 111 ff. *Saec.* XIV?—XV.

Liber de consolatione humanae vitae, scriptus a quodam fratre Carthusiensi domus Novae Lucis prope Traiectum, fol. 1—75.

Fol. 1a. Incipit prologus in libro de consolacione humane vite. Quoniam secundum apostolum quaecunque scripta sunt, cet. Fol. 75b. Explicit liber presens qui dicitur de consolacione humane vite scriptus per quendam fratrem professum domus noue lucis prope Traiectum ordinis carthusiensis qui petit orari pro se propter deum. Fol. 76—79 vacat.

Petrus (de Alliaco), Cameracensis episcopus, Epistola contra calumniantes ordinis Carthusiensis „de non esu carnum,” fol. 80b—96b.

Fol. 80b. Epistola magistri Petri cet. Fol. 81a Religioso viro Fratri Johanni de Gouhenans ord. carthus. Petrus, cet. Fol. 97 vacat.

Joh. Gerson, Epistola de eadem materie, fol. 98b—111b.

Fol. 98b. Epistola magistri ihoannis (sic) Gerson, cet. Fol. 99a. Egregio viro Johanni de Gouhenans qui olim, cet.

„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum inferius.”

340

Liber de consolatione humanae vitae, scriptus a quodam fratre Carthusiensi domus Novae Lucis prope Traiectum, fol. 1—75.

Iste frater Carthusiensis videtur solummodo fuisse amanuensis qui hunc codicem transscripsit. Libellus hic, qui etiam invenitur in cod. 204, qui quae ibidem titulum praefert *De consolatione theologiae*, est compendium operis JOANNIS DE TAMBACO, *De consolatione theologiae*. Cf. quae scripsimus ad cod. 204 fol. 1—41.

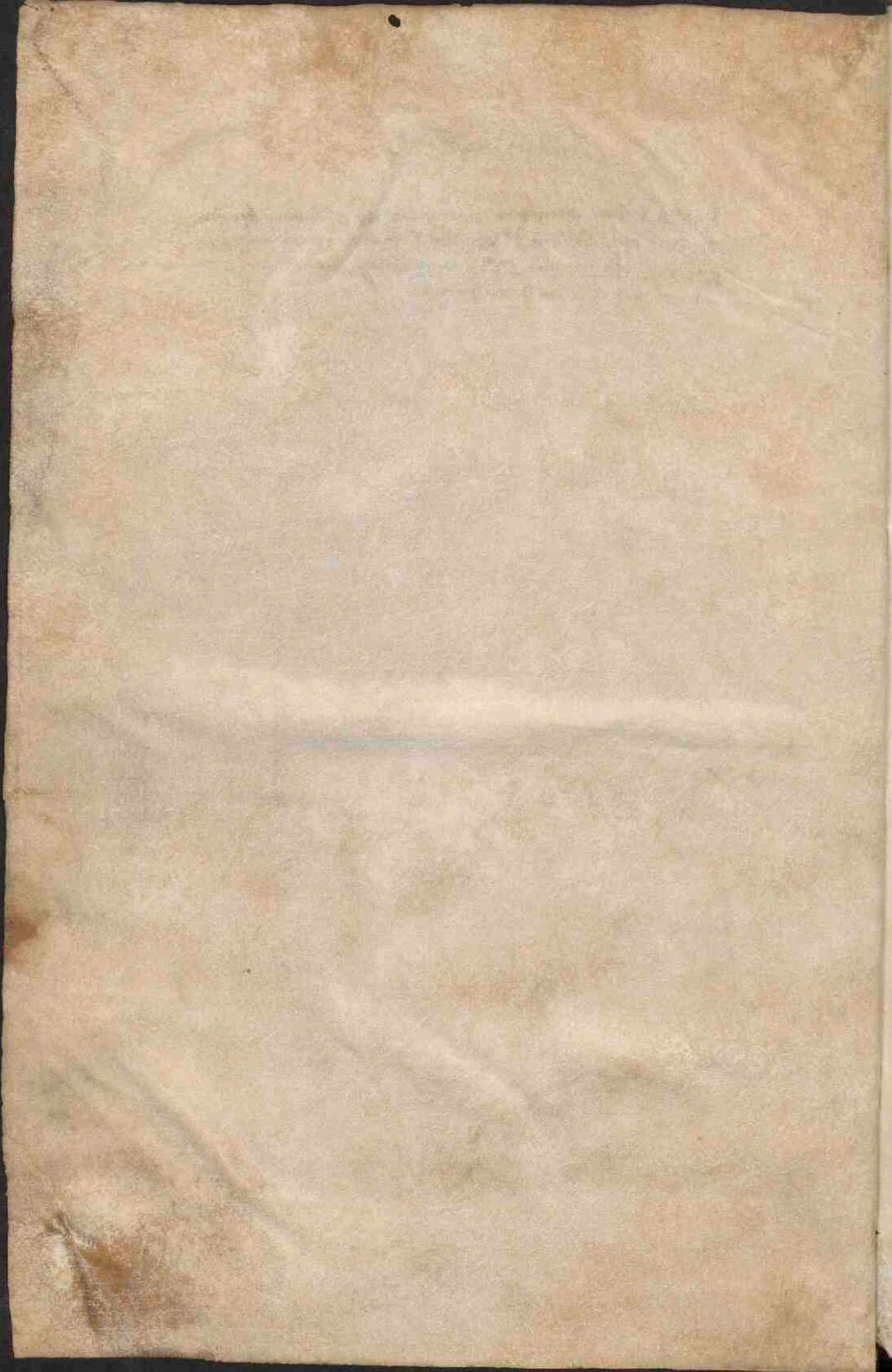
Gefolienad 20/3 1167

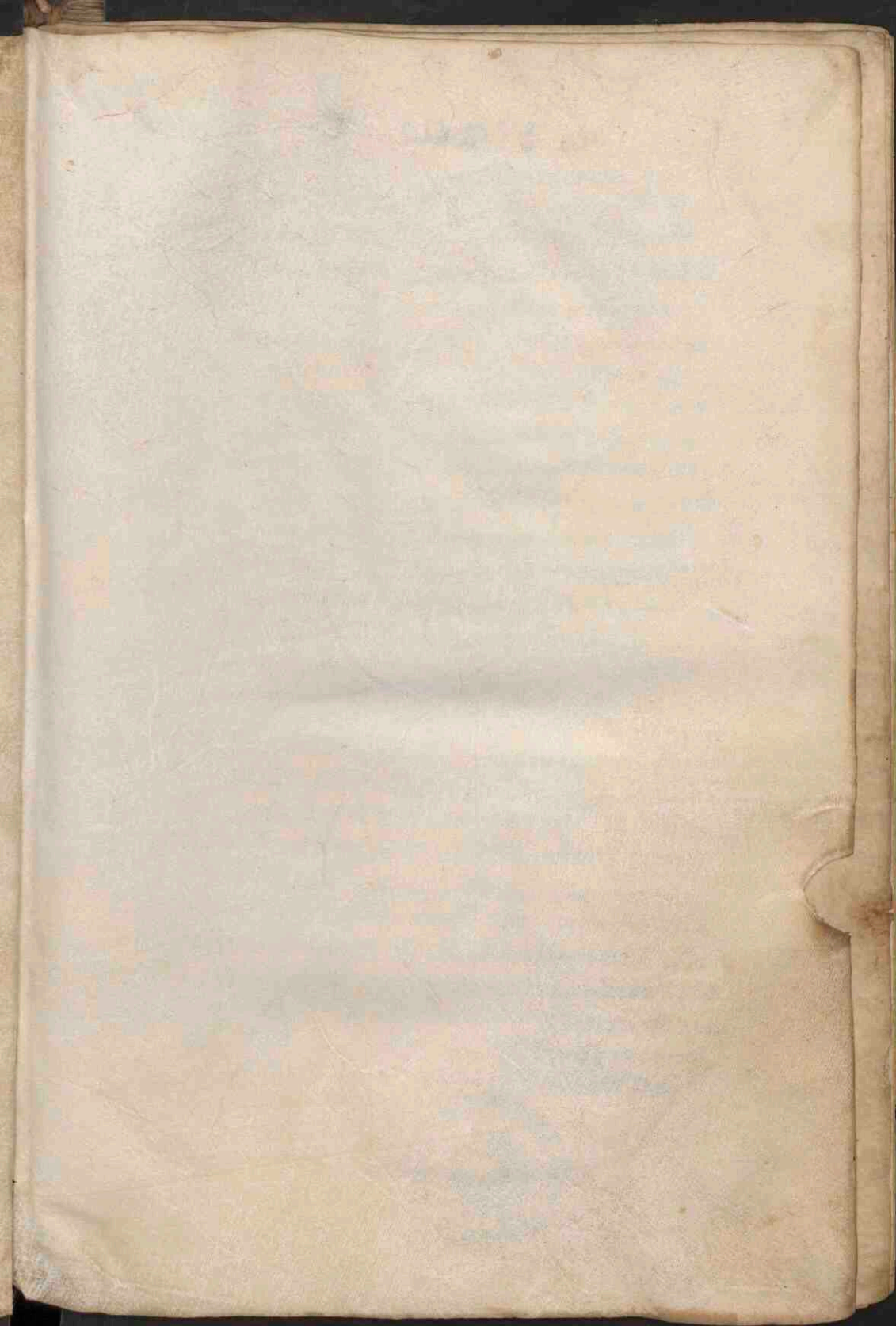
CIRE 212

Behandeld

Maart 1988

In isto volumine continetur primo liber de assolacione humane vite
secundum duo capitula scilicet nono et de hoc sicut ordo curatorem possit
per abbatem suum. Cuius una edita fuit ab episcopo Cameracensi
Altera vero a cancellario parisiensi

N° 260. 5.

Omnipotens plogus in libro de consolacione humane vite
 Domina scdm aplm Quicunq scripta sut ad
 ram doctrina scripta sut. ut p consolacionem
 septimanam spem habeamus. Quia scilicet spe gau
 dentes in tribulacione. ob quorundam tristiū occasionē a
 spuali gaudio in dno cōtinuando. minime deficiam. **S**icut
 cōsideratis mundi hui' tribulacionib' ac multiplicibus
 turbacionū causis seu occasiōib' cogitavi de infirmitatib'
 consolacionibus cōtēntis īplicitē uel explicitē in scripturis
 quasā redigē in quācūq; ope in scriptis ad honore dei
 cōsolatoris optum z optimū ac glōse uirginis marie quā
 ipse pacificasie fecidauit q' deū totius consolacionis nobis
 genuit. atq; bti iohānis euāgeliste q' ppter euāgelizādi
 cōstātiā exilio relegatus dīne uisionis z allocutionis me
 ruit crebra consolacōe relaxari. nec nō omni scōp' q' per
 multas tribulacōes optuit intrare in regnū celorū. ac
 demq; ad consolacionē omni hōim p'cipue autē illorū
 qui pie uolūt uiuē in xpo. et ob hoc testate septima
 tēptacōes z psecucōes paciūt. **S**ane sicut oli ī ignis
 ille boetius dū regis theoderici fauē tyrāndi recusaret
 missus in exiliū z in carcerē retrusus. de consolacōe p'fite
 libri edidit. sic et ego ab īpugnātib' iusticiā pariter
 et obiam rōne carie a p'prie māsonis loco eiectus.
 quādā exiliū spem sustinēs. p'fatu opus aggressus. ipsū
 si legētib' placet de consolacōe theologie appellandū uidi
 curā. **S**i p'horū ac rectorū nō mullorū auctes in eo
 nichilomin' s'unt miserte. hoc ea irēndōe factū est qua
 doctore excellētissimū augustinū q' d'uisse memini
 si qua uen dixerit p'hi sut ab eis tāq; ab iust' possessōib'

no

in usu in rem vendicanda Veru q dmer se tristes p sone
 vains ex causis seu occasiomb⁹ coibus et spaliibus tbate
 vains indigat cosolationu rmedns **S**arto vt in hoc
 libro p qlibz psona ex qbuscuqz causis tbatu parata
 cosolano in certo suo loco pumptius valeat iueniri a
 coioribz ad spalia vsqz pcedens **L**ibrū istū in quidam
 libros ptales distmpti cont hois turbatiua osolati
 onū rmedia cōtinentes oportuna **Q**uorū rubrice
 ad modū tabule in genē sūt hic cōsequēter annotate
Primus tractatus cōtinet osolationū rmedia oport
 tuna cont illa tbatua hois que opponūt mudane
 sue felicitati z psseritati **S**edē liber cōtinet cōsola
 tionū rmedia oportua cont illa tbatua q opponū
 tur genalit paci et tñquillo statui **T**ertius liber
 cōtinet cōsolationū rmedia oportua cōtra tbatua
 que opponūt cōmodo et quieti **Q**uartus liber cōtinz
 cōsolationū remedia oportua cont illa turbatiua
 que opponūt glē z honori **Q**uītus liber cōtinet
 osolationū remedia oportua cont illa turbatiua
 que opponūt pcati et dignitati **S**extus liber cō
 tinet cōsolationū remedia oportua contra illa
 turbatiua que opponūt pntele z gms nobilitati
Septimus liber cōtinet osolationū remedia aptua
 cont illa turbatiua que opponūt diuiciis z rerū
 facultati **O**ctauus liber cōtinet osolationū

remedia oportuna contra turbationem que opponuntur auitie
 et societati ¶ **Nonus liber** continet consolationum reme-
 dia oportuna contra illam turbationem que opponitur deliciis et
 voluptati ¶ **Decimus liber** continet consolationum reme-
 dia oportuna contra illam turbationem que opponitur solacis et
 gaudio seu iocunditati ¶ **Undecimus liber** continet
 remedia oportuna contra illam turbationem que
 opponitur libertati ¶ **Duodecimus liber** continet conso-
 lationum remedia oportuna contra turbationem que opponitur
 finis et acceptationi et deuotioni ¶ **Terciusdecimus liber**
 continet consolationum remedia oportuna contra turbationem
 que opponitur bonae rationis dispositioni ¶ **Quar-
 tusdecimus liber** continet consolationum remedia oportuna
 contra turbationem que opponitur bonae rationis dispositioni
 vel aduersioni ¶ **Quintusdecimus liber** continet consolationum
 remedia oportuna contra illam turbationem que opponitur in-
 spirationi spiritus sancti securitati et tranquillitati **Hec in quibus
 generaliter de rubricis librorum sequitur quod per tabulam
 sunt hic breuiter notata. Et in sequentibus cum librorum quilibet
 rubrica sua in capite libri eiusdem magis specialiter
 est notata. Explicat prologus. Incipit tractatus primus
 qui continet consolationes super carcerem mundanam felici-
 tatis et prosperitatis ac fortune necnon super miseri-**

Dicitur et aduersitate et infortunio et super
 huiusmodi infortuna prolongatione
 primo quod per de his que opponuntur mundanæ
¶ Primus

felicitati nō timere s̄ potius gaudeas. stude ut intine
oculis imagine xp̄i reuelatā inspicias. in qua multū
discere & p̄ficere poteris. q̄ nobilissimū illū exemplaris s̄ xp̄i
gesta cōsiderata. te & cōsolari poterūt siq̄ oīa cetera
cōsolationū r̄media. **V**imū ip̄e est magnū cōsiliū
angelus q̄ vnus oīm est magr̄. dei q̄ virtus et dei
sapia ac salutis auctor. cui⁹ reuerentiā aucti reuerēde
oīs hūana ratio digne debet adē. **S**i q̄ ip̄m p̄p̄t
attendās. sine p̄udubio nil eē curandū. de hōdo
ea in quib⁹ cōsistit hōbius vite felicitas. vel non
debe timere ea in quibus cōsistit infelicitas. q̄ suo
exēplo efficit p̄suadet nēmē xp̄ianū v̄pote xp̄i
sectatore v̄llatens debē aut in bonis mūdi felicitatē
querere aut in malis infelicitatē timere. **V**n̄ augustin⁹
Quā t̄rena bona atēp̄it hō xp̄i. ut atēp̄nenda
mōstrat. et oīa t̄rena mala sustinuit. q̄ sustinē
di p̄cepit. ut nec in illis quaret felicitas. nec ī istis
timet adūsitas. **C**eterū p̄nisse ostendit de cō
solacōe in miseris hōdo. **C**oncedit q̄ ē q̄ miseri
nō paucos s̄ plurimos s̄q̄ ex̄cellētissimos ī miserie
hnt̄ socios. q̄ hnt̄ in vita caruerūt. ex quib⁹ hūana
cōpōit felicitas. oīaq̄ passi sūt quib⁹ miserie rō et
infelicitatis aculus p̄ponit. **D**e p̄ hūmōi miserorū
solatio debet sufficere solū xp̄i sociū habuisse. Ip̄e
nāq̄ xp̄i dū viator eēt in miseris sustinē. plurē

nō

Voluntate assumptis estiamque prorsus excessit. qui cum
 tante dignitatis: excellere fuit. q. societas illius
 solus in hac parte plus conferre potuit nisi ad sola
 cum q. hinc aliorum centum milia sonorum. Porro p. u. p. u.
 atq. pondus e. humana felicitas nec aliquo int. igentia
 p. putanda. Audi de hoc. mundi desertore magnu. scilicet
anthoniu qui du. q. da. die a fr. b. ut eos instruet
 rogaret. sic ait. Nemo tu. deservit mundu. reliquisse
 se arbitret. ingenia. machul. eoru. cure. sunt. mod. estis
 que. secu. ferre. no. pnt. **O** vni. h. purissim. cordis
 iudiciu. vni. quid. celeste. z. q. de. altissimo. celo. p. spia
 entis. z. p. utate. mudi. h. c. siderat. **O** tota. religione
 consiliu. et. p. ste. mag. immitat. p. taru. ex. plu. tota. tibi
 deuote. imitandu. **M**ru. est. ergo. si. res. aliq. presertim
 de. hinc. minis. z. perituro. te. poterit. p. u. dare. qm. te
 excellen. orib. p. du. u. pot. o. debet. arbitri. **S**ile. em.
 hoc. cet. ac. si. mag. n. impator. z. mag. n. g. dicens
 de. vni. obuli. p. dico. qret. **A**udi. rursu. qd. dixit
theo. reb. q. mundane. felicitat. p. ticular. c. p. h. ede.
Si. mag. h. ens. sapiam. salomois. fortitudin. sap. s. ois.
 si. longevitate. enoch. si. dicas. a. e. si. p. rate. octauu.
 am. q. p. sut. hoc. oia. cu. t. de. anno. dit. ver. mibus.
 z. aia. dem. oib. q. cu. diuit. sine. fine. cruciada. **A**udi
 deniq. immortaliu. de. amantudie. felicitat. h. uane.
 loquente. **M**udana. mag. felicitas. m. tris. amantudib.
 est. resp. **V**ouit. hoc. ille. qui. dixit. **R**isus. dolore

no.

no.

miscebit et extrema gaudij luctus occupat. Subito cum
non suspicabit infortunium accidit. calamitas irruit
morbis iuadit. more utripit quam nullus euadit.
Dei: aug. Deo felicitatibus et eme amantudines
misceat. ut alia quam felicitas et dulcedo non est
fallax. hoc autem dicitur quod sensit mundane felicitatibus dulcedo
fallax esse. Hinc namque et alibi de mundo testatur. quod
blandus sit periculosior quam molestus. **Dei: mirum** felicem
pauca vite consequitur in hac parte malum vel miseriam.
Dei: seneca Miserum te reputo quod nunquam fuisse miserum
transiisti via et non inuenisti aduersarium minus fuisse
miserum. Miseros reputo qui omnia felicitate torquentur.
Dei: seneca Porro felicitate humana hunc prestat
hunc non modicum notum est. Ipsum enim hunc facit
plene negligere verum bonum atque summum experientia
accrescere tempore. Deo enim horum gratia qui mundana
visus est gaudere felicitate aliam cum apostolo dixisse non
dat. Cupio dissolui et ad cum christo. Fronte mala que
nos hinc premunt ad deum ire oportet. Aliamque vitam vel
felicitatem et omne infelicitatem miseriam finire desiderare
et querere faciunt. Idcirco etiam si per peccata miseriam non
dolent sed per peccata gaudent. eo quod certum sunt signum in
bonum declinandi cum illa tenebrosa et aperta mors
caligine perveniendum ad primum claritatem eterne. Sicut
quod iob de mundana quibusdam et eorum felicitate exponit
collidit. Ducunt in bonis dies suos et in peccato

no

ad inferna descendunt Ita cōsilio de miseris affmāe
 possunt Ducunt in malis dies suos & in pūcto ad
 celestia regna ascendunt Habet q' boni xpianam ipā
 sua felicitate seu mūdane felicitatē cōtēna i pūta
 signū efficiat sperāde felicitatē in fructū quāmodū
 felices in hoc sūlo signū habet eterne dāpnarōis
 malio **F**usto em̄ iudicio dei videt' hęc diuisio.
 ut hinc hęc pie vperit' felicitate carēat q' est in
 tēra. hinc vō qui hęc felices fuerūt carēat que ē in
 celo **V**imū hęc dīstōnē int' eos glō q'dā sup
 illud iacobi omē gaudiū ic' clarē manifestat. spēs
 bonorū xpianorū in pūta ifelicū sūlo ifmūat. ut
 dicens **H**ic dignem̄ si mali i mūdo florēt & si vos
 patim̄ qz nō est xpiane dignitatis in tpālibus
 exaltatū spēs dēpm̄ q' nūli q'ppe nihil hūc i celo
 vō aut' nihil in mūdo sed spēs illi' boni ad q'd
 tendunt. q'd q'd i via cōtingat. gaudē debent nihil
 est em̄ vñ dolēat vñ dubitat **H** glōsa **A**dmūgū.
 xpianā nō debet' trīstari si ea felicitate carēat
 q' in mūditis & caducis cōsistat. et ob hoc eorū
 dignitatē nō cōgruit vapore q'rū dignitas ad
 modū angelice dignitatis illā i tēnsū q' rēdit.
 q'mmo cōsolari potis gaudē debet' ex salūte sue
 signo tā p'claro. v'p'm dōct'nā **aplicā** **S**pēs gaudē
 dūtes iuste dei dīstōcōi in hęc p're p'curat
 immentes **H**ā testatē ierōnimo **D**ifficile ē mō
 ipossibile ē v' & pūtib' et futuro q's frūat'

no

bonis ut hic venturē et illic mentē impleat ut de deli-
ctis ad delicias trāseat ut in vniuerso scō sit bñs et
ut in celo et in tē appēat glōsus **Un̄ hugo** sc̄bes
de arm̄ aūe ex h̄mōi d̄spēsacōe diuine sine sumit
in eadē mat̄iā cōsolacōis fortissim̄ argumētū

Fursum nō debes de p̄p̄itatē cōtēria vel de aduer-
sitate q̄rulari q̄ nō modica ē cōsolatio magnis
et isignib⁹ p̄p̄oms in cū honesta assilari ip̄areq̄
cōducōib⁹ enā q̄nib⁹ et difficilib⁹ d̄m̄iō viciōse
nō oporteat cōformari **Q**uia ille q̄ dign⁹ habet
cū rege magno et regalib⁹ veste ex cū honesta lu-
gubri⁹ deferre hō q̄dē sapiens mallet cū h̄mōi
digniorib⁹ hoc facē q̄ stola iocūditatē indui cū
plēdit nulla pollētib⁹ dignitate **S**ane rex r̄gū
xp̄c dei fili⁹ veste aspsa sanguine ut **ioh̄es** testat
ceteriq̄ etiā dei cōsili adūp̄itatē aspsitate indui fūe
vnaq̄ arta et aspsa q̄ possēt celos penetrē potuēt
q̄ via lata ducēt in p̄ditionē mēssere **Un̄ aug⁹**
Iesu legimus doluisse et fleuisse opprobria et cruciat
sustinuisse ex itine fatigari fuisse spūta fla-
gella crucē sustinuisse. nūq̄ tñ legimus eū risisse
nec in p̄nti p̄p̄atū fuisse **H**inc plene est q̄
in spe gaudent cōs etiā cū rep̄nit m̄di adūp̄ita-
tib⁹ fatigari et nullis ex p̄p̄itatib⁹ fallacit̄ r̄q̄-
sacntes p̄cul dubio nō aliā viā sup̄eē per quā
possent celos penetrē **hec aug⁹** **S**u⁹ p̄ s̄m̄m

no

Docere si de eloy mio se volueris q no dolens
 de casu adisuntis vel ppr carera mudime pspi
 tatis Cave q ne te fallat ppru iudiciu ratione
 multoz qui gaudet in pspis z tristat in adisib
 qui si sano regent iudicio aia sentunt Na p
 et pmi z p qscas qntes bon iudici magis
 gaudet in adisib q in pspis na pspa seducit
 et adusa ad celeste priam nos felicit pducit
 Prospa itaq sut plurimu formidada z coru
 carera est optanda Et dicit de hoc Hieronim

Dora inquit nutris mee miu in euemant
 que salis optat pspa q tendit in guame Vn z
gregori Magis pspicit sublimitas q neccitans
 adusitas grauat Vn auge Nemo gaudet ho q
 pspat in aia sua q pms deest vltor z adest
 laudator maior nra dm est Irntaut em Inm
 pmi vt ista patiat z vt corruis flagella
 no patiat Vn et crisost Zouerna virtut
 pspitas que suis seruis sic applaudit vt no
 ceat z ifelice successu sic in via fortuatos ob
 sequit vt in fine pncie opet quibus suis
 ab inicio pmanet dulcia Et cu iebriari
 fuerit letale virus imfiet et q detei est
 quo sperie sui clar estu apliq eo stupetibus
 oculis desfore ifudit caligme hec crisost
 Aug dicit si autem acromades z fide adhibeas

mirū est. si de p̄p̄uat̄ carētia doleas quā optior
 que t̄ te sūt nouerū eē d̄ d̄iast̄ pat̄i tibi sub
 spē dulcis potuli conuicū m̄stare z m̄signe d̄ d̄iast̄
Proh etiā o hō te m̄ḡtū onē d̄ d̄iast̄ d̄ d̄iast̄
 de quibz p̄udet deus suus carissimū filiū s̄ cū
 maioribz et cū magis p̄uatis aīne z p̄re oībz
 filio suo v̄m̄gento d̄ nō m̄o ih̄u xp̄o adūst̄at̄
 d̄ d̄iast̄ māriās d̄ mosat̄. Si has a p̄re tuo p̄re
 quidē om̄i tuo aī singulā ad p̄re z te tenet
 rime diligēte recepisti. s̄i quāq; recepis non
 vidē q̄ de bono trister. **Via** quippe p̄ntis
 adūst̄at̄is arca ē via s̄ q̄ d̄ d̄iast̄ ad v̄tā et
 deo illa via gaudenter z m̄cedē d̄ d̄iast̄ rē t̄rē
 que sperāda est in t̄io v̄cū d̄ d̄iast̄ p̄p̄etue **Vn**
greg **Alis** suus deus iter asperū facit. ne d̄ d̄iast̄
 delectat̄ in via. obliuiscat̄ eorū que s̄t i p̄rū
Et **Ex** vt d̄ d̄iast̄ **De greg** **Sā** v̄m̄ cū sibi
 sup̄ere p̄p̄a s̄ m̄ d̄iast̄ aspiciūt. pauuda susp̄i
 none t̄m̄ h̄t̄. timet̄ em̄ ne h̄c laborū suorū
 fructū r̄cipiat̄. timet̄ ne q̄ d̄ d̄iast̄ iusticia latēs
 in eis vultū aspiciat̄. exioribz eos m̄m̄cibus
 ciuulās ab it̄mo repellat̄ **H' greg** **Iudi** r̄m̄p̄
 q̄ v̄citas d̄ d̄iast̄. **Quid** p̄ d̄iast̄ hōi si v̄m̄sū m̄ū
 d̄ d̄iast̄ lucrēt̄. aīe v̄o sue d̄ d̄iast̄ m̄tū paciāt̄. **Duo** sane
 h̄c copulat̄ s̄ lucrū m̄ d̄iast̄ z d̄ d̄iast̄ m̄tū aīe m̄ū
 ene plane qm̄ p̄m̄ū sine sc̄d̄o nemo est qui
 assequat̄. **In**mo reuera m̄ d̄iast̄ p̄p̄uas si h̄at̄

no

no

continue signū est evidens dāpnacōis eterne **Vñ**
grego Continū successū tūalū est certū futurū
calamitatū iudiciū **¶** **¶** in pñti mītas misēas
et fallacias p̄p̄a in se hnt. de quibz **augo** sic
dicit **¶** p̄p̄a h' mūdi appetitū hnt verū iocūdi
tatē falsā. certū dolorē. incertū voluptatē. Durū
laborē. timidā quietē. rem plenā misēie spē. bñ
rēdime ianē h' **augo** **¶** Demq̄ ut adūsa t' non
noceat. caue diligēt ne p̄p̄a te corripāt. **Vñ**
grego Nulla adūstas dicit q̄ p̄p̄itas nulla cor
ripit. qui enī veritati inhoret. vāntati nullōmō
succūbit. q̄ dū fori pedē int̄ uēnē. fixat. oē
q̄ foris mutabit agit ad int̄ mēis mīne p
tingit h' **grego** **¶** Sedm̄ quē ut enī alibi dicit. nulla
noceat adūstas si nulla dñet iniquitas. Et cō
si dñet iniquitas expedit ut hoc corrigat aduer
sitas. **¶** Porio de aduersa fortuna nō p̄turberis
s̄ pona plurimū q̄ oleis q̄ adūsa plus affert boni
q̄ p̄p̄a plus misert mali. **Vñ beato** **¶** d̄ hoībuz
roz. adūsa q̄ p̄p̄itā p̄dē fortunā. Illa enī
q̄ d̄ p̄p̄a spē felicitatē cū videt blandā mētē.
hec s̄ que adūsa d̄. s̄ p̄ vā ē cū se instabile mutacōe
demonstrat. Illa fallit. hec iūstruit. Illa p̄ mēdaciū
spē bonorū mētes fruētū ligat. hec cognicōe sin
gulis felicitatē absoluit. Itaq̄ illa videns vā ofā
finētē sup̄ spē ignarā. hic sobriā succūctāq̄ et
ip̄. adūstiat. exūctacōe prudētē. **¶** **Postremo**

nō

nō

a vero bono deumans blandiens trahit adusa plexq;
ad vera bona tēn vncō rēfūit. **h. boetii** Ideo etiā
sapiens de infortunio tēbari nō debz qz suū non
pōt **Vñ seneca** Nichil eripit fortuna nisi qd
dedit. virtutē nō dedit. deo nō dedit Itaq; sapiēs
nichil pōt in vni' possessiōe virtutē ex q̄ depelli nō
pōt **Vñ seneca** Cui hoc dices plime inuit sapiētē
magis suū reputāe debē qd cōtingit eū pōt **Vñ**
2 de quodā exēplū glōsōsū narrat **Valer'** q̄ cū
patriā ex hostes inuadent om̄ p̄ciosas rerū pōt
om̄nis fugiētib; interrogat q̄re nichil ex bonis
suis secū ferret Ego inq; certe oīa bona mea
mecū porto. Pectore em̄ illa gestabat nō hūeris
nec oculis visenda si aīo estānda in dīcalio
mētis iclusa **Vñ** mortū more labefactū neq;
ūt 2 vt manētib; p̄sio sūt ita fugiētē non
deserūt Et filia de alijs plib; quorū bona īcū
dō ut naufragio seu alio mō perierūt sc̄p̄m
regim; **D**rectā in bonū hōiē; nō pōt cadē infor
tunū nisi abusiue appellatū **Nō** em̄ pōt hoc
hōib; eē ā viciū ifortunū q̄quidē eis coopat
in bonū **B** recte bonis hōib; qz ideo boni sūt qz
aīa dei sūt 2 deū diligūt. oīa sc̄dm ap̄m coopam.
in bonū **E**t ideo si bonus es. inico de ifortunio
q̄rularis **B** et inde q̄rulado tempm̄ plane accusas
ac quicis qz quidē bonus nō sis **C**eterū vt dicit

exm nōle

hō.

boena si in sibi mens cōstia terno carē resoluta
 celū libeā petat nō ē tēnū negotiū spnet que celo
 fruens se tēnis gaudet exēptā Ita reuēa est et
 de hīs qui iā nō sūt hospites 2 aduene sed ciues
 sōp et domestici dei quoz quīsacio est in celis
Dubius celestib' gustans desipit oē tēnū qd' aut
 desipit nō attingat nō hñt atq' absq' t'ctia reli
 que' ab hñte Itaq' sedm boeciū de tota fortuna
 nihil ē expetendū q' natū sui bona nō est que
 nec se bone sp' aduūgit et bonos quib' fuerit
 aduūcta nō efficit. cō mīmēa pessimis herēt
 et ad p'obissimū q'q' vbiom p'ueiūt **D**emū
 de plongatōe irolam in hac valle miserie nō est
 dolendū p' cumulū actiū meritozoz **D**nt o
 cū mag' boni hoīs plongat incolat ratio felicit
 reddi' in effū p'my salutari' **D**ic'q' vallis miserie
 fit vallis in spe felicitat' et ne fit vallis vber
 a frūū bonoz vbertate fit cāpus certaminis
 2 pugne victiose fit mons speculacois alassie
 fit rursū vallis pinguissia ex spūs p'guedie
 fit demq' vallis florida atq' i'tissia floz honoīs
 2 honestat' iocunditate **D** ne causet q'sp' de noie
 miserie cū merā pot' dia lotus luctuū d'ia
 gl'e 2 in p'nti cōt' futūe miserie ul' plene vel
 copiose indulgēte trāpe ap'ls paulus morte

nō

Declinavit cum submissa in sporta per manum suam persecutorum
in nomine domini evasit. Sicur istud profectio quibus ipse dicit
cupio dissolvi et cum christo cum etiam dicitur legi. Opta
bana anathema est a christo per fratres meos sed secundum glossa
separatus est a christo per fratres secum in christo renatis ymo et
per filios quos iterum periturum dicitur mori saltem predicacione
in hac valle miserie dicitur dicitur et christo lucrando. Unde
epistolam de ipso paulo dicitur Passus est pro mirum
Quomodo huiusmodi gratia ut predicacione dicitur insistet et cum
multis hinc credentibus erat metuebat profectio ne pauper
hinc et mores multorum saluti absisteret huiusmodi epistolam. Deique
ob quodam causam idolatrum suum bene multum prolongari
non renuit sed dicebat Domine si adhuc populo tuo sum
necessarius non recuso propter eos subire laborem voluntas
tua fiat. Datis est inquit Domine quod visum hinc certum non
deficiente causa labor etiam munera tua devotus
implebo. Sed plura ipse ante mentem suam dilectissima
de huiusmodi seculi eripit permisit et idolatrum per asserione
sua ante quod plurimum prolongari. Sed et discipuli que
diligebat iste iohannes scilicet etiam christo amantissimi idolatrum
non sine suo et aliorum profectio usque ad annos nonaginta
novem dimisit fuisse prolongari. Sed igitur vides pla
cuisse in suis amantissimis non est ratio quod tu inde quilibet
Ceterum scripturis testantibus a deo per virtutem actum longa
vita promittit licet vite longitudo quibus multum devot
ne forte eos in spiritualibus impediat substat propter in

libro sapie de quoda dicit **P**apty e ne malicia mutuet
 uellam eie **U**trorq g casu sine scilz tēpestiue siue
 tarde tz gtingat de medio subtm eo gsolatoz mūt
 rtipias quo sperne habes te forz a deo in meliori
 tibi orn^o de hoc sclo neq felicit enorādū

Traclatus scds qui cōtinet cōsolatoēs super tribu
 latoibus waris. ac sup psecutoibus et impug
 natoibus atq iuinis diuersis. necnō sup exily
 tormētōrū vel mortis afflictioibus

Secūdus

Primo igit de tribulatoib⁹ cōquēi nō debes q p
 tribulatoēs miles xpi effice et si in pugna uicis
 gloriofus eris **I**pe siquidē xps ut impator sum⁹
 de seruis z qsi rustias hoibus. facit aliqē milites. puta
 qui ppter xpsū se disponūt ad sustinēdū uilē tribulōēs
 p quib⁹ te possie in libro iob dicit **M**ilicia est uita
 hois sup trā **D**omō tribulatio dilatat cor hois
 . Et magna dei dona rmpie dē **S**emper sicut intellus
 aurifabri cogit sub manu ei⁹ metallū extēdē. de quo
 vas suū itendit opm **I**ta pfo aurifaber totius
 orature p tribulatoēs itendit cor tuū dilatare. et
 extēdē ut in eo plura dona z bona spūalia poss^t
 ponē ut cor tuū sit piosissimū z strissimū rligioz
 xpi s. frāstōz z alioz in mēoria ad solamē rlcōrū
 mostraria piosā de qua dilatoē cordis huām itelligi
 p̄ illud psalmiste dilatasti cor meū z illud **I**n tribu
 latoē dilatasti mī s. ad utilitatē meā **C**eterū

p aqua in septima tribulatio designat cum in cantica dicitur
Aque multe non poterunt extinguere caritatem Unde
tribulatio ad modum aque unum temporale leticie temperat
ne mitioris hominis debili capiti scilicet meti per amemiam vel alio
modo noceat Tribulatio etiam ad modum aque hostes de-
mergit spirituales scilicet vicia et demones In ciuicis figurat dicitur
in exodo Opuit aqua tribulantes eos vngues eius non
remansit Et quomodo aqua nutrit pisces ita tribulatio
nutrit etiam fideles qui secundum prophetam ad modum piscium per
petrum piscatore erunt capiendi Per ignem etiam in
septima tribulatio designat dicitur per ignem me exami-
nasti Unde sicut cetera igne mollificat et veterem yma-
ginem deposita nouam recipit sic corda tribulatione
emolliunt et vetustatem viciorum depromunt ac veterem
nouitatem assumunt Et sicut tres pueri qui ligati
missi sunt in ignem fornacis iuuenti sunt soluti Ita
etiam in igne tribulationis constituti facile soluntur a
vinculis quibus ligati sunt scilicet a vinculis amoris mundi
Sicut enim per ignem probatur aurum et purgatur ut sit
purum ita per tribulationem homo probatur et a peccatis purgatur
ac disponitur ut sit vas purum ad capiendum deum
Insuper tribulatio patris quam homo patitur in terra est quasi
medicina quedam a summo medico ministrata Unde
augustinus intelligat homo medicum esse deum et tribulationem
medicamentum esse ad salutem non penam ad damnationem
Sub medico positus vreis secans clamans non

audit medicus ad voluntate fraudit ad sanitate **H** augu
Et p^{ro} sicut in corp^{or}alib^{us} teste scriptura noⁿ est census
 sup^{er} censu salut^{is} corp^{or}is. ita 2 in p^{ro}posito nihil vult^{us}
 censendu^m est q^{ui} sit salus mentis. **I**ta et causeris de
 asperitate t^{ri}bulacoⁿis q^{ui} hoc est etia^m in bonu^m signu^m
 q^{ui} d^{omi}n^us tue electioⁿis signu^m diuine dignacoⁿis quaq^{ue}
 ob hoc dignant agit q^{ui} p^{er} t^{ri}bulacoⁿem asp^{er}it sic via
 el^{ec}toⁿis ne eos magis delict^{us} d^{omi}n^us p^{ro}geⁿ q^{ui} t^{ri}bu^{er}it p^{ro}uere
Est neq^{ue} signu^m p^{ro}destacoⁿis. **D**eus em^{im} fidelib^{us} hinc
 tribulacoⁿis m^ultipl^{ic} aliq^{ui}d meli^{us} r^{es}eruaⁿt. **V**n^{de} de
 eis dicit scriptura **I**n paucis v^{er}ba^t in m^ultis bene
 disponet. s^{ed} m^ultitudine vite bona v^{er}ba^t p^{ro}u^{er}it^{us}
Hic 2 t^{ri}bulatio porta est iⁿ iⁿg^{re}ssu^m celoru^m. **H**ec est porta
 d^{omi}n^us iⁿ u^{er}ba^t m^ultitudine mea. **V**n^{de} teste e^uang^{el}ist^{ar}u^m oportuit et
 pati x^{ristu}m et sic m^{er}ere gloria^m sua^m. **V**n^{de} 2 in actibus
ap^{osto}lo^{rum} **M**ultas t^{ri}bulacoⁿes oport^{et} nos iⁿ iⁿg^{re}ssu^m
 celoru^m. **Q**uerte 2 q^{ui}ntu^m bonu^m t^{ri}bulacoⁿes 2 adu^{er}sitates
 tibi coⁿferunt q^{ui} hoi^{em} sursum ad deu^m r^{es}picere cogunt et
 ibi q^{ui}erere solana sup^{er}iora. p^{ro} hoc q^{ui} hinc p^{ro}cludunt iⁿfe
 riora s^{ed} m^ultitudine illud ap^{osto}li **Q**ue sursum sunt q^{ui}erite noⁿ q^{ui} super
 terra^m. **D**imitte deus q^{ui}ppe t^{ri}bulat hoi^{es} iⁿ tendes ei^{us}. ad
 ip^{su}m q^{ui}sione^m. **P**at^{er} em^{im} in p^{ro}sp^{er}itate ostitutus p^{ro} fugit
 et a deo auertit q^{ui}ntu^m f^{ac}t^{us} bonu^m q^{ui}mutabile p^{ro} q^{ui}ntu^m
Sed t^{ri}bulacoⁿis sic iⁿmissa reuertit^{ur} 2 ad deu^m cito conuertit^{ur}
Sicut d^{omi}n^us p^{ro} o^{mn}is **I**n t^{ri}bulacoⁿe sua mane coⁿsurgit

ho

ad me mane nigt id; cito sine tēpestine vel orto lumine
grē **O** felix nātus que ad meliorem cōpellit **H**inc
ē qd dicit **grego** **U**lula que nos hic p̄mūt ad deū
ne cōpellūt **E**t p̄s **M**ultiplicate sūt ifinitates eozp
postea accelerauerūt **I**n mirū t̄bulacōes sūt m̄tū
dñi tui ad magna bona te vocātis et q̄nt t̄bu
lacōes habes tot recepisti m̄cios q̄ dicūt t̄ accele
randū eē ut dicit cordis tui nō sūt p̄ue. 2 ut m
p̄uis et caducis nō sistas s̄ amore tui ab eis sub
trahas **H**asi em̄ eēt t̄bulacōes hōies n̄i dei obli
uiscerēt cōrenti t̄palib; **N**ō t̄bulano ē velut absi
ctūi quo h̄i q̄ sūt sp̄ualit̄ puuli a lacte t̄pulis con
solacōis separent sicut corp̄alit̄ puuli aliq̄ amāitudie
a nutrias lacte solent separti **C**onsidera q̄ q̄ ignis
p̄gatorij testate **aug.** m̄no m̄o ḡius est superat
em̄ oem̄ penā quā hō v̄m̄q̄ in hac vita passus est
vel pati p̄t **T**ribulacōes igit̄ sūt p̄ penis purga
torij tāq̄ icōpabili; leniores h̄ilant̄ tolerāde q̄ per
ip̄as t̄bulacōes debita ad q̄ deo obligam̄ s̄ penas
p̄m̄ debitas possim; quitare. 2 p̄ m̄esura d̄ine
acceptacōis de cōputo reddē **I**nter hec aūaduerte
quō latro in cruce se q̄tauit qui ad dexterā ih̄u
p̄pedit **H**ic p̄f̄o q̄ tormētū qd̄ p̄ culpa sua pa
ciebat ad honorē creatoris cōuertit. de toto debito
se q̄tauit **I**nsup etiā a saluatore audire meruit

no 67

no

verbū illud dulce **H**odie mecum eris in paradiso **N**emo
 time etiā & respice xpi passionē & tuemes in tribu
 latione consolationē **U**n̄ augm̄ magna consolatione est
 mebris ex capite **U**n̄ et ap̄le **S**i sustinemus & greg
 nabim̄ **U**n̄ **S**ed **S**i xps a colone sua. forū
 tribulationis exiit. secū latro in cruce eade die secū
 fuit in paradiso **H**ic **S**ed **A**qua q̄ tribulationis multū
 debz sape nob̄ ex q̄ colata est p̄ factū b̄nd̄e hūam
 tatis xpi plenū sp̄s arōtic **H**ic nepe factus in
 quo hūant corp̄is pl̄tudo datur pl̄ng fuit
 gr̄e & vitans **H**one at̄ p̄ hūc factū b̄nd̄e d̄ta
 aqua colata fuit q̄ xpc tot et tāta sustinuit **U**n̄
 si aqua illa simplex et pura antea nob̄ insipida fuisset
 ex̄t̄ semp̄ sapida ēē debz cōtracto s̄ p̄ colationem
 odore arōtic & sapore dulcissio **D**emq; tribulatus
 fortios h̄t magnos & pl̄mos tales quib; dignus
 nō erat mūdus **P**r̄ **U**n̄ **A**mb̄a p̄ multas tribulacōes
 inimicus dei est effr̄s **H**ic **Y**saac sic iacob sic moyses
 et oēs qui placuerūt deo **P** multas tribulacōes nisi
 erūt fideles p̄f̄o & tu per multas tribulacōes t̄p̄s
 vel deo nō placebis **Q**uia vt dicit **A**ugm̄ **N**ullus
 fuit xpi sine tribulacōe est & si putas nō habere
 p̄feruōes nōdū cepisti ēē xp̄ian̄ **H**ic maḡ igit̄
 velis a p̄sumas ēē siglans **H**ic q̄ tribulacōes cōs
 alys & tātis v̄ris aliq̄ten̄ verearis **H**ic q̄ tribulacōes

no

no valde b̄n

secum et ipm deū qui de tbulato dicit Cū ipō sum ī
tbulacōe Et rursū p̄s Iuxta est dñs hñs q̄ tbulato
sūt corde Vñ z bñs bnard⁹ Rūnūcūy seuiat t̄bu
lacio ne putes te eē delictū. s̄ memēris sc̄ptū eē
cū ipō sū ī tbulacōe h̄ bñd⁹ Et ideo hec societas
secura. grata. z detabulis est. plurimū affectūda et
p̄pter eā ipā tbulatio a deo ē postulada Vñ bern⁹
Dñe velle s̄p tbulari vt s̄p meū esses Vñ t̄bu
lacioēs orōēs reddūt exaudibiles atq; ḡtiores Hic
nāq; p̄s dicit Ad dñm cū tbularer clamaui z ex
audiuit me z et sicut plurimū a deo clamor magis
exaudit. ita etiā parū mō. si vnus hō mltā ora
habet vel si oīa mēbra ei tota essēt ac sūt clama
rent exaudicōēs apud deū facili⁹ obtinent z
p̄fō q̄libz tbulatio est q̄si os clamās ī nētūtis
articulo Vñ z petr⁹ muen⁹ dicit de hazaro q̄ tot
habuit ora clamācia q̄t habuit vulnēa Vñ mirū si
deus ē meū. qd̄ ego rēp̄o ap̄l̄. nā magis aliud p̄l̄
q̄ deū meū velle debeo exēplo illi⁹ marie magdalene
In cui⁹ p̄fona dicit origenes Dñm meū solū q̄ro
et ipē solus p̄t me consolari s̄ valde auar⁹ dicit cū
deus nō sufficit Et at̄ ipē hō de deo nō cōtentat̄
quō de q̄cūq; dono mitiori vel quātorū potit̄ q̄tū
Deus itaq; qui consolat̄ nos ī oī tbulacōe n̄ra suf
ficiens ē p̄ consolacōe h̄nda qui etiā oī⁹ paciētū

sibi assumens dicit in iudicio hinc q̄a sinistris eius
 erit. q̄dum nō fecistis vni de m̄iorib⁹ hinc nec
 m̄ fecistis. **O** viscerosa erga hoīes castas da que
 merito debz oem hoīes t̄bulatū cōsolari. Itaqz tribu-
 latio ē matia spūalis gaudij 2 causa d̄m solacij
 . p̄ t̄stina t̄bulacōis mutat̄ seu gūitē salte m̄
 bonis hoībus in gaudiū exultacōis. Et h̄ mutatio
 m̄ oīi h̄storia apte intelligit̄ figurata p̄ muta-
 tionē aque in vinū in m̄p̄nt. q̄ aqua t̄bulacōis
 gūitē in vinū cōsolacōis 2 leticie spūalis. q̄ vinū
 letificat cor hoīs. **N**osce etiā debes o hō t̄bulate
 q̄ t̄bulatio in p̄nt. auget coronā in fut̄o. 2 v̄i
 eras t̄bulatiōnū varū seu d̄m̄p̄ fut̄urē corone
 adicit or̄ m̄tū. Qui em nō impugnat nō citat̄
 nec t̄pugnat. q̄ nō citat nō vincit. **S**eruiso de
 iusto dicit sapiens. **C**ertamē forte dedit illi vt
 vincat. **D**emp̄ qui nō vincit. nō cōnabit̄. **I**git̄
 seq̄t̄ illud pauli. **N**ō cōnabit̄ nisi q̄ legit̄ie cer-
 tauerit. **E**t p̄portionabil̄ seq̄t̄ q̄ hinc d̄m̄ q̄ p̄to
 quis plures t̄pugnat. t̄to plures p̄t̄ eē victor
 et t̄to maḡ m̄t̄ cōnari. q̄d modū equis dicit
h̄m̄ d̄o. **S**i pacia v̄i crudeli p̄secutōe immut̄
 paulat̄ q̄t̄m̄s corona v̄i p̄uat̄. **C**ōit̄ ergo
 m̄t̄lo t̄bulatiōis fabricat̄ cōna iustis t̄bulatis
Qui em iustos t̄bulat. cōnā fabricat̄ eis q̄ etiā

quibus sit non aperte in facie presens. sicut oculis qui a tunc
per detractionem. malleo lingue percutitur. quod modum ob hoc
dixisse videtur **ps** **Super dorsum meum fabricauerunt peccatores**
in iacob de temptato per tribulationes et patienter
sufficiente dicit **Beatus** vir qui suffert temptationes quoniam in
Horro **bonardi** **plac** de **pissis** qui receptans dicit
Haec est via vite tribulatio prout via glorie. via ciuitatis
habitaculi et via regni **Solomon** in tribulatione
in ea siquidem spes glorie. primo et in ipsa tribulatione gloria
commetur. sicut spes fructus in semine **In** hunc modum regnum
dei meum nos est et thaurus in fictili vase in agro
vili. cum ipso sum in tribulatione aut dominus **Et** cum aliud
iterum quod tribulationes queram. **Nichil** adherere de bonum
est **Quis** enim sustinet. quod subsistet sine eo **Bonum**
in dominus tribulari domino ipse sit mercedem. quod regnare
sine te. epulari sine te. in te gloriantur **Bonum**
in in tribulatione magis amplecti te in camino habere
te mercedem quod esse sine te vult in celo **Quis** trepidans
quod ciuitatem. quod refugium hunc camino si ignis sit
dominus nobiscum est in tribulatione **hec** **bonardi** **Horro**
de impugnationibus et persecutionibus non quod ueris sed ad christum
exemplum et frater primum predictum recurrere consolentur
Et primo ad ipsum christum exemplum ritum **hoc** enim
admonet **apostolus** dicens **Persequantur** autem qui tale
sustinent a peccatoribus aduersus semetipsum quod dicitur

ut nō fatigem̄ aūs vris definetes **Petrus** dicit
 ad pres volutarie p̄t p̄m panetes **Vn greg**
 ita p̄cederū p̄m q̄dē m̄ 2 nō erūt ḡua que
 toleram̄ **Vn ihs** Quis sc̄oz panā coronatū
 nō est a amabilis entē **Et** sine ex̄ptōe dicit
ap̄tus **Oēs** qui p̄e volūt viue in x̄p̄o p̄secutōz
 patient̄ **Et** nōm̄ tm̄ ex̄p̄tis ip̄s̄edū ad mon̄s
 nos enā **iacobus** ap̄le dicit **Exēplū** accipite
 fr̄es ex̄tus mali 2 loq̄am̄m̄tat̄ labōis 2 panē
 p̄has q̄ locutū sūt in noīe d̄m̄ ete b̄n̄ficam̄ eos
 qui sustinuerūt **Et** o si nos fr̄es hō q̄ honoīs q̄
 valōis affict pan̄ p̄t deū p̄secutōz v̄nq̄ ip̄as
 pati valles 2 affictes si nō desipes **Vn** m̄rū
 q̄ ip̄as p̄t iusticiā paciūt a d̄no b̄n̄ p̄dicat̄
Vn maḡ q̄ p̄secutōz paciūt p̄t iusticiā maḡ
 cōsistit p̄t s̄us cōsolatio in b̄n̄tudie 2 ad magnū
 honore p̄secutōz paciētū p̄dicat̄ d̄no ip̄os b̄n̄s
 eē ad magnū q̄ valore designādū curauit sub
 iūge qm̄ ip̄oz est regnū celoz **Vn** m̄rū nō
 manus p̄t eē q̄ regnū celoz in q̄ v̄nq̄ icludit̄
 deus ip̄e q̄ 2 **Manuelm̄** manus bonū ex̄ogitū
 nō p̄t **Et** rep̄orū malicia cōfert pl̄m̄ ip̄is
 homo **Vn ḡm̄** **Abel** eē rēmit q̄ malicia r̄v̄n̄
 nō q̄nt̄ ferrū ip̄e m̄ns m̄ ad acimē nō
 p̄t p̄uente vitatis n̄ hoc erasit l̄ma p̄uicat̄

Et iterum mala proborum bonos pungant dum cruciant
utilitati iustorum militat etiam peccata priorum unde
origenes Tolle asturias dyaboli nec erit corona glorie
torie lre certati Si desint obfistetes nec erunt
agones. nec victoibus munera parant Non solum ergo
bonis vult deus ad opus bonum sed etiam malis Sunt
vasa ad honorem sunt ad cruciata. vix tamen natura h
origenes Demum si vis consolari super iniuria tibi
illata recurrere quocumque mente ad peccata parte peccata
in greg Tunc illata vitia bene toleramus cum in seculo
mentis ad mala peccata remissio laquei appere videbitur
quod iniuria peccati. Dum in actio nostra quod per
est quod merum. hec greg Et profecto vnde Considerato
namque quod iniuria nobis illata insufficienter videtur peccatis
merito gaudeamus quod de residuo peccati nobis Quis
enim vel iusto dei iudicio priuatus. utroque oculo non
merito gaudet relicto sibi vno. alio a non suo iudice
iniuriose sibi ablato. Attende etiam per consolacione tua
quod secundum augustinum Justus patienter tolerans iniuria respice
mentem coronam Et illud quod sub disuacione permittit
per crisostomum dicente Quidam a quibus hominum passi fuerint
iuste. aut remissionem accipiemus omnium peccatorum aut
si tanta in nobis delicta non fuerint clarioribus hono
remur coronis hec crisostomus Et verum magnum est remis
sionem omnium peccatorum recipere sed maximum est clariorum

coronarū celestium gaudere hndare **C**eterū de expul
 sione a patria in exilium nō queruleis. dicens forte
 q̄ poeta testate Dulce est natale solū s̄ q̄ solōis
 expulsiō de patria viā diste z modū videt hō
 de patria iudicium mutet et nō tm natale solū sed
 totū mūdū patrias iudicat. vel magis nō solū locū
 in quē exilio relegatū est. s̄ z t̄ra de qua scdm carnē
 natus ē z totū mūdū exiliū reputet **Vñ hugo**
Virtutis p̄ncipiū est. vt discat paulatim virtutis
 animū visibilia hec z t̄nsitoria ḡmire vt postmo
 possit delinq̄re Delictū ille ē adhuc cui patria
 dulcis fortis autē cui iā cō solū patria ē **P**̄fatus
 v̄. cui mūdus totus exiliū est **Vñ seneca** patrias
 meā t̄nsire nō possu. om̄ ē vna ex hac nemo
 patriā p̄t nō patriā in iudicat s̄ locus **I**n quāq̄
 terra venio. in meā venio. nulla t̄ra exiliū est
 exiliū est. s̄ alia patria est vbiq̄ bene est **I**llud
 autē p̄ q̄ bene est in hōie nō in loco ē **S**i enī
 sapiens est p̄gnat. si stultus expulat. **hec seneca**
Et este quō iuxta verbū hugois ḡmutat vota
 bula. nā in exiliū missionē vocat sapientis
 p̄gnatōes. expulsiōnē cōcedit de loco s̄ negat
 de patria. vt sic manē in patria sit ad q̄solatōes.
 locus de q̄ quis patriā suē t̄ra nō erit patria ex
 r̄putanda. s̄ censenda ē patria potius locus ille de

quo fitur homo nō extēior s̄ intior orūdus. s̄
autē intior nō est de quāq; h̄ mundi locū orūdus
Ideo nullus h̄ mundi locus p̄ priā s̄ totus iste
mūdus p̄ exilio habēdus est. et alter ab eo locū
pro priā a q̄ nēmē q̄ expellit est cēsendus
Demū sūt gaudent tormētā tolerēda. q̄ inde
sperāt leticie imense nō solū in duraciōe p̄tētia.
verū etiā in deliciarū copia. h̄c etiā de iustis dicit
scriptum **S**i corū hoīb; tormētā passi sūt spes
illorū imōrti. plena ē in paucis verati in multo
bene disponēt. **I**n cōsolationē itaq; h̄ndā in tor
mētis sufficiat. nūc illa spes imōrtis cōsistēs in
delicijs copiosis q̄ spe sēt res. tūc cū bonorū
corpa seu corpm mēbra nūc tormētis afflicta
mētis delicias bene et suauit̄ disponēt. q̄ iuxta
certū p̄p̄te testimoniū cōtingit delicias affluē ab oī
mōda glā ei. **E**t nec tormētā mortē etiā ducēn
timens s̄ potō cōsolaciōm in eis impias. **V**n̄ thōab
de agno **S**i q̄ mortē illatā panēt sustinet etiā
si p̄ aliq̄b; cōmōb; sit illata. valē ad d̄mutionē
pene et ad liberationē etiā a tota pena secūdū
q̄tūtatē culpe et scdm̄ q̄tūtatē cōrōis et p̄tē
h̄ ille **V**ic̄ pro xp̄o mori trepidēs q̄ p̄ te mori
voluit. **I**p̄e quidē q̄ nō tenebat. tu vero q̄ tenens
Vn̄ bernard; **I**p̄e siquē est et speculū paciēdi

vis valde bñ

et p̄mū patientis. vtrūq; p̄uocat fortit̄ & vehemēt
 accendit. **D**efecto int̄ p̄ciosas mortes sc̄oz p̄ciosi
 est̄ m̄tū. vtpote p̄nc̄ia xpi cōfectū & p̄ eū con
 sumatū. **O**bt̄i martires qb; vos laudib; p̄dicem
O milites xpi fortissi vsq; ad gl̄e cōsumationē
 nō cessistis supplicis. s; p̄ort; supplicia cesserūt
 vobis. sine doloib; que nō dābat tormētā dedit
 corona. **O** q̄le fuit illud deo spectaculū q̄ sublime
 q̄ magnū q̄ p̄ciosū & acceptū. q̄ letus illic affuit
 q̄ libens in talibus p̄ugnauit & vicit. **H**ec ille. Et
 deo vt ait **ios̄**. **C**onsidera te cū hoste pugnare deo
 p̄ite. fauet ip̄e deus vt obtineas. cū pugnas ip̄e
 dñs cōgdit̄ & victoriā tibi ascribit. **Imitatio**
cornicis. oratōes cōt̄ reptatōes et flagella &
afflicōes faciendo p̄uocā in p̄gnatōe h̄ vite

Tercius

Primo q̄ de reptatōib; m̄tis nō p̄uocā sed
 cōfideā q̄ reptatōis passio ē ieuuabilis. **O**por
 tet q̄ppe reptat̄ eos q̄ cū deo r̄gnaturi sūt. **D**ñs
 aug; dicit vob̄ vos eē volo nōm̄e sup̄ terrā
 sine reptatōe victurū sp̄alit̄ in deo sine nouit̄
 iapiete. **D**ñs ec̄. **fil.** accedēs ad fructū dei p̄p̄ari
 aliam tuā ad reptationē. **R**eptatio at̄ accidit in q̄
 tunc deo acceptis. **D**ñs angel; dicit thobie q̄ accepit
 eris deo nūc fuit vt reptatio p̄baret te. **R**ept̄.
 h̄ signū est̄ dñe dignitōis et dilectōis & gracie

Tēptatio igit̄ nō sit tibi gr̄ius q̄ mlt̄a bona facit. **P**mo
erudit. vñ qui nō est tēptat̄ q̄ sit. qui nō ē expt̄y
pauca cognoscit. **I**n tēptacōe hūilitas p̄ficiat. **U**nde
ḡm Per tēptacōes hūilitas p̄ficiat que mētem ab
elacōe custodit. **B**t̄i em̄ vñi tāto robusti⁹ acceptā
gl̄am virtutū custodiūt. q̄to tēptacōis impulsu
cōcussi suā infirmitatē hūily⁹ cognoscūt. **U**nde
cū **paulus** fuit fortit̄ tēptat̄ tūc semp̄ fortis⁹
hūilians deū rogauit artēci⁹. **S**me tēptationū
expt̄mētis nulla sūt opa virtutis. **I**n tēptano
probat **Ec̄i**⁹. **V**asa figuli p̄bat fornax ⁊ iustos
hoīes tēptatio tribulōis. **I**n tēptano fidē magni
ficiat. **U**n̄ **ap̄le** **petrus** Medicū si mūc oport̄ con
tristari in vārijs tēptacōib⁹ vt p̄batio fidē vīr
p̄ciosior sit auro q̄ p̄ ignē p̄bat. **I**n tēptatio
hūilit̄ patientiq̄ tolerata ppl̄m edificat. **U**nde
de **thobia** dicit̄. **H**ac tēptationē ideo p̄missit dñs
euenire illi vt posteris daret̄ exēplū pacie
illius. **I**n tēptatio in futuro coronat. **U**n̄ **iacob⁹**
Bñs vñr q̄ suffert tēptacōes it̄. **I**n p̄sente n̄
p̄ tēptacōes fit nec sibi quiss̄ inore facit nisi
tēptat̄ nec p̄ conari nisi viderit. ⁊ nō p̄
vīcē nisi certauerit. nec p̄ certare nisi immū
et tēptacōes hūerit. **P**orro **Evabola** tēptat vt
pueritat̄ caro tēptat vt illiciat̄ mundus tēptat

ut deripiat. hō tēptat ut sciat vel expmētū capiāt
 tēptat at̄ deus ut p̄bet. i. ut p̄baros oīdat et
 r̄muneat. Deus ḡ m̄ paucis nos tēptat 2 ī m̄ltis
 r̄muneat. **Vñ** m̄ libro **sapie** **Iñ** paucis vepam m̄
 m̄ltis bene disponēt. qm̄ deus tēptavit illos et
 t̄uenit eos dignos se. **E**t igit̄ deus tēptat q̄sdā
 alijs̄ malū pene ducēdo. ex hoc nō parū cōsolēis
 qm̄ ut dixit p̄phā baruch. **Q**ui idixit vobis mala
 n̄e r̄ursus adducet vobis sēp̄t̄nā v̄c̄ditatē cum
 salute v̄rā. **P**̄nsū de antiqui hostis īp̄gn̄tomb̄
 nō turbēis qz nō plus tēptare p̄t nisi q̄tū a deo
 p̄mittit. **Vñ** **auḡ** Tantū admittit d̄v̄bol̄ tēptatē
 q̄tū tibi p̄dest. ut ex̄reare 2 p̄bere ut qui te nesci
 eas a tēp̄ t̄ueniare. **S**i vis at̄ eiusdē maligni
 sp̄s̄ insidias cognoscē. attende doctrinā **ḡgorn**
 sic dicens. **D**ius m̄gt̄ sp̄s̄ sit qui loq̄t̄ ip̄a suggestio
 declarabit. **E**x̄per em̄ sp̄s̄ n̄alis mollis. sp̄s̄ m̄di
 v̄na. sp̄s̄ vero malicie amara loq̄t̄. **E**t cōt̄ h̄c
 b̄t̄ **anthom̄** p̄tū nobis r̄m̄diū leue tradit
 dicens. **V**arias m̄gt̄ demonū nescis insidias s̄
 credulitate nōis xp̄i v̄ris figure mēt̄is 2 v̄m̄si
 demones fugabūt. **D**eniq̄ h̄y q̄ tēptāt a d̄v̄
 si vilit̄ resistūt. **D**eo et angelis spectaculū sūt. 2 p̄
 fideli certamine coronā gl̄e sine t̄io possidebūt. **Vñ**
icō **I**p̄e om̄i r̄ōr̄ deus cū om̄i angeloz̄ m̄licita

tuum certamine expectat. tibiq; contra Symbolum dimicanti parat
et intatis coronam. **Vñ Sns** ad bñm anthomū temptatōib;
signatis ait. Anthomū hic enī s̄ expectāu tuū videre
certamē nūc autē q̄ vilit̄ dimicasti in toto orbe
te faciā notari. **Cū** ḡ temptam̄ carnalit̄ vel q̄cūq;
mō sic ipugnam̄. inde iugit̄ gaudam̄ q̄ p̄ficiam̄.
Vñ ḡḡ Cū temptam̄ vitia & dñia dispende tūc
nobiscū agit̄ ne virtutib; quib; p̄ficiam̄ extollam̄.
Et iterū **Deo** iebuzēū isrl̄ tōsāt ut hūana mens
de se hūilia sentiat. Dū n̄ma nō superat. **Vñ 2 paulo**
De magnitudo ruelationū extollat me datus est
m̄ stimulu; carnis mee q̄ me colapsisset. **Et** in tēp
tationib; tuis in paulo cōsolens q̄ a deo p̄mū cōsequis
Vñ auḡ Conati tuū nouit deus & tuā in sp̄it̄ vo
luntatē. tuā luctā cū carne cōsiderat. et te hortat̄
ut pugnes. et adiuuat. ut vincas. certatē sperat
desinentē subleuat. & videntē coronat. Preterea cōt̄
vitiōr̄ delatōēs fortit̄ te attingas. & eas tūq; viles
cito abicias & deseras. **Vitiōrū** q̄ppe delatōēs si
que sūt. cōtēptibile faciūt hoīes & tōtū cōfidūt
et deo facili; deserere sūt. **Damq;** sicut cor vir
tiosū est celo cōparabile qd̄ deus inhabitat. **Ipsū**
enī nō auro tēpla fulgētia nō ḡanne altaria
dispecta delatant. s̄ aīa ornata virtutib; cuius mōi
aīa celū merito appellat. **Sic** per oppositum

cor viciōsū nō absurde appellat infernū nā ad mo-
dū infernū tale cor est dēonū habitatio habens ad
modū infernū tenebras ignōmāe ignē p̄ue con-
cupiē 2 vermicē remordētis consue. et ideo hoīes
tale cor hntes in seipis infernū constituit 2 m̄gimū
iā infernū p̄cipat 2 suū locū ibidē p̄eligūt.

Delitantes q̄ viciōs q̄ hoīem ad futuras penas
disponūt sūt faciliū deserere atq̄ detestāre. Abi-
amnis itaq̄ vicia 2 vitiū acq̄rēdis fortit̄ ip̄idem

Quia vt dicit augustinus mens huāna nō p̄t regnā
h̄re virtuti nisi p̄us extulserit iugū viciōrū.

¶ Demq̄ nō turbetis de hoc q̄ mala patetis s̄ de
hoc potius cōsoleris. Nepe bona vita nō in bñ
valere s̄ potiq̄ in mala pati cōsistit. Vñ bñdus
Bona vitā ego p̄ito 2 mala pati 2 bene agē 2 sic
p̄suerāe vsq̄ ad mortē. Vulgo dicit q̄ q̄ bene
se patit bñ viuūt. s̄ mēta est inq̄tas sibi. Nepe
de malis que sustinetis eo turbat̄ q̄ mala t̄ vidēt̄.
Et iō si ea nō eēt mala didicēt̄ restat vt inde
cōsoleris. Sup quib̄ b̄is ait ambrosius mala nō sūt
que nec timē mētē implicāt nec q̄stia ligāt.
Vñ paup̄tatē 2 ignobilitatē estudmē 2 mortē
nemo sapiens mala dicit. nec in maloz sorte
Smilet. Vñ virgilius histōria q̄st̄ h̄ms inq̄t qui
s̄dm̄ p̄p̄itū dei vocat̄ sūt s̄i debz eēt cōsolatio

etiam in p[ri]ncipi con[tra] m[ul]tiplicat[ur] hui[us] vite miseriam q[uod] et in
hac vita diligetib[us] de[um] o[mn]ia bona et mala occupantur
in bonu[m] et nichilomin[us] h[ec] o[mn]ia in suu[m] obapant[ur]
ad gl[ori]am. **P**ursu[m] ex h[uius] vite m[ul]tiplicatis super te
molestijs ad magnu[m] bonu[m] salic[us] mundi contemp[er]u[m]
p[ro]moueris. et requie[m] in solo deo c[on]pelleis querere
et ad piculosas mundi blandicias destinadas salu
bit[ur] m[er]itaris. **V**n[de] **aug[ustinus]** Ecce domus suis flagella de[us]
p[ro]miserit. ut nobis o[mn]e q[uod] nos in hoc seculo delat[ur]
amare sciat. et illud m[er]itu[m] surgat q[uod] nos s[ed] ad
celestem desideriu[m] excitet et p[er]trahat. **I**tem ut uia d[omi]ni
erim delat[ur] mordeat. suauiter et uaciet hilarit[er]
c[on]tristet. **V**nde id[em] ait **aug[ustinus]** mala m[er]itu[m] que nos hic pre
munt ad de[um] nos n[on] c[on]pelliunt. **E**t **aug[ustinus]** Cui m[er]itu[m]
molestie in h[uius] vite fragilitate crebrescunt. eterna[m]
requie[m] nos desiderare c[on]pelliunt. **M**undus q[uod]pe piculo
sior est blandus q[uam] molestus. et magis cauedus est
cu[m] se illucit diligit q[uam] cu[m] se cogit contemp[er]it. **M**olestie g[er]o
vite p[ri]ncipi n[on] te molester nec inquiet. licet s[er]uit
dure et aspe. **Q**uia ut ait id[em] **aug[ustinus]** s[er]uit deficit
ubi caro inquietat. **S**icut em[en]d[em] caro molli[us] sic a[n]i
dure m[er]itu[m]. **C**arne q[uod]pe blanda r[ef]ouet. aspa vero
a[n]i[m]am excitet. **P**orro afflictioes et penalicar[um] q[uod] in
p[ri]ncipi patris m[er]itu[m] et corpe te affligunt eo s[ed] q[uod] mens
tua plus q[uam] oportet corpi se sociat et consentit et fit

fonte fœcia passionis **S**i vis ergo ex hoc oportuni habere
 remediū. audi agrorū tibi salubrit' cōsuletē **S**i mens
 mag' form' utencōe in deū dignit'. q'q' in hac vita amari
 est dulce fit et omē qd affligit requiē prestat **C**ōfida
 etiā q' xps passus est p nobis. relinqueb' nob' exēplū
 ut seqm'ur vestigia ei' **S**i q' sūt vestigia ei' nisi
 passus ei' **P**assus at' ei' sūt ipi' passioēs quib' rāq'
 passib' oportuit mēre in regnū suū z gloriā.
Et p hoc monem' cōitare passioib' ei' **D**ucere ap'lo
Cōitantes xpi passioib' gaudeat' **I**te si di sustines
 flagellū hoc tibi sit p solacio q' tibi signū est in
 bonū **E**st em' signū sine p'niacōis **Vn' i' d' Deus**
 tu p'nicus fuisti eis z vltis' m' oēs adiuencōes
 eorū **Vn' z ad s'm iob** postq' sup' eū plaga veniat
 dixit elephas thernantes **V**trū homo q' corrūpit'
 a d'no **E**st etiā p'nis afflictio signū sine p'niacōis
Vn' d'ns p' amob' p'ham **T**antumō vos cognoui
 ex oib' cognacōib' terre. **n** d'no visitabo sup' vos
 oēs iniquitates v'ras **Vn' b'nd' i' p'pe** vult se facere
 agnosti vberēdo qui oblit' z incogit' erat
 p'cedo **G**reg' **D**eo d'ns hic q' b'nd' p'at' ut i' p'petuū
 feriat **D**eo at' hic ferit ut metū p'at' **E**tiam
 p'nis afflictio ē p'ign' d'ne dilectōis **Vn' i' p'pe d'ns**
 ait **E**go quos amo arguo et castigo **E**t in cō
Qui diligit filiū assiduat ei flagella ut laet' in

nouissimis eorum **S**um utaq; p̄ cariores pueros sp̄
tenet sub virga aliq̄ discipline 2 flagellat assidue
ita vt q̄ cito ab aliq̄ remedio liberat̄ in aliud incidat
indilate quod sequit̄ **N**ō em̄ vult hic p̄ cōt. filios
oēs sagittas suas simul iacē s̄ magis vnā p̄ aliā
successiue **E**st insup̄ flagellū dñi signū possidendi
regnū **Vñ ḡḡ** **N**ō q̄ris de verbē dū nescis q̄ t̄
maneāt p̄ma in tua tribulōe **Q**ui rursū de
flagellatis loquens ait. **N**isi h̄ditate dñs dare
disponet. crudire eos p̄ violētiā nō curat **Fl**
agellat utaq; dñs oēm filiū quē recipit 2 q̄ r̄ceptus
est in h̄ditate eternā **A**tende at̄ q̄ nō ait. oīs
q̄ flagellat̄ est filius s̄ oīs filius flagellat̄ **A**lit̄ em̄
nlls r̄cipit̄ **S**i ḡ exceptus es a passione flagelloꝝ.
exceptus eris a m̄io filioꝝ **D**isciplinā em̄ dei ē
arma adoptōis. nūc data filijs. q̄ s̄nt h̄des dei
cohedes at̄ xpi **G**reḡ **f**acilis ē consolatio si m̄
flagella que patim̄ ad m̄oria reducam̄ delicta
q̄ fecim̄ **A**iq; hec iā nō flagella s̄ dona eē aspiciam̄
si ea q̄ carnis delicta p̄ccam̄ carnis dolor pur
gam̄ **A**tende etiā q̄ umetū p̄ussū agnosce vidē.
q̄ id̄o p̄cutit̄ q̄ nimis lente p̄gredit̄ et ob h̄
gressū accedat. vel q̄ ad viā redire debeat a qua
erambat **I**ntellige fili' et tu. q̄ ideo flagellais. ne
stes in via. s̄ celerius p̄grediaris ad patriam. ad quā
tendis sicut de q̄busdā ait ps̄ **M**ultiplicate sūt

infirmitates eorū postea autem emuerūt ut em aut
 bern. **In** via dei nō p̄gredi. regredi est. Si etiā vep
 aris p̄ p̄miam ex hoc plurimū consolab̄ q̄ ipsa
 p̄mā uiuat mentē 2 roborat sup̄ hōiem ī tāta
 cōstituit securitate. q̄ mortē que est om̄ tribulū
 fims facit āplius nō timē. siq̄ sp̄m̄ am̄ exultat
 q̄ patū reddat hōiem ī carcere 2 ī mortē ne
De qua cupiam q̄ **O** p̄mā oīa tu solus s̄ p̄tor̄
 debita. oīa adusa tu mitigas. que p̄t̄ culpaz
 multitudinē sūt m̄to sustinēda. oīa cōtrita tu
 sanas s̄ corda ex culpis m̄t̄p̄t̄ vuhniata. oīa
 desputa s̄ corda p̄e m̄t̄tudine p̄tor̄ desputa
 tu aiās s̄ salutis p̄missione **in b̄nd̄** Qui p̄f̄e
 senserit om̄s p̄tor̄ 2 sue aiē lesione. aut p̄az
 sentiet aut ex toto nō sentiet corp̄is penā
 nec reputabit laborē quo p̄t̄ā p̄meruerit de se
 p̄t̄ā et caue futū **T**ande non cōtristū de
 tua p̄gnarōe ī hoc mortali exilio q̄ deus
 statū p̄gnarōis legit̄ p̄suadē Sicut dixit
 ip̄e abrahā **E**grede m̄q̄ de t̄ra tua et de cog
 narōe tua r̄ **S**equit̄ **E**t veni ī t̄rā quam
 mōstruero tibi **E**t **ad isaac** **C**uiesce ī t̄rā
 quā dixero tibi 2 p̄gnāe ī ea **S**eq̄t̄ **E**t oq̄
 tecū 2 b̄ndicā tibi **S** p̄q̄ verba d̄rā ad abrahā
 dixit. b̄ndicā t̄ 2 magnificādo nomē tuū **E**t
 p̄f̄io quā dei assonatio. quā d̄ma dei b̄ndictio
 et nōis magnificatio p̄missa pacē cordis

et consolationē 2 magnā salutē hoīs magnificē opant^r
Ne tūcas q̄ p̄grinatoris incomodū q̄ in nōis deficias
s̄ iacta cogitā tuū in dño et ip̄e te emutriet **A**udi q̄ d̄
mandat tibi de hoc p̄ moysen **P**egno q̄ m̄t portas
tuas est da vt comedat **S**i ḡ sic d̄ q̄ de te peregrino
m̄daunt. cōfidat q̄ te nō deseret s̄ p̄ se ul̄ per alios
passet 2 vestiet **E**xempla patēt in mltis **E**tē quo
deus diligit p̄grinū cui victū tribuit et vestitū
Et sane parū eēt hoc itelligē scdm̄ corp̄ tātū
de optiori cibo vel potu **C**ū deus plus amet aīas
que idigēt m̄tiori victu s̄. verbi a deo m̄spnati
2 vestitu vario m̄tuplici habitus virtuosi

Tractatus quartus de consolationē si quis careat in p̄nti
honore vamo et manū glā. sup̄ depectōe 2 huiliatōe
ab alijs. sup̄ p̄p̄ria huiliatōe in secreto confessionis
vel in publico. etiā sup̄ detractōe 2 infamatōe et
sup̄ opprobrijs et confusioibus

Quartus

Primo ḡ noli querē de iam glā p̄fata vel
imp̄guari q̄m̄ falsa tristis et ne morte
de p̄p̄rio immetis sua amaritudine
m̄sp̄nda reddit **D**e carētia ḡ vel de amissione
tristitōe glē potit q̄s facile consolari **C**ertū est
em̄ q̄ fallax ē glā 2 vana est oīs pulchritudo q̄quē
vana glā nimis breuis ostēdit. q̄m̄ sūm̄ p̄ntifex
coronat. tūc em̄ strypa accendit et in altū por
rigit et dū sic accensa cōtinuo cōsumit alta voce

pclamatz sic inquit glā mundi. **P**orro si honoris
 accidia facies de honoris curia nō curares
Nā ut ait petrus muenas sollicitudo sp comm
 tatur honore longa duratōe nō cōtinuat. et pro
 mēdica dēscatōe p̄xior displicē subseq̄t. Quia
 s̄m crisost honois magnitudo sepe cumulo p̄ncip
 efficit. Et qui q̄rit p̄ ascensu honois arde m̄ altū
 sepe dēscendit 2 dēscendit m̄ p̄fidū vñ gregg no valde bñ
 m̄t̄ ad altiora cōscendē q̄ alius agit nisi ut
 cōscendo dēscat. et ascēdendo alit̄ magis m̄
 p̄fidū dēscat m̄t̄. **P**it̄a de derisione nō
 curabis nec v̄cūdābere. si exēpla s̄cōp̄ r̄ior da
 beris. Nā thobias semor p̄ns opib; 2 maxie
 cleofis et m̄ mortuorū sepulturis erat tōlit̄ d̄m̄
 de quo scribit̄ q̄ cū cecitas ei aduēisset p̄ntes illi
 et cognati vitā ip̄i dēridebat. Etia ioh vir suplex
 2 r̄iū ac r̄mēs dēi et r̄cedēs a malo erat qui
 cū miseria ei postmodū aduēisset cōq̄rebat̄
 se derisū. Discipuli q̄ d̄m̄ spū s̄cō repleti loque
 tes varijs linguis q̄ t̄ij gracia nō obstāte deri
 debāt a iudeis dicētib; q̄ ebr̄y 2 musto p̄lem
 sūt isti. Themas insup̄ m̄ sue m̄ris s̄ificatus
 v̄tero m̄ sua p̄sona vel pot̄ d̄m̄ lametāt̄ dice
 s̄tus sū m̄ derisū oī p̄plo meo v̄. Demq̄ et ipse
 saluator dei v̄ngem̄t̄ derisiois passionē nō
 euasit q̄ nō semel t̄ij s̄ m̄ltonēs est derisus.

Si unq̄ cōsideramus p̄fatos p̄res insignes & alios q̄
plures s̄ & un̄ regē glorie derisiones eē passos q̄
restat nō d̄p̄is tū indignis resp̄ctū illorū nisi quōs
derisiones q̄s quāq̄ patim̄ iocūdo risu transire
Deo q̄ de derisione nō turbeis q̄ q̄ d̄ridet̄ a d̄no
citius exaudir̄ **Vñ iob** **D**ns deridet̄ ab alio suo
sicut ego **I**nuocabit̄ d̄m̄ & exaudiet̄ eū deridet̄
enī iusti s̄p̄licitas. **I**te p̄ derisionē nō t̄stare
q̄ h̄ mundi derisores felicitatē s̄p̄licū con
fitebūt̄ in furo **Vñ in lib̄ sap̄ie** m̄p̄n̄ d̄cūt de
iustis **H**ñ sūt s̄ iusti q̄s aliq̄ h̄m̄m̄ i derisū
et in s̄ilitudine m̄p̄ery nos īsensati est̄aba
mus vitā illorū m̄samā & sine illorū sine
honorē **E**re quō cōputati sūt inter filios dei
et m̄ s̄os s̄os illorū est **E**t ideo bene d̄cit
illustre **seneca** **P**ro d̄u s̄p̄y es si nō te tota
turba deriserit **C**etero de despectō seu ḡceptū
vel eiectione nō t̄beis q̄ si ḡceptū fueris ad
manedū int̄ te cōpelleis **E**t vt d̄cit **bt̄us**
greḡ **H**os eligit d̄ns quos cōtepm̄t multo
Quia plerūq̄ quā despectio r̄uocat hom̄em ad
s̄p̄m̄ d̄cit at ad s̄p̄sū id̄ ad cognicōz suaz
cōditionū h̄m̄lū **P**ter q̄ d̄cit **saluator** **Quia**
tū sūt v̄cati pauci v̄ electi **Quare** **Quia** pauci
sūt q̄ suas cōdicōes viles & infabiles h̄m̄lū et
nōgnosant **A**nsip̄ de tua h̄m̄litate nō q̄st̄is

facit de sup hoc verbū p̄latū b̄n̄ b̄nardi sic di
 centis **C**ū m̄gt̄ hūlliam te vidēs hoc habeto
 signū in bonū q̄ oīo argumētū est gr̄e app̄i
 quāte **I**p̄a app̄e hūlliatio patiet̄er suata mētē
 quētā cōstituit in p̄nti. secūm̄q; q̄stiam̄ redd̄it
 in suō **Vñ** **B**er̄d̄ **B**ona hūllitas q̄ 2 in p̄nti
 ab h̄nc mor̄datib; curis mētē facit eē quētā
 et a minacib; p̄emis securā in suō q̄stiaz **H**ū
 liatio via ē ad hūllitatē sicut sc̄o ad sc̄iam. **S**
 panā ad pacē h̄ndā **S**i q̄ virtutē appetis hū
 litatis viā nō r̄fugas hūlliatōis **H** **B**n̄ **H**ec
 at hūllitas tāte vtutis ē. q̄ r̄idē facit in agustino
 et p̄ssur̄e in cōm̄atorib; false seu mēdatit̄ ip̄o
 sitis. n̄ m̄gt̄ū sustinēs de culpis dolet alienis
Magna q̄ cōsolatio est id h̄nc q̄ m̄ter om̄s
 adūsantes mētē quētā facit 2 gaudentē **Vñ**
Dñs suō discipulis ait **B**n̄ estis cū male duc
 rit̄ vobis h̄nc 2 p̄secuti vos fuerit̄ 2 dixerit
 oē malū adūsū vob̄ mētietes r̄ **S**ēpt̄ **C**uidate
 in illa die 2 exultate ecce em̄ m̄tes v̄rā copi
 osa ē in celis **E**t vt hūllius se h̄rēt̄ ait **I**dē
Dñs **D**iserte a me q̄ mitis sū 2 hūllis corde
Sēpt̄ **E**t mētietis regnē cū adūs v̄ris h̄nc p̄
 ḡm̄ et in suō r̄ **C**ursū nō sū amari tibi de cōfessioe
 p̄cā tua in sec̄o cōfitear̄ 2 temp̄sū voce p̄p̄riā
 accusare ad modū infirm̄ qui libet̄ et cum

gaudio amarū accipit potionē ne amariorē mortē
gustet **E**t multo pl^{us} si cōfiteri oportz cōmnia pro
tpe amarū tibi sit. cū gaudio tñ hor fiat ne mor
tem icurus ppenā **Q**uia vt dicit **aug⁹** hor
z modica amaritudo in faucibus q̄ et mū tor
mentū in visceribz **E**t dicit amaritudo i frui
bus ip̄i s̄. penitēns rōe lacrimose z amare q̄ foris
Sz d^r modica s̄ q̄ fusiois ane **libet** q̄ cōfiteri d^r
q̄ nō solū euadit cōfiteris ignē et mū q̄ nō
suaedit eternū gaudiū **E**t certe melius est
nūc corā vno solo hoīe aliq̄ntū erubescē q̄
in futū corā vniūso cetū angeloz z homī q̄ fu
sione hīe **V**tō tardes cōfusione mēte q̄ potes
tuā aīam a morte ppetua liberare **Vñ mē^o**
Vro aīa tua nō veritatis vñ dicit **S**i q̄ pūc
et rē cōfitearis magnū decorē acq̄ris **Vñ p̄^o**
Confessione z decorē induisti **Q**uāto em̄ in
cōfessione verūdia est maior tāto in aīa decor
ē pulchrior **P**ursū nō t̄stis de tua accusa
tione p̄ria z cōfessione z p̄mā in pub^o z
cōmune a te cōmisse nec pub^o p̄mē vel q̄ fusiois
cōfusione tāq̄ honor tuo q̄ nā p̄hor resas q̄ vā
p̄mā maiorē inducit honorē q̄ nūc p̄das **Vñ**
honor q̄ tu nūc p̄des in t̄re p̄ q̄ fusione z p̄māz
rōp̄esat in celis **Vñ** gaudiū est āgelis dei sup
vno p̄dore p̄māz agente **V**bi z ille flūis ip̄ez
qui in hoc t̄risunt s̄ lacrimaz p̄mūlus letificat

ciuitate dei. p̄sū visa p̄sū p̄ma digna ad exē^m
 cetoz̄ p̄sū qd̄ reuera nō fit sine ip̄i p̄tēdis
 maxia laude z̄ honore. Hinc ē em̄ qd̄ ad hōrē
 z̄ dignā veneratēz̄ p̄tēdis p̄tēdis canit
 etiā laudemq̄ nūc opus dei in māia ḡante
 s̄ virgīe laudemq̄ illud etiā in māia p̄tēdis
 s̄ vācāt p̄tēdis. Hec māia data ē speculū mōrē.
Maria at̄ hec exēplū p̄me v̄nō hanc deus exē^m
mūdo cōcessit h̄ndū ut p̄missū r̄deat p̄cōr
ad ip̄sū. Est deflorata melior q̄ virgo sup̄ba.
 De qua b̄n̄. Gaudet āgeli sup̄ p̄tēdis p̄miam
 agere z̄ odoris fraglātia celestis ille quētus
 app̄git. O dñe q̄ m̄gna m̄lū dulcedis tue
 in ḡessioe p̄tēdis. **C**alorū etiā
 oblocutioes det̄ctōes z̄ ifamatioes nō abhorreas
 p̄p̄ri flās. qd̄ dū obloquūt̄ vel det̄hūt̄ ul̄ ifa
 mare fatagūt. tūc nos laudūt̄. ut em̄ dicit
 seneca. Hūlis displice laudari est. Tanto de ob
 tractatōib̄ malorū nō t̄beris. cū p̄ illas deo
 ordmāte vtili s̄ hūlis. **V̄n̄ ḡtān̄. Luz deit̄**
 no sit ex vicio det̄hētū. t̄j ex iusto dei iudicio
 nōm̄q̄ adūsus bonos exatāt. ut q̄s vel dōct̄na
 p̄sup̄no vel alioz̄ fauor in altū extulāt. det̄
 illata salubrit̄ hūliet̄. **V̄n̄ ḡt̄. Sūt pl̄rimū q̄**
 vici bonoz̄ fortasse apli q̄ debet̄ laudat̄. et ne
 q̄ elatio de laude subrepat in cordib̄. **Scōz̄. d̄no**
 p̄mittit opt̄ deus malos in obiectatēz̄ z̄ oburgā.

usq̄ h̄ d̄ p̄ss̄ae

no valde bn

corū p̄cipue vt si q̄ culpa ab ore laudat̄ in corde
bonoz nascit̄ ab ore vitupantiū suffocet̄ **De**
Inter verba laudatiū atq; vitupantiū ad mētē
p̄ r̄tū redū est **Et** si in ipā nō inuēt̄ malū
q̄ de bonis hōies loquit̄ in magnā debent
sentia p̄silire **Ad** ei si nō oēs laudat̄ et cōfūā
liberos nos demit̄ **Habem⁹ paulū** dicētē
Glā m̄a her ē testis **Job** q̄ dicit
Ere in celo testis me⁹ **Si** ḡ ē nob testis in
celo ⁊ testis in corde **Dimittam⁹** stultos
for̄ loqui q̄ volūt̄ **h̄ ḡ ḡ** **Et** idē **p̄** bonā ⁊
malā famā a dextris ⁊ a sinistris xpi miles
ḡ dicit̄ nec laude extollit̄ n̄ vitupatōe fr̄git̄
Si dicit̄ **U**t vitupatōz hōm̄ xpi miles a
statu suo m̄q; deat̄ q̄ ex sue milicie digni
tate apur̄ se ex c̄ra sp̄e a suo dño opolat̄ **Por**
ro opprobria ⁊ quicquid sūt p̄cōtib⁹ medicina
Un̄ bn⁹ **E**go m̄q; plagis asp̄ie mee nullā u
dico valiore medicinā opprobriis ⁊ quicquid sūt
etiā tutamētū **U**n̄ ḡ ḡ **Tom** p̄ quicquid me
liores existūt **S**ūt etiā bonis or̄mētū **C**ōtūe
lia em̄ est sicut p̄cipus lapis in cōna hōis **C**ui
q̄se lapis talis ē nē ⁊ virtutē q̄ facit in deo solide
manē ubi hōi est op̄ie **U**n̄ ḡ ḡ **I**ustus m̄q;
in m̄adu agit ⁊ opprobria recipit vt q̄ exire
foris p̄ laudes potuit **r̄pulsus** quicquid ad
sem̄ipm̄ redat ⁊ eo se robustius intus i deo
solidat̄ quo foris nō inuenit ubi r̄p̄sant̄ **h̄** ille

Nunc igitur considerate potes quod male dicitur quod
 iustus hic patitur de peccato boni meritis co-
 piose consequitur. **V**n cum David a se me male dicitur
 cet et quod de familia David hoc videtur velle.
 dicit ipse David. **D**imittite eum ut maledicat
 michi et respiciat me deus et reddat mihi bonum
 pro maledictione hac hodierna. **A**d quod propositum
 querens conuenias cor te audientis comenda-
 memoie verbum saluatoris ad dicitur dicitur
Benignus cum maledixit vobis honores. **I**tem
 de gualano et opprobrio tunc non dicitur potius
 gualano quod pro hoc christi passionibus conuenit **V**n Petrus
 conuenit christi passionibus gaudeat ut in ruda
 coram eius glorie gaudeatis exultantes **V**n et beatus
 apostolus quibus dignus non erat mundus conuenias
 pati fuit materia maximum gaudii **V**n Lucas
Ibat apostoli gaudentes a conspectu consilii quoniam digni
 haberi sunt pro nomine ihesu conuenias pati quod sapienter
 mundi tunc dicitur fuit stultitia pro christum tunc
 illud erat quibus dignus non erat mundus **T**unc
 quod ista refugit quibus christi et apostolorum passionibus
 conueniendo tunc felicitas in futuro gaudebitis **Q**uippe quod
 humiliatus fuit erit in gloria **V**n de his quod penitus
 et malefantes a deo se elongat dicitur **V**n imple
 facies eorum ignominia et querent nomen tuum **D**ne
Confusio itaque illata et ignominia ad quod dicitur

Deū est occasio et causa **A**tende etiā q̄ confusio et pena a illata
ē sine culpa aut p̄ rem culpa. **S**i at̄ sine culpa ifert̄
magnā laudē hō morēt̄. **Vñ aug⁹** 1. rō ita laudamus
iōseph cū frumētū dist̄buebat s̄ cū carētem hūtabat
nō valde bñ. **Vñ** frustus in simonē. **B**nd̄rā inq̄t a deo ē illa aīa
et hūilitas altēi. **C**ōfudit sup̄biā. **C**ui⁹ parā p̄p̄m
extinguit n̄cūdiā. **C**ui⁹ obūa pigriā alit̄. **T**acite iēpat̄.
/ **C**ui⁹ seruior tēriā aliem teporis exsuscitat. **Q**ui⁹ p̄p̄m
sui p̄re n̄a t̄batū oculū cordis gr̄a cōsolōis et edifica
tiōis illūat. **M**elius ē hūc q̄ illi qui fr̄m ab aq̄
q̄t statū nō cū suo solato subleuat s̄ t̄tubātem sic
p̄tē m̄tātū malis op̄rū impulsu adiuuat ad ru
nā et salubrit̄ pro disciplīe rōe corr̄ptū p̄ sinistra
cōsiliū sic iūtat vt allidat. sic armat vt p̄nuat. **I**taq̄
fr̄s cui p̄pria mala nō sufficiūt sic agat vt etiā
aliene p̄diciōis iudiciū nō m̄ciat. **H**ec ille. **E**go vt
aut̄ **ḡr̄** **Vñ** nichil simplici corde felicius. **E**t s̄ testatur
prolome⁹ in alma ḡsti. **I**nt̄ sapiētes sapiētior ē qui
hūilior ulemt̄.

Tractatus quintus de consolatiōe sup̄ carēna t̄p̄alis
p̄tatis dignitatis maioritatis vel alteri m̄dani
dñi seu etiā eccl̄iastice dignitatis

Quintus

Primo igit̄ notū de potētie siue p̄tatis carē. **Q**uōd
q̄ q̄ro potētie fuerit in statu alioi tanto in
p̄ncipio v̄sant̄ maiōi. **Q**uōto em̄ q̄ d̄us altior tāto
casus ḡuor. **Vñ aug⁹** **Q**uo plus ceteris v̄nq̄q̄ p̄t̄ eo
magis sciat eē sibi metuēdū. **O**p̄ndū est q̄ vt p̄t̄s

nō detur nisi cōt' vicia p' que vīcenda potētes nolūt
 ēē hoīes 2 volūt ppter vīcēdos hoīes **vt q' h' mfi**
vt v' vīcti falso vīcunt nec s' vīctōes vīctate hōpione
hec aug' Et deo noli de dignitatē carē' q'risti quia
 talis dignitas scdm se nō est bona **vñ boetii** Si ipis
 dignitatib' 2 p'atib' mēset ad nālis ac p'p'ri' bonū nūq'
 pessime puenēt neq' em sibi solēt adūsa sociari
vñ respuit vt q'ra q'p' uigāt' Itaq' cū pessimos
 hoīes p'lerūq' dignitatib' fugi dubiū nō sit Aliud etiā
 hūit nā sui bona nō ēē ea que sese h're pessime patiāt'
vñ aug' Aput vos bonos idigna sit ipa dignitas qua
 mlti digni possidēt **Noli q' dignitates appetē q' an re**
 giubus onerāt se hñtes **vñ q'ra** Quāto hūc q' alia
 erigit tāto curis giuorib' onerāt' eisq' p'p'is mēte
 2 cogitacōe supponit' quib' p'ponit' dignitate **Nōnō**
 etiā q' car' t'ra t'p'alis dignitatis cū ad actōes extiores
 ordinet' signū est q' deus tenē diligit nō hñtes
vñ q'ra Sepe mōre deus qui suos tenē diligit eo solli
 cite ab exteriorib' actib' custodit **vñ 2 p'lerūq' p'**
 fūlias ad laborē seruos dūgit a quo subtiles filios
 suspēdit **Ceterū superioritas seu dignitas inducit**
 piculū **vñ vñ dōr' Quāto q'st' m' superiorē constitutus**
 ē loco tāto m' maiori v'sat' piculo **Inducit ei dignitas**
 Distractiōē cordis 2 cōfusiōē mēis **vñ q'ra** Sepe
 m' suscepta cū d' regimē cor p' diūsa verberant
 et m'p'fūs quib' uēit' ad singula dū q'fusa mēte

no

nō valde bn

diuidit ad multa **Vñ** plures mētus immor est ad
ſingula ſenſus **C**ave enā ne in terra quas honoris inſi-
tori dignitatē ne tandē in celo habeas offuſionē **Vñ**
ēſt **C**uicūq; deſiderauerit p̄matū in t̄ra. conſuſionē
in celo inuēiet. nec int̄ ſuos xp̄i cōputabit q̄ in t̄ra
de p̄matu c̄tauerit. **N**ec vnusq;q; feſtinet quo alijs
apeat maior. ſ; quō oībus videat inferior. **R**urſus
cōſidera q̄ vnus filius alicij magni regis ut impa-
toris. **I**ſtari de hac cā nō poſſet q̄ a quo ſtatu vel
officio immo p̄uaret. q̄ ſue regie dignitati m̄ime
cōpetet ut ſi officiū aliq̄ machinari q̄ p̄bi nō cō-
gruit nō h̄ret. **I**gū nec xp̄ianore alijs v̄pore regis
eterm nō ſolū filius ſ; enā p̄terius heres eſtari debz
ſi nō ad d̄mum exaltet. a ſi h̄uerit z p̄uer q̄ certe
mūdum ſtatu bono xp̄iano z regis eterm filio immo
p̄t congruēt. **Vñ** bedu **V**ō indignem fr̄es ſi mali
floret in mūdo z vos p̄atm̄i nō em̄ eſt xp̄iane
dignitatis in tp̄alib; exaltai ſ; p̄poni d̄p̄m̄. **M**ali
quippe nihil h̄nt in celo. vos at fr̄es nihil i mūdo
Et iō ſpe illiḡ b̄n̄d̄is ad quā t̄d̄is q̄q̄ cōm̄gat
in via gaude debetis. **D**emq; o homo ſapientis es
aut ſtultus. **S**i at ſapientis es. **D**mo nō indiges te
cōtenti. **Vñ** ſeneca **S**ap̄o gr̄etus ē ſapientis ad bene
v̄uēdū. **E**t b̄s amb̄. **S**apientia nihil eſt alienū
m̄ſi q̄ ē v̄tuti incongruū. **S**i at ſtultus es tibi
nō eſt expediens h̄re ſup̄ alios d̄mū. q̄pe ip̄e ſuū
d̄mū ſtultū horum ſeruire ſuat. **D**emq; v̄p̄ aq̄s
intelligēs regnare appetet ſi b̄n̄ attēdet q̄ grauis
ſinis eius eſſet. **O**portet em̄ regnare in ſuūro

reddere rationem in videtur quod cognoscat principes seculi
 se deo debere reddere rationem Sed propter quod non est modicum ad
 leue gradum modum non sunt modica de quibus ratio est reddenda
 Sunt enim omnia que incidunt regibus de quibus ait
100 Regum maxime est periculum facere iudicium arctum iustitiam et
 liberare de manu calumpniantium in oppressos et periculo
 pupilloque et vidue que faciliter appropinquat a patribus
 prebe auxilium Qualis autem rex esse debeat inquiritur in
dorus dicens Reges maxime a regendo vocati sunt
Idcirco ut faciendo regis nomen tenet periculo amittitur ?
 Fertur quod illi reges qui tam se semper quam subiectos bene
 regendo modificate nouerunt In is si scilicet doctorum
 dicta intelliges de platonis causa non doletis in his placis
 inuicem sine tribulationibus contumaces et platonis sepe le
 guntur in esop Platonis propter altitudinem digressus in
 eodem genere periculum gravis accidit quam subiecti Et 100
 Dixerunt in multis delinquitur platonis ac pro hoc ipse
 crudeliter puniuntur quam ceteri in quibus scilicet plati
 debet quod si publica pericula tot mortibus digni sunt quod
 ad suos subditos periculis exempla transmittunt Et ben
 Ernuon et periculosos debito tenent astricti quod pro
 mittere acribus sunt rationem reddituri Cur tibi homo
 hoc appens quo adeptis periculum confusionem incantibus
 Nepe disciplina mores subiectorum non mediocre
 faciunt confusionem rationum in quibus quidam modum
 videns arborem folijs pallentibus mandata quod alij
 culpa habet cura radice ita cum videns pulchrum discipli
 natum sine dubio cognosce quod factum non est
 sum in ambiguum in defectu corruptione puerorum veranda

recognoscere dicit **Quid** ego vos arguo cum possitis me
 uno sermone conuere h^o amb^o. **Sane** ipse episcopus propter hoc non
 est ab ipso heresia ipsi corruere excusatus quod ut beda testatur
 De manu pastoris peccata ipsi inuenerunt. **Tu** in super
 quod dignitate officii desiderans audi t^rribilem augustinum
sermonem Cogitet magister religiosa prudens tua nichil a
 deum infabulum a dampnabili episcopi a presbiteri officiosi profectio
 et adulatione res agat. **Ubi** gregorius nazianzenus Quanto gloria
 maior est tanto periculum est quod minus. **Na** si quod est in uirtute
 uiciosum moribus facile transiit in eos quod ad obprobrium
 ei presto sunt et multo facilius ab eo transit quam si quod
 industrie ut uirtus in eo fuerit. **Demum** maledicta peccata
 ambiciois. heu heu quod dampnat religionem iam totam inficit
 et scandalum totum mundo perurit tam in clericis quam in religiosis
Et utinam oes ambiciosi antecedent uerba euangelii quibus
 quod eos inuenit. **Ubi** ait dominus **De** id est eterna dampnatio
 imminet uobis quod primas cathedras diligitis. **De** enim in
 scriptis sacris eterna dampnatio significat et gehene supplicium
Ubi christus heretico de se ipso in scriptis dicit de his quod a futuro
 supplicio non possunt euadere. **Et** uide quod dominus non dicit quod habens
 si qui diligunt non arguent neque uirupant eos quod habens
 uirtutem ex officio tunc et ordine. si eos arguit uel quod heretico
 dum habent amant. uel dum non habent affectat. quod procedit
 ex ambicione. **Et** ut dicit christus Si talia diligere est
 iustificatio et quod malum est scilicet ut habens aquas ponat
Quicunque enim ista bene perscrutetur. mirum est si unquam prin
 cipatum non habuit affectant. uel si habitum diliget

p. furtorie 2
 adulatione

110

msi oīno cecus ⁊ sue salutis īmemor existeret. De his
autē cecis hodie multi sūt q̄ p̄ncipatū q̄ diligūt sue
salutē p̄ferre nō metuit

**Eructatus septus cōtines consolacōes sup̄ caren
p̄ntele ⁊ nobilitatis et hūiliatōe quorūda p̄ntū
hūius p̄ntis ep̄ln**

Primo q̄ p̄ntela magnā nō desides. q̄ malū
tū certū est desiderēs. msi enī ad omē
b̄nplacitū cōsiliū corp̄ suū caput ip̄os sp̄at
⁊ cōrept⁹ et cōfusus eris. **S**in si caput p̄ntele
suū q̄to ex maiori p̄sōrū nūc illa cōstitit. tātō
maior tibi curā manet. maiorq̄ nūstācia ⁊ maior
re q̄uabit vengatio. **S**i at nō caput p̄ntele sed
cauda suū nisi multitudinē que mēre cōfusa est
cōsentias. miser eris ⁊ tāq̄ nō sis ab oībus r̄liquat⁹
et sp̄retus pauper ⁊ desp̄tus r̄manebis. **S**i ergo
quosdā sine solaciū attulit t̄ p̄ntele magnitudo
msi forte ignoiam q̄n suū vicis suā ⁊ tuā clari
tudinē maculabūt vel paup̄tate si īconstās fortunā
eos deseruet tua gl̄a ⁊ genus hūiliabūt. **S**i q̄
b̄n p̄speceis ob modicā p̄ntelā pauciora mco
moda sustinebis q̄ si totā nūp̄e p̄ntē videret
Scias etiā q̄ cui⁹ est maḡ p̄ntela. r̄quirit etiā
maḡ expensa que mltiores fieri nō p̄t sine q̄m
da offensa. **S**i vō aliq̄s corū sit m̄n⁹ hūidans
et forte aliq̄ paup̄tate desp̄sus. q̄nto maioris ⁊
clarioris p̄ntele fuit. tātō maiore etiā a suis cō
reptū sustinebit. v̄cūdat ⁊ ip̄m cognatū r̄cognosce.
v̄cūdat et ip̄e hoc corā q̄ncis asserē. t̄mēs se

Septus

ob hoc aliquē spurū ab alijs repūm Tu ergo de
magna & alta p̄gēne ne appetas eē nec te ip̄tes
vel iactures p̄uisse de alijs magna & nobili p̄ntela
· s̄ de huili esto cōtēny et pua ¶ **D**orro si
liberis carreas nō multū doleas ¶ Restis em q̄tes
eēt q̄ h̄res mā v̄p̄ p̄t eē q̄ m̄ eis. vel m̄ corp̄
v̄p̄ibus ā maritis vel m̄ filijs filiorū ā filiabus
desim̄ a quē ip̄ies te medullitus cōtristare ¶ Velut
q̄ videt eē cordi tuo vt liber sis a liberis ne liberi te
diuersis modis occupātes a te tollant aī libertatē
¶ **A**urū de carēna cōsanguineorū vel finitū caritū
nō doleat. q̄ si h̄res vel ip̄os diligēs vel nō diligēs
Si ip̄os nō diligēs vt q̄ eos habē velles Si v̄ ip̄os
diligēs te ip̄m̄a regno xp̄i plūmū ip̄ies ¶ **C**ūque
sunt deo regre est ¶ Si p̄fō qui deo p̄fō sunt de
dent. necesse ē vt caritē cōsanguineorū affione post
ponat ¶ **I**nsup si frat̄ vel cōsanguineos h̄re desideras
cum de sp̄ualib⁹ de q̄bus in libro prim̄ legit̄ ¶ Sūt
ornati moribus & caruat̄ viciis velut q̄dā ḡmāi
tate cōstricti ¶ Et nōne verior ē illa firmitas siue
cognatio quā nō sāguis vicinitas. s̄ morū confor
mitas & aiorū v̄ntas in xp̄i caritate consolidat ¶ **E**
h̄ys q̄ restat q̄ de coḡtōe carit̄ minime sit curandū
· s̄ de sp̄uali illorū s̄ cū q̄bus est in h̄ditate b̄tissim̄
p̄diti et̄nalit̄ gaudendū ¶ **D**irecta de defectu
nataliū nō erubescas. q̄ si sis honestus nō est tibi
curandū q̄libus p̄ntibus tu sis natus ¶ **Vij** aug

Vnicuique hoies nascuntur salui erunt si honesti pntu vitam
 no sectantur **Vnde crisostomus** Vnicuique de vicis erubescant
 parentum s' vni illis q'ram' vt sp' aplectam' virtute
Et ico' Sola nosh apud deu libertas est no fure
 patris. suma apud deu nobilitas est claru ee virtutib'

no valde bn

Vn' 2 crisostomus Ille clarus ille sublimis ille nobilis ille
 tuc integrasua putet nobilitate. si dedignetur huic
 vicis 2 ab eisdem peius sequi **Et ico'** Ille est a
 deu potior no q' nobilitas generis nec dignitas
 secularis s' q' deuotio fidei 2 scia vita comodat **Et**
ico' aut **Et ico'** Nulli te vnq' de generis nobilitate
 pponas nec obscuroes quoslib' 2 huili loco natos
 te putes inferiores. nescit religio ma p'os nec
 homi condicoes s' auas inspiciat **h' ille** Pleruq' ena
 nobilitati gms ancon est vicu **Vn' ico'** Pleruq'
 nobilitas carnis vel generis ignobilitate parit
 mens **Vn' crisostomus** Cuius p' est ei que mores sordidat
 clara gnatio. aut q' noceat illi gnatio vilis que
 mores dornat **Ille em se ee vacuu ab oibus**
bonis actibus ordit qui gl'at' in p'ribus **Et utiq'**
melius est de cotempibili gene claru fieri q' de claru
gene atempibile nasci **Si q' em bonu est in nobilitate**
id solu in virtute consistit **Vn' ico'** Nichil aliud vi
 do in generis nobilitate appetitu. nisi q' nobiles
 q'na naitate q'ringunt ne ab atiquu p'bitate degenent
Veruq' in regula suma p'manebit qua dicit Qui
 se humiliat exaltabit. 2 qui se exaltat humiliabit **h'c**
 per morte atq' miseru et infucius per penam

**Tractatus septimus qui continet consolaciones super carētia
diuitiarū p̄ncipiū et paup̄tate ⁊ iopia rerū ⁊ pecūiarū**

Septimus

Primo q̄ tristari nō debes de diuitiarū seu rerū
impulū carētia p̄pter multa mala q̄ solent
iungit opari **Vñ bñ d̄** **B**tus vir qui post
illa nō abyt que possessa onerāt. amata ignāt
amissa cruciat **Et iterū** diuitiarū amor ifaci
abilis longe āplius desiderio torquet auz. q̄ re
friget vsu suo. ut p̄te q̄rū acquisicio ē laboris.
possessio tioris amissio plena doloris **Vñ ⁊ auḡ**
Abice a te diuitiarū onera. abice anxietates et te
dia **Et iterū** aurū plus cruciat illū ap̄d que
largius inēnt **Est** quippe matia laborū piculū
possidē. enervatio v̄tutū aurū malus ē d̄ns p̄dior
suus **h̄ auḡ** **Vñ c̄s̄** diuitiarū sequela est luxuria
na itēpans furor iustus. arrogātia sup̄ba. oib̄q̄
irōnabilis motus **p̄t̄ca** docet nos **p̄t̄ca** dicens
diuitie si affluāt nolue cor appone **Et thobias**
Paup̄ere quidē v̄tū gerim̄ rē **Vñ m̄ c̄** **S**i diues
fiens nō eris imūnis a delicto **Vñ d̄** **G**ue
rat pagan̄ diuitias qui sine deo viuit. q̄nt uideus qui
p̄missiōes t̄renas accipit **Qua** em̄ f̄iore xp̄ianus
diuitias querit postq̄ xp̄c̄ b̄ros eē paup̄es p̄dicit
Vñ ieo **S**i habes m̄q̄. vende ⁊ da paup̄is **S**i non
habes. grandi onē liberatus es. **Vñ de d̄rogene**
legit. q̄ cū ei a capite fur de nocte sacculū cum
mūnis sub t̄hē conaret. tolle m̄q̄ infely tolle vt
facias v̄trūq̄ dormire **Ex d̄ns** q̄ breuit collige q̄

no

virtutes sunt opibus profunde **in Bernardus** Vere magis dicere
 non opes sed virtutes sunt quas conscientia secum portat ut ieremias
 dicitur fiat **in Ieremias** non dolere de rebus vel pecuniarum
 perditio sed gaudere de corrupti consuetudine et amissa sollicitudine
in Seneca Quia perdidisti sed cum omnibus prope potuisti
 noli conquirere quod incidit sed gaudere quod euaseris qui se habet
 nihil perdidit **Et idem** Pecuniam tuam perdidisti O te felice
 si cum illa auaricia perdidisti Iterum pecuniam perdidisti
 et illa quam multos dies eris nunc in via expeditior
 domi tuorum Si intelligis exonerant te fortuna et in
 tuorum loco te possunt **in Gregorius** magna consolatio
 in rerum amissione est illa tamen ad mentem reducere quod
 non contingit res quas perdidimus nos habuisse ut dicitur unum
 quisque timeat quod alii illa non habuit dolere tunc quod amisit
 hoc idem **Ex hoc igitur** debes merito consolari quod tua non erant
 que perdidisti Quia si unum a licitis et concessis abstinet
in Gregorius habet in se unum hoc spiritum quod ut se ab illi
 citis longe sint a se plerumque licita abscondunt **Et**
ambrosius non sunt bona hominis que secum ferre non possunt
in Ceterum ne tristens propter defectum rerum temporalium **unde**
crisostomus diuina fecit deus propter hominem hominem propter seipsum
 Si ergo animalibus ministrat propter hominem quomodo hominibus non
 ministrabit pro seipsum **in Iacobus** Paupertate timeas sed
 breues pauperes propter appellat de cibo cogitas sed fides fame
 non timeat ergo acquiesce per se habuisse sic dicitur facta
 cogitatum tuum in domino et ipse te eruet **in Augustinus**
 Tu christiano tu de suo tu bonis opibus deducit Tu
 domino tuo caris aliquid existas defuit in An putas quod qui
 christum pascat a christo ipse non pascat An putas terna

decurt qbus celestia & dīna tēnūt **Vñ her** incredula
meditatio **Vñ ioh̄** xpc̄ ē oīa ut q̄ p̄ v̄m̄ oīa dī
miserit v̄m̄ iuciat p̄ oībus et poss̄ libē clamare
Dans mea dñe Vñ auḡ rō displiceat tibi tua
paupertas. nichil p̄ ea dicitur iuermi vis at̄ scire
q̄ locuples sit. celū om̄it **Vñ crisost.** Paupertas iō
ē portū t̄m̄p̄ullū & nichil opulētū eo q̄ paupertate
sp̄te diligit et cū alacritate suscipit **Vñ v̄s Pau**
p̄ies si leta v̄it tutissima res est Vñ ambrosi Paucā
silendi oportunitas loquedi et ḡtēptus dīcarū
sūt maxia fudamēta virtutū **Et auḡ** Quid ingt
in hac vita est laboriosus q̄ t̄m̄p̄e d̄s̄d̄is estuac
et quid quietus q̄ nichil h̄ s̄c̄i appetē **Ite** paupertas
confert securitatem **Vñ auḡ** magna inquit ē securi
tas cordis n̄ h̄ ē ḡtēptus sc̄aris Cui nichil habz
in m̄do q̄ diligit nō est in m̄do q̄ p̄m̄escit
Ad p̄tiam lib̄i tēndm̄ qui in via pond̄ carum
Ite paupertas magna futurū excludit **Vñ greḡ**
Cui nichil om̄is dīcarū abstulit me ad currēdū
cius expediunt **Ite** paupertas est p̄m̄ gradus q̄ ad
p̄f̄ctm̄ ascendit **Vñ saluator** Si vis ingt p̄fectus
ēē. v̄nde & vendē oīa que habes rō **Ite** paupertas
meliorē accipit sortē **Regm̄** em̄ celorū h̄d̄itac
est paup̄m̄. mobilia h̄ s̄c̄i sūt dīca **h̄m̄o** p̄d̄m̄
sortis dīuisio figurata videt̄ in **libro gen̄es.** v̄bi ab̄h̄a
filys cōcubinarū largitus est m̄m̄ca filio at̄ suo
nato de libera d̄dit cūcta que possidebat **Vnde**
paup̄ xpc̄ pro se & suis sequacibus dicebat **Dñe**

que habet p̄r. mea sūt. **Quid plura dicitur.** Paupros
 sic est dei & paupis vnicua. q̄ ip̄e deus vult in p̄
 sona paupis intelligi. **In petro & iuuen sup illud**
Beus qui intelligit & dicitur inquit ut ip̄e nobis
intelligere concedat. qui se sic in paup̄e intelligi
 demonstrat. ut ip̄e q̄ celū regit in paup̄e m̄dus
 sit. et inat in querente sacietas rerū. in sciencia
 fiat fons fontium. **Esurui inquit & Ecce deus in**
 celo panē comedit quē paup̄ in terra accipit. &
 q̄ paup̄er accipit in poculū deus testat̄ sibi in
 fusū. **Et quid suffecit dicit Deditis in m̄aduaē**
 & bibē si p̄mittit. **Esurui situi.** q̄ pius fuffet
 amor paupis q̄ paup̄erē suscepiss̄ nisi et ip̄e
 passiones paupis assupfisset. **Nā & amor verū**
 nō p̄bat nisi in passionib̄. **H̄ ille.** **P̄fū de p̄o**
 illud **offense intelligit.** **Recordare paup̄erū meo**
Esurire in m̄tē in p̄m̄e inuoluntē & p̄ domo
hūc stabulū. et pro lio p̄sepū. **Deinde nō hūc**
hospitiū. **Inquit illud.** **Vulpes foveas habent & vo**
lucres celi nidōs. **filij aut̄ hoīs nō habz ubi capi**
suū vertinet. **Interfic itaq; pia maiestas ad pau**
perū cōsolatōē. **venit p̄lm̄ suū cōsolā.** **p̄lm̄ in**
quēle quē saluū faciet. **oculos v̄o sup̄borū hūc**
habie. **In Bernardus.** **Vic nosce p̄lm̄ ei.** **Sic t̄**
Aliatus est paup̄. **Seco v̄o d̄ns ait.** **De vobis d̄ites**
qui hic habent cōsolatōē v̄as. **Quis em̄ cōsolat̄**
eos qui suā habent cōsolatōē. **Demq; b̄n paupes**

nō b̄n b̄n

pibit in fine. De penuria etiā seu indigena victu
 vestitus vel potus nō tristabebis si hoc qd cont te
 dixit xpc adūctus. Nolite inqt solliciti eē dicētes
 Quid maducabim9 a q bibem9 aut q opiemur
 scit em pr vr q hys oibus idigenis. **Querite**
 ergo p m̄ regnū dei z iusticiā ei9 et hec oīa adiu
 ent vobis. **Vñ aug9** Scit em qd nobis sit natim
 nā cura est illi de nobis. **Porro** id tm̄ ngam9 vt
 cor nrm̄ sanū sit a patib.

Tractatus octauus qui cōtinet cōsolatōes sup carē
vel amissione amici vel dispersione a separatōe aīcro
abnuicē. Etia cōsolatio de ienitabili mala societate
Etia cōsolatio de perditōe aīctiōnū. Et cōsolatio
de carētia humani fauoris. Etia cōsolatio si homo
fit delictus ab amico vel hoīe alio. Etia cōsolatio si
homo sit in aduersitate z solitudie. Et sup odio vl aliq

Inimicitia

Octauus

Primo q turbari nō debes de carētia aīc
 seu amissione. qd si aīcū pdidisti. et hoc
 patient feris xpc deū. qd hoc habebis
 com̄ deo felix cōmertiū. ymo secun9 et attēci9
 et magis deuote sin su tendes z magis expe
 dire deo vacabis. nā celestia p tremōs habes
 z etna p puturis gmutabis. Si q aīcū pdi
 disti si malus eāt. noli dolere p te si pro ipō.
 xpc em te forsītā pdidisset. **Septū** est em cū
 pūso pūteris. Si at bonus eāt. in nō ipm̄ pdidisti.

si p̄m̄ ad r̄gna celestia p̄missa ut locū tibi p̄parat
inter sideras mansiones **Vñ bernardus** **Dñ** nos mo
riendū deseruit quos amamus. nouerim̄ eos non
serm̄ hic reliquere nos si aliqñ p̄cedē secururos
De morte etiā boni aīci z iusti nō est tristādū
s̄ potius ḡtūlandū. tū p̄t vtilitate suā qua
picula euasit atq̄ miseriā. tū etiā p̄t n̄m̄ q̄mo
dū p̄rū. q̄ ap̄ut dēu pro nobis mō libera uis
m̄redit De morte ḡ aīci gaudē. **Aben̄** potius
q̄ dolē. **Vñ iheo** Si m̄os defūctos plāgim̄ q̄
tū resurreximos d̄m̄ q̄ facem̄ si mori tū
p̄cipet deus. Volūtas ē v̄tūz sola sufficit ad sola
cū tū nullū iudem̄ p̄pone affectū. Et ut tū
placeat hōi q̄q̄ placeat deo. **Dem̄** si nō vis
libens offerre deo q̄ etiā p̄mis eē tū. offans saltē
h̄lāiter sibi qd̄ est suū. **Vñ iheo** Nichil abstulit
tūū qui dignat̄ ē recipere p̄rū. Nil aliud ḡ
debet q̄ m̄tori grās age mutuātū et dicē cū **iob**
Dñs dedit **Dñs** abstulit sicut **Dñs** placuit ita
factū est. Sit nomē d̄m̄ b̄ndictū. **Her iheo** **Trā**
ē em̄ nos om̄s mori z idē nichil r̄stat nisi
De nati. hac moriēdi facē virtutē. **Sz** quō.
Dñs s̄ vice z mortis hac n̄ matia h̄lāitate
ḡhibē. **H̄lāre** em̄ datore diligite deus. **Ceter̄**
si tu es verus aīcus z bonū tū aīci defidēs
gaudē. **Aben̄** si ip̄e aīcus tuus ē defūctū cū ip̄e
p̄ morte a p̄nib̄ piculis atq̄ miseriis libet
Vñ Dñs discipulos amonēs sic dicebat. **Di**

Diligens me gaudens vna q. vad ad prem Sr
 q. aiū tuū diligebas noli dolē cū ipē mortuū
 nō sit imo cū bonū eēt ipē iā ad p̄m glē
 t̄n̄ fiat **Vñ ih̄s** Amicus m̄is de hoc seculo
 r̄cedētib. plāgē debēmy si h̄ s̄clī im̄icitias m̄i
 me sentim̄. **Quid** g. o hō p̄ dormire
 lacrimas fūdit et q̄si nescias quid in tempō
 cotidie paciaris q. tempō magis dōle 2 tua
 peccā instāter redime **Noli** g. āplius ḡstari
 q. s̄dm̄ **ih̄s** sopire debet spes r̄surreiōis. **m̄ḡ**
 em̄ cū dolē cōcordat spes nec q̄cūq. iacturā sent
 fides **Vñ amb.** i. h̄ortē nō plāmy eē lugendā quia
 ad modū sopm̄ a labore mūdi requiesce facit
 in spe r̄surreiōis **I**terū cessabūt lacrimae q. debet
 āq. m̄i fideles 2 p̄fidos m̄tē **f**leant suos qui
 eos m̄p̄eritū ueriss̄ existimāt q. spē r̄surreiōis
 nullā h̄nt **N**obis vō quibus mori nō nē s̄ h̄
 vite fins est. q. nā repabit̄ in melius mortis
 casus abstergat oēs fletus **V**ille **C**onsp̄ etiā de
 fr̄is sp̄ualis separe dōlere nō debet s̄ omo costās
 eē reducēs ad m̄cōriā illud qd̄ d̄r in p̄m colla
 corib. **S**ic em̄ dicit **N**ec obest m̄ḡ vile v̄tute
 fidat̄ p̄ locor̄ it̄ualla d̄fūigi apud deū **N**ā mox
 h̄tācio nō locor̄ v̄ntas fr̄is h̄m̄cōe cōiūgit **S**i
 g. dolēs de aiū tuū separe vel r̄cessu r̄cordāe
 q. ipē x̄p̄t qui d̄p̄at sine fr̄ibus dilatiss̄ **E**go
 dixi vōs aiōs q. quāq. audiu a p̄m meo nota
 fer̄ vobis ea not̄ificāōe nō obstat̄ eisdē dicebat

Expediit vobis ut ego vadā dicit. Si at abiero mitta
eū ad vos s. spm sanū. Vñ alibi dicit. Et aliū pactū
dabit vobis idz aliū consolatorē qd' et ferit. Psime
q' fr' si tñ xpi disciplo fidelis eē meruisti. psime
mqz de dei bonitate z spem p' tristis et exigui
aici r'essu illū supmū pactū optmū te eē
solabilr' recepturū. **N**oli etiā t'ris eē de p'dicā
fidelitatē z bñficiū et aīcie p' te alijs impense.
cū et istud xpo sumo regi accidit. p'fō xpc' dī
filius q'pā disciplos p' oibz elegit. quibz tāqz
aīcis singulat' faliabz q'cūqz audiuit a p're no
tificauit z p' caissime eos hūit. Et nichilominz
q' ipi eū deserent z fugent ymo q' p' omū eorū
morti t'deret et oē bñficiū ei impensū p'detur.
Hoc libe' p'misit q' hoc et elegit z voluit. Quo
q' ferue dei si silē t' aliqz accidit. si aīcis z frībz
desertus es: etiā si ipsa aīciā seu fidelitatē eis
impensa p'didisti. cū bonū sit utpote ad tuū
finale z exemplāe p'ncipiū te reducēs. z ad
deficiōnē mūdi z mūdime aīcie atqz ad ce
lestiū amorē te inducēs. quō mqz tale bonū
te potit gestari p'sertū cū Mat. xiii te i' t'libz
ad oppositū t'rticie s. ad oē gaudiū mēto dicit
inclmāe. **Vñ amb.** Voluit xpc' deseri. voluit
p'di ab ap'to suo t' dī. ut si tu desertus fueris a
socio p'ditus ab ipō. moderate feras tuū errasse
iudiciū. p'isse bñficiū. Etā de mala z ienitā.

societate dolere nō debet q̄ ad hoc v̄tutē exercitiū
 tibi confert Quali enī vtili tolerānt Vñ in egr̄
 Tolerādi sūt vbiq̄ p̄p̄m q̄ abel fici nō valet
 q̄ cayn malicia nō ex̄ret Ecce dicit abel de
 quo dicit sc̄ptā Resperit dñs ad abel et ad
 munēa ei⁹ per qd̄ dicit ap̄te nobis intelligi
 q̄ munēa bonorū op̄m̄ in dei aspectū tāto
 sūt magis accepta 2 ḡta q̄ta eorū cū quib⁹
 hūcāt fuit malicie maior tolerācia Demq̄
 bon⁹ hō p̄ malorū societ̄e tāq̄ sibi ḡrioz sua⁹
 v̄tutū vnes maḡabili⁹ exp̄it meli⁹ q̄ bonis
 tm̄ associat⁹ Priarū at̄ vñrū exp̄metū
 h̄c est vñrū de bonis maḡis estōndū Audi
ih̄s⁹ te ḡsolātē qui ait Sui maḡ bon⁹ p̄manz
 nō polluit si malo societ̄e q̄ qui malus ē in bo⁹
 ḡrit̄e si boni exēpla sectet Sicut etiā ad maḡ
 nū honorē ē cōferre in mala societ̄e laudabili
 v̄tutē Et de hoc sume exēplū in abel in noe
in abrahā in loth et ioseph 2 sic de multis
 alijs qui in societ̄e pessimorū hōm̄ iuste 2 pie
 v̄p̄erūt Vñ b̄nard⁹ Itō mediocri v̄tutē est
 m̄t̄ p̄rauos b̄n̄ v̄tutē 2 m̄t̄ malignātes m̄t̄e
 r̄emē candorē et morū v̄nitatē hec ille Et
 certe b̄n̄ dicit Itā 2 lilū m̄t̄ sp̄mas florens
 et p̄ficiens signatē q̄mēdat Vñ 2 inappabilis
 virgo eadē lilio cōpat Si igit̄ bon⁹ es malos
 sp̄m̄it ferre debes b̄n̄ hugo de s̄to victore
Sicut maḡ bestie nō p̄t se s̄ p̄t hōi⁹ creare

nō

nō b̄n̄

nō calde b̄n̄

sūt. ita mali hoīes nō ppter se s; p' bonos hic viuūt
Et sicut vita eorū vtilitati homī deseruit sic omē
quo vita malorū alit' dubiū nō est qñ ad ditionē
bonorū referat' **P**orro at' mali inter bonos
viuē p'mittūt. vt societās illorū bonorū vitā
creat **D**ū em illos dīna grā desitutos vident
p' quelibz abrupta vicioz ruerē. distāt tacere
qñ p' quātā salute debeat creatori grās agē **P**o
siquidē dīne dispēsitiōis ad mē salutis augmentū
et glorificatiōis documētū. hoc exigebat
vt sicut in vita bestiaz discrim' nō esse
magnā felicitatē hinc vti. ita q' in vita maloz
homī discrim' nec & sumā felicitatē istis
dīari **S**il' q' bonis & malis ista concedi
deberūt. q' alit' boni portio a sibi seruari
nō credūt. nisi ista tā bonis q' malis corā
eē vident' **N**ihil q' āplius de societate aut
felicitate malorū homī cōquerat' **S**i em
magna opa facis. mior dicer sublimais. si
at' nō facis magna opa sic for' sitā hūiliat'
Hec ille **M**alos q' patient' sustine **Q**ui em
malos ferre nō p't ip'e sibi testis ē q' bonus
nō est **Vñ sup.** Nō gestabit iustū q'q' illi acci
dit **Q**uia sicut dicit crisost' **O**mēs qui te
tribulat' g'silio dei hoc faciūt **S**z vt dicit **phē**
Tribile gen'g' vincendi est paciā **Vñ seneca**

nō valde bñ

Un long q̄p̄ illi accidit equo aīo sustinebit. sicut
 em̄ hoc sibi accidisse lege dīna ex q̄ vniūsa
 p̄cedūt. Unde hugo meli⁹ at̄ ille sit q̄ tibi
 expediāt q̄ tu et ob hoc si vis bñ de illo
 sentire totū qd̄ ab illo tibi fit bene fieri
 intellige. for̄ sita em̄ grām v̄tutū nō hēs
 s̄ dū īpulsu vicioz cōtutēis meli⁹ in hūi
 litate solidaīs. Suauis q̄ppe deo reddeat
 infima hūilitas q̄ v̄tus elata. Nichil q̄
 dispoī ei⁹ p̄iudicāe audeas s̄ semp cum
 tiore z r̄uēcia oīa eū vt q̄admodū ip̄e
 nouit t̄ subueiat. si q̄ adhuc in te mala
 sūt pie diluat. si q̄ m̄d̄icata bona benigne
 p̄ficiat z p̄ qua voluerit viā ip̄e te ad se
 p̄ducāt. Talis ē em̄ amor dei in nobis. n̄
 q̄p̄ oīo hūana infirmitas toleat. qd̄ ip̄e q̄tū
 in sua bōitate est. ad bonū in m̄ z ad
 m̄m̄ v̄tilitatē nō dispoīat. Alter em̄ deo
 dispoīete in paup̄tate relinq̄it. Alter in
 dīcīs sublimat. z v̄n̄ r̄iq̄ caritas op̄at̄
 q̄ z hūc paup̄tate salubter hūiliat. z illū
 habūdācia q̄solat. vt grās agat. Ille debilis
 est iste fortis. Ille tenet. ne malū cōceptū
 p̄ficiat. iste roborat. vt ad opus bonū cō
 ualescat. v̄n̄ r̄iq̄ caritas p̄bat nō r̄p̄bat. Alī
 p̄ sapienciā illuat. alter in simplicitate sensus

reliquit. **I**ste ut sciat seipm iure despicere. ille ut stu-
deat creatore suu cognoscere utriusq; in causis voluit
adesse. **P**ende q' o ho q'ntu ab ipso diligens qui e'
beneficiu mihi t' desuisse cognoscis hoc ille. **T**ermin
no moleste ferens si apud quosda tediosus es
vel onerosus. **E**x hoc forte q' tua g'usatio adept'
min' est g'iosa. s' cogita de deo c'atore tuo q'
ipe fecit nos et no ipi nos. et q' etia q' natura
edit tolle nemo pot. **N**o t'beis itaq; ex eo q' na
s' pot' auctor ne deus ipse te fecit tale. s' ignoscu
ade' ruda' & rusticam. q' exinde p'fco spandiu
est q' supno'p' suoz itutu oculo'p' te graciose
respexit admt' ad c'oservandū s' tuu mitius
limie q' in te est. ne forte illud viciosa aura
fauois homi abeytra spm'ate forsua' extinguat.
Si g' tua g'usatio sit g'iosa in tris erit ex dono
gr'e magis g'ra & appbata in celis. q' si hoibus
no fuit g'ra. meliori sorte celestis ee potit et
dina. **S**is g' libent' foris rusticam. miti' at' dim'
c'anzas libent' tanq' tediosus gra' huam solaty
Vt deus totiq' c'osolacois teat' sit mitius. et tu
secu' supius. **V**t sic forte illis a quib' tanq' min'
g'iosus despicis dici valeat illud poeticu' Si
quada' vntute mitis no desuice queq'. **E**x alia
q'da' forsua' ille mitet. **E**t illud **S**ui me deridet
no sua fra' videt. **N**o est em' ho qui snat vtru
ante deu' dign' sit amore vel odio. **D**emde

gnosus adpt sic sepe distinet quabim? tōlūt grā vacuat
 et cor ei? domo spūalib? spoliat et pūat. Et ratio
 est qz cū mīm? deo iūgat mteī? p gñe ei mīm? nō bñ
 carismatū dona pstant. **Vñ gñ?** Tanto quis a
 supno amore disugit q̄to mfe? delat. **Oculi**
 q̄ppe aīcabiliū respectuū faciūt sepe hoīem a se
 ipso? a deo suo auolare distātus. ymo etiā hoīes
 a ipso cōmodo t̄hūt ad extiora. in quib? non est
 vera hoīs mansio s̄ t̄m mō t̄stus pegnū. Et
 multo meli9 est hoī manē in se? apud se? i sua
 ip̄i māsiōne. q̄ mente vaga hinc inde frequēter
 discurre. **Tria** nāq? sūt que deo displicēt. s̄ cordis
 indevotio. mētis euagatio. z morū dissolutio. **Est**
 qd̄ d̄r. optima ē grā stabilis cor. **Pursu** non
 sit t̄ grāue ab aīco vel ab alio hoīe delinqui itē
 alienū p̄sidū habendi p ipm. **Quia** tūc securus
 refuge potis et cū certa spe ad p̄sidū fortioris
 adiutoris. **Vñ amb?** de dīna m̄facāe tūc aplius
 sp̄m dū est. cū huāna p̄sidia defecerit. Et bene
 quidē delict9 ab hoīb? nō est a deo desertus. q̄ ip̄sim
 cōseruat in hūitacōe gr̄issima s̄ in seip̄o. Ille ē q̄ppe
 qui sedet sup thronū et iudicat eq̄tate qui solus
 dolore? z labore? suorū paupm cōfideat. cui delict9
 est paup qz ip̄e laborū retributor. dolorū cōso
 lator et pupilloz adiutor. Siquidē si maledict9
 est vn̄ qui cōfidit in hoīe sequit? p grū qz t̄ndit
 ē ille q̄ cōfidit in dño. cui paup est delict9. z cui
 solūmo cura est de paupib? qz dices distit ianes

nō bñ

evaluare huiles **N**ec tristes etiam de amara tene
consolacione qz qui trena patit habet consolacionem diffi
cilter abstermet qm ea delicta et carose vnt qz quo
sequi solet qz celesti moy pnat **Vn bñard** Delicata
res e dīna cōsolatio q nō dat admittētibz alienā
Huus rei figurā habemz in libro ioseph. Vbi dicit
qz p p̄p filij isrl comedērūt de fructibz t̄re p̄ssiois
defecit māna de celo hñc in se omē delectamētū
z oīs saporis suauitatē **V**bi ap̄tūssie imūt qz
celestis seu dīna cōsolō e vit modū delēbilis et
suauis. Fructū at que gustauerūt z comederūt
terrenā z p̄ntē sigt delectatōez qua qō fruit
Si g māna deficit dū g fructū t̄re comedit
optiam sigt dīnā in p̄ntē cōsolacōem deficit vel
nō datur eis q trena cōsolōe satiant. **S**i g huānas
seu trena cōsolacōes spore delinuerūt atqz res
pueris ad solū vidz deū qui appellatus e deus
totū cōsolacōis recurrēdo. scias z nō dubites
qz nō solū cōsolacōez s̄ etia cōsolacōem a dno
cōsequis. **I**p̄e em cōsolator est optmz q cōsolat
nos in oī t̄bulacōe n̄ra. nisi obicē ponamz
qz p̄m. cū exp̄m̄eto didicit z recognoscit dicit
Sedm̄ mltitudmē dolorū meorū in corde meo
cōsolacōes t̄re lenificauerūt aiām meā. **H**uiusmōdī
at cōsolacōi obicē seu obiectū ponimz qm huāna
et trena cōsolacōem desiderio z affcū q̄rimz
z in effcū recipimz. **S**i g hom̄ cōsolacōe fuit

De mūtate vntutē ita vt nec velis recipere vt pote
 gūoso spūi tuo q̄i nō dignā gsolacōem hūanā
 S̄ potius si occiderit vnam cōsolatōem dic eis potius
 cū s̄to iob Cōsolatores onerosi oēs vos estis Con
 solat̄ em̄ deus eū p̄cipue q̄ hūanā rēmut recipere
 cōsolatōem teste ps̄l̄m dauid **F**ecit gsolari aīa
 mea f̄ cōsolatōe trena s̄ nō dīna. q̄ sc̄at̄ memor
 fui dei & delict̄y sū et c̄rūt̄at̄y sū & defecit spūis
 meus f̄ p̄p̄us q̄i iā t̄r̄s̄s̄it̄us m̄ volūtate dei p̄
 oīs affectōis sue t̄r̄s̄s̄iōne q̄tū hic m̄ p̄senti
 m̄colatu hōi mort̄i est possibile **N**ec de solitu
 dīne & c̄n̄eria societate cōtristens et maxime
 vulgarū & t̄barū que nata ē impedire p̄f̄c̄d̄p̄
 vnt̄e s̄t̄atē v̄n̄ origenes **Q**uādiu q̄s p̄mixty
 est t̄bis & m̄ multitudine fluctuātū voluptatū
 nō vacat soli deo nec segregat̄a est a vulgo
 nō p̄t̄ eē s̄t̄is v̄n̄ seneca **C**uo maior est p̄ptus
 cui ḡm̄stem̄? eo p̄iculi plus est **S**ocietas etiā
 hōm̄ solet impedire & m̄t̄r̄que cōt̄m̄m̄ m̄t̄
 p̄gressū m̄ deū **I**n q̄quidē p̄gressū p̄ societate
 hōm̄ si desit m̄t̄ur solitudo cōm̄tatū vnt̄q̄
 digniore salubriore atq̄ t̄uciore s̄c̄r̄ū videlicet
 cogitationū **V̄n̄ amb. de v̄rḡie loquēs** **G**loriosa
 mā māia ad ip̄ī ingress̄y angeli t̄uēta est
 dom̄ m̄ penet̄ lib̄ sine cōm̄te. ne q̄s m̄t̄c̄āz
 abrup̄et obst̄rep̄es. neq̄ em̄ cōites f̄m̄eas desi
 derabat q̄ bonas cogitacōes heb̄at. q̄n̄ etiā t̄ūc

na Ger

sibi immo sola videbat cū sola eēt. **V**ia quō sola poss
eē. cui tot libri adessent. tot archyngeli tot pphē. **H**ec
ille Sapiens q̄ mūḡ solus eē p̄t. h̄t em̄ secun
actus qui sūt vel fuerūt boni. 2 om̄ libri orū
et q̄rūq; vult p̄fert 2 t̄nsfert. et q̄ corpe nō
p̄t cogitacōe cōplatit̄. Et si hom̄ mopia fucit
loq̄t cū deo. h̄ns at̄ cōsideracōz cōsequēdi sōnctare
celestē. 2 in vasta solitudine horrore eē supponēs
dicit sic **ih̄s**. **C**ū infimica hēmi vastitas te t̄ret
tūc paradisi mēte deambula. q̄rienscūq; em̄ co
gitacōe ac mēte illuc cōfēdis tonens ī hēmo
nō eris **h̄ ille**. **T**andē noli t̄bari 2 q̄re te esse
exusu. 2 v̄nucias patientē. s̄. magis mē gau
deas. melius em̄ p̄ hoc implebis cōsilū saluator
sic dicitis Diligite inimicos v̄ros b̄nfacite h̄ns q̄
oderūt vos. **C**urpe nisi eēt qui te odio habet
nō habēs inimicū quē habē tibi est salubre. **I**s
nāq; tibi est ex̄ticio. is tibi ē excellēnc̄z mēitorz
ocasio. **M**emorāe verbū d̄m. **S**i diligitis eos t̄m
qui vos diligūt. quā mēdē hēb̄ns. nōne ethnici
2 publicani h̄ faciūt. **S**ane si a plurib; tua
culpa ex̄gēte hēaris odio. et eos diligis. facilior
eēt culpe remissio 2 leuor p̄uicio. **S**i v̄ nō
ex̄gēte culpa tua alij te odiūt. eos t̄m Dilige
q̄ tūc ip̄i dei 2 s̄cōrū ei; erit ad te maior af
fectio. et maior valde ieribucio mēdie. **I** debet
in rebus. **E**x h̄ns lucide apparz q̄ plus cōfert. h̄oi

inimicorū adū q̄ dilectio autōp̄ **Radix** quidē est int̄plicat
 bonū q̄ quis ex p̄secuōibz consequi p̄t. **Deinde** q̄ exosus
 es vel hoc est p̄pter carēnciā virtutū vel p̄pter iusticie
 & fidei zelū. Si p̄pter carēnciā virtutū & p̄pter tua facta
 iusta. valet tibi hac de causā exosū eē. tū q̄ facilius
 corrigēis & ad correctionē tuā magis conabēis. tū
 q̄ p̄pter hoc iuste humiliaris et p̄ magna parte pu
 niris et sic pena futura minor erit. **Porro** si p̄
 zelū iusticie & fidei q̄rū serētibz sis exosus. uir &
 martyr dici poteris eo q̄ p̄pter fidē aut p̄pter iusticiā
 occidēis. **Ut** ḡ aut **Seneca** nō carēs placē p̄p̄lo q̄
 multo magis ad rem p̄tinet q̄lis tibi ip̄i videntis
 q̄ qualis alijs. **Nā** talis nō est verus xpi seruus
 qui adhuc placet idz placē cupit hoībus magis q̄ dō

nō

Sequūt̄ cōsolōēs si q̄ carēnciā voluptatū & delictorū
 in p̄senti vita. **Item** super tenui refectōe vel
 dicta victualū. **Item** super sobrietate & temperantia
Item super ieiunio & abstinentia. **Item** super fames
 et sitis media. **Item** super carēnciā ample et
 delatibilis hūtatōis. **Item** super duris & vilibus
 vestimētis lās & lasterms tractatus nomis

Primo ḡ nō debes t̄bari de carēnciā voluptatū
 q̄ male sūt et miserū te faciūt. **Ipe** nūq̄
 voluptates vitā corpis impugnat. **Vñ**
Seneca Quis hostis in quēq̄ tā crudeliosus fuit
 q̄ sūt in quosdā voluptates sue. **Quidā** em̄ in vo
 luptatibz se immergūt quibus in q̄suetudinē adductis

Romus

ante nō possūt. et ob hoc miseri sūt q̄ et suis volup
tatib⁹ nō fruūt et mala sua q̄ malorū vltimū ē
diligūt vñ boetius Quid de corpis volup^{ty} loquitur
quarū appetētia plē est anxietas illarū at volup
tatū sacietas q̄tos morbos q̄ intolerabiles dolē
et q̄tos neq̄tie fructus solent inferre corpib⁹
Quarūq̄ motus q̄ hēant viciū ignoro.
tristes vñ de volup^{ty} exitus ille intelligit q̄ suarū
libidmū remissi valet **Et tullius** dicit q̄ omīs
bone vite rāes in v̄tute sūt collōmde nō q̄ in
volup^{ty} **Demq̄** volup^{ty} teste saluatore sp̄me
sūt q̄ verbū dei suffocāt sic enī aiās sauriant
vt verbū dei nō sentiat **Sūt** etiā arma dya^{li}
teste inoentio pp̄ **Ociositas** maḡ et voluptas
arma sūt atiqui hostis ad miserā aiās
capiendas **Et** nō q̄ hic p̄r mutit ociositate
volup^{ty} q̄ ociositas 2 volup^{ty} ²¹⁶ occasio **Si** g^o
voluptatū t̄renarū copā posside d̄mare v̄si
tationū iopā m̄curiēs vñ **b̄nd** **Vndiq̄** se
mergit amor m̄di cū q̄solacōib⁹ enī s̄uis
obseruat auditus per fenestras enī mirat m̄tē
occupat si nō ei⁹ qui d̄mit **Venit** q̄solai aiā ē
Pr̄ corruptatū nepe aiām secularib⁹ desideris de
lectatio s̄m̄ declinat **q̄** n̄steri nō p̄nt vera v̄nis
eterna caducis sp̄ualia corp̄alib⁹ s̄ma v̄nis
vt p̄t sapias que s̄usū p̄t 2 que s̄up t̄m̄y
Vñ et benignissim⁹ ille maḡ ait **Logabo** maḡ

p̄m̄ meū z aliu p̄dium dabit vobis sp̄m vitatē
 vt maneat vobiscū mecum **A**udiat itaq; qui
 hinc sequulmo p̄ mheret qui carne fouet in
 carne sciat carne sapit. nichilomin⁹ cōsolationē
 sup̄ne vifitacois illū torrentē voluptatis illā
 sape gr̄m̄ sp̄s vehemens se p̄uat. quā vt
 veritas ip̄a testat. nec cū ip̄a quidē verbi
 carne p̄ape vllareng apli ponuerūt **S** forte
 dices. q̄ em̄ illa tantū morat. sine aqua cōsolōe
 esse nō possū. ymo vero si morā fecerit. ex sp̄m̄
 eū q̄ demet z nō tardabit **A**pli dicit dies in
 hac expectatōe sederūt p̄seuerātes vnam̄
 in orde cū mulierib⁹ et maria m̄re ih̄i cui
 gr̄e nos p̄ modulo nō p̄parātes exmanne
 nosmeritōs p̄ oīa a caducis cōsolatōib⁹ eua
 cuare cor da m̄a studam⁹ **Q**uia q̄ sūt nō
 pauci in carne ista q̄ t̄renas amat cōsolari
 ūtilas suas. siue in verbo siue in signo siue
 in fr̄o siue in aliquo alio et si hos intrigūt
 aq̄m̄ nō t̄m̄ penit⁹ rūpūt **I**nde est q̄ raro
 affectōes suas dirigūt in d̄m̄ et eorū cōp̄unctio
 nō genua s̄ horaria est **I**mpleri at̄ vifitā
 ombus d̄m̄ oīa nō p̄t que h̄is p̄ritib⁹ dis
 tractionib⁹ subiacet et q̄tō magis illis eua
 cuabit t̄nto āplius istis implebit. si multū
 multū si parū parū **E**t si āplius vis audire
 nūq̄ iste illis poterūt miseri. nō em̄ sp̄ et

110

caro ignis et tepiditas in vno domicilio comorantur
 p̄sertim cū tepiditas ip̄i dño soleat vomitū p̄uocare
Vñ aug⁹ Si t̄m in qd̄ libet abscondim⁹ mox in
 spū qd̄ delct̄ iuenim⁹ **Vñ et aug⁹** Si habet
 aīm⁹ vñ oblectet̄ cōmsecus sine delictis manet
 interius **Et** ideo ut dicit **bernard⁹** effusus aīm⁹
 ex se dāpnā interiora nō sentit q̄ nec intus ē
 ip̄s cū in seip̄s aīa rediat cognoscat q̄ crudelit̄
 misera semetipsā euiscernuit **C**irca de sup̄liis
 dicta ⁊ paup̄i victu tristari nō debet s̄ magis
 gaude q̄ est leuoris digestionis et minoris
 carnis **Vñ iher⁹** Ne talis accipiam⁹ cibos quos aut
 difficulter digerere aut comestos ⁊ p̄ditos magno
 patos labore doleam⁹ **Olerū** et pomorū ac
 legumminū facili⁹ ē apparat⁹ ⁊ an te impendunt
 coquorū nō indiget et sine cura hūmāni gen⁹
 sustentat moderate scriptus q̄ nec auidē deuorat
 eo q̄ irritamēta gula nō habet ⁊ leuori digesti
 one decoquit **hec ille** Simplex etiā victus ab
 emittudine graui p̄seruat et liberat **Audiuim⁹**
 em̄ quosdā corruisse p̄re nimia sollicitudine dis
 pensande dom⁹ ⁊ epulac̄ largitate que ⁊ corp⁹
 frīgūt et aīm⁹ **Cū** ḡ de deo nefas sit dicere vel
 etiā cogitare q̄ seruis suis ditissimis deficiat
 in necis iō dicere **ps̄** facta cogitatū tuū in
 dño et ip̄e te emittet **Itē** aīa at̄ p̄ ip̄m ditissim⁹
 suis fuerūt p̄uisa sup̄licia et nec magna et
 nec multa ut pat⁹ in suis anachoritis ⁊ p̄ph̄is

hā paulo pmo hēmite p coruū homi grandy
 tantū pane dudu misit. Prebenda vero illa
 in aduētū anthomy duplicauit. Nehas etiā in
 deserto p angelū excitatus a seipno vt comedit
 deo puidente inuenit ad caput suū panē sub
 cimeriū et vas aque ad comedendū 2 bibe
 dū. Et in fortitudine cū illius ambulauit qua
 draginta diebus et q̄draginta noctib⁹ vsq; ad
 montē dei oreb. Et nunq; potuit illis dieb lau
 rorē mensā pane in deserto. Vng; potuit s;
 nō fecit dameli etiā seruo suo in lacu leonū
 cōstituto. per abacuc pphā pulmētū coctū
 t̄smisit. Que mmmrū singulaia frā in nobis
 a deo ditas mmmq; dignis laucis p uari
 meito restinge potuerūt oīs supfluitatis
 appetitū. Es em corū gūfacōz p m̄. ānq;
 mme castā 2 sobriā q̄fidens corūq; huili
 tatē cernens nō p̄m̄ seipm̄ arguit 2 cogit
Aut q̄ corū modestiā honestatē 2 q̄ctudmem
 intuens nō confestū adm̄ando obstupuit. Aut q̄
corū p̄ymomā ac nuditatē aspiciens nō totū
 mūdū odio habuit et depp̄xit. Aut q̄ delicatus 2
 arrogans malo seruo id; corpi p̄prio placē deside
 rans. sobriā corū angelicāq; vitā attendēs non
 ilico ad om̄modā huilitatē semetipm̄ cōuertit dicit
 cū apto Sobrie 2 iuste et pie uiuam⁹ in hoc sc̄lo.
Sobrie s; quo ad nos. iuste quo ad dū. et pie q̄
 ad p̄ximū. et sic expectates aduētū gl̄e magni di

no 60

Ceterum de sobrietate seu temperantia nequaquam tibi stare posses
quoniam gaudeas si bona que ex his nobis perveniunt dili-
genter adverteas **Vñ aug.** Sobrietas est mens et sensus
et inebriorum corporisque tutela pacis et auctoritate fructiva
castitatis pudicitieque minime pudori proxima honest-
tati sed quiescentia profuga criminum et omnium vitiolorum **Et**
iterum Sobrietate presentia inestimabilis est cum fortis
omnes eam virtutes omnesque laudem tituli iugiter percipiant
quod sine ipsa ornari sine placere non possunt **hec aug.**

no 61

no

Soberitas itaque nutritur est virtutum sicut educatio
ebrietas mater est vitiolorum **Vñ orige.** Considera itaque
temperantiam laudem et vicem sibi oppositam vituperium et
digne cessabit in te passio tristitie **Et bñ crisos.**
Nihil sic sensum acumen operatur sicut modum effectio
Vñ et ilico. Modicus et temperatus cibus et carnis et
aeris utilis est **ysidorus.** Sima quies saturitas acie
mentis obnubilat ingeniumque evertere facit **Insuper**
propter ieiunium et abstinentiam non tristis sed attende
ad bona tantum temporalia quam spiritualia que inde perveniunt
Sicut enim dicit ead. non est cursum super ceterum salutem
corporis **Vñ ilico.** Abstinentia inquit est sanitas voluptas
vero est inquit egritudo **Sed** et vulgarissimum est quod abstinentiam
est summa medicina **Quia** calores febrium ieiunio
sunt extincti **Quia** quies diuersarum infirmitatum materia
ieiunantibus est consumpta **Quia** quies ex repletionem
nimia nonnulli palisim et passiones morborum
accurrisset si non vel sanguinem minuendo vel per
abstinentiam se iuuissent **Pro** ieiunium multotiens

infirmū sanat. sanū etiā ab infirmitate p̄suat. a
 morte quāq; liberat. et p̄ q̄sep̄s a salario medicorū
 supportat **audi etiā** 2 de bonis sp̄ualib; q̄ p̄tinet
Un̄ amb. Ieiunū mors est culpe delictorū exordū
 salutis remediū **Et bñ** **Co** q̄ ab ip̄is illicitis absti-
 nem; eo illicita nobis que p̄us q̄nissim; cōdonat
Et q̄ est inq; cōdonū cōmissa n̄ ieiunio breui se-
 iunia redim̄ septuā **Ubi** m̄q; est cibus vllus
 nulla q̄solatio. nlls n̄ vbi guttā aque duces ille
 postulat 2 accipe nō mētur **Bonū** q̄ 2 salutare
 ieiunū quo redimūt̄ et̄na sup̄plura dū r̄mittū.
Pr̄mā **Enā** ieiunū nō solū est ablucio p̄ccorū sed
 cōmpatio victorū **Uo** solū optinet veniā s̄ mēt
 gr̄m. nō solū delet p̄rita mala que fecim; s̄ etiā
 repellit fut̄a q̄ cōmittē poterim; **h̄** p̄f̄c̄ etiā
 misse carat̄ dno **Qui** corpali ieiunio vicia cō-
 p̄mis mētē eleuas virtutē largiris 2 p̄mia r̄
Un̄ petrus 2 **augustinus** Ieiunū aufert victorū
 morbos passiones ap̄utat carnis p̄p̄ellit cas
 cōm̄ **Un̄ the** **Ardeles** dya^l sagittas ieiuniorū
 2 vigiliarū frigore restringendē sūt **Et aug**
Ieiunū ḡcipiē nebulas dissipat libidm̄ ai-
 dorec cōtinguit. purgat mentē. subleuat sensū
 carnē subiac sp̄m̄ **Et iterū the** ait Ieiunū est
 nō solū p̄f̄c̄ virtus s̄ et ceterarū virtutū fundamētū
 est 2 s̄s̄c̄ano **Demq;** cōsidem q̄ ieu^m abusus est
 virtutis interiorē hoīem cōfortatis **Un̄ leo** **p̄mā**
Semp virtuti cibus ieiunū fuit **De abstinētia** q̄

no 67

no 115

118

peūte caste cogitacōes. rōnabiles volūcates. salubria con-
silia. et p volūtarias afflictōes. cōno q̄cupiēs morit̄
z spē vntutib; r̄nouat. **I**lle Dū ḡ fame vel siti
affligēis. plūstra armariū tue memorie id; archā
mētis secrete. Et si q̄q; dulcissimū cibū. r. aliquid
verbū dei ibi refuatū inuenieris. illud degusta. illo
rearens atq; de cella vmaria vmo te refice leticie
sp̄ritalis. **T**empe cibū atq; potū hui; mōi sp̄ritale
de gustando nō solū venies in obliuionē ieiunij
et alterius puta carnis tibi. si carēbis etiā appetitū
tūi inspidi. q; gustato spū desipit oīs caro. **G**audē
etiā sup carētia ample hitacōis. **A**ut em̄ **u**alē
ille maxim; hūile m̄q; tuguriū vntutes incipit
angustus locus magnā vntutū turbā capit.
si p̄tō melius est associari tui bis vntutū q;
hōm. **Q**u; ip̄e **v**alēri; loco vntuos paciētiss;
drogemes oñdit dicens **D**rogemes m̄q; cū conq̄ret
in dolio se domū volubile habē iocūdabat. z secū
t̄pibus cōmutatē. t̄pe em̄ frigoris os dolij v̄tebat
in meridie. in estate vō ad septentrionē. Et vbi
cūq; sol se ic̄mabat drogemes sil' p̄torū v̄tebat.
Nec etiā delcabili hitacōe hic frui appetas.
si potius illā refugias. q; spē d̄m̄nuat de futuris
in celo h̄ndis. **H**abitacō etiā sp̄ciosa nōmūq;
vntutes euacuat. **E**t d̄tra vō antū hitaculū quo
a se fregitacū hōm turbas excludit. v̄tutū
multitudinē cōphedit et colligit. **M**elius ē ergo
et multo salubrius hic hitacōibus carē sp̄ciosis

q̄ in suis dementiū pati de celestibus cōsequendis .
 P̄sumū delictū vestitū m̄ij̄ deside. q̄ nō licz talia
 appetē ei p̄ferū cū pacto quodā scdm̄ **ap̄tm̄** cō
 cessū est xpm̄ induē **Vñ cyprian⁹** Serico 2 purp̄a
 induit xpm̄ sincerit̄ induē nō p̄nt Demqz q̄r
 ap̄lus in vestitu desideās q̄ p̄ xpm̄ deo gr̄tū esse
Vñ p̄tm̄ sine p̄cto vt in pluribz m̄ime deserūt
Vñ ḡḡ Nemo existimet in fluxu atqz studio
 p̄ciosarū vestitū p̄ctm̄ desse. qz si hoc culpa nō
 eet. n̄llo **iohem d̄no** de sui vestitus asp̄itate lau
 dasset **Et nequaquā paulus** fecit a p̄ciosarū vestitū
 appetitū cōp̄stet dicens **sc̄o** in veste p̄ciosa **h̄ ḡḡ**
Hoc autē q̄ grande sit p̄ctm̄ pat̄ ex historia ro
 manorū vbi legit q̄ ille q̄ p̄m̄ ap̄ur eos p̄p̄na
 indutus fuit. a fulmine percussus interit **Judi**
 de hoc et **inocentiu** **Sup̄bus** m̄qt vt magnus
 videat satagit vestiri duplicibz indui mollibus.
 p̄ciosis ornari **Sz** q̄ est p̄ciosus ornat⁹ sepulchrū
 foris dealbatū. intus atqz spurcicia pleni **h̄. alle**
Hinc est q̄ **aug⁹** fertur dixisse. de veste p̄ciosa
 erubescō q̄ si in dat vendō eā **V** Demū in l̄ster
 mys 2 stramentis nō queras delicias. ne m̄de tor
 mentū 2 luctū recipias **Vñ ysai⁹** Subter te
 sternēt tinea et op̄imentū tuū erūt vermes
O q̄lis lectus subter et q̄lia l̄stermia superius
O q̄le 2 abhorabile tormentū **Quod** quidē vt t̄adē
 euadās meito debes gaudēqz m̄c̄ tares aduic⁹
 in l̄corū et l̄stermorū mollicie delicatū **Et**

no bn de religio
sic psonis oibz
I. p. c. b. 1. b.

q̄ drabolus in illa hora qua stramētus utimur. deluatur
tūc maxie nos temptare solet. expedit tūc eū fortit
effugare **Vñ bñardus** dū drabolus officinas fratru
circuit. deuotio debet eū fugare ab oratio. lectio
a r̄fōrio. pauā a caplo et s̄mēta vilia a doctoio
H ille **Quibus** osideratis gaudent vilibz ē vtēdū
Considera etiā que gesta s̄t circa illū tenerimū
et vagientē infantulū in aspr̄o frigore natū
in frigidō loco et in duro p̄sepio pro lēo r̄positū
2 p̄ laster m̄s p̄ams iuolutū vilibus **Viam** et
maximū dicit de ip̄o q̄ apud iudeos sordebat in
p̄ams **Vñ** et **beda** sup̄ illo verbo r̄tinauit eū in
p̄sepio duri inq̄ p̄sepis angustia r̄tinet. cui celu
sedes est **A**tende etiā m̄rem pueri tenerā 2 deli
cantā que si lectū hūisset puerū suū dilectū nō
in p̄sepio posuisset in medio dñi aiāliū infanti
tribilū. forsitā ip̄a in munda fra q̄euit. q̄ nichil
legit de eius lēo q̄ nō erat locus in diuino
Fac igit̄ q̄pacēz tui hoīs ignobilis ad regē celi
et ad reginā mūdi in rem v̄ngemā filij dñi regē
eterm **f**ac m̄j cōpacēz tui hoīs rustici et
robusti. ad teneritudinē pueri talis et puerpe
et tepm̄ merito detestabile apud temetipm̄ tūc
mes qui de diuina lecti et laster m̄s vilitate
cōquar p̄sumis. ac si t̄ debeant **A**licie q̄bz caruit
rep̄ tuus 2 m̄ illius **V**one erubescis q̄ talia cō
moda hic requis **f**ac adhuc q̄pacēz tui p̄cōnis
iusti 2 vilis ad puerū purissimū et ad matrē

inocentia fac mihi inter te et ipsos gratiam et iudicium
 quod pro se nullo indigebat penalitate remedio. tu
 vero querendo delicia et comoda pelliculam refugis
 et labore quibus pro peccatis tuorum remediis indiges
 Denique fac copulationem et agnosce dram inter te
 insipientem et puerum illum qui de virtute et sapientia
 qui non elegisset pelliculam nec pro loco femina duricia
 nisi in huiusmodi aliis magni boni latens ag-
 noscet Et secundum illud sit eiusdem boni participium tibi
 sibi pelliculam cum gaudio ebri et ignota plima
 letat suscipe Sane si propter bona omnium desideres
 magis explicitate et viuaciter edoceri cognosce et dili-
 genter attende quod tandem oportuit christum pati et
 ita inter in gloria sua Si ergo rex glorie pro peccata iudicet
 in regnum suum qua fiducia presumit miles in regnum
 alienum inter sine labore profectum cum dictum sit regnum
 celorum vim patit Unde ergo et tu pro ignota patienter
 tolerata consequi gloriam sperabis et pro tormeta transi-
 toria et pelliculas tibi septimas delicias et viuam eternam
 copabis quod solus iustus celestia regna debentur

*Sequitur consolatio super carentia gaudiorum
 et solationum presentium. Item super carentia confabulationis et
 observationis silentii Item consolatio super omnium eventuum
 tristabili. et super tristitia de hoc quod mali in hoc mundo
 melius habent quam boni Item super dolore et super
 afflictione timentur penas geheme tractatus de terminis*

Primo igitur non tristes de carere exultationis gau-
 dy sine transitorio solacio. quod male mens a secun-
 dario gaudie excludit. et diuise malis
 et passionibus plurimum sepe subiacet. **S**ecundo quoque
 mens nostra a secrete interioris gaudie excludit
 . modo spe decipit. modo pauore vexat. modo dolore delectat
 . modo falsa hilaritate replet. **I**nsuper multo melius e-
 gaudie carere quam de gaudie huius postmodum dolere et tor-
 menta sentire. quod sicut ait quidam. **E**xterna gaudia luctu
 occupat. **V**n **g**g. **I**ure restat ut quot plus in mundo
 icolumnes habuerit gaudia. tot de ipso postmodum co-
 gamur sentire tormenta. **E**t in apoc. **Q**uatuor qui
 ficauit se et in delictis suis. tantum dare ei tormentum
 et luctum. **D**emum plus nobis conferunt tristitia quam letitia
Vn **g**g. **S**olet letitia mens arthana. apere atque
 apiendo amittit aduersa. ubi cum nos exire permittit
 interit. acutiores nos reddunt. **E**tiam gaudium presentis
 huiusmodi habet rationem meroris respectu futuri. **V**n
bnard. **F**enera illud est verum et solum gaudium quod
 non de creatura sed de creatore concipitur. quod cum posse-
 dens nemo tollet a te. cui quanta omnia aliuia locu-
 dum meror est. omnis suauitas dolor. omne dulce
 amarum. omne decorum fenum. et omne aliud quodcumque
 delictum potest molestum. **H**ic. **I**ta etiam que christum fuerint
 desiderant. in mundo est quam in exilio sicut in carcere.
 omne gaudium sive risu luctum reputat et merorem
Vn **a**ug. **P**er redemptionis nostre merorem de tenebris
 ad lucem. de corruptioe ad incorruptionem. de morte ad

vita de exilio ad patriam de tremis ad celeste regnum
 de luctu ad gaudium vocati sumus. **Quicquid** ergo quod anima
 sancta fuit talibus iocundamentis occupata. nichil concu-
 piscit tremum. nichil consuetorum. nichil quod ad ter-
 ram videtur. nichil quod ad presentia delat. et sic luctum de-
 putat. et gaudium in merore commutat. talis autem carer
 est hic mundus. celum vero habitatio eius. **Augustinus**. Etiam
 gaudia de exterioribus non sunt expetenda. quia non
 sunt durabilia. **Ubi Seneca**. Vni bonum gaudium ex
 bona est conscientia. animus enim debet esse alacer et fidens
 et super omnia reus. **Conculca** ergo ista que foris secus spile-
 dent. et de tuo gaude. **Quid** est de tuo. **Id est** de tempore
 et de tua propria parte volo tibi nunquam desse letitiam. **Ubi**
Seneca. **Ubi etiam** **ecclij** dicit. Non est magis oblativum
 super cordis gaudium. Et nota quod dicit cordis. et
 non corporis ad deum. et sic corporalis ad deum etiam
 saluus vel civitatis chorialis. ad deum omnis igno-
 rante exultationis. **De** ergo dicit **salomō**. Stultorum exul-
 tatio ignorantia est. **Igitur** gaudium in domino. et magis
 bonum quam est presentium. et pro eo consequendo gaudium
 mundum carere est letitiam presentium. **Ubi glossa** super
 apostoli gaudere in domino sepe dicit sic. Gaudere magis
 non in seculo. sed in domino. id est de bonum ubi gaudendum est
 statuere in deo non ex. **Sicut** enim non potest homo duobus
 dominis servire. sic nemo potest in seculo et in domino gau-
 dere. **Amicus** enim huius mundi inimicus dei constituitur.
Duo appere gratia in eodem subiecto esse non possunt. quia
 inimicus differunt. **Carere** ergo mundum gaudium non est

nisi in motu obstaculi ut homo possit iugiter de deo gaudium
in se percipere. quod verum et solum est gaudium cum comparatum omnibus
aliunde iocunditas meritor est. **R**ursus curiositas de
curiositate solatiose confabulationis et nimia observatio
silency seu taciturnitatis. ne tisteris si tamen vis in re
ligione esse fortis. quia in spe et silencio est vice soli
tarie fortitudo. Et ratio est quia ab humanis colloquiis
separato est deus ipse propinquior. **V**n in li. primo dicitur
de iohanne. **Q**uanto se ab humanis curis sequestrabat.
tanta illi vicinior et propinquior deus erat. Talibus
enim sepe loquitur deus dicente **psalms**. Audiamus nos in motu
ab hominibus qui loquitur in me dominus deus. homo enim loquitur et
ipse cum deo **vn in theodoro**. Sapiens nunquam solus est etiam
si hominum copia fuerit. loquitur enim cum deo. Et nimium
deus solatio constituit nobis sacros libros videlicet loco
humanam solatio. **Vn in libro machabeorum**. scilicet mercede
de fornicatione et auaricia subiungit. nos nullo indigemus
hominum solatio sacros libros. **N**os qui sunt homines ad
confabulationem necessariam quam vice hominum suppleant
libri. **I**nsuper de censura silency non debet quod aliquando
tristat. quia multa bona opera solet operari taciturnitas.
vitat enim peccatum et declinat. **Vn ambrosius**. Plures
vidi in patrum loquendo iocundisse. vix qui tacendo. Est
ergo sapiens qui nouit tacere. Est etiam fiducia in
virtutum. **Vn ambrosius**. Silency pacia. oportunitas
loquendi. et quod optime dicitur sunt maxima fiducia in
virtutum. Est etiam utile facere. quia vincit malum. **Vn**

crisostomus Malu hōies tacendo melius q̄ r̄ndendo v̄m̄cē
 potes **fr̄ declinat** notumētū **v̄n̄ valerij maximi**
 Solus cū alijs loq̄tibus tacet interrogatus v̄trū
 p̄pter mop̄iā verborū an q̄ stultus eēt tacet.
 r̄ndit **Nemo** stultus tacē p̄t **Ar ille** Cur q̄ solus
 lingua cōtinet **fr̄ndit** Quia m̄q̄ locutū eē me
 penituit aliq̄n̄ tacuisse nūq̄ **v̄n̄ catho** Nā nulli
 tacuisse nocet nocet eē locutū **fr̄ndit** filētū ōndit
 vel p̄bat hōiem eē sapientē **v̄n̄ salon** Sapiens pau
 cis verbis v̄t **v̄t nā** tacētis vt putaretis sapiētēs
v̄n̄ seneca Taciturnitas m̄q̄t stulto hōi pro sapia ē
Tacē qui nescit nescit loqui **Inde** sūt tres r̄te **v̄n̄a**
 ē q̄ nemo secūre loq̄t nisi qui libet tacet **Nemo**
 secūre alijs p̄est nisi q̄ libet subest **Et** nemo serē
 appar̄ nisi q̄ libet latet **fr̄ndit** silentiū suat serū
 et loq̄di modū **v̄n̄ sen** In hoc m̄cibe vt libetis
 audias q̄ loq̄ris q̄ tacitū eē velis nem̄ d̄v̄cis
Auribus fr̄q̄nt̄ v̄tē q̄ lingua **Et** q̄q̄ dicitur us
 es tibi ip̄i d̄v̄is anq̄ dicit alijs **fr̄ndit** silentiū nutrit
 gratū et ornātū verbū **v̄n̄ ḡg** Quasi quoddā
 m̄fimentū verbi est censura silētij **Et** r̄tē q̄nq̄
 ex̄rescētā s̄m̄onis accipiet qui p̄us ord̄mate
 p̄ hūilitatē tacet **fr̄ndit** silentiū v̄m̄salit p̄est
 multū **v̄n̄ se** Nichil eque p̄dit t̄ q̄ p̄estē cū
 alijs loqui n̄m̄m̄ tibi vero multum **Et** idē
Sūma sūm̄ap̄ h̄et est tardiloquiū te eē nubes
Et **aug** Nescio r̄ā paup̄em q̄ si tenē lingua v̄llis
 q̄n̄ in modico t̄pe dicitur h̄ ille **Ceterū** istū

nō b̄n̄
tres r̄glas

nō

nō bñ

tibi occidens aliqui nō te debet gñare q̄ r̄mediū hēs
 laudabile in tua ḡstitutiōe p̄tate deo coepante **Vñ**
aug⁹ **Dis** nūq̄ eē tristis. bene viue. bona vita sp̄
 gaudiū habz ḡstia autē rei sp̄ in dolore manet
Vñ quidā semorū p̄m̄ r̄ndit ciudā itrogati
 bonū verbū et dixit **Oportet** m̄p̄ filioh vt
 odio hōm̄y oēm requiē vite p̄ntis siue dēlectacōes
 corporalis ac v̄t̄ris suauitate: et ab hōibus nō
 resp̄m̄y hōrē. et dabit nobis dñs ihs celestes
 hōres et requiē et vitā eternā glōs̄q̄ leticiā cū
 angelis sc̄is **hec ille** **Igit̄** p̄t̄ sp̄e hui⁹ t̄mōi que
 aūq̄ t̄stia iust̄ deo f̄uientes patiāt nō ad r̄stat
 eis nisi ḡtmo gaudiō in dño ḡtulaī. p̄clao iā
 tati exēplo q̄rūdā mōchorū sub p̄re apollonio
 deo f̄uenciū de q̄bus in lib⁹ p̄m̄ dicit̄ **Sup̄** modū
 leticia et gaudiū merat̄ eis et tāta exultatio ḡta
 hōi ab v̄llo hōm̄y t̄ris possit h̄ri. nullus em̄
 in eis t̄stas t̄ciebat̄ et onebat̄ eos p̄r ille dices
 nō oportē m̄sse t̄stia h̄is q̄bus salus in deo est
 et spes in regno celorū **Tristent̄** aiebat̄ gentiles
 lugeant iudei. plāgant sine cessacōe p̄cciores iuui
 iust̄ vō letēt̄ in dño leticia ienarrabili **Itā** si h̄y
 qui t̄rena diligūt sup̄ caducis rebus letāt̄. nos
 q̄ t̄tē gl̄e sp̄e et et̄nitate h̄em̄y exspectacōz car̄
 nō oī exultacōe gl̄emur **Sicut** monet **ap̄lc** dices
Semp̄ gaudete in oib⁹ ḡt̄is agite **Et** p̄ certo
 si aīcu dicit̄ q̄ oēs illius lapides v̄t̄ent̄ in aurū
 et crist̄ma die v̄nḡtalis ḡḡt̄at̄ lapides plures

nō diliget̄

nō bñ

et maiores q̄ inuenire posset. **V**ic at̄ h̄m̄ p̄mittit
 nobis in uitate ab ip̄o q̄ metiri nō p̄t et est om̄p̄e
 q̄ estia m̄a d̄ret in gaudio. **D**es multū libeter
 demus sustine estiaas h̄y m̄udi et p̄ssuas. **L**ibetiq̄
 plures et maiores q̄ uertent in aurū. **I**z f̄m̄ m̄lti. **D**ne
 dolorū m̄orū erit m̄ltitudo. **Z** magnitudo. **A**nota^m
Cuidit̄ ḡ aduisi tibi accidit gaude. **Z** patienter
 sustine cogitans id deo uolente f̄m̄ eē et p̄ tuo
 meliori. **P**tea nō debes cōqueri q̄ mali in hoc
 m̄udo meliū h̄nt q̄ boni inducēs ad hoc q̄ elā atiq̄
S ad. dicens. **Z**elau sup̄ iniquos pacē p̄tōp̄ uides.
Uel **u**enire cōquerētis. q̄re m̄y uia impiorū p̄ssat
Aut cetōrū filia q̄rentū. q̄ nō modicū erras
 si nō sint tibi signū in bonū. **D**ico em̄ q̄ iusti de
 extiori pacē plus hēant n̄m̄q̄ ab eō impugnat̄
Econt̄ t̄m̄ iusti de pacē intiori plus h̄nt n̄m̄usq̄
 ab m̄e impugnat̄. **V**n̄ **u**assidens. **S**u p̄tōres uide.
 eē locupletes. m̄ltiq̄ d̄nari p̄lis et in m̄udo nō
 eē q̄d̄ timeat̄ pacē h̄re putat̄. **S**z pay illa cū q̄nā
 sp̄ linguat̄. **Z** rivat̄ m̄t̄nsecus. **Z** cū hostē nō hēat
 secū certat̄. **H**ec ille. **S**z tu diligētē q̄sidera q̄d̄ sit
 melius intus pacē h̄re q̄ adext̄. **T**erte cū inimici
 sint hoīs domestici. **E**si aliq̄s d̄nō pugnat̄. **U**n̄ uas
 sui extatus idz q̄pos fallaces time hēat. in m̄lto
 maiori piculo est q̄ si ab eōneis impugnet̄. **V**n̄
auḡ. **D**ie iord̄m̄ary aūm̄ sib̄n̄pi fit pena. **I**ust̄
 q̄ mali in hoc sc̄lo plusq̄ boni p̄ssent. hoc fit
 d̄ma disp̄sacōe ad m̄e salutis augmētū. **Z** gl̄ifi
 cacōis documētū. **P**ter hoc em̄ boni amonētur

ponam bona quere sibi. quibus mali quere non pnt q fut
s ad statu futre glie reseruata **Vn ven^{us} beda** **no** indig
nem frs si mali florent in mudo et vos patim
no est em xpiane dignitatis in tpalibus exaltari
s pot^{est} deprimi mali apper nichil hnt in celo vos at
nichil i mudo. Et io spe illius bntudis ad qua
tenditis qd cōtingat in via gaude debens **hec ille.**
Cui etiā pulchre cōcordat **crisost** ita dicens **Nemo**
moy videns malignos hoies hic pspicite gaude mōy
turbet. nō est em hic retributio malignitatis neq
virtutis **Et** si aliq̄n gignit vt aqua sic retributio
in pnti malicie vel virtutis nō in scdm qd dignū
est s veluti quidā gustus dñe iusticie vel futuri
iudicii vt q frōne nō credūt talibus doreantur
Dñ itaq̄ videm^{us} malos dicesse nō mrem^{us} et qn
qspicim^{us} bonos mala pati nō turbem^{us} **Ius** em
supplicia. istis vō corona & p̄ma reseruāt^{ur} **Est** &
alia rō. qz qui hic malus est nō p̄t oīno malus eē
s aliq̄ bona habet s̄uis pauca. neq̄ etiā qui hic
bon^{us} est p̄t oīno in p̄nti vita bon^{us} eē s̄ habz ali
p̄nti. qn q^o hic idē in hac vita malus habz p̄spi
tate. hoc est illi in malū suū. qz hec est pars et
retributio ei^{us} & suū p̄nti pro p̄uis bonis q̄ hic.
āq̄n forsica opat^{ur} s̄ post hac vitā et na rēbucaē
p̄uabit^{ur} qz hic penā pro suis malis & vane opi
bus p̄inet^{ur} etiā **Bonus** vō p̄nti aqua licet pau
ca hic āq̄n q̄mittit et io pro illis mala hic et

no+

dicitur et adusa suscipit in puniti ut gloria requies q̄
 iustus patitur ei finaliter tribuat. Ideo dicitur Qui iustus
 est iustificet adhuc. et qui in sordibus est sordescat
 adhuc et donec veniat tempus retributionis utriusq̄ s̄ ut
 malus et iniustus et impius sine remedio crucietur
 iustus vero sine timore punietur. Porro si scires virtute
 doloris de dolore qui tibi accidit non doles. dolor
 enim hostibus id est temptatoribus aufert oportunitatem
 alloqui nos ad temptandum. Inimici s̄ in cordibus
 otiosis et seculariter gaudiosis hostes huiusmodi tenent
 sua plama ad perficiendum suas vanas et otiosas
 superfluitates. ita contra oportunitatem non habent taliter
 loquendi dolenti id est cordi interpreti t̄ baso in cy
 rei signa de futuris et fictis animis iob gerentibus signi
 ficantia hostium anime dicit iob. Non loquuntur ei verbum.
 videbat enim dolorem in eo esse vehementer. Igitur time
 de tuo dolore non conqueraris si potius letiter dicas
 O felix dolor qui sic os obstruit inimici. Tale autem
 dolor non formidabat augustinus cum diceret O anima mea
 si cotidie oportet nos tormenta perferre si ipsam
 gehenam longo tempore tolerare ut christo in gloria possis
 et tibi esse potuisti. Ratione dignum est pati omne quod
 triste est. ut tamen boni tamenque glorie principes habemus.
 Augustinus in manuali. Insidient michi demones pariter non 67
 suas temptaciones. frangat ieiunia corporis. labores
 grauent. vigilie me exstent. clamet me iste.
 inquietet me ille. frigus intinuet. calor urat. caput
 doleat. pectus ardeat. infletur stomachus. palleat

vultus infirmiter totus. Deficiat in dolere vita mea et
animi mei in gemitibus. mignat putredo in ossibus
meis et subter me scireat et quiescat in die ter-
bulacionis et ascenda ad populum accinctum in armis. Que
est enim iustorum gloria quam gradus sanctorum leticia cum una
queque facies fulgebit sicut sol. cum ordinibus distri-
ctis et dominus populum suum in regno patris sui cepit
recesere. et manibus atque operibus singulorum prima
promissa restituet per fructus celestia pro temporalibus
eterna pro modicis magna. reuera cumulum felicia-
tatis erit cum dominus adducet fructus suos in visione
patris glorie et in celestibus faciet consedere. **h. aug.**
Noli quod amplius perturbationi o homo de patris dolore quod
consideratio mcedis potest te faciet forte et perseue-
rante in opere et labore. Sic unquam regnum celorum
vini pariter et violenti rapiunt illud. quod quidem
violenti id est fortes et digne perseverantes ipsi
regnum sibi dari postulant per abus lacrimosus

*Sequitur alie consolaciones. Prima qualiter homo consoletur
si in servitute redigat. Item si dui oporteat portare iugum
domini et preceptis dei obedire. Item si oporteat signoribus ex-
hibere obsequium et propria voluntate carere. Item si homo obliget
votis qualiter consoletur. Item si deliquit mundum. qualiter
consoletur. et de hoc etiam. quod assumptus est ad religionem.
Item si captivatus siue in carceratus. Item si sit excoatus
quod de hoc debeat letari. Item si sit in deus. Item si sit in
regulatus et ad officia habilis. quod de hys letari et gaudere tenet
Tractatus undecimus*

Vnderm

Primo q̄ noli de tua future z libertate carere
 p̄turbari. **S** attende q̄ h̄m qui sui dicit
 nō sūt ita p̄rie serui nec maḡ oppressi
 q̄ sūt cōm̄ d̄m q̄ r̄putat̄ liberi. **Vñ bndus**
Volūtati nr̄e nec leges imp̄ant nec p̄ncipes
 d̄nant s̄ libera est maḡie si sp̄u ducat. q̄ vbi sp̄s
 d̄m ibi libertas. **S**i q̄ conditio corp̄is cōn̄stet ē
 q̄ te mēto ḡsolari p̄t videlz libera ḡdino tue br̄e
 portiois q̄ se extēdit ad p̄mēndi gaudia d̄m s̄
 p̄terna. **E**t qui est m̄at̄ liberi sūt suis seruis
 maḡis oppressi t̄p̄oriz mācipati fuerunt. **p̄ba**
Sup̄ que em̄ plura regnat. cōstat illū ēē maḡis
 oppressi maḡisq̄ serui. s̄ p̄f̄o cōn̄ accidit q̄
 sup̄ d̄nōs qui p̄t libertatē m̄m̄ t̄mēt. plura seu
 plures regnat. s̄ ē p̄es passiones q̄ maḡis cōsue
 uerūt succubē q̄ illi qui sūt t̄morati. **E**t ideo
 sc̄it q̄ tales d̄m sūt maḡis serui. **Vñ amb.** Seruit
 q̄cūq̄ vel metu fr̄ngit vel delat̄e ir̄ritat̄. vel
 cupidimb̄ ducat̄ vel d̄ḡt̄e exasp̄at̄ vel mer̄de
 deat̄. seruilis ē cōm̄ oīs passio. **hec ille.** **I**git̄ si vis
 realit̄ liber ēē. esto bon̄ v̄pore vitas turpitudinē
 z liber vocaberis. **Vñ tullius.** **I**ste ē liber est m̄adus
 qui nulli t̄p̄m̄idm̄ seruit. **E**t auḡ dicit. **R**omus
 etiā si seruit liber est. malus at̄ si regnat. **f**uus ē.
 nec v̄m̄ t̄m̄ h̄oīs s̄ q̄ ḡuus est tot d̄nōz q̄t v̄ioz.
Est̄ate em̄ d̄nō qui facit p̄c̄m̄ serui est p̄c̄m̄ s̄
 future culpe a qua filius dei q̄ p̄c̄m̄ nō fecit
 vult nos liberos p̄manē. **¶** **V**orro non debet etiā

tdam de p̄ceptis altissim et de iugo obie ymo plurimū
gaude eo q̄ dignat̄ deus obediā a te requiret q̄ quidē
fine vt si tu hūiliter feceris qd̄ a te requirit. hoc etiā qd̄ et
tu ab ip̄o requiris infallibil̄ q̄ sequis Vñ iohes in can. ca
sua Si cor n̄m̄ nō rēphendat nos fiducia h̄em̄ ad deū
q̄ q̄q̄ peccerim̄ ab eo accipiem̄ q̄ m̄data est custo
dimus Vñ et ille cecus natus et a xp̄o illuatus dixit
Si quis dei cultor est et volūtate ei⁹ facit hūc exaudiat
Vñ isidorus Nō impetrat a deo bonū qd̄ poscat qui
ei⁹ legi nō obedit. si em̄ qd̄ deus p̄cipit facim̄ id qd̄
petim̄ sine dubio optinem̄. Neminē ad impof.
deus astringit s̄ nec ad q̄cū aliqd̄ Jugu m̄q̄ meū
suauē est et onus meū leuē Alleuiat quippe iugū
d̄m̄ remuneratōis affcūs Vñ sup̄ illud ihe. Comū
est vno cū portauit iugū d̄m̄ ab adolesten. sua.
d. glō Est iugū d̄m̄ leuē releuatū spe remuneratōis
etne In sup̄ alleuiat iugū d̄m̄ amorosus affcūs Vñ
ihe. Nichil amātibus durū nullus labor difficilis
Amem̄ q̄ xp̄m̄ et facile videbit̄ om̄e difficile Nēq̄
p̄cepta d̄m̄ cū sint funiculi caritatis et amoris
vincula vincula xp̄m̄ hōiēm ad deū attrahūt
et arcus astringūt et in amore vniūt de q̄b⁹
funiculis. d. d̄m̄ p̄ ozee In funiculis adam
trahā eos vincula caritatis vocat funiculos adam
vtp̄ore cui p̄o p̄ceptorū vincula sūt iuncta. p̄ obediā
em̄ p̄ceptorū hō b̄m̄ vitā p̄met̄ assēqui Vñ et ip̄e
saluator dicit in euan. Si vis ad vitā ingredi sua
m̄data dem̄ p̄d̄m̄ bonū obie q̄m̄ xp̄e p̄d̄e
tant quē hūiliter sequi mō v̄cūdit Vñ bernardus

nō b̄n

nō

Memetote fr̄s q̄ x̄p̄t ne p̄det obiam p̄didit vitam.
 qui in signū q̄ mādato p̄ris obediendo mortē susti-
 nebat inclinato capite t̄didit sp̄m **Inclina** ḡo et
 tu caput tuū caput aīe id̄ si sup̄be volūtatis q̄
 t̄nq̄ caput impat̄ alie mēbris **Inclina** illud 2
 hūilitate sub potenti manu dei **Ip̄ius** q̄ppe imēsa
 dignitas hoc requirit 2 oem̄ in hac pte v̄cūdiā
 excludit **magm̄** ḡo meriti est p̄ceptis dei obe-
 die si nō minoris valoris est alieius signoris
 p̄ceptis obediē p̄ter deū se subd̄e cū in hoc obe-
 diat̄ deo magis q̄ hōi **Vñ ap̄t̄is** Serui obedire
 d̄m̄s v̄ris et q̄d̄cūq̄ facitis ex aīo opam̄i sicut
 d̄no et nō hōibus scientes q̄ a d̄no recipietis
 retribuēem̄ vñ b̄n̄ard̄ **Quid̄** vice dei p̄cipit nō d̄m̄ male
 hō q̄ nō sit certū deo displicē oīno ē accipiēdū
 q̄ p̄cipiat deus vñ et thōs de aq̄no **Nichil** hō
 manus p̄t dare deo q̄ q̄ p̄p̄m̄ volūtate p̄t ip̄m̄
 alieius subiciat volūtati **Et** in sūma v̄ntutū sic
 dicit̄ **Nullū** gl̄ificat deū verus obediens qui
 facit b̄n̄placitū dei cū deus hoc ei mādāt etiā
 p̄ vilē p̄sonā **Et** tanto est gl̄iā dei maior quāto i.
 p̄sona est vilior **Et** inde sc̄nt̄ q̄ quāto vilior
 p̄ter deū quis obediēt t̄nto gl̄osior in futuris
 appēbit **Vñ auḡs** **Bonus** si fuerit qui tibi nō b̄n
 p̄est multo tunc est. si fuit malus tēptator
 tuus est **Nūm̄etū** ḡo libent̄ accipe 2 in tēp̄
 tate p̄bare id̄ p̄banonē cognosce vñ in sūma

ad p[ro]p[ri]os r[ati]o[n]es dicitur. **N**ō te moueat magis impitius indiscreta
p[ro]p[ri]as q[uam] p[ro]p[ri]e obediens nō t[ame]n bonis et modestis s[ed] etiā
discobis. **V**n̄ **B**ernardus **P**erfrā magis obia maiorie in
incipiēte ē indiscreta idē nō discernē q[uod] uel q[ui]e
p[ro]cipiat sibi s[ed] ad hoc t[ame]n debz m[er]itū ut hūilr̄ & fideli
fiat q[uod] a maiore p[ro]cipiat. **D**ñs em̄ in domo symonis
discubuit. **S**ymō at̄ m[er]it[us] p[ro]p[ri]at̄ obediens et sic domus
symonis est domus obediens. **E**t d[icitur] q[uod] d[omi]n[us] in domo
symonis discubuit nisi q[uod] p[ro] obiam homo domus dei
efficiat si uelut dei p[re]ceptis uel suis superiorib[us] hūilr̄
obedire. **D**emq[ue] sicut hoīem sua iobediā de paradiso
eiecit ita nūc in paradisu q[ui]libz hoīem sua hūilis
obia felicit̄ introducit. **M**erito at̄ qui hūilr̄ sūt sup[er]
alios exaltat̄ exēplo xp̄i qui p[ro] hoc q[uod] factus obediens
usq[ue] ad mortē uentis de eo d[icitur] q[uod] deus exaltauit
illū et dedit illi nomē r̄. **U**t q[ui] et nos cū xp̄o t[ame]n
hēam[us] nomē gl̄e sicut nūc hūilr̄ sc̄i quos colim[us]
nūc hūilr̄ colla subdam[us] & excream[us] nos in uirtute
patie & hūilis obie. **P**orro p[ro]p[ri]e obediens parū
ā nichil patiet̄ in fut[ur]o. **N**ā in uero obediēte p[ro]
uuit & quat̄ dicit̄ ap[osto]l[us]. **U**no at̄ tā nō ego uiuit
uō in me p[ro]p[ri]e. **N**ō est uersile q[uod] deus sit in futuro
illorū opm̄ uictor quorū nūc est actor. **M**agnū
g[rat]ia lucr̄ est ip̄a obia. **S**ubditus em̄ q[ui] m[er]itorie
agit cōtinue q[uia] nō solū certa bona exequendo
s[ed] etiā dubia q[uam] nō suo sensui s[ed] sensui & uolūtat̄
sui superioris imitit̄. **E**t si in hoc q[uod] ei iungit̄ aliq[ui]d

p̄cā vel piculi q̄tinēt nō eēt ei s̄ suo superiori ip̄uitā
 Et iō d̄r. Qui ābulat s̄p̄l̄i ambulat q̄sident p̄f̄o
 obia est q̄i nauis ītatoris. Sicut em̄ ille q̄ in nauis
 quiescat comedit 2 bibit et illic s̄p̄ p̄cedit q̄ tēdit
 q̄ nō suo p̄p̄o s̄ motu mouet alieno. Ita in religioe
 verus obediens q̄srendo q̄medo amūdo 2 cetā
 faciendo p̄ obiam s̄p̄ ad portū salutis tendit et
 puenit mēt. Item d̄r. hugo sic Inobediētes et
 reges se eē oñdūt qui p̄latis licet pueris nō
 obediūt. Ceterū nō tristeris de conētia pp̄rie
 volūtas q̄ est grande malū 2 piculosū. Vnde
bernardus Grande malū est volūtas pp̄ria. Cesset m̄q̄t
 volūtas pp̄ria et infernū nō erit. In quē em̄ descuet
 ignis nisi in pp̄ria volūtatē. Nā pp̄ria volūtas
 deū impugnat 2 adūsus deū extollit. Ip̄a ē em̄
 que paradīsu expulnat. infernū dicit. sanguīe xp̄i
 maculat et d̄ictiom diaboli hūc mūdū subingit.
hec bernardus Demq̄ multū valet pp̄rie volūtatē
 abdicatio q̄ q̄ pp̄riā volūtatē abicit et alieī volū
 tan se p̄pter deū subicit. ī finis bonis a deo īmu
 nerabit q̄ forte sua volūte feasset que t̄n m̄quā
 facturū ē. Pro hys m̄q̄ a deo remunerabit̄ ex q̄
 semel seipm̄ totū deo dedit. q̄ bona volūtas rep̄it̄
 pro facto apud deū. vñ theos P̄f̄m volūtas faciendi
 p̄ ope reputat̄ f̄m̄. In lege em̄ requir̄t̄ ope. In euā
 gelio vero volūtas requir̄t̄. que 2 si effm̄ nō habuit
 tamē p̄m̄ū nō amittit. Vñ aug Cōq̄ vis 2 nō

nō p̄f̄m̄ r̄ligioe

vñ volū

vñ 67

nō inglāz

potes sc̄m̄ deus iꝑutat **Vñ** **greg** Nichil deo carius bō
volūtate Et idem **hirsū** si deo fuisse voluisti et votū
fecisti debes p̄inde cōsolari ⁊ gaudere ⁊ gaudere **Vñ**
aug Nō te vouisse p̄emteat v̄mo gaude iā tibi
nō licet qd̄ cū detimento facē uenisset **hirsū** nātus q̄
m̄ meliora te cōpellit Audi etiā **thomā** de aquino
Melius est maḡ facē aliquid ex voto q̄ sine voto
p̄t̄ tria Primo q̄ vouē est actus latit̄e q̄ est
virtus nobilissima qd̄ at̄ imp̄t̄ a virtute
nobilissima melius est ⁊ magis meritorū Sedo
q̄ qui vouet magis se deo subicit q̄ ille q̄ nō vouet
sicut qui arborē dat cū fructu magis dat q̄ ille q̄
dat fructū tm̄ Tertio q̄ p̄ votū volūtatis imobilit̄
firmat̄ ad bonū facē at̄ aliq̄ ex volūtate ad bōm̄
finata hoc ad p̄fectionē p̄inet virtutis **h̄** ille
q̄m̄us etiā votū nō debet magis impedire **Vñ**
bnard Ego maḡ nō arbitror m̄iora vota impe
dire debere maiora nec deū exigē q̄q̄ bonū sibi
p̄missi si pro eo ad melius fuerit p̄solutū Porro
qd̄ sub voto cadit si malū eē cognoscit non te
cōtristet tale votū q̄ nō est obligatorū **Vñ**
hiderus In malis p̄missis resende fide In turpi
voto multa decretū Qd̄ incaute vouisti non
facies Impia est em̄ p̄missio que sc̄le adm̄
plet̄ Dicit etiā **thomas** de aquino Qd̄q̄ votū
impedner si p̄n̄s esset etiā voto f̄to obligacōz
aufert **Vñ** si aliq̄ est possi^{le} cū vouet ⁊ postea

fiat impossib^{le} tollit^r obligatio. **R**ursu^m mūdu^m hūc
 reliquisse te nō contristet. q^{ia} vincula sūt piculosa
 euasisti. Et audi de hoc augustinus sic dicente
 Vincula mgt h^{ic} mūdi appetitū hnt verū.
 iocūditatē falsā. certū dolorē. incertū voluptatē
 durū laborē. timidā quietē. rem plenā miserie
 2 bñtudinē spem manē. Et uerū mūdu^s iste pi
 culosior est blandus q̄ molestus. et magis ca
 uendus est cū alliciat se diligi. q̄ cū admonet
 cogitq^{ue} cōtēpni. In hoc em mūdo nō timē
 nō laborare nō piculū impossib^{le} est. **D**ua p̄nō
 vita amara mors incerta que cito subrept
 et post hec negligētie supplicia luenda sequū^r.
Hec vana g^o dimittam⁹ 2 offeram⁹ nos ad solā
 māsionē eorū que sine non hnt. ppter hec
 dicebat pphā Surgite 2 ue q^{ia} nō hētis hic requiē
 q̄eritis g^o. **S**tephēdus est hic mūdu^s p̄ dulce
 m̄ xpo refectioē. **Vñ bñard^{us}** Cui xpc̄ icipit
 dulcēte nātē est amareste mūdu^m q̄ultū g^o
 cōsolari debet qui mūdu^m reliquit. et claustrū
 mirans seipm̄ xpi obsequio mācipauit cū clau
 strū ipm̄ paradiso voluptatis mēto cōparet. **Vñ**
Petrus rauēnas Juxta moysē sententiā cordis
 mei si in hac p̄nū vita paradus est. vel in
 claustris vel in scolis est. Quidq^{ue} em̄ est hec
 duo ē plenū est anxietate m̄quetudine amantū. ne

nō claustrū pa
di p

formidine sollicitudine & dolore **Et** bñs **bernardus**
sic ait. Vere claustrū est paradysus. hic p̄ta vnētia
sc̄pturā. hic p̄t fluens lac̄marū vñdositas. quā
de purissimis affectib⁹ amor ille exhaurit. hic
em̄ sūt arbores erectissimi chorī sc̄orū. et nlla
est que nō multa gaudeat fructus vberitate. hic
ē illa sublimis mēsu m̄ qua deus cibans est & ip̄e
cibus. m̄miciās et m̄mū offēns et oblatū. cōiuu
& cōiuuans. hic congeste sūt dei oīpotēns dicte
hic refusa angelorū glā. putas ne orari illos
qui hūant vñus moris m̄ domo. Videas hūc
sacris lōib⁹ incendentē. illū incubentē orōib⁹
hūc p̄ suis excessibus lac̄mātem. illū m̄ dei laudib⁹
exultantē. hūc vigilantē. illū ieiunantē. om̄esq̄ officia
pietatis sibi iūctē ex̄te. Nocte cōsurgūt ad officidū
ei. vespe & mane et mēdie narrāt & amūciant
laudes ei⁹. & oīs eorū sedulitas m̄ orbē diuinū ro
tāt obsequi. **huc bernardus** // Insup si pressura captū
demeris. cōpulsus ire ad deū accessu mentis. tūc
letare & ex hoc magnā recipe ḡdoloem p̄serti m̄
confessione laudis & tuorū reatū habendo mēo
riā. Cū eadmodū **thobias** de deo loquētē dixisse
cognoscim⁹. Ego m̄q̄t m̄ t̄ra captiuitatis cōfitebor
illi. Sequit̄. Ego at̄ & aīa mea m̄ deo letabimur.
S; nō est parū m̄ deo sic letari. talis app̄e aīa q̄m
captiua. aureis m̄ cathenis fortissimis alligat̄
xp̄o. Cui certe sic alligatū eē. est verus m̄ celis

hūitate q̄ in trīs eē ymo censendus ē talis iā in trīs
 nō amplius cōuersari **V**alde em̄ modica res p̄ nichilo
 repūt **V**n̄ si digitus meus n̄m̄ solus eēt in cartē
 nemo p̄t hoc me in carceratū iudicāet **M**odo certū
 est s̄ **aug** q̄ n̄m̄ est totū corpus resp̄cū aīe q̄
 sit n̄m̄ digitus resp̄cū residui corpus **Q**uare par
 modo qui cogitacōe ⁊ auditate mētis ⁊ toto desidio
 cordis in illa b̄tā m̄asione celesti desinat n̄m̄ in
 censendus est in trā nō eē ubi est sc̄dm̄ n̄m̄a p̄tē
 sue s̄b̄e carnis p̄tē **N**ec tristeris etiā si in carcere
 detineris **A**ut em̄ ex tuo debito carcerē meruisti. a
 iustus ex n̄e n̄m̄e deliquisti **S**i det̄ p̄m̄ bonū ē tibi
 q̄ hic lūis delicta q̄ hic te p̄ p̄niam nō p̄mittit ut
 q̄ carcerē sc̄as q̄ īp̄abili q̄ uiuis alibi luenda sūt. **S**i
 at̄ det̄ sc̄dm̄. cred̄ ⁊ nullatē dubites q̄ pro penalitate
 imposita ē m̄debitē ī futurū habebis delicias **V**n̄ **ioh̄es**
crisost **Q**uidā a quibz hom̄ passī fuerim̄ iuste p̄pter
 hoc a r̄missione p̄tōp̄ deus dat aut m̄cedis āpliore
 ītributōem cōpensat **R**ursus iustus pro ofusione
 carceris laudes habet et socios **D**e laudibus dicit
aug **N**ō ita laudam̄ ioseph cū firmētū distri-
 buebat sicut cū in carcerē hūitabat **S**ocios at̄ habet
 q̄ plurimos p̄ magno solatio. habet nāq̄ p̄dictū
 ioseph. habet etiā petrū paulū ioh̄em baptistā ⁊ plēb̄
 alios qui uicula ⁊ carceres exierunt **I**ustus etiā per
 det̄nōne carceris lib̄tate h̄ deambulatoris celestis q̄ad
 modū aut **ioh̄es** **I**nfinita h̄m̄ vastitas te terret s̄ tu
 p̄adisū m̄te deambula. q̄aen̄sc̄m̄ em̄ cogitacōe a m̄te

illuc cōfēdeis torrens in hēmo nō eris hec ille. **D**eū
o hō scias q̄ p̄lati eccl̄iasticā & p̄cipue sūm̄i p̄t̄ifices
sūt medici sp̄uales. eo q̄ cōt̄ tuōrē cōt̄uācie & sup̄
bie hōm̄. **q̄quidē** tumor ē p̄iculosior v̄nq̄
oī corpali tumore m̄ḡtū mēt̄ur penā gehenne
Cōt̄ q̄ illū tuōrē dā medici sp̄uales mēbris
corpi x̄pi myst̄ia. & m̄p̄ie d̄ō tuōrē infirmis seu
ḡuatis adhibē h̄nt sp̄uale medicīnā nā censure
eccl̄iasticē c̄mōi est s̄mā excoīcatoris suspēsiōis
et mēd̄i. h̄c nāq̄ de excoīcāōe dicit uirḡ q̄
medicinalis est nō mōr̄lis. d̄mō is in quē lata
fuit nō cōt̄p̄nat. **C**ui em̄ excoīcāt̄ ad hoc s̄m̄ apl̄m̄
excoīcāt̄ ut sp̄s saluus fiat. Sp̄us igit̄ excoīcari
ob tuōrē ḡuācie in p̄iculo eēt sue salutis sine
excoīcāōe. **E**t n̄m̄m̄ hoc suffiat p̄ magna ḡsolōe
Consolari em̄ solent hoīes de amarissis medicinis
et hoc p̄pter sp̄em salutis corpi. **R**em̄p̄ si s̄mā ex
ḡuācie in te lata est iusta. ip̄am nō ḡt̄pnas s̄ de
ip̄a potius ḡsolēis t̄nq̄ de salubri medicīna q̄ tāto
est salubrior q̄nto est confecta ab excoīcatori apothē
cario in c̄cordis apothēca. nō mō v̄tutes h̄b̄r̄ū
s̄ oīm̄ v̄rtutū aromata cōt̄mēt̄. q̄ ut dicit uirḡ
nō ab hoīe s̄ s̄d̄m̄ sc̄ōs p̄r̄es a d̄ō p̄cedē eccl̄iasticā
v̄ncula d̄mōst̄r̄t. **V̄n̄ crisos̄.** Nemo ḡt̄pnat v̄ncilla
eccl̄iasticā. nō em̄ hō est qui ligat s̄ x̄p̄c̄ q̄ h̄c p̄r̄t̄e
dedit hoībus et d̄n̄ōs fecit hoīes tāti honoris porro
si s̄mā in te lata iusta fuit illā excoīcāōē patienter

sustine dūmō per cōceptū nō ligeris alō nō ligatus
 q̄ si patient̄ feris excoīcatōez iūstā celestē mēbeis
 coronā Et sicut ait aug t̄tō magis p̄iosa. q̄ro
 sustinuis iūrosa s̄mōy Demq; nō est dubiū
 q̄ tua ir̄gulātas 2 m̄habilitas paup̄iorē te facit
 et m̄ gradū hūiliorē te cōstituit et sic ad hūilitatē
 gradū p̄fectiorē te disponit Porro ḡdus hūilior
 est tibi desid̄at̄ aplētedus gr̄a p̄fioris hūilitatis
 acq̄rendē. 2 hoc te debēt max̄ie consolari q̄ p̄fior
 gradus hūilitatis m̄ oī ornatu tā ep̄ali q̄ ec̄cl̄iā
 p̄mplus te ornabit Dñi b̄nard. Ad hūilitatē cō
 mēdandā sic ait Nulla m̄gis p̄lendidior gēma m̄
 oī p̄cipue ornatu s̄mō p̄nficis q̄ hūilitas iūenit

no

*Tractatus duodecimus cōmēns cōsolatōes sup̄ carētia
 diuini officiorū vel sac̄mētorū. Item cōsolationes
 si vsus sac̄e s̄p̄itūre aliq̄ auferat̄ et alia q̄ntia v̄ni
 osa. Itē q̄ soloā sup̄ deuotōis subtrahōe 2 cordis ar
 ditate. Item cōsolationē continēs si quis nō habet
 oportunitatē orandi vel aliud opus sp̄iale p̄ficiendi
 Item consolatio sup̄ exauditiōis tarditate 2 p̄ t̄p̄alis
 petitiōis si iustitōe. Item consolatio sup̄ distractione
 pro p̄p̄nis et pro impedimēto cōtēplatiōis*

Primo igit̄ ut estimo diuina officia 2 etiā
 sac̄a 2 sp̄ialit̄ sac̄ cōiō si nō eēt tibi m̄
 dicta sp̄m̄ tuū plimū recreat̄ Ecce mō
 ad consolōem tibi fit. q̄ credē debes q̄ ad

Duodecimus

hec subtractio que ad ip̄t tibi fit a tuis superiorib⁹ nō
est tibi mēdiā sine cā et sine dei iusto iudicio qui hoc
p̄mittit dispēsacōe aliqua salutū tue salutū hoc mō
quēient p̄videre. Itē consolāe etiā sup hoc q̄ x̄p̄t teā
est **Vñ amb.** Nemo t̄ p̄t auferre x̄p̄m nisi tu ip̄e
tibi auferas ip̄m. Et b̄t̄ ḡḡ. Qui p̄f̄re deū desidat
p̄f̄tō iā habet quē amat. De quo videt̄ d̄uisse beata
Agnes Jam m̄q̄ corpus eius corpi meo sociatū ē
m̄q̄tū si ip̄a ei t̄āy mēbrū sonata et quēcta est.
Demq̄ mēbris sams. etiā q̄tū ad affectū sac̄mētū
sit pro consolacōe q̄ cibū sac̄mētale corpalr̄ sibi
subtractū māducāe p̄nt fide ⁊ desiderio. fide quidem
dicere **augustino** Crede m̄q̄t et māducasti. Desiderio
at̄ dicere b̄t̄ thoma de aq̄no. Sicut em̄ aq̄ui bapti
zant̄ baptismo flammis p̄pter desiderū bap̄m̄. anq̄
baptizent̄ bap̄m̄ aque. Ita etiā aliq̄ sp̄ualit̄ h̄. sc̄m̄
sac̄mētū māducāt anq̄ sac̄mētalī sumūt p̄pter
desiderū sumēdi ip̄m sac̄mētū. Et h̄ mō dicūt̄
baptizari et māducare sp̄ualit̄ ⁊ nō sac̄mētalīter
illi s̄. qui hec sac̄mēta desiderāt. **hec ille**. **¶** Porro
de subtractōe vsus sacre sc̄pture ⁊ ceterorū h̄mōi
si cōtingat. noli t̄d̄ari. q̄ hoc signū b̄t̄ t̄ m̄ bonū
Vñ hugo sup i. qd̄ d̄ns ait ad discipulos suos. Nisi
ego abiero pacturus nō veniet ad vos. Venio n̄m̄p̄
d̄ns ih̄s discipulis se subtraxit corpalr̄. ut cū discē
rent amare sp̄ualit̄. Erat em̄ et ip̄e quidē pius iōz
cū Passione pacturus iōz q̄solacor s̄m̄ p̄nciā corpalē

Agnes
scribit

si hec consolatio quae lac erat de carne manans puerilis
 dicitur quod subtrahitur est lac ut ad perfectionem qualescent
 spiritualis amoris. Ascendit sicut in celum ut corda
 patris se tenet et dilectio pergit in dilectum. Et ut usque hodie
 propter amicos suos quae quaedam corporali penitentia consolatur in
 sacris scripturis et etiam sacramentis atque alijs visibilibus
 operibus virtutum. quoniam aequum dispensatione subtrahit usum
 ut spiritualis amoris dulce tantum purius percipiat
 quod non foris habet etiam more virtutis ad quod mentem
 suam per intentionem effundat. **Hec hugo** Quod hoc
 pro consolacione signum habet quod promissionum et consilium
 te perturbatione quam ad manus boni ordinat quod sic habet
 perditum. **S**ile est in cordis ariditate subtrahitur deuo-
 tione humore. **S**imiliter quantum ad hanc ariditatem ipse
 deus a quo deuotionis humor derivat semper et deuo-
 tione ipsam hanc et cum non minus dispensatione subtrahit
 ut fidelis anima pro deuotionem ipsam plus habuit per ar-
 iditatem cordis subsistere quo ad saporosos fructus
 bonorum operum se sterile esse sentiens memoriam deuotionis
 preterite et potius propter feruens desiderium deuotionis
 recuperandae amplius perficiat. quantum sic ipsa ariditas
 naturali quodam appetitu maiorem deuotionis humorem quam
 plus habuerat attrahat ut quodam maiori desiderio ad
 deum quod perditum reuocandum moueat et dicat cum sponsa.
 Veniat dilectus meus mortuum suum non ut statim
 comedat fructum pomorum suorum sed ut ante veniat
 rigans quod est aridum. **I**psa namque est cetera alios penitentia

12
sue efficiē est rigare arida cordis ariditate patiētis
et consolationē siciētis **C**onsoleat' etiā hō in hoc s. q
nō min⁹ metur si nō possit obtinē deuotionis
lacrimas nec spūalē leticiā cū tñ uellet habere
Nō nāq' imci nichilomin⁹ soli lūmim fidei cui
soli imci nō est pui meriti s' aliqu' est maioris
q' sit meritū ceterorū **C**eterū nō cōtristeris
& cetera optūtatē orandi uel aliud opus spūal'
faciendi q' cetera hmoi nō se extendit ad actū
uolūtatis q' min⁹ opus spūale possit uelle q'uis
illud extiori exticio aliqu' p' obediēcias occupat⁹
nō ualeas p'ficē **I**n hoc g' g'olare q' uolūtas ap'
dñm siue bona fuit siue mala p' estū reputat'
De mala nāq' uolūte aut ip'e dñs **C**ui uiderit
inqt mulierē ad g'cupiscendā eā iā mechatus
est eā in corde suo **E**t brō g'g' dicit **N**ichil deo
carius bona uolūte **S**i forsitā mouz illud qd'
aut aplūe **O**port' inq' sine mēmissiōe orāe
et nō deficē **P**asio **I**lle sp' orat q' sp' desiderat **O**m
nionis igit' desiderū deo acceptabile ondit **aug'**
ita dicens **D**esiderū bonū est orō et si cōtinuū
ē desiderū g'cūua est ipā orō **D**n̄ 2 amb' **N**ūq'
desinis orare nisi desinis iustus eē **S**emp' orat
q' sp' bñ agit **N**ec t̄bam dō de orandi diffi
cultate uel exauditiōis tarditate q' oīa coeppant'
ē in bonū **D**eus em̄ tarde te exaudiendo tacite

nō bñ

tibi commendat rei penite valore Et q' dat ducias q'si
 demerit rei penite magnitudinē eo in te auget
 desideriu ad capacitatem. piterq' auget dū non
 exaudir p'cipiende rei dulcore **Repe** Ille qui
 debz dare cibū si differit auget esuriē q'quidem
 esurēs q'ro fit itentior tibi. cibi p'cepto tanto
 reddit' delectabilior & dulcior **Vñ aug' Cū** tardis
 dat deus cōmendat dona nō negat **Qui** em̄
 desiderata dulcis obtinet. cito at' data vilescit
Quere igit' & pete q' petendo & q'rendo crescis
 vt capias. seruat t' deus qd' nō vult cito dare
 vt & tu distas magna magne desiderie **Vnde**
brō g'g' Desideria nūa vnaq' dilatoe extēdūtur
 vt p'ficiat **P'ficiat** at' vt ad hoc qd' p'ceptum
 sūt qualescūt **Exercitāt** in ciuitate vt mandibz
 p'mys ciuilet' in redūcōe labor' p' hū' pugne
 vt crescat cōna victorie **De frustra** tūc enā pe
 ticiōis tue p' p'alibus **noli** tristis eē s' q'solare.
 q' si te deus in hoc exaudiet forte t' nō p'ficiet
 ad salutē **Ille** em̄ q' nouit oīa anq' fiat q' vnaq'
 bēuolus et. dices in om̄s qui iuocāt illū nisi
 fuerit pius q' te illa quā pens nō bñ vrens ad
 salutē vnaq' nō negnet. cū nos cte pl' diligit
 felices q' miseros **Ergo** si te nō exaudir ad
 volūtatē exaudiet ad salutē. **Aut** em̄ brō paulo
 sufficit t' grā mea **Vnde aug' Cū** ea q' deus

laudat et p̄mittit ab illo p̄missis scire petite illa em̄
deo p̄picio q̄redūc̄. Q̄n̄ at̄ p̄p̄a p̄p̄is. petite in ti
more ⁊ illi totū q̄mittit ut si p̄sint. det. si sint obēe
nō det. Quid em̄ obsit vel p̄sit. medicus nouit. nō
egrotus. Quid em̄ videt p̄n̄ q̄ salutē. nō exaudiedo
vel nō faciendo se exhibet saluatore. Nouit em̄ me
dicus q̄ p̄ sua salute postat egrotus et iō postcēns
nō facit. Volūtate ut faciat sanitate. hec ille

Pursus nō t̄st̄ris de tua distractōe p̄ aliorū uti
litate. qz distractio seu impeditio p̄pria rōe p̄f̄e
p̄riorū h̄nta aliq̄n̄ cedit in magnū h̄nti. Bn̄ gḡ
Ipa caritas que d̄isa v̄n̄re cōsueuit cor iusti v̄n̄i p̄
multa didi cōpellit. Quid t̄n̄ tāto ardēn̄ in deo colligit
q̄ro lacry p̄ s̄m̄ desideria sp̄ngit. Bn̄ et morecius
tercius. Nullus inq̄t absq̄ licētia romani p̄p̄is
ortōe q̄cūq̄ deserē p̄sumat p̄sulatū. Q̄m̄ sicut maius
bonū m̄iōri bono p̄p̄om̄. ita cōis utilitas sp̄ali v̄tali.
p̄fert̄. et in hoc casu rōe p̄p̄om̄. doct̄na silētio. sollicit̄
cōt̄p̄lōi. et labor̄ q̄eti. Ad q̄d̄ v̄n̄q̄ designādū v̄m̄gēn̄
dei filius. nō de rachele s̄m̄ carne natus est. s̄ de lya.
nec legit̄ eū in domū suā maria exrepisse s̄ martha.
Bn̄ q̄n̄ p̄t̄ ep̄s p̄esse ⁊ p̄desse. nō debet. cedere postu
lare licētia aut etiā obtinē. Bn̄ etiā beatus bernardus
Ex bonis opibus mens assueta quiet̄ r̄cipit q̄sola
tionē q̄nens sibi lyp̄ ut assolet q̄replatois subit̄.
Quis em̄ nō dico cōt̄m̄uo s̄ vel diu dū in h̄. corpe
manet lūe q̄replatois fruatur. At quonens corrūt a

cōtemplatiua tenens in actiua se recipit. hec figurē vā
 gteplatio habet ut mētē quā dīno igne vehementē
 sustentat. tanto repleat zelo et desiderio acq̄rendi
 deo qui eū silr diligat. ut oclū gteplōis pro studio
 p̄dicatōis libentissimē mittat. Et rursus tanto
 ardētus redeat in idipm̄ ḡto fructuosius m̄m
 fisse memmēt. Et iterū sup̄to gteplōis gustu va
 lentius ad acq̄renda lucra soluta alacritate r̄currat.
 hec b̄nd̄ In sup̄ mai⁹ p̄mū 2 delcābili⁹ maiori
 mēto corruēt. S; p̄ vite actiue op̄a cōtingit ma
 gis mereri. et ideo ne illa impediāt. optabile est
 a p̄m̄i dulcedie vite gteplatiue p̄ tpe impediri.

Et certe illud qd' xpo est magis placitū. amore
 xp̄i hōi h̄m̄i caritatē magis debz eē q̄ solatorū
 2 p̄ q̄sequens ad p̄m̄orū salutē assumēdū h̄m̄c enā
 ait idē t̄p̄s p̄fectio maḡ caritatis est ut aliquis
 p̄pter dei amorē p̄mittat cōtemplatiue vite dulcē
 quā magis amaret. 2 accipiat actiue vite occu
 pationes ad p̄m̄orū p̄curandū salutē. hec ille
 Etia bonū ḡto cōius tāto diuinius

Sequit̄ tractatus eiusdem cōtinens cōsolatōes sup̄
 carētia virtutū et difficili acquisitione earū. Item
 sup̄ stimulis carnis 2 vniūsalit̄ super viciis. Item cō
 solatio sup̄ inclinatōe ad peccandū. seu qm̄ quis p̄m̄us
 ē ad malū. q̄lter cōsolat̄. Itē cōsolat̄. macūdia. Itē cō
 solatio sup̄ t̄stacia de erronea seu minus certa cōfisiō.
 qualit̄ q̄s m̄prednis oibus recipiat cōsolationem

Primo q̄ considera virtutū ppria : cognosces
 nō longe distare a te consolatiōem tibi ne
 cessariā sup virtutū carētia Vm̄m̄rū
 sicut p̄sto eēt consolatiō sup am̄ carētia
 ad qd̄ h̄m̄dū via patens hōi esset. et ad qd̄ ipsū
 am̄rū q̄i sui p̄p̄i ex̄n̄s n̄c̄ius hōiēm liberalit̄
 inuitaret Ita p̄sto est hōi qui credit se carere
 virtutibus q̄ pp̄i qua ac p̄sto est consolatiō si at
 tendat virtutū ppria h̄m̄s silia q̄ de aino mō sūt
 p̄olta de quibus ait seneca Nulli p̄clusa ē virtus
 oibus pater. oēs iuuat. om̄s admittit. nō elegit
 d̄m̄m. nō censū. mudo hōiē cōtenta est h̄c ille.
 Tu ḡ o hō qui doles te carē virtutib̄ vide 2 dis
 gent q̄sidera. ā em̄ amas virtutes ā nō amas
 Si nō amas. q̄re de eorū carētia istaris Si
 v̄o virtutes amas tūc vel amas que in te sūt. vel
 que sūt in alijs Si amas illas q̄ in te existūt. quō
 credis te virtutes nō h̄re Si v̄o virtutes amas q̄
 in alijs credis existē iā exp̄ris te virtutes habē
 Vñ seneca Scias enī nullis virtutib̄ habūdare
 qui alienas amat Porro volūtariē posses
 iquodū difficultatis acq̄rēdi virtutes tolem̄e
 pro maḡis q̄modo q̄sequēte in virtutū acq̄sitiōe
 Ecce em̄ adeptis virtutib̄ scias q̄ p̄ eas q̄sequis
 or̄mentū aīe 2 m̄torē. q̄ vt dicit in d̄cto
 virtutes sūt q̄i p̄cture ad aīe or̄mentū. q̄
 illa aīa a deo dep̄igit que habet virtutū ḡm̄m̄

remittente **I**te p virtute consequis medicamentū aīe
 vulnerate a vicis **Vñ greg** Quid ē vicū nisi
 aīe vulnū. Et q̄ est aīe medicamentū n̄ virtus.
Ite p virtute consequis a piculis mūmētū **Vñ dñs**
 p̄ passionē volens discipulos suos exponē pi-
 culis p̄mo dixit eis **Sedete in ciuitate q̄ ad usq̄**
 induamī virtute ex alto **I**te per virtute eq̄minitate
 consequis **Vñ aug** Virtus est q̄dā vte equalitas
 vñ dīq̄ consonans rōi **Vñ seneca** Virtus reddit
 aīm aspis blandisq̄ iunctū neutri se fortune
 submittere quē nulla vis frangat quē non
 attollat fortuna nec dep̄māt **I**te p virtute con-
 sequis honorē 2 honestatē sicut em̄ ait **isidory**
 honestus em̄ aliq̄s dī eo q̄ nil habet t̄pitudis.
 itā q̄ est honestas nisi honor p̄petuus et q̄si
 honoris status **I**te consequis optima societate **Vñ**
seneca Om̄i societati nulla est p̄stator nulla
 firmiter. q̄ cū viri boni moribus siles faulitate
 sūt quicti **I**te p virtute pietatē consequis regale 2
 bonā metis institucōem sicut em̄ regnū bene
 institutū ē si rē meo consulit et rē impat̄ 2 rē
 obedit. sic mens huāna vñ instituta est. cū ratio
 rē consulit. volūtas rē impat et vnes subiecte
 volūtan rē obediūt **H**anc at̄ bonā institucōem
 virtus in mēte facit **I**psa em̄ rōem illuminat et
 volūtatē de fructure vicioꝝ ad imperiū sublimat
 et̄m **C**eterū de stimulis carnis 2 vicioꝝ 2 iūctōe

ad patrem et punitate ad malum non desperes sed letabundus
consolare. **facile enim isti defectus remediabiles existunt**
non reglam **na** ut dicit **philosophus** **arte** punit leuiter naturam vicia vincit.
p medicina me arte scilicet bone consuetudinis. **repe** regula iuris est. quod
omnis res per quam res nascitur per easdem dissoluitur. **et**
per consuetudinem vicia nascitur. **quod** non mirum si etiam consuetudinem
scilicet contra vicia dissoluat seu vincat consuetudinem scilicet operandi
re. hoc quippe modo virtus acquiritur. **Quia** ut dicit
augustinus **est** quidam ars vite viuendi que arte huiusmodi si habet
ars que reliquis viciis si que sunt seu stimulum carnis
et punitates in malum facile triumphat. **Sic** ergo patet
quod vicia et punitates in malum arte quidam leuiter superant
et dato quod hoc leuiter non fiet propter hoc ipsum saltem
plurimum bonum conferret. **Tunc** enim hoc exercitium
salubre est materia viciis. **quod** quidem et dicitur
circa bonum coronam digne pro aliis nullo dubio
punitur. **Quippe** punitas non corrumpit ad actus li
bidinosos si vicia sunt conat vigiles. **Et** pari
pacto vniuersalis punitas in malum si vincat potest
certe gradum addit ad coronam glorie quam in regnis
celestibus expectamus. **et** nec conabit nisi que legunt
certauit. **repe** ergo in hoc consoloem quod stimulum viciis
et punitas in malum tunc sunt gradus materia. **de** que potest
tibi facere scalam per quam per crucem domini tui ad celestem
paradisum ad locum illum voluptatis ad locum scilicet ineffabi
lium gaudiorum valebis ascendere. **fac** igitur tunc scalam per
quam illuc ascendere queas ex illa lignorum materia
quorum in orto tue conscientie plurima forsitan inuenies

iā creuisse. **Audi** q' om̄ aug^m hāc materā tibi
 diligent mōstrāte videlz passionēs tuas et vicia e
 quibz arte quadā scalā t' optimā fabricabis. **Rempe**
 de xpi passione nobis loquens ait. **Post** illū quō
 possumz ascedamz. **Illū** seqm̄ur corpe pitiz affcū
Ascendamz at si vnusqzqz passionēs et vicia subde
 sibi studeat z ex ip̄is gradū sibi cōstruat quo possit
 ad signora ascende. **Elevabit** quippe nos si fuerit
 infra nos. **De** nr̄is q' vicijs scalā facimz si ip̄a calca.
¶ **Furſu** noli cōpuri de inuidia seu passione
 quā patēis idē hūde victorie. **Tempē** si paulus stimu
 lū sibi durū nō sensisset. nō tā glōsā victoriā ad
 coronā glē p̄mendā hūisset. **Sic** etiā si inuidia seu
 ira q' t' matia seu cā est spūalis exicij carēs victoriā
 cōnādā optime nō valēs. **Vñ** amb^o. **Belaru** ē motū
 ip̄are osilio nec immort dicit. **z** v̄tutis cōhibē in a
 cūdiā z indignationē cōpescē q' om̄o nō nasci. **Cū**
 plerūqz illud leuius istud fortius est met. **Vñ** et casti
odoris fortior est qui ira vincit q' q' citatē capit.
Demqz scias passionē ire in plūbus casibus esse
 neciam p̄fertā si impet a p̄uēiente rōe. **Vñ** crisost
Si ira nō fuit nec disciplina p̄ficiat nec iudicia
 stant nec cōmna cōpescūt. **Itaqz** q' cū causa nō nasci.
 peccat. **Vanā** em̄ nr̄onabilis vicia sciāt negligē^z
 muerit etiā nō solū malos s' etiā bonos ad malū
 iurat. **Qui** cū cā nascit. fir̄ nō nascit s' vicioli.
Dicit etiā thōs de agno q' na q̄nqz dicit volūtas
 vidicādi aliqd' maleficiū et sic ip̄ne lapido na nō
 est passio nec ē in nascibili s' in volūte. **Et** sic ira est

no

in deo et in bono et fuit in christo Alio modo dicitur quod
passio quedam vis nascibilis que contingit ex hoc quod
appetitus sensibilis tendit ad defensionem alicuius quod
apprehendit esse in se voluto et desiderato Et siquidem fuit
ex ordine rationis insurgens vel ordinata idem sic dicitur
na pro zelo et sic fuit in christo Dicit etiam quod na fuit
quod est passio non opposita mansuetudini si est materia
eius circa quam quod etiam minus nascitur quam oportet h. i. e.
Dicit etiam philosophus quod non nascitur in quibus oportet siquidem
est **A**d ista circa passionem consuetudinem suas consuetudinem
duplex est errorum. Primo quod minus lata et quia
minus arcta. Utroque enim modo a medio virtutis de-
uiat et in via morum errat. Primo modo errorum
habet consuetudinem huiusmodi et ceteros peccatores qui via
morum sibi faciunt minus lata quam ducit ad peccatum.
Secundo modo consuetudinem huiusmodi errorum illi frequenter qui de
nouo ad deum sunt conversi. scilicet spirituales viri vel quicumque
homines deuoti et timorati qui sunt similes illis qui per
pontem sane latum huiusmodi ne. quicquid pontem magnum
aliquis stratum eis ad similitudinem filii vel calami fuerit
apparere. quibus magnum est ipse dyaboli qui huiusmodi molit
solet facere. Huiusmodi autem qui timorati sunt verentur sicut iob
omnia opera sua siue interiora siue exteriora. **D**e consuetudine
quod primo modo errorum eo quod est minus lata quam quod
quod errorum confessione satisfactorie curat. hoc in loco non
tractabitur si tamen de fide que est minus arcta
Questi forsitam te perturbat ad quod soloes septem rationes

Contra consuetudinem quod erroneam et inanis actum per uno
 remedio est sciendum. quod in dubiis vita bonorum unius
 debet alius esse viuendi regula et exemplum. Est igitur
 respiciendum ad facta bonorum unorum et disectorum
 Et si plures tales vel ut in pluribus tali casu eis
 occurrente sic vel sic se habuisse iuuenis sic et tu fili
 age non formides. Sed forte dices quod tales vni et si
 bona hinc consuetudinem non habent sciam contra illam materiam
 et eo hinc sciam non hinc consuetudinem vel si vni
 hinc forte sic non agent. Ad hoc respondeo. quod quoniam non
 est omnino certum probabile est tamen simul sciam habeant
 et bona consuetudinem nec est dubium quoniam ut se hinc si casu
 tales eis occurrent. Tunc in talibus casibus per tua exor
 facere noueris esse satis si filii feceris. Attende etiam
 quod aut quodam canon non solum in iurando si in omni quod
 agimus hec est moderatio sollicitate obseruanda si
 in tale forte lapsu mademus versus hostes nisi
 dominus ut ex quo sine periculo surgere seu euadere
 non possumus illum potius euitadi aditum petamus
 quo minus periculi nos pressuros esse videamus. **U**n
 et **g**reg. Ad destruendas magis behemot versucias
 subtiliter fiat ut cum mens nunc minor et maxima
 peccata consistunt. si omnino nullus sine peccato aditus
 patet minor se eligant. Quia et quod minorum
 ambitu vndique ne fugiat claudit. ibi in fugam se
 precipitat ubi breuior murus aspiciat. **U**n cum in
 dubiis consistimus. vtiliter minus subdum ne in

magnis sine vena peccem? Inq; neruorū behemoth
istius pplexitas plūq; soluit dū ad v̄tutes maxias
p̄ cōmissa m̄ora trāsit hec greg Vñ et r̄mūd
in sua s̄iana infert. q̄ veritate conspecta nichil est
pplexitas. nec p̄t eē aliquis eē pplexus inter duo
mala z n̄citate astrictus ad aliqd̄ malū p̄tendū
Vbi dicit glosa nisi p̄t errore conscie a p̄t er
malā volūtate quā nō voluit deponē Cū itaq;
illud qd̄ amittit ne ḡuus amittat q̄nq; nō vo
cat p̄tām hoc intellige resp̄aū p̄tā maioris. vel
f̄m̄ estiatōem alicy q̄nus em̄ f̄m̄ se acceptū sit
p̄tām. in casu m̄gna euētū peiorē licite p̄mit
tit quo casu conscia erronea z m̄cōdē mala
depoīta veniat desinit eē p̄tām. Vñ etiā q̄ m̄
tiorē conscie multis modis cōtingit errare.
Primo ex ignorātia. q̄n quis nescit quid eligēdū
vel declinādū sit. 2. ex negligētia vt cū q̄s negliḡt
q̄stionē disautē vel si nescit se expedire negligit
ab alijs querē Tertio ex supbia vt q̄n quis nō
hūiliat intellectū suū vt f̄ a sapiētiorib; z me
lioribus se velit credē Quarto ex singularitate qua
quis sensū sequēs p̄p̄riū nō cōformat se alijs n̄
sequit̄ cōēs vias doctorū Quinto ex affū iordiatō
qui sepe iclmat q̄stionē ad illud qd̄ hō vult vel
appetit et sic facit eā a sua r̄titudine deuare.
Sexto ex pusillānīte qua q̄s timet nō timēda
scdm̄ rectū iudiciū rōis Septimo ex pplexitate q̄
quis credit int̄ duo p̄tā se positū eē quoz alter

nō

impossibile est dectmare **O**ctavo ex hūilitate qui
 error ex puritate cordis pcedit **Vñ greg⁹ Bonaz**
 mētiū est ibi culpā agnosce vbi culpa nō est **Dez**
 q̄ confessor vel q̄ filiar⁹ p̄t passionē cōfite erro
 nec patiens eē 2 ifirmitati cōpari et cū oī benign
 mitate consulē atq; ligamīa ei⁹ cū discedē solue
Consūa em̄ erronea etiā multū laudis habet **Nā**
 q̄ nichil est in ea de malo culpe s̄ solū error in
 intellū seu apphensua v̄tute **E**st tñ multū de
 pfectōe s̄ timor et amor dei **Vñ** nō sūt dēdēdi
 talē hñtes ifirmitatē s̄ magis laudādi v̄tpote
 q̄ adeo viget caritas 2 timor dei filialis q̄ p̄ toto
 mūdo nolent deū offendē sciēt p̄tō mortali **Luc**
 vehemēs timor offendēdi deū 2 dubitatio de a
 gēdiō nōmillos in tantū p̄bet q̄ leprā vel
 aliū morbū ḡuissimū eligent v̄t eēt a tali m
 firmitate liberari quibus ob hoc multū est cō
 panēdiū sūtq; benigne 2 ḡtiose tractādi **Qui**
 etiā debent sans 2 letant cōsolari ob hoc s̄ q̄ sua
 infirmitas est curabilis et q̄ etiā magni v̄m hac
 ifirmitate scrupulose s̄ cōfite v̄si sūt aliqñ labo
 rasse qui tandē deo misericordit opante curati sūt
Triactary q̄tūsdēcm⁹ qui cōtinet cōsolōes sup̄ p̄fillatē
 et timiditate in genē. **S**up̄ timore quo q̄ timet nūp̄g
 cōes hom̄ et p̄alit̄ inuasiones raptorū. **I**te q̄ solōes sup̄
 nōre dyabolice illusions 2 deceptois. **I**te sup̄ t̄iore mortē
 in yne 2 sp̄alr̄ in tēp̄estate. **I**te cōsolōes sup̄ dubitatioē
 quā habet hō de sua p̄destinatōe 2 salute. **I**te q̄ solōem sup̄

depravatio propter commissionem multorum gravium peccatorum

Primo ergo noli de pusillitate seu timidi-
 tate et si mala sit et condicio a peiori tunc
 preseruat. videtur a presumptuositate que hominem
 in multa mala precipitat. Timidum in pre-
 sumptuositate regnat et relucet superbia que teste scriptura
 odibilis est coram deo et hominibus. Pusillitas autem quibus
 non fit virtus virtuti tamen humilitatis est vicina. Pre-
 sumptuosi etiam multum sunt duri et infesti et audaces
 et loquaces. Pusillitantes autem ut in pluribus solet
 esse tractabiles et blandi. Presumptuosi inquieti sunt et
 distorti. Pusillitantes autem pacifici et quieti. Presump-
 tuosi solet esse excessivi et vobosi. Pusillitantes autem
 patienter se habent nec solet peccare. excessu in titulo
 quibus considerantes illud in cordibus suis. Qui in
 lingua non offendit hic perfectus est vir. Hec autem omnia
 docet experientia. Propter excessum autem malicie ipsius
 presumptiois dicit scriptura. O presumptio nequissima
 vana es creata. Timiditas autem et si rem mali habeat
 in quantum tamen excludit audaciam sic irpabiliter plus
 ad bonum confert quam noceat. O quam mala et peccata
 propter timiditatem sunt dimissa que propter audaciam sunt
 commissa. Propter quod dicit salomon. Viris homo qui se est
 pauidus. Qui autem mens est dicitur quibus si est audax
 corruet in malum. Et ideo nimium quod ubi vult
 timidus vel pusillus in infernum mergit. ibi
 mille propter audaciam cadunt pro vitia peccata meruerunt.

ppter qd aut senem. No sis mag' miser an tpe. cu
 illa q' velut immena expausti fortasse nuqua
 vetera sut. Interi t' miora p'mite. Aliq' aut
 gladius ab ipa ceruice r'uoratus est et aliquis
 suo carmifici siq'stes fuit. **D**emde ena q' solae
 sup' ipugro'e qua hoies inferre aliqb'us p'nt
 Cont' quoru' ipugro'es vel noie tria maxie
 valet. f. deu' time. deu' amare. in deo sperare. De
 noie dicit ca. 128. **T**imeti deu' no occidet mala. f.
 in reprob'oe de illu' q' seruabit 2 liberabit a malis
 De amoe dicit petr. 9. **C**uius est q' vobis noceat
 si boni emulato'es fuit. De spe dicit sa. 128 **D**avid
 In te d'ne spau' 2 io no' ofudar' meim'. Et it'm
 In te cofido no' erubescam. **D**atet hoc ex p' ex'plu'
 Na de susana dr. q' cor ei' eat fiducia h'ns i d'no
 et a morte ad qua' x'pnata erat liberata est
 Bis q' ligatus de isto t'plu' fuit. timore. f. amoe
 2 spe. q' hic e' f'iculu' 3'plex qui difficile r'upit
Noli q' time hoies. f. potius deu' time. q' p'ntem
 habet et corp' 2 ai'am p'de in geh'na. et ma'data
 ei' obserua. q' vni sine reliquo no' est. **N**o em
 times n' ma'data co'serues. **h**ec vniq' ma'data
 co'seruas si ex corde no' timeas. **h**ec greg. **T**ime
 deu' 2 nulla q' facienda sut bona p'terne. **I**ps' illud
ca. 128. **C**ui timet deu' nichil negligit. **I**huus at
 noie vtilitate refert aug. **A**ut **T**imor dei fecit
 genat s'p'itua'. time eu' q' sup' oib' est 2 hoies no'
 formidabis. **h**ec aug. **E**t tuc dice ponis cu' s'co

Dauid. Dñs adiutor meus et p̄tector meus. 2 in ip̄o
sperauit cor meū et adiutus sū. **C**onsolare etiā
q̄ remedia habes cont̄ inptorū tiores. **V**aleat em̄
q̄ hūc tiorē fiducialit̄. **D**icē officiu de cruce. **V**aleat
etiā fiducialit̄. **D**icē officiu de br̄a v̄gmes. **S**alue
sā parens cū euang. sū ioh̄is. **I**n p̄ncipio eāt verbū
Dem̄ etiā cont̄ octin̄sū inptorū p̄ficiat dicē. **H**anc
b̄ndictiōn̄s. **D**eus meus deus meus deus meus de manū
inimicorū extollas me 2 libera me p̄pter nomē sc̄m
tuū ab h̄is qui app̄iquāt in deus meus refugiu
meū deus meus liberator meus. **I**n hoc cognouit qm̄
voluisti me qm̄ nō gaudebit inimicus meus sup̄
me. **H**ac b̄ndictiōn̄ quidē fr̄ de mane uter p̄iculosū
arripit nocte p̄cedere s̄p̄m̄ aut. 2 in s̄p̄no sibi
dictū fuit q̄ illa d̄ret et dicit 2 sic securus eēt
Cui rei exp̄m̄tū postea ab ip̄o plures 2 ab
alijs plures fuit reptū. **V**erū vt in periculis
latronū 2 raptorū sis magis securus. bonū est
vt picula p̄ueniendo te inuimas tribus inuimēt
p̄us exp̄ssis. **f.** timore dei. 2 amore 2 spe firmiter
cōcepta. **R**ursū terrores seu illusiones **D**ya^l
noli time. nō em̄ nocet q̄tū vellet impedire
p̄ magnū potentē. **V**n̄ aug. **D**ya^l inquit
quq̄ vult nocē si nō p̄t. q̄ p̄t̄s sua sub p̄t̄e ē.
nā si tm̄ posset nocē **D**ya^l q̄tū vellet. aliquis
iustorū nō remanēt. **V**n̄ amb. nisi quis more
portū v̄misset. m̄q̄ in eo **D**ya^l accepisset p̄t̄e.
aut si accepisset p̄t̄e nō tm̄ vt p̄t̄ si vt p̄b̄t

hō

hō

Sine pmissione dñi dñi. nōcē nō posse cognoscere
 ne magis pñ dñi potētiā q̄ dei offēnsā p̄cēssas
 Vñ etiā bernardus demonū est mala suggerē s̄ m̄m
 est cōsentire Quociens em̄ resistim⁹ toties eos
 supam⁹ angelos letificam⁹ deū honoram⁹ q̄
 incitat vt pugnem⁹ adiuuat vt vincam⁹
 solidat ne deficiam⁹ Aut etiā br̄ anthony.
 Varias nostris demonū insidias credulitatē
 nōcē xpi vris figite mētib⁹ et vniūsi demōes
 fugabūt Ad hoc etiā facit qd̄ scribit vicēti⁹
 in speculo. ait em̄ sic Scūs em̄ lōgm⁹ dicit
 ad dōnes hūitantes in ydolis Cur hūitatis in
 ydolis Et rñderūt Vbi xpc nō noīat et ei⁹
 signū nō est pōitū ibi est hūitatio nra Demq̄
 scias drabolicar⁹ artū 2 supersticionū deceptōes
 bone nō eē timēdas s̄ p̄mis hoīb⁹ et fidē in illis
 adhibētib⁹ deo iuste hoc p̄mittēte p̄t p̄mā ip̄oz
 Vñ aug⁹ hęc m̄q̄ p̄tās iō sp̄mibus dat̄ inuidis
 vt p̄uos seducāt hoīes illos s̄ q̄ spernūt vitatē
 et credūt mēdatioē iuxta pauli sm̄am sanā
 doctrinā nō ferūt hec aug⁹ Insup̄ q̄ p̄missa
 quib⁹ p̄raui hoīes merent̄ seducitāy exccati
 mātr̄ valē videt̄ versus ille psalterij Filuina
 oculos meos ne vni⁹ dormiā in morte neq̄
 dicat inimicus me⁹ p̄ualui adūsus eū Narrat̄
 em̄ q̄ quidā demōiac⁹ dicit ciudā abbi q̄ sciebat
 talē versū in psalterio q̄ quicūq̄ illū dicit condie

nō 67

epm

epm

e

mūq̄ ad sui dāpnatōz sedua posset Et cū ille re-
quisitus dīcē nollet q̄s eēt ille versus. tūc abbas
dixit. Ergo oī die legā totū psalteriū 2 p̄ q̄s q̄s
versū illū Tūc demon timens ne tm̄ bonū per
abbatē fierē. ferebat q̄ ille versus est f. Illūna
oculos meos rē Setm̄ cū dicat cartho De tīcās
illā q̄ vite ē vltīa fīnis Qui mortē metuit
amittit gaudia vite Ideo h̄mē ne tīcās mortē
2 statū tuū tīari amaritudīe ne m̄q̄ trepides
p̄t̄ mortē Dñ̄ amb. di. h̄ors m̄q̄ cū omēs
absoluat paucos delcāt. nō est hoc viciū mortē
h̄ m̄e infīmitatē qui volup̄tē corpis 2 delcātōibz
vite p̄ntis capim̄. et cursū hūc q̄sumāe trepi
damy m̄ q̄ plus ē amaritudīs q̄ volup̄tē Dñ̄ amb.
Dñ̄ aug. Qui desīdāt dissolu 2 eē cū xp̄o. i.
viuit panēt 2 morit̄ delcābilr Item Nichil sic
reuoat a p̄tō sicut frequēs mortis meditatio
Et ideo ait th̄o scribens q̄m̄. Remēto mortis
tue 2 nō peccabis. qui se cotidie vācāt r̄tordat
eē moriturū p̄ntia q̄tēp̄nt 2 ad fut̄ā festīat
P̄tō vite p̄ntis q̄tēptus hōiēm quietū reddit
2 securū. docet em̄ exp̄ientia q̄ sicut metus facit
hōiēm īquietū 2 anxyū. sic et q̄tēptus mortis
et p̄ntis p̄sp̄itans quietū m̄ deo facit 2 pacatū
Dñ̄ seneca Pusilla res est hōis vita h̄ m̄gens
res est conceptus vite Hanc qui cōtēp̄sīt secury
videbit maria turbari secury aspiciet horridā

m̄

nō bñ

facie sublimitatis celi. Quid ad me quoniam magna sunt
quibus pecco ipm perire no magnum est. Sz ad
timore mortis excludendu requirit q ho q ad
aiam fit totu ad nuc moriendu expeditus
Spalut aute qm sut tomtrua tepestates et
fulmina ne tuc mori subitanee ptimestas
Hemeto tuc ewagelisa iohis f. In pncip car it
ut ipm sup te habeas vel ipm oi die a sacdote
audias vel p tesi possis dicas et spalut qm est
tepestas. Hor em a tribus religiosis fil p capos
eunibus fert ceptu. Quoru duo pdm eum
ipso die no audierat tepestate magna tuc adue
mente percussi muerunt. tunc deo q bndcm
illud eum ipso die audierat solus euasit.
Insup iuora iugit p salue regina vigne glosa
et ipa erit tibi pscio q fulminis lesione. In
cesarius narrat de quoda sacdote q ipam anti
phona ad oes horas dice usueuit. et cu die
qda capu trasnet. orta sut tomtrua ta valida
ut vnes ad abuladu sibi adiment. Et veiens
tande cu multo labore simul et timore ad ecclias
ipsa mciuit. 2 coria altari se psterne q ipa
tepestate dnay mam mtpellado rogauit. Tuc
ecce matrona vignei vulnis miris decoris
de altari venes allocuta e eu dice. Quia
antiphona Salue regina libent ac frequeter
decimas nuq tomtrua vel fulmina quoz tiore

capm

sepe affligere te ledent. Scias etiā q̄ cōt̄ timorē
tēpestatis et fulguris. 2 vniūsalit̄ q̄ t̄iorē mortis
imminētis. nōe cuiuscūq̄ piculi nichil ē melius neq̄
securi q̄ nō eē q̄scū sibi alicy p̄cū actualis. 2
eē iustificatū a p̄cīs. Unde egregiū verbū d̄t̄
greḡ. Nullū gen̄ mortis bono hōi et r̄te
viviētū metuendū est. Cur em̄ metuet̄ cū sc̄ptā
dicat. Iustus 2 si morte p̄occupatus fuit n̄ refri
gerio erit. Ante piculū q̄ p̄p̄ia p̄cū confite.
Q̄ si mortis piculo imminere optiuitate q̄firedi
nō habeas salū q̄rit̄ q̄sib. ad fieri p̄t̄ in ictu oculi
et sic iustificatus si fueris optiū. f̄ eū moriet̄
veniat ac desiderat̄ dic̄e potis cū paulo. Cupio
dissolui 2 eē cū xp̄o. ¶ Dicit̄ si vis q̄ dubit̄
de p̄destinacōe 2 salute te q̄uit nō molestat̄ sp̄ca
in d̄no et fac bonitate atq̄ satage. ut electio tua
p̄ bona opa fiat certa. Ad hoc em̄ hortat̄ nos
p̄ncip̄ aplorū petrus ita dicens. Fr̄es inquit
satagite ut p̄ bona opa certā v̄nāz vocationē
2 electionē faciatis. sic em̄ h̄ndat̄ m̄st̄bit̄ vobis
introy in eternū regnū d̄ni nr̄i ih̄u xp̄i. Immo
bona opa si feceris h̄c te ad celorū regna tūq̄
p̄destinatū subleuabūt. Confident̄ igit̄ vna cū
illis. f̄ bonis opibus te eē p̄destinatū reputes ad
salutē si t̄m̄ illis ad dei honore p̄seueraueris.
Sicut em̄ aquila ab eterno p̄destinata ē ad vo
landū sin̄ sū nō t̄m̄ sine p̄cīs quibus subleuat̄
ad celū aereū cuius pullos si videres in nidulo

adhuc mudo dubitare posses de eorū volatu i futurū
 Quodq̄ dubiū nō manet apud te pbabile si penas
 eorū videres crescere Ita est p̄fio de ip̄o hōie p̄desti
 nato ad regnū celeste nō sidm̄ eiꝝ b̄m̄ s̄ vna cū
 bonis et virtuosis opibus tāq̄ p̄m̄s ip̄m̄ sui sū
 leuātibꝫ Ob hoc dicebat p̄s Quis dabit michi
 penas sicut colūbe ⁊ volabo et requiescā hoc ē
 etiā qd̄ ait sc̄us **ḡḡ** Ea inquit q̄ sc̄i vni orādo
 efficiūt ita p̄destinata sūt vt p̄abus obtineāt
 Vā ip̄a q̄ p̄h̄ens regnū p̄destiano ita ē ab oīpo
 tente deo disposita vt ad hoc elc̄i ex labore pue
 mānt Quare postulādo mereant̄ accipē qd̄ eis
 ap̄s deus ante sc̄la disposuit dare Vñ **auḡ** s̄
 ioh̄em om̄e **xxvii**. Nemo venit nisi tractus.
 q̄re illū trahat et illū nō t̄hat noli velle iudicā
 si nō vis errare semel accipe ⁊ intellige hōdū
 t̄heris. ora vt t̄haris **famū** vnde oñdis ou
 et t̄his illā **luc̄es** puero demonstrāt et t̄hit ⁊
 quo currit trahit. Amādo t̄hit sine lesione
 corp̄is t̄hit cordis vnculo t̄hit **De** de p̄destināte
 p̄destinatorū ita certus ē n̄is vt nec addat̄ ei
 quisq̄ nec minuat̄ ex eis Tene ḡ qd̄ habes ne
 alius tuā coronā accipiat Si em̄ alius nō est
 acceptū nisi iste p̄dicit certus ē n̄is **fam̄**
 p̄destinatio est diuine volūtat̄is p̄ grām̄ elc̄io.
her̄ auḡ Cesset itaq̄ tua dubitatio s̄ nō suc
 cedat p̄sūptio qua regnū celorū t̄ p̄mutas
 nullo merito iudicā s̄ **delma** magis ad sp̄e

no bn -

certa bone opibus imrentē Hanc mimmū spem
 nō modicū ponit confortare dictū bñ bernardi de
 mīto nrī redēptōis in tm̄ cōfidēns q̄ cū in infir-
 mīte qnq; sibi vidēt an̄ t̄bunal xpī p̄ntā et
 factū multa dicit q̄ ipm̄ videt bernardus Reg-
 nū celorū duplīcī iure dñs meo obrūz s. hē
 duate p̄rō. et merito passiois alio tpe q̄rē
 alterū mī donat. Ad her̄ inimicū discessit cōfusus Rem
cesset in te etiā tūq; pusillā viciū n̄ā desp̄ano.
 q̄uis p̄tā multa et gr̄ua q̄m̄scis cū tibi sint cā
 sperādī q̄ p̄ casū p̄tī sequit̄ equalis p̄fctō v̄tut̄
 eglus dico ei s. de qua antea ceridisti Vñ greg⁹
Nōmūq; m̄qt fortū culpa fit v̄tutis occasio
Vñ et bernard⁹ Vbi habūdauit delictū siq̄h̄ndic
 cōsueuit et gr̄a Cur ḡ oī pusillā remota
 nō speras p̄ p̄tā consequi gr̄am iustificatōis
 cōsuetā donari alijs detestātib⁹ p̄tā sua p̄tēta
Vñ crisost⁹ Nō est m̄qt ad ex̄citatiōē v̄tutū
 vlla talis exhortatio q̄lis est p̄tōr̄ r̄cordatio Et
 certe p̄tā p̄tēta nō ḡdēpnāt s̄ nec p̄iudicant
 hoc breui et leui addito si nō placēt Vñ amb⁹
Nō q̄rit̄ q̄lis quis fuerit s̄ qualis sit Vñ et aug⁹
Nōn novent mala p̄tēta si nō placēt dicit iterū
amb⁹ Nemo diffidat nemo veterū p̄dōrū cōscia
 p̄ma desperet nouit deus mutāe sm̄am si tu
 noucis emēdare delictū Et bñs greg⁹ fit
 plerūq; deo gr̄ior ardens amore p̄ culpā vita
 q̄ securitate corpens in inōrētia Vñ et beda dicit

no bn

verbu satis nobile quibus magis qui in pace ecclesie
negliget vixerit subito errasse et in flagitia ad
cadisse profuit dum per casum peitendo erecti vigila
tius domino seruire ceperunt Et qui pigri et desidiosi
in morena stare videbantur amoniti sunt per actus
tes sibi rinas sollertius erga sua custodia ac
cungi contra omnes antiqui hostis insidias hec ille

*Inquit tractatus quintusdecimus et ultimus continens
consolaciones super carencia bonorum corporis et super corporis
defectibus et deformitatibus. Item super senectute et eius
calamitatibus. Item super debilitate corporis et eius infirmita
tibus. Item super breuitate vite et corporis tepestiva
morte. Item super morte de propeo minate et
de instanti agone*

Primo ergo homo cur anima tua tristat et cur
ei tanta est de bonis corporis cura *Quintusdecimus*
quod teste salomone qui delicate nutrit
seruum suum postea sentiet eum continuare
Certe anima est domina presertim secundum partem superiorē quam libera
est secundum quam homo dominus est actu suorum Est etiam anima
secundum illam partem ad ymaginem dei factam secundum deum regem
celi forta tanquam eiusdem regis filia spiritualis Corpus
vero tenet locum serui quod secundum corporalem substantiam
natura humana dicitur esse ancilla non contristet ergo spiritus
de carencia bonorum corporis serui non debet velle suum
suum per bona sua lasciuire et ad suum placitum diuere

ēē q̄ hoc eēt seip̄sā suus p̄rns boms spoliāc seip̄am
denudare z ante deū confusibile apparē z perire.
Quippe qui quo c̄pius dictū seruū suū lasciuire
in boms suis eo magis ip̄a d̄na f̄ aīa carebit boīs
p̄rns s̄ vn̄tutū vestimētis. **Que** solent ip̄sam
decorare z pulchritudine facē corā deo z angelis eius
Cur ḡ tristat̄ deuota aīa z nō magis gaudet si
cōtingit bona corp̄is d̄mnuū p̄ suarū v̄tutū
s̄ aīe p̄bābili augmētātōe vel salūe cōsuatōe. **Quip̄**
denda sūt bona corp̄is tāq̄ amissibilia et vana z
t̄nsuoria. **Vñ hugo** de clausura aīe. **Nichil** aliud est
caro cū q̄ est tāta fornicitas n̄ sp̄uma caro facta
fragili decore vestita. **Sz** q̄ erit q̄ erit caduer
miserū z putridū et cibus vermū. **Si** diligenter
confideris q̄ p̄ os z nares corp̄is egrediat̄. vilis
sterilissimū mūḡ vidisti. **Et** si singulas eī miserias
emūare velis q̄ sit onerata p̄t̄is m̄tuta vicijs
pruriens cōcupis. illusiomb̄ polluta. passiomb̄
occupata. p̄na s̄ ad malū z m̄ dē viciū p̄cluis
plena ip̄sā cōfusione et ignominia iucies. **hec** ille
Notadū ḡ q̄ caro est eua misera q̄ v̄rū i morte
inducit s̄ sp̄m z a paradysō v̄tutū excludit. dum
p̄t̄o mortifē suasioms cōsentiens z nō corrigēs
acceptat que nō sūt acceptanda. **hec** est illa d̄na e
ḡp̄t̄iua q̄ ioseph sp̄m ad cōsensū illicitū cogē
cupit. que nō audienda s̄ relicto pallio carnalis
et secularis ḡsatoris fugienda est. **hec** ē illa mēt̄
apoc̄ p̄vñ q̄ sedet sup̄ aquas multas cū q̄ fornicati

nō bñ

nō carne

sūt reges tūc 2 mebrati sūt de vno p̄stinuōis eius
 qui habuāt terrā **Hec** est mōy illa mīter habens po
 culū aureū in manu sua plēnū abhōmātōe 2 imū
 dicia **Calix** vero est carnalis delcātio **Hec** et mīscā
 caro est illa thymar que deposita veste lugubri s̄
 p̄mē 2 induta mollinet teristro sedet in buuo q̄
 estens in voluptē 2 vāitate mūdāna et iudā idz
 p̄tente sp̄m̄ seu vñilē am̄ puoret ad īcestuosū
 cōcubitū que tñ nō est aspicienda s̄ forti aūo
 grēpnenda **Hec** ē etiā illa cosbi filia p̄ncipis
 madian q̄ ornata habitu mētricio mittit̄ ad
 seducendū filios isrl̄ q̄ nō est apperēda s̄ p̄ disa
 plinā t̄ssodienda **Et** rō est q̄ sicut ibidē dicit̄
Cessauit plaga a filiis isrl̄ et orati sūt p̄p̄m
 milia hom̄ q̄ certe q̄ m̄fima motus car̄les
 et mūdāni regnāt in nobis ip̄a carne dnante
Quidē motus seu car̄les m̄sultus et affrūs si ip̄a
 caro salubrit̄ castiget̄ 2 refrenet̄ cessabūt in hoīe
Noli q̄ turbari si seruus tuus o aīa corp̄ dico
 p̄p̄m̄ caro mīsera in seruitutē quocūq̄ mō sic
 redigat̄ **Ip̄a** nāq̄ caro ē q̄ illa mētrio ornata
 habitu mētricio p̄parata ad capiēdas aīas gar
 rula vāga quēt̄ sp̄atens quā vidit salomō de
 fenestra dom̄ sue **p̄. vi** **Detorē** iuuenē illa
 queantē 2 ad p̄ditionē p̄hentē que nō ē seq̄da
 s̄ spernēda declinada et vitada **Itē** hec est illa
 salida que vñū suū sc̄p̄sonē nimis vponi cōpa
 tientē 2 secretū suū eidē reuelatē 2 ḡrmo suo

dormientē a me virtutū spoliavit ⁊ philisteis idē
demonibus exorcizandū ⁊ illudendū cōdidit. que nō
est sequeda q̄ sanguis fuga est duas hñs filias
Infaciabiles gula s̄ atq; luxuria. **Hec est g^o mīscā**
caro q̄ est crudelis plusq; leo in sicco aride dicte
⁊ dmitteda ut sic vincat sicut piscis a thobia
Thobie 6° Hec est etiā illa uezabel fluxus sterihm
que p̄curavit q̄ sanguis naboth idē aī virtutes
iuste effūdunt p̄ orto voluptatis acq̄rendo ⁊ **R**
21 q̄ nō est in altitudine sup̄bie atq; dñatōis ⁊ sine
vūitatis dicitenda s̄ ad hūilitatē ⁊ s̄iuitutē re
digenda dicitenda ⁊ cōculcāda. q̄ ancillā dñar
⁊ dñam acillari magna abusio est. **Itē** hec est
etiā illa vasti sibi ip̄i cōplacēs in quiuuo feiārū
idē deliciaꝝ rebellis et iobediens sūmo regi. que
nō est digna aī plus in dño admittēda s̄ tāq;
reḡba ⁊ rebellis et mobediēs a regis assuere
cōsortio dponēda. **Hester 21°** Itē hec est etiā illa
crudelis athēlia q̄ mīserit om̄e semē regū bōꝝ
affectionū q̄ mortificāda est ⁊ nō in tēplo ḡtēpla
tionis regnare dicitenda. **R. 21** Hec est etiā illa
salutariꝝ filia hēodiadis p̄curās caput ioh̄is idē
grām dñi am̄p̄ri a sp̄i. Hec est etiā i^o acilla
ostiana m^o 5° q̄ si hēat custodiā sensuū tantū
faciet q̄ **perry** idē sp̄s vel bonoīm negabit
dñm. **Vñ greg^o** Dñante gule vicio. oēs quod
hoīes fortū egerūt p̄dūt. et dū vent nō restig^o

simul cuncte virtutes obriunt. **Idem** pene se epulas con-
 tat voluptas. **Idem** dū corpus in refectois delatūe
 resoluit. cor ad iame gaudiū relapat. **Idem** Et sepe
 edendi ratio seruit gule et serunt se simulat id
 gentie natē. **Idem** In glumes ventrē extēdit me-
 bra in luxuria cito erigit. **Idem** qd dicit **Seneca**
 in epla. Fateor nos gerere nri corporis tutelā. s; serui-
 endū nego. **Idem** Nihil em seruet qui corpi seruit
 qui p illo nimū timet. q ad illud oīa refert. **Idem**
 nestū ei vile est cui corpus suū nimis carū est.
Idem Huiusmodi amor qd dicitur obicit sollicitudib;
 onerat. timoribus inquietat. **Idem** Agat ei diligentissimē
 cura ita tñ vt seruat. **Idem** Sic em nos gerere debem;
 nō tāq; ppter corpus vniē debem; s; tāq; non
 possim; sine corpe. **Idem** Corpi tñ indulgeam; qm
 bone valitudm satis est. **Idem** maior em sū et ad maiō
 gemitus q vt mūcipiū sūm corpi mer. **Idem** Corpi
 corpus sui certa libertas est. **Idem** **Hec ille**. **Audi etiā**
crisostomus de medicina loq; **Idem** Nichil sic ad salutē nihil
 sic opat sensuū acimē. nichil sic fugat egitudinē
 sicut moderata refectio. **Idem** **Hec ille**. **Caro em et accipit**
filios sū. Quia accipit vt dī qm nimis ē ipiguar;
 ad dnm suū nō vult venire. nec gallina ad dnm
 suū. sic nec caro ipiguarā tāq; rebellis nō vult hu-
 militer nec pnypte spū obedire. **Idem** **Hec agar** videns
 se plenā qtepsit dnam suā. **Idem** **Hec** **Idem** audiui q
 quidā dices ipiguarē quēdā arretē. ita q p
 nimia piguediē in oēs iuitates cū cor mb; ipigebat

nō glā medici-
 nalis valis

47

Cū at̄ dñs eius semel dormiret ad ignē vidēs aries
 ip̄m dñm freāter iclinate caput et dep̄m̄cē cōdidit
 aries q̄ dñs suus eū iuuaret vt in eū ip̄m̄get **Tūc**
 ip̄e aries ita fortit̄ in dñm suū irruit q̄ eū occidit
Sic certe facit caro seu corpus ip̄m sp̄m̄ negli
 genti ip̄m̄ nimis ip̄m̄guāti **Propt̄ea** dixi q̄ qui
 delicate nutrit seruū suū sennet eū postea cō
 tuācē **Et** pon̄ ^{ap̄ter} te ^{her} ^{dñm} ^{con} ^{qui} ^{illē} ^{quē}
^{sua} ^{corp̄} ^{no} ^{custodit} ^{submittēs} ^{ma} ^{illē}
^{son} ^{corp̄} ^{ne} ^{chastit̄} ^{emuetant} ^a ⁱⁿ ^{son} ^{illē}
 euuata ap̄tes ^{postea} ^{subsonē} ^{confusionē} **Un̄** **ap̄le** **Si** scdm̄ carne
 vixeris moriem̄ **¶** Porro nec gestari debet
 de tua deformitate siue sit in toto corp̄e siue in
 aliq̄ eius p̄te cū solūmō p̄ verā v̄tutū pulchri
 tudinē debeas cōsolari **Unde** **seneca** Potest
 ingemmū fortissimū ac bt̄ssimū sub q̄libz cure
 latē **Et** p̄t̄ ex deformi hūilq̄ corp̄isculo for
 mosus aīm̄ ac magnus exire **Itō** em̄ deformitate
 corp̄is fedat̄ aīm̄ **¶** cū pulchritudinē oritur corp̄
 her ille **Et** nō solū fedat̄ aīm̄ deformitate corp̄is
 s̄ multonēs inde fit pulchrior 2 p̄ciosior **Un̄**
seneca Om̄s res q̄ nō hūit decus v̄tute addita
 sumit illud **Et** scdm̄ **tullū** Sicut sacras ē pulch
 rudo corp̄is ita 2 v̄tus aīe **Et** ideo q̄ p̄t̄ deformi
 tate hūilior est et p̄uulū se cognoscit h̄c pul
 cher 2 sp̄ciosus decore v̄tutū agnoscit **Hec** inimic̄s
 si talis p̄ciosior reddit̄ **Quia** nimis hūilitas in
 hōie que p̄uulū reddit̄ iuuenta ē q̄ vna speciosa

margarita q̄ licet videat̄ p̄ua. tñ tā magne v̄tutis
 est 2 p̄m q̄ pro celestibus m̄dms m̄to reseruat̄
S esto q̄ te deformitas corp̄alis nō reddat̄ hūiliat̄
 salte te reddit̄ m̄m̄ sup̄bū **E**t hoc ē certe adhuc
 valde magnū s. m̄m̄ eē sup̄bū **N**ā ḡdus s̄rbie
 a te subtrahat̄ si adhuc d̄naret̄ m̄ te vsq̄ m̄ fine
 tu finalis t̄nsitus tāta pena eidē ḡdm̄ debetur
 q̄ oīs deformitas corp̄alis rep̄ibilis m̄ hoc m̄do si
 tibi m̄sset te t̄m̄ cruciare nō posset **C**eterū
 nō debes oculorū def̄m̄ ḡnter ferre q̄ def̄tus
 oculorū corp̄alū quōq̄ opat̄ cogitacōes magis
 v̄uacēs 2 p̄ ḡt̄placōz de die m̄ die m̄ altū c̄s̄tēs
 ac sensibus alijs m̄ime īpediētib̄ d̄nēctius et
 magis cōtinue m̄ deū tendētes **S**icut em̄ dicit̄
m̄ deareto **I**lle cerus d̄r qui sup̄ne ḡt̄plois luce
 ignorat **Q**uēadmodū em̄ sagittā d̄ claudit v̄nū
 oculū vt oculorū digente mittat certū telū
 ad metā seu ad t̄m̄. ita clauso p̄ certitatē oculo
 carnis. alius oculus s. mēt̄is cogitacōnū suarū
 v̄sione sp̄iali certū attingit̄ ad metā seu t̄m̄
 v̄z ad deū finē v̄ltimū 2 certū et optimū **N**ō
 est enā dolendū de oculorū p̄ducē corp̄ali **E**t
 rō est q̄ dep̄dit̄ aiām a celestū ḡt̄placōe s. p̄t̄
 inferiorū rerū ḡcupisibilū v̄sione **C**on̄ q̄rū
 mtuutū concupiam̄ generatē dicit̄ greḡ **N**ō
 licet mtueri qd̄ nō licet cōcupisci **S**ic oculi car̄les
 dep̄dūt aiām sup̄norū amore p̄t̄ ḡsequitē m̄ r̄b̄

no 65

infimus delatorem **dn̄ greḡ** Tanto quisq; a supmo
 amore disiūgit q̄to inferius delat̄ dicit em̄ **sen̄**
 ipam̄ cecitate p̄te eē inoerēcie **Amirū** cecitas facit
 hoīem nō vidē 2 p̄sequēs nō iudē **modo** magna
 pars est inoerēcie nō iudē **Ite** cecitas facit nō ipu
 dice vidē s̄ et hoc addit ad inoerēciā sicut impudica
 visio addit ad vidēis culpā **Iusup** cecitas viciam
 p̄cludit auaricie 2 extellēcie oculorū multosq; alios
 viciis **Vnde seneca** oculos p̄didit q̄ multas cupi
 ditatib; via iūsa est **Oculi** em̄ inuitamēta sūt
 viciorū ducesq; scelerū **Non** debes etiā p̄bari
 ex defū auditus q̄ m̄de hoc bonū consequis. q̄
 vana nō audis **Vn̄ sc̄a similitudo** **Surdi** sū sum; **Si**
 nūc cognouim; q̄ auditū dāmū amissim; **Si**
 amittim; oculos nō femim; ḡuiter q̄ extellēcie
 instrumēta amissim; **Si** totū corp; infirmat̄ gau
 dem; q̄ mitiori mō hoī sanitas crescit **Item**
 melius audire potis audiri mitioris hoīs id;
 aune cordis occulta 2 secreta verba dīne sp̄m̄
 tōis hoī inter; loquētis modis occultis **Vnde**
p̄s **Audiat** q̄ loq̄t̄ in me dñs deus **Quasi** dicat
Ego at̄ tūq; surdus nō audiebā 2 sicut mutus
 nō aprensens off sūū **Et** fūis sū sicut hō nō audib;
 s̄ q̄ sonet vel q̄ dicat̄ ext̄ for̄tēus ad hūc finē
 s̄ vt audiat q̄ loquat̄ dñs deus. q̄ a strepitu mū
 di qui foris inq̄tat 2 pturbat sū auersus **Vn̄**
 et **saluator** dixit **Surdi** audiūt. **Ed̄** mōdit̄ sic

66

intelligit^r vno modo Illi qui sunt surdi per p̄uatores
auditus exterioris audiunt auditu hoīs interioris
Hinc est em̄ q̄ p̄sonis religiosis que ad verba
dñe insp̄natois aure cordis p̄cipēda aptiores
ēē debent certis locis ⁊ tyibus silenciū impatiur
ad hoc s̄. vt auditus interior vacet seu intēdat
seriosius dñe locutoi quā sentiens in corde dñi
Ita aīa d̄ illud in canticis aīa mea liquēta est vt
dilatus locutus est Quasi dicat cū p̄s factū est
cor meū tāq̄ cera liquefrens s̄. q̄ dilatus aīe ipsā
aīam alloquit^r asp̄natoe interna De quo etiā allo
quo ait p̄s Ignitū eloquiū tuū vehemēt^r ⁊ fūus
tuus dilexit illud Illa em̄ que sūt ignita cerā
resoluiūt ⁊ liquefcē faciūt Ignito ḡ eloquio it̄ne
asp̄natois attracta aīa velut ab igne cera in sui
ditā dulcedine cōtinue resoluit^r ⁊ liquefcit Et q̄
delicata res est ista sp̄nālis dei cū aīa allocutio.
ideo nō finalit^r concedit^r diligētib⁹ seu admittētib⁹
alienā **C**ursū de odorandi. dctū nō tristes
Suspēdē quippe debes odores rerū corpaliū
tāq̄ nō semp p̄ntiū nec haberi possibiliū ad
earū odorē sentiendū Empedit em̄ magis te de
lectari in odoribus sc̄arū vtutū Tempe q̄to magis
odores corp̄nāles p̄cipēdes tāto magis ad
sp̄nāles ⁊ sup̄nāles odores p̄cipēdos p̄ficiēs
et ascendēs Considera ḡ odores vtutū q̄ sūt
p̄fū q̄ quorū odorū redūdācia contingit multiplicā

scriptorū testio in nos odores corporales in scōrū reliquis
 sensibilē expriri. Et certe si hoc ita se habet in corpib⁹
 nondū glōrificatis nec realatis q̄t omagis in sc̄ssis
 aiābus glōrificatis cū v̄tutū suarū p̄cipuis odorib⁹
 int̄me sibi v̄mitis. v̄s v̄tutū odorib⁹ in corpa
 p̄ redūdāriā corpali d̄scēditib⁹. Tu ḡo si q̄ sp̄as
 tandē ineffabilē t̄rari p̄petuis odorib⁹ et talibus
 et tātis nōne dignū putas p̄p̄edēdos eē odōes
 hui⁹ mūdi. **A**t p̄inde nō curāndū si d̄sc̄m̄ h̄c
 in actu vel instrumēto odorandi. Tanto namq̄
 p̄ficius et del̄cabilius suauitate odorū celestiu
 p̄cipies q̄to in p̄nti magis ad hoc p̄t acq̄rendū
 meritū te dispones ōtēp̄ndos. odorū p̄nciū t̄i
 sudias recreatōes. **A**c p̄ consequēs nō curādo si
 d̄sc̄m̄ pateis sensus illius quo ip̄os p̄cipe et sentire
 possēs. **N**ec p̄pter loq̄le d̄sc̄m̄ seu carēniā p̄t̄beis
 q̄ alia quedā est m̄ioris hōis secreta locutio int̄
 tū suauior int̄mor et dulcior. **D**e qua ih̄cō. **E**t
 hōm̄ inquit copia defuit. loquit̄ hō cū deo. **Q**uia
 etiā loquela loquit̄ hō cū v̄gine glōiosa cū āglis
 et cū suo p̄prio angelo cū quolibz sc̄o et cū oib⁹
 de nūo b̄tōrū. loquit̄ etiā cū aff̄mb⁹ suis km̄is
 seu p̄ntibus quos sperat eē in sociē. illorū cuiū
 sup̄norū. **N**ec mirū si sc̄dm̄ m̄iorē hōiēm q̄rū
 cuiq̄ balbutiens siue mutus loqui possit cū etiā
 p̄ m̄iorē hōiēm eidē sit cātare possi. **D**icente
ap̄lo. **C**āntites inq̄t et psallētes in cordib⁹ v̄ris
 d̄no. **S**ane q̄ta sit multitudo cū quibus mutus

nō b̄n

loqui p̄t et q̄te sit dignitatis patet cōtēplātibus
 illa sup̄iorū agrīa b̄iorū **Que** cura est igitur
 tibi si pauas ⁊ m̄lto idiḡiorib⁹ ymo q̄ b̄m̄cūdis
 h⁹ m̄udi. s. hōib⁹ loqui nō possis ymo plus dico
 gaude si cū eis loqui nō potes **Quia** p̄f̄o tanto
 quisp̄ ab interno colloquio cū deo et sc̄is ip̄editur
 q̄to inferius cū t̄rens creaturis colloq̄s delātur
Et cū tanto quisq̄ mutus tenis paribus magis ī
 sup̄no colloquio cū suis b̄m̄s iā b̄m̄s delāt q̄to
 inferius ab ext̄iori colloquio ⁊ vt verū dīcā v̄mo
 ⁊ sup̄fluo est p̄uatus **Cesset** ḡ oīs q̄rela de loq̄le
 cūm̄ta et dicat cū maīa magdalena q̄ dicebat
 sicut ait origenes **Nolo** m̄q̄t angelos vidē. nolo
 cū angelis manē si reperit m̄ multa nar̄are ⁊
 si voluerit eis ad oīa r̄ndē timeo ne amorē meū
 magis impediāt q̄ expediat **Insuper** nec de
 quorūcūq̄ mēbrorū carētia turbari debes **Et** rō ē
 q̄ forte corū occ̄e ad multa illicita p̄petūda tēp̄
 tineris a quibus tēp̄m̄cōib⁹ mō plurimū sup̄portais
Quasquidē tēptatōes si h̄res nescis an eas superne
 vales ymo forte eis in toto vel in p̄te succūbes **Si**
 ḡ aliquibus carēs mēbris p̄t quorū carētia tēp̄
 tatōes plurimas euasisti. gaudē debes pot̄ q̄ t̄vū
De h̄cō **Si** q̄s fortitudinē lacrimis vel p̄nate
 enarrat ⁊ eos infirmos reddit. p̄dest illis sua
 infirmitas. debilitata em̄ mēbra quib⁹ nō v̄rebāt
 a malo ope cessabūt **Huc** at̄ sm̄e satis ḡordat
 illud dictū saluatoris **Si** man⁹ tua vel pes tuus

no 65

44

45

scandalizat te abscede eū et pice abo te s̄ saltē corde vel
aīo volēte **Quare** Quia melius ē t̄ ad vitā ingredi
debile vel claudū q̄ duas manus vel duos pedes
hūitē mitti in ignē eternū **Demq̄** defrūs alicui⁹
p̄tis corpis vel etiā ip̄i⁹ corpus totū deformitas
eo t̄ valet quo min⁹ p̄cedis in publicū magisq̄
domi manēs custodis cubiculū tuū implet⁹ q̄silū
saluatoris qui ait **Cū** oraueris m̄q̄t m̄ cubiculū
et clauso ostio ora p̄rem in abscondito it̄ **Demq̄**
ip̄a deformitas in toto corpe siue in aliqua parte
ad hoc magis p̄ficiat q̄ de facili hūiliat hoīem et
supbia que sona ē pulchritudis nō sinit in eo regnāe
Quaequidē supbia si iualescit ⁊ regnāet tūc iudicē
om̄ virtutū s̄ hūilitatē cōmpact **Vñ** Si t̄ copia
si supbia formaq̄ det̄ Sola supbia destruit oīa si
cōitet̄ p̄t̄a b̄t̄s aug⁹ se li. de ciuitate dei dicit ita
et notate **Audeo** m̄q̄t dicit de supbis. vñle eis eē
cadē in aliqd̄ aptū manifestūq̄ p̄ctm̄ vñ sibi displic
ceant qui in sibi ip̄is placēdo ceciderūt **Salubrius** n̄
petrus sibi displicuit q̄n̄ fleuit. q̄ sibi placuit q̄n̄
p̄sūpsit **vñ p̄** **Imple** facies eorū ignominia ⁊ q̄ret
nomē tuū dñe **Idē** in eplā sit n̄mo mō in aīa hoīb̄
vt de falsa hūilit̄e magis m̄flet̄ q̄ si apte supbiēt
Et nō m̄q̄ deus deicit occulta mētis supbiā per
carne manifesta luxuriā **Idē** de verbis dñi **Supbia**
⁊ cupiditas in tantū sūt vnū malū vt nec supbia
sine cupidit̄e nec sine supbia possit cupiditas iue
niri **Vñ** t̄n̄ vt dicit greg⁹ **Oīs** supbia eo ip̄o in

vñ

nō

ymo iacet quo malto se erigit vt inde sit magis
 supposita cūctis vñ cūctis appetit supesse Item 31
mōliū Om̄ victorū regna supbia est de q̄ dicit
 s̄ptā Jmāū oīs p̄cū supbia Septe p̄ncipalia
 vicia de supbie v̄mūlētā radice p̄ferūt s̄. iōnis
 glā iūdia na accidia auāicia v̄t̄is iēluues et
 luxuria Et q̄ h̄ns septe supbie v̄ctis nos captos
 diabolo tenent. d̄cto redēptor ad sp̄iale bellū m̄e
 lib̄atōis sepriformis gr̄e plenus venit Item m
 omelia Plerūq̄ mali eo magis cont̄ d̄m̄ supbiūt
 quo ab eis largitate cont̄ meritū d̄tant Et qui
 puocari dom̄s ad meliora debuerūt dom̄s accept
 peiores existūt Item m̄o lib̄ aut Quina pote
 ribus eē solet 2 pene sepe rebus affluētib̄ sociat̄
 elatio q̄ sepe honoris habūdātia dat t̄ōnis d̄m̄
 t̄ā Item ibidē Cū is qui de t̄ena prius glā supbi
 d̄at postmodū v̄o de s̄citate extollit̄. nequaqū cor
 eius elatio deseruit s̄ ad eū consueta v̄t̄ens vt
 cognosci nequeat veste mutauit Item m̄o lib̄
Quatuor sūt sp̄es quibus oīs tumor arrogā^{m̄}
 demōstr̄tur vid̄ cū aliqd̄ bonū a semetip̄is h̄re
 se estimat. ā si datū sibi credit eē desup̄ p̄ suis
 t̄i hoc se accepisse meritis putat. aut certe cū
 iactat se h̄re qd̄ nō habent. aut despic̄is ceteris
 singulariter videri appetūt h̄re qd̄ nō habent.
Item Bernardus m̄s̄mone Que est m̄at maior sup
 bia q̄ vt vnus hō toti aggregatōi iudiciū suū
 t̄m̄ ip̄e solus h̄at sp̄m̄ dei Item de duodec̄i ḡd̄ibus

no

humilitatis Umbra magis in otulo grandis et grossa superbia est in mente que quasi corporis pulchritudo sua bona non sanat timida non solidat oculum mentis obscurat et veritatem obumbrat Diffinitur autem superbia sic Superbia est vitiosa elatio que inferiores despiciens superioribus et paribus satagit dominari Quia sicut dicit castorius in quadam epistola familiare est hominibus extollere cum bene de se cognoverint estimari Idem hugo lib. 9. sermo de anima dicit ita satis nobilitate Cetera magis vitia solas illas virtutes impediunt quibus quicquid vitia destruit. ut puta luxuria impedit pudicitiam nam patientiam. et sic de alijs Sola vero superbia contra cunctas cum virtutes se erigit et quasi generalis et pestifer morbus omnes corrumpit Signa autem superbie sunt hec clamor in locutione dissolutio in humilitate. amantudo in silentio. honestas in ymagine. inhonestas in actioe. in tristitia furor in reprehendendo rancor Idem etiam ait lib. 9. primo de claustris anime Quatuor enim sunt que elationis currum trahunt. scilicet amor dominandi. inobediencia. gregitudo et amor proprie laudis Forte vero sunt arrogancia mentis iactancia verbositas et leuitas Auriga in isto curru est spiritus superbie Qui in hoc curru feruntur amatores mundi sunt. huius currus equi sunt infrenes rote volubiles auriga pulsus et qui portat infrenus Idem castorius superbia de angelo dicitur fecit hominem mortem intulit a concessa beatitudine eum vacuauit. mater est omnium malorum. fons scelerum. vena nequie Idem super illud Suscipiens mansuetos dominus mansueti

māt suscipiūt in celū. supbi vō ducūt ad tartarū vt
 pmutatā vicā vñ huūlis leuatus est. mō supbus
 corruat. Vñ 2 sathanas elatus cecidit. hō fidelis et
 huūlis leuatus ascendat. Dicit etiā inōretius de vili
 tate conditoris huāne. **S**upbia turri euertit. lingua
 confudit. goliā pstrauit. suspendit amāy. mīfecit
 myramorē. 2 vniā athiochū pemit. pharonē submisit
 semacherib intēmit. sedes ducū supborū deus des
 truit 2 radices getrū supbarū arefacit. hec ille.
In ibidē. **O**is fere viciōsus diligit sibi filēm. solus
 supbus odit clarū. Vñ inter supbos q̄ uingia sūt
Pter qd̄ alanz de hplāctu nē dicit sic. **H**eu hōi vñ
 iste fastus vñ ista supbia. **C**ui⁹ erūmosa natiuitas
 cyvita laboriosa demolit pēlitās. cui⁹ penalarē
 ocludit pēlor mortis nātās. **C**ui eē momētū vna
 naufigū mūdus exiliū cyvita aut dēst aut spondz
 absentiā. cui⁹ mors aut instat ā mīnat istānā
Ergo pro hmoi verbis o vos hoīes mōrles et
 miseri huūliamī sub potētū manu dei. **E**stē
 de senectute nō tristeris q̄ in se iocūdissima est
 vñ senectū **J**ocūdissima etas est senectus. iā eī
 dulce est cupiditates reliquisse. **E**t iterū **M**agnū
 q̄ hoc assime gaudiū cū puerilē am̄ deposue
 ris et te in verū hoīem trāstulais. Rem in eplā
Amplectēda est māt atq̄ amāda senectus pleū
 voluptatē si illa frās vñ. **G**ratissima em̄ sunt
 poma cū fugiūt seu cadūt. deduos vno porio
 exīma delcāt. **Q**d̄ in se iocūdissimū hoīs habet

Voluntas fine suū differt quidē. **G**ūs ago cū in corpore
victorū mīstera semuerūt vigeret aīz gaudet non
multū sibi eē cū corpore. **P**ortus est aliqui petēdus
mūq̄ recusandus. **D**eniq̄ melius ē eē semle z defici
entē scdm̄ extiorē hoīem et eē recēte scdm̄ itiorē
q̄ egūso eē videlicet iuuenē s^m extiorē hoīem z eē
veterē z deficientē scdm̄ mīorē. **Q**uia sicut ait
aple licet is qui foris ē hō m̄ corripat^r tñ is qui
intus est renouat^r de die in diē. **V**imīnū em̄ quo
tu senior es. eo magis dispositus es vt deponas
veterē hoīem cū suis actibus q̄ corripit^r s^m deficiētia
carnis. z renouauēis spū mētis induens nouū
hoīem. eoq̄ magis appinuas ad ḡtissimā itiorē
hoīs iuuetutē. **V**n̄ seneca in eplā xviij. **V**imīnū
māt̄ ānos tuos z pudebit eadē velle q̄ volueras
Et iō gcludit **M**orianū ante te vicia. **V**n̄ ait idē
in eplā lxxij. **D**efine eadē velle senex que cū eēs
puer voluisti. hoc opus tuū sit her tua cogitatio
s. veterib⁹ malis imponē fine. **D**em̄ de moribus
Monstro em̄ est filis auācia semlis. **Q**uid em̄
stultus est vt dia solet q̄ via deficiēte auge via
ticiū. **F**rust^r em̄ ad senectū vētū est cū repetas
adolescenciā. **N**ā turpis z ridiculosa res est ele
mētarius senex. v̄mo nichil t̄pius q̄ senex viuē
incipiens. **E**t q̄ loq̄tatis senectuti ē faūliū. idē
define eadē velle q̄ cū eēs puer voluisti. **V**n̄ aple
Cū eem̄ puulus loq̄bar vt puulus. idē trufatōia

puerilia et vana. Sequitur. Cū autē scīs sū vñ euacu
 au ea que eiat pueri rē vñ aug⁹ in finone Oportet
 mqr vt semlis sermo nō solū sit gūis s̄ etiā breuis
 Aut etiā idē aug⁹ Infancia m̄a inōrētia sit. pūicia
 reuerētia. adolescētia sit patia. muctus v̄tus. semū
 meritū. Senectus em̄ nichil aliud ē q̄ canis ⁊
 sapiens illucūs vñ amb. in examerō li. p. sic aut
 Qui nām accusas o hō lz illa impedimēta q̄dam
 senectutē s̄ ⁊ infirmitatē. s̄ senectus ip̄a bonis mo
 ribus fit dulrior. in q̄silis subtilior. ad constātia
 subeunde mortis potior. ad rēp̄mēdas libidines
 fortior q̄ infirmitas corp̄is libido mētis ē h̄ ille
 Si igit̄ grām hūeris vt talis senex fias de tua
 senectute nō doleas s̄ in imētū gaudeas Idem
in finone de pascha sic aut Pascha hebreoye dr̄
 t̄nsitus vel p̄tūs q̄ s̄ p̄ hoc misteriu de peio
 ribus ad meliora t̄nsing. Bonus est ḡ t̄nsitus
 s̄ de p̄tō t̄nsire ad iusticiā. de vicis ad v̄tutes
 de senectute ad infanciā. ad infaciā d̄p̄erī nō
 etatis s̄ simplicitatē. Ergo etates h̄dā sūt m̄atōre.
 nā ⁊ senectū morū iuenit̄ in pueris et inōrētia
 infanciū iuenit̄ in senibus vñ theō ad nepotia
 ita scribit Senectus eorū qui suā adolescētia ho
 nestis artibus suue studijs instruxerūt ⁊ in lege
 dei meditati sūt die ac nocte. senectus talis etate
 sit doctor vsu certior. pressu t̄pis sapientior

et veterum fructu fructu dulcissimos metit her ille
De tali at senectute dicitur qd veneranda senectus et in antiquis
est sapia h nunc forte tu senectute confectus attende qd
cogites et diligenter audi segetia ut nunc tibi occurrat
retribus in senectute prudenti mde possis Aur enim
hugo de claustru aie libro scdo Inter abusiones scilicet
hij maior abusio est semis obstinatio qd morti pponit
mortis no abhorret aduentu Qui qsi ad ostiu mundi
huius positus foris spectat nec in attendit vire pnt
egressu nec futre ingressu considerat Audit nuntio
mortis et cede no vult eis Tres emi sut mchy
mortis scilicet casus infirmitas et senectus Casus pntendit
dubia infirmitas graua senectus vero certa deminat
Casus nuntiat morte latente infirmitas ia appnt
senectus vō pntē Ex cūctudine mortis debz nasci
timor ex infirmitate dolor ex cūctudine vō senectutē
no obstinatio s̄ afflictio et humilitas sequi debet h ille
Horatij sicut dicit aplos Remore ne increpauis
qz s̄ dicitur veneranda senectus verū est s̄ illa de qua
ait crisostomus sup eplam ad hebreos Canices inqt
nūc est venerabilis qm ea gerit qd canicie devent
Cū vō senex iuuenit querat plus iuuenibus
ridibilis erit h cypanus plus oibus religioni
opam dare semibus quemt quos pntis scilicet etas
florida tnsacta deserit Et idē de duodecā abusi
uis Quid stolidius fieri p̄t si mens ad pfectionē
festinare no cōtendat qm totiqz corpis habitu
iam senectute confectus hō ad mortē p̄uenit dū

no

no bñ p̄ smā

oculi caligant. aures grauitur. auditus. capilli fluunt. facies
 in pallore mutatur. dentes lapsi multo minuiuntur. cutis
 arefcit. non suauiter olet. flatibus. suffocatur. pectus. tussibus
 cachinat. gemitus trepidat. pedes tuor inflat. **H**o
 mior qui senescit hinc omnibus aggruat. et hec omnia
 iamque domum corpus cito ructu a pnuiciant. **D**u
 g. huius vite deficiat. quod sipe est aliud quam cogi
 tare quod futurum aditus pspicitatis comprehendit. quisque
 senex appetat. **I**uuenibus enim huius vite tunc instat. seibus
 vero cunctis maturior ex hac luce recessus. **C**auende
 g. sunt iuuenem et semper due particule que in carne non
 veterascunt et totum hominem ad partem tunc habent. videlicet cor et
 lingua. **H**ec ille. **C**onsolare g. o frater quod si pibus iuuenibus
 ante fueris postea senex fueris tibi de facili non va
 lebis. **N**on sicut non omnes iuuenes pari modo seruantes
 spiritu neque disciplinis ac moribus optimis instituti. ita
 neque senes cuncti vno modo pnt vel pfa ut pbanissi
 repperiri. **D**iuicie enim semper non sunt canicie caput
 si industria iuuetutis ac laborum pitorum stupedus
 metiende. **P**ropterea quod dicebat ille **i**ohannes scolasticus. **D**a
 mna pmpre labores iuuetutis tue pro christo ihesu et gau
 debis in semper super diuicias impassibilitat. **I**n iuue
 tute enim aggregata postea enim senectute qstros co
 solantur et mutunt. **L**aborem g. diligent curant
 vigilant quod mors non tunc dat. **N**on **C**assio. **N**ichil non valde bñ
 est quod senectuti magis noceat ac dies ipis magis
 abbreviet. quam tristitia languor aut atque ira. **E**t nichil

no bñ

etymologus i. i. i.
 i. scolasticus i. l.

no valde bñ

est hylari senectute iocundus De qua dicit bnardus
in epla Senectus magis venerabilis non est in aetate
mundo sed magis merito morum propria. Multos enim vi-
demus in iuniorum super senes intelligere dies moribus
antiquae temporis praevenerunt mentis et quod deest civi vir-
tutibus appetere in plures quod aut apostolus. Nemo
gubernat adolescentiam tuam. Sicut enim sobrietas et
taciturnitas et exemplaris prudentia morumque profectio
in senibus invenitur. ita et in adolescentibus obvia obse-
quium humiliumque subiectio requiruntur. Ubi cassio Adolescentia
indigne transacta odiosa efficit senectutem. honeste
vero pacta superior aetas fructus capit auctoritatis
Aut etiam senex magni experta gaudium cum pu-
erile aetate deposueris et te in unum sapienter transpseris
hoc quidem ridiculum est. quod auctore huiusmodi semper et
vicia puerorum. Ubi cassio in epla. Quod in iuuetute
non discit in maturae aetate nescit. Ars enim bellandi
si non pluditur. cum fuerit nescia non habet. Qui non
assuescit virtuti dum iuuenescit. A viciis nescit
discedere quando senescit. Ubi cassio. Siquis nescit de discit
quod didicit aetas tenerior. quod quod semel testis recens
inbuta est dum suabit odorem. Ceterum si est stari
non debes de corporis debilitate et fortitudinis carentiam
quod totum redudat si prudens fueris in tua utilitate
Ubi bnardus Semper magis in vegetato et robusto
corpore aetate mollior iacet atque tepidum tor. Et rursus
in corpore debili et infirmo fortior viget spiritus et

pemptior qd vnaq; captu in se aplu's qtestat' dices
Cu' infirmor' inq't tuc potens su' Vñ ihes' aut for-
 titudo corpis ibeallitas e' aie. ibeallitas vco corpis
 est aie fortitudo **G**audet g' si cotingat corpis de-
 bilitas qz tuc aum' viget cu' ad deu' clamas 2 no'
 ta ore q' corde **S**ilr' de infirmitate corpis qua' tibi
 deus imittit no' tristeris s; ea' taq' q' am' 2 bnficia
 visitatiois heas et de signo saluis aie letat' gaudas
 spernis t' hoc a deo imitti 2 fieri ad danda' s'iam
 saluis ad delendu' p'ca' tua. et hoc certe p' visita-
 mie boni dm' dei mi' q' visitat nos ex alto qz cum
 est illi de nobis et scit melius q' nos qd' nobis ex-
 pediat ad salute'. Vñ in libro p'm' de quoda' p're
 legit' q' cu' frater infirmaret in corpore atigit q'
 vno ano nulla ei egritudo accidat et p'p'ea flebat
 et g'm' ferebat ita dicens **R**eliquisti me dñe 2 h'
 ano visitare me noluisti **E**t ideo sicut alij qda' senex
 d' **S**i te occupauit infirmitas corpis noli pusil-
 latis fieri s; fer patient' deu' omne vt t' donet
 que expediunt. hoc est qd' e' voluntatis est facias
Suma igit' religio e' vt qd' in infirmitate p'om' q' no'
 agat deo amulu' ead' te d'eret q'solari p'no' si forte
 cotingat egritudo qz si eius angustia deo dante pa-
 nentur 2 voluntarie sustinueris in hoc p'nti exilio.
 hec liberie te valet a maioris pennis q' s'nt in p'nti-
 gatorio Vñ hugo 1° de aia sic ait **Q**uosda' p'states
 deus multu' peccata posse flagellat eos infirmitate

437

corpis ne peccent ut eius ^{leis} utilius sic frangi languoribus
ad salutem quam remanere incolumes ad damnationem **Judicio**
dei etiam aliquando contingit ut magis huiles simus **Unde**
grego Considerata infirmitas propria mala nobis excu-
sat aliena. **dicat etiam petrus rauen** Quidam pro libitu
suo viuunt et sepe sunt vegeti. quodam autem a regulis ypo-
critarum non deuiant et assidue sunt infirmi. **Dicit etiam sen**
quod nichil eque sanitate impedit sicut remedium
crebra amittio. **Non enim** qualesat plura quam sepe tunc
In hoc etiam consolari debes. quod si infirmus es dulcit-
er tibi. **Unde augustinus** de opere mochoy. Cui verum ordo
infirmitate corporis humane tractatus est. qui autem falsam
prendit et conuicti non potest deo dimittendus est. **Primo**
de viue binitate non tibi magis sed magis proinde stude
in omnibus prudentem te agere et potius satage bonos
actus aggregare quam dies multiplicare. **Unde sen**. Unus
dies hominis eruditorum plus valet quam hominis imperiti
longissima etas. **Et iterum** dicit. Sapientis sepe cogitatio
quibus non quante sit vita. **Non enim** viuere bonum est sed
bene viuere. **Et iterum** dicit. Quod bene viuas refert non quod
diu. **Actu** ergo vitam meriamur non tempore. **hec ille**. **Nos**
ergo docet optime **per** dicens. Facta magis cogitatio
tuum in domino et ipse ita. **Idem** dicebat **augustinus** de salute
corporis quod diu fuit quod in se utile nescio. **Et** dicit hoc
comuto. **De malis etiam** accidit. **longe** vite dicit
ita. **Vita** hec vita dubia vita ceca vita erumposa qua
huiores tumidat dolores excutunt ardores exciccant
aerem morbidat. que inflant. ieiunia macerant. iam solunt

in regl. n.

de laz medicinali

no

tristitie q̄simūtur sollicitudo coartat. securitas ebetat
 diuicie iactat. Quā etiā vitā paup̄tas deicit. uiuē
 tus extollit. senectus tēuat. ifirmitas frāgit. maior
 dep̄mit. et q̄ hęc oīa mors iter mēs v̄muerfis
 gaudys finē p̄mit. ita cū eē deserit nō fuisse pu
 tent. Hęc auḡ p̄tractās i d̄ iacobi p̄. Que est em
 vita m̄a vapor est ad modicū parens. Et sicut
 id̄ auḡ ait nō ē v̄ca vita. n̄ vbi felicit̄ viuit.
 nec v̄ca icorruptio nisi vbi salus nullo dolore
 corrupit. Etā vite breuitas t̄bare te nō debet si
 sapient̄ d̄p̄eris. Vñ auḡ s̄ ioh̄m. Vita hom̄
 media est int̄ p̄corū z angelorū. Si viuit homo
 s̄ d̄m̄ carnē p̄corib̄ ap̄at̄. Si viuit s̄ sp̄m̄ angelis
 sonabit̄. Item in simone. Vita hoīs tota b̄uis est
 ab infancia vsq̄ ad decrepitā senectutē. Adm̄ si
 adhuc viuet̄ z hodie moriet̄. quid illi vite logi
 p̄fussit. Nō q̄ v̄uē bonū est s̄ b̄n̄ v̄uē. Nō carēs
 igit̄ si finis cito veniat. Vñ amb̄. Tantis malis
 hęc vita plena est vt in ei⁹ op̄atōe mors ipsa
 remediū p̄uet̄ eē nō pena. Nā ideo vitā istā
 breuē fecit deus vt molestie ei⁹ q̄ v̄m̄a non
 potant̄ quib̄ ep̄iguitate v̄icerent̄ seu finrent̄.
Post quas molestias dicit sc̄us iob. in eplā. Qui dei etermitate
 p̄specta breue z pene ad instar p̄ucti huāne vite
 sp̄aciū cogitauit an̄ oculos suos sp̄ h̄ebit m̄itū
 z eū h̄uīlis atq̄ deiect⁹. De. Vita p̄n̄s ideo bona
 d̄r. q̄ in ea b̄ agūt̄ opa z in ip̄a etiā augēt̄ m̄ēta.

no

no

no

nō v. u. de l. **C**onsolae g' in hoc breui exilio q' oīa que te tribulat
cōsilio dei hoc faciūt et nō sine cū quā deus p' tuo
bono cōfideat. Vñ gregy 20 mōr. **S**olet nōnulli
viatores cū amena fortasse p'ata in itinē aspiciūt
p'gendi moras inerte 2 a cepti itinere
rūtudine declinare. eorū retardat pulchritudo
itinere dū delectat. **E**lectis g' suis p'gēibus ad
se dñs iter mūdi h' asperū facit. ne dū gustū
vite p'ntis reque q' vie amēitate pascat magis
eū delectat diu p'gē q' citius puenire. ne dū oblectat
in vna obliuiscat qd' desiderabat in p'ria.

no 69

Item 10 mōr. **M**ala em' vite p'ntis tāto diu
am' sentit. q' to bonū qd' sequit' pensat neglig'.
Sinequaquā nos grā in adūscitate deserit. q' quo
nos diuinus ex dispeccatōe percutit. eo cōplius ex
pietate custodit. Item. **R**epborū mētes idcirco
multa neq'ter agūt. q' hic se viuē diuicius ar
bitrāt. iusti vero dū vite biuitatē q'fident. ela
tōis 2 inūdicie culpas declinat. Vñ seneca. **V**ita
nō est in p'fā s' honesta est. **N**ō multū ad rē
p'inet. quo loco desinas vel finas. q'cuq' volēs
desine. tū clausulā bonā impone. Item. **I**
in eplā. Vñ differt' vita tūscirrit oīa
aliena. sūt. t'p' t' m' m' m'. **N**os leti diuicius v'p'it
et q' d'cedat cursū fortūa p'egit. **Q**uidā tamē
incipiūt viuē. cū desinendū est. v'mo q'dā desierit
viuē anq' ipi incipient. **E**t ideo aut idē pulchre

44

est cōsumāe vitā ante mortē 2 expectāe senē
reliquā sui tps pte. her ille. Et vt paupitate
nō horrens audi senecā. Omīs infātes frā mūdā
excipit nō te pudeat sordidius viuē q̄ nasa
longa vita bonis optabilis est. malis vero
hoībūs vtilissimū ē cito fugē idē fūire. Vñ
seneca. Vita māt huāna appre vt ferrū est
Si em̄ excreat. cōterit. Si vō nō excreat. rubigo
hoīes inficit. Videm̄ em̄ hoīes excrendo cō
teri. si vero nichil excreat iercia et torpedo de
tēnēt plus faciūt. De breuitate q̄ p̄ntis vite
nō cures q̄ sicut dicit seneca in p̄libus. Homo
vite comoditū nō donatū est. Neū q̄ multa
pātenda icurrūt viuendo diu. Male viuūt
qui p̄ dicturos se putāt. Volūt em̄ ut aē pre
ceptū vt p̄ viuāt. s̄ nō ut viuē. sicut p̄ceptū
est. Dicit etiā soctes in suis exhortōibz. Non
viuit ille. cui nichil est in mēte nisi vt viuāt.
Ede igit̄ 2 bibas vt bñ viuas. s̄ tunc ne viuas
vt tācū edas 2 bibas. Ille em̄ male viuūt q̄ p̄
cupit viuē. **C**Demq̄ de morte sepe va si bñ
intelligēs potis gaude q̄ p̄bari debes. vnde
vitēnus qdā ad s̄m ludouicū regē frācorū sic
scribit. mors inq̄ iudeo est. cōmilitie publicit̄
omīs reges 2 impatores. Iudeo iste mors sc̄nā
citudo. s̄ in iuris for̄ in solet face. Omnia est
egitudo. 2. ē defectio. tria vō p̄emptoria ē. quā

nō per mīcū facit s̄ ip̄amet̄ vent. q̄n̄ pro t̄bus
vnā facit. q̄n̄ s̄. iudex sūm̄ sub quo ip̄a mors
est iudex 2 mīcus delegat̄ ex aliq̄ causa vult
cic̄ festinare. **N**ā elcōs suos q̄n̄q̄ cic̄ euocat
ne cadant. malos etiā tollit. ne p̄cis p̄cā sup
addat. **D**em̄q̄ de morte īm̄m̄te 2 p̄p̄ia non
t̄steris s̄ p̄p̄ia gaude. q̄ mors ip̄a m̄serrari
fms est atq̄ obliuio. **V**n̄ seneca. mors ip̄a malor̄
om̄ remediū est. Et ideo dicit. q̄ rudis ē tyrān̄
qui morte penā exigat. q̄ s̄ ip̄m̄ a pena libeat
quē p̄uare se credit. Et p̄pter hoc etiā dicit ipe
ioh̄es in apoc̄. **A**mmō iā dicit sp̄s ut r̄q̄scat̄
a laborib̄ suis. Ip̄a etiā mors corp̄is est iocūde
vite ingressus 2 m̄choatio. Et iō t̄situs sanctor̄
seu m̄ḡtio. natale ab etiā appellat̄. **V**n̄ ap̄m̄
Q nūc m̄orm̄. ad īm̄ort̄itatē morte t̄s̄m̄.
nec p̄t̄ etiā vita succed̄. n̄ ḡtigit h̄c em̄e.
hec ille. **F**os igit̄ gl̄em̄. de morte q̄ p̄f̄as̄m̄
ad d̄m̄ creatorē redēptorē atq̄ saluatorē m̄m̄
d̄m̄ v̄m̄ise t̄re regē decoris 2 gl̄e. **V**ad m̄ etiā
ad videndū eiusdē regis gētr̄icē 2 nutricē re
ginā v̄rḡm̄. **V**ad m̄ etiā ad ḡn̄alē 2 īm̄iabilē
sonetate om̄m̄ ciuū sup̄norū. **I**llā ḡ. iocūdiff̄is
regionē de q̄ tā ḡlosa dicta s̄nt̄ m̄p̄ patria
p̄p̄tem̄. **F**est̄ mem̄ m̄ḡredi in illā requē. q̄
nō h̄em̄ h̄ic ciuitatē manēre. **V**nde gregori
Quid ē vita m̄rt̄is. nisi via. **Q**uot em̄ dies

vite pugnam quasi in itinere ad locum propositum tot passibus
 propinquam et unam partem quam via subigendo transimus
 Aliqua etiam secreto dei consilio agit. ut huius pugnatoribus
 pro electorum vita libet. **D**ui quippe est vita patris quam
 ad patriam tendimus. Et idcirco hic occulto iudicio
 dei frequenter perturbare coterminat. ne via per patriam
 diligamus **in** ipsa. **S**urgite et ite. quod non habetis
 hic requiem. **T**ande igitur ne in agone turbentis
 neque cōtraheris propter demonum tentationes atque impug
 nationes nunc et tunc. iuocari dei amica virginem ka
 tharina de qua curat eterna. Imminete passione
 virgo habet miserit. assequat bene ihesu. quod a te pe
 tierit suo quisque in agone memor mei fuerit
 Et ecce ad ipsum facta est vox celitus asserens
 eam exaudiam. Hanc igitur in finali certamine tui
 agone deuote istant et que iuocabis. Inuo
 cabis etiam nunc et per virginem maria gloriosam
 regis altissimi matrem et filiam. **I**gitur carissime.
 si criminum immitate turbaris. si consue fedite
 es confusus. aut iudicij eterni timore perterritus non
 villo modo desperes. sed maria cogita. maria iuoca
 non recedat a corde nec ab ore. Ipsam cogitans
 non erras. ipsam rogans non desperas. ipsam illustrante
 non deuas. ipsam tenente non cades. ipsam protegente
 non corruas. ipsam ducente peruenies ad illam salu
 bram et inenarrabilem letitiam que est abscondita
 ab impijs. solis vero iustis deum tremantibus et que
 viuuntibus reseruata. **V**nde ihesus. **S**i vis habere partem

no

no 65

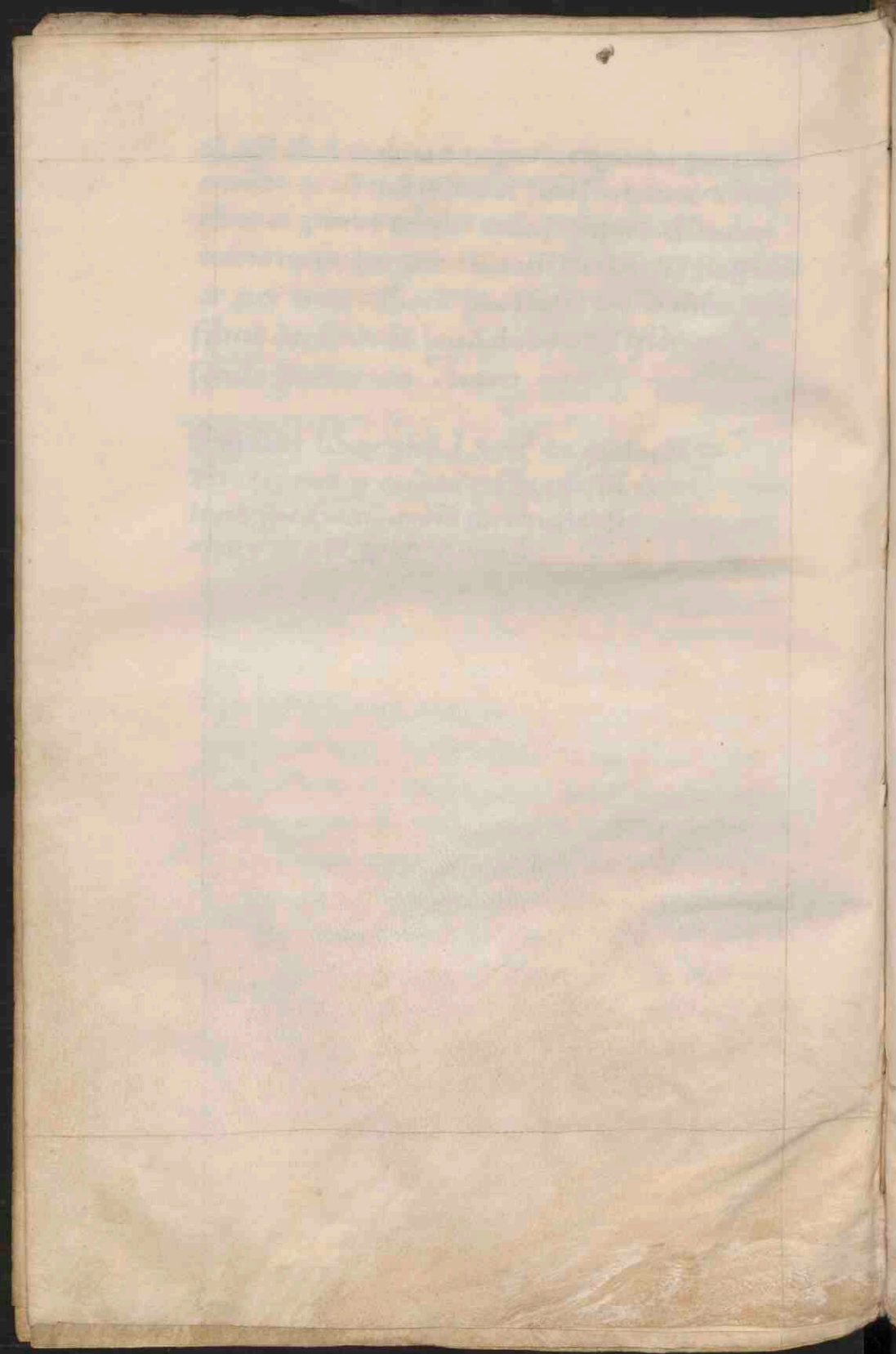
no

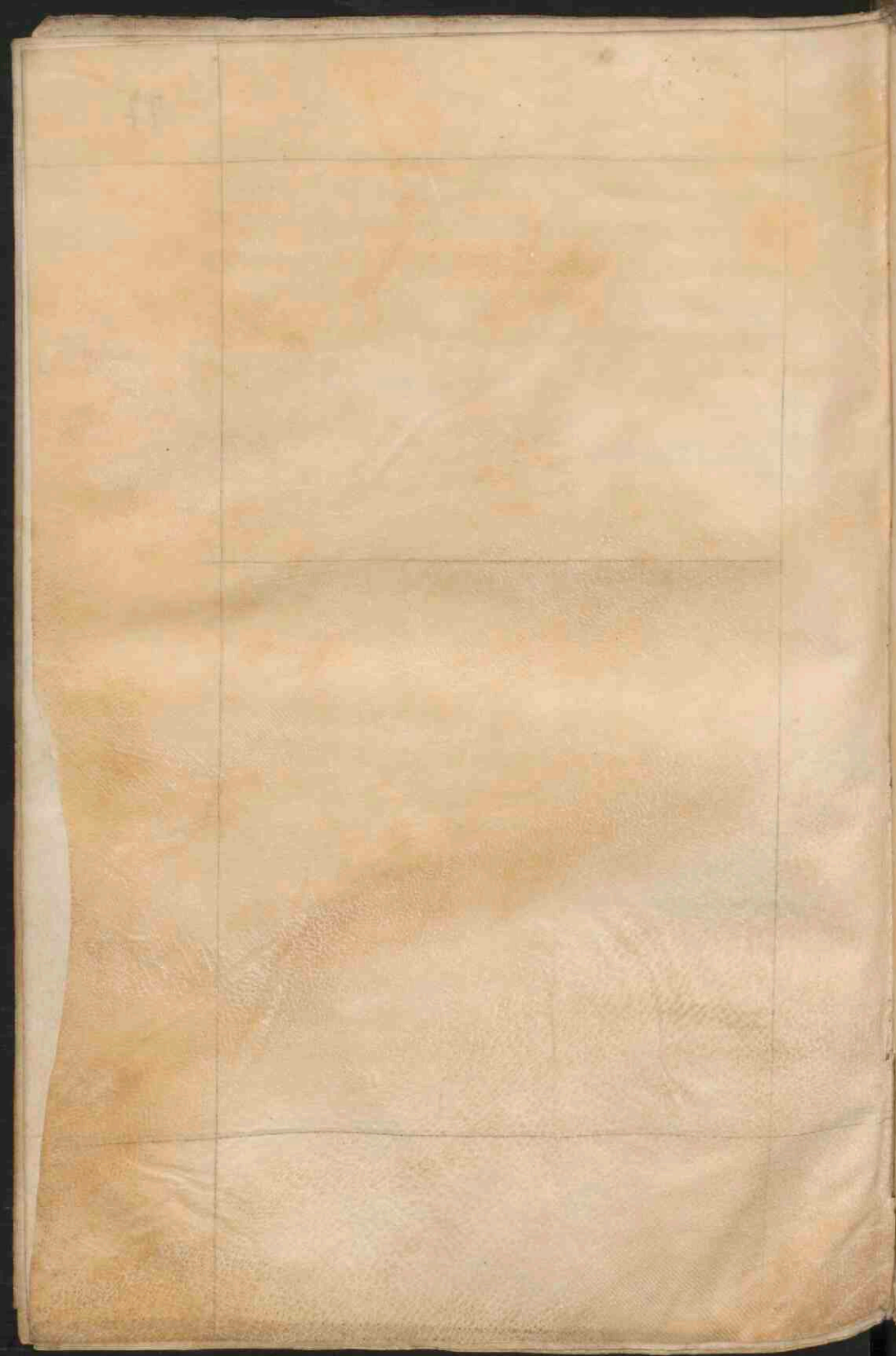
cū xp̄s ab oī malicie ⁊ nequicie cogitatu pectus
emūdi. q̄ nō nisi iustos et sc̄os simplices ⁊ ino-
cētes et puros celestis aula suscipiet. Quam
nobis concedat per meritū sue b̄tissie passiois
et per intercessionē sue s̄ssie m̄ris ih̄us xp̄s
filius dei b̄ndictus laudabilis atq̄ gl̄osus in
secula seculorum. Amen

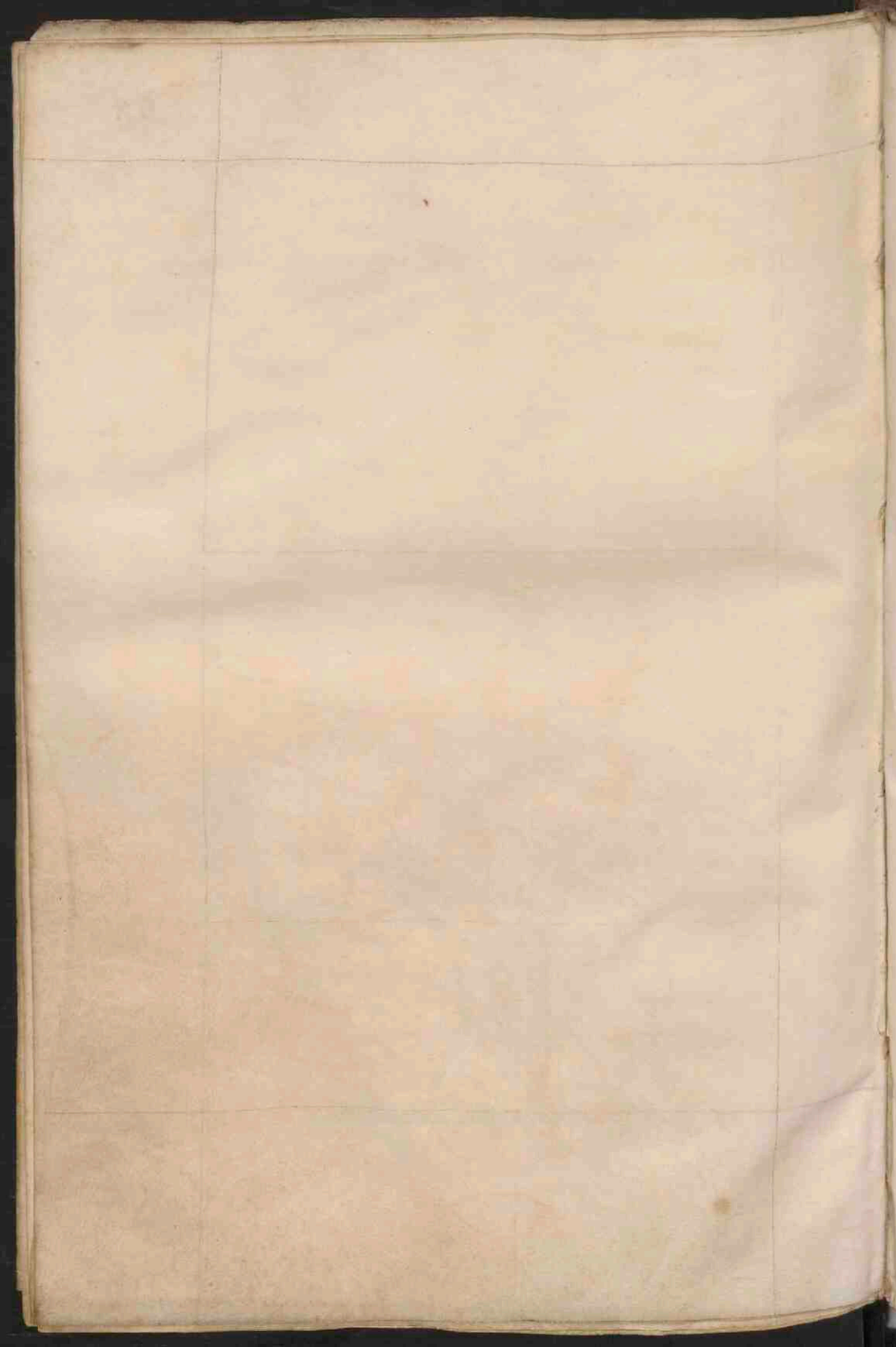
Exphat liber p̄nō q̄ dicit de consolacōe yuane
vire scriptus p̄ quēdā fr̄em p̄fessū dom̄ noue
lucis p̄e t̄ntū ord̄is arthufiensis qui perit
orari pro se p̄pter deum

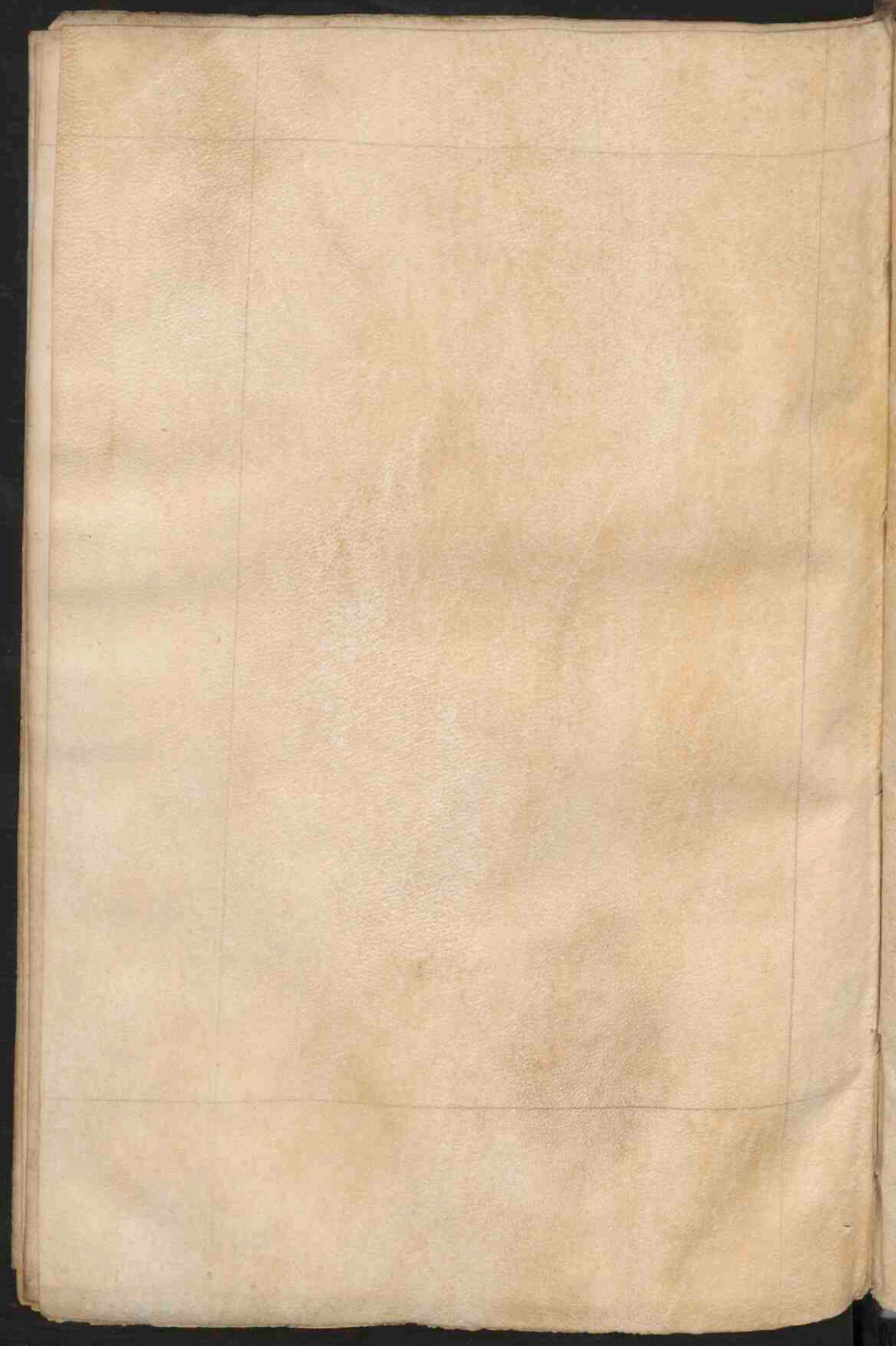
[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

76

Epistola magistri petri Cameracensis Episcopi sacre theologie
doctoris communis in villa ruda carthusiensis abbatris secundo
militum contra calumnias orationis carthusiensis ad quatuor
partes
sic autem dicitur

Religioso viro Fratri Johanni de
gouhenans ordinis cartusienſis
trus epus Cameracensis sacre theolo-
gie doctor. Salutem et sub religionis mi-
lita palnam aſequi glorie ſempiterno.
Cum olim ſeculo militans tunc ſtrenuus
xp̄i miles factus ſit arma quedam ſpualia
tue religionis deſenſua a me exigis hinc
hoc eſt rationes et reſponſiones quibus
obuiri poſſit obreclatoribus qui ſc̄m ordine
cartuſienſi reprehendunt q̄ eſum carni ſuas
pfeſſoribus penitus interdicit. Iſt̄ deuocōm
tue ſatiſſac̄ cupiens hanc materiam quā
michi deus miniſtrauit ſequenti queſtione

Tractare propoſui
Quamordo cartuſienſis quement̄ im-
ponat ſuis pfeſſoribus votum omnimode abſti-
nencie h̄b̄ q̄m carni. Et ar. pluribus r̄m̄ibus
q̄ non p̄mo q̄ vota religioſorum deſc̄
conformia obſuancie xp̄i et ap̄toz. Iuſ̄ id
ap̄li i cor̄ iii. Imitatores mei eſtote ſicut
et ego xp̄i. Et non legit̄ xp̄m vel ap̄toz ad tale
vouiſſe ſ̄ magis iueniunt̄ cor̄ibus hom̄m̄ cibis
uſi fuiſſe. Unde auḡ. Con̄ fauſtum fr̄ 10 v̄o
mathei xi. Venit iheſus manducans et bibens
Dicit ſic vellem aut̄ michi dicerent manduci
quid manducabat et bibebat xp̄us qui in
compaſſe ih̄oſ non manducante neq̄ bi-
bente. hic d̄. manducans et bibens non
~~en̄ dicit̄ eſt~~ non em̄ dictū eſt q̄ ih̄oſ
om̄o non bibet ſ̄ q̄ vinū et ſp̄cram non
bibet. bibebat ei go aquam. Cibus autē

emus non dno nullus erit s̄ locusta & mel
siluestre Unde ergo dictus est non manducans
neq; bibens nisi q; illo dictu quo Iudei ute
bant non utebatur. Hys ergo dno nisi dicit
non in eius q̄p̄one manducans bibens q; di
ct̄. Ex quibus ver-bis p̄z q; cristus conlus
abys uteb̄. Et hoc idem de suis apostolis
clare p̄z id̄m xpi & dantes & bibentes q;
apud iude sunt luc̄ v̄o 1° si dicit q; h̄c
abstinentiam abſuuant ad Imitat̄s ihois
baptiste eorū patrōni q; h̄c arguit q; 2^m hy
larus si 1° verbo Ihoes cum audisset opa v̄i
misit duos ex discipul̄ suis at̄. v̄o Ihoes
figuravit rigorem legis in d̄p̄sance x̄p̄is
necem & apostoli d̄m̄ntur suavitatem leḡ
evangelice d̄m̄ 2^m gl̄sam h̄plarij Ihoes ad
ym̄. 1. lex ad gr̄am evangelij mittit Et p̄
quo quēq; xp̄iana religio inſ̄ d̄ v̄i suavit̄e
q; ihois rigorem Imitari. Tercio si hanc
abstinentiam ab esu carniū dican̄ abſuade
ad Imitat̄s ihois sequi q; quēmenas d̄rent
abſtinē a potu v̄ni sicut ip̄e abſtinit ut
dictum est Nam h̄m̄q; abstinentia ordinā
ad carniū concupiscētiās refr̄nandas s̄ inſ̄
concup̄t̄ p̄occat potū v̄ni q; v̄sus carniū
Iux̄ id̄ ps̄ 107° 10° luxuriosa res est v̄ni
Et ad ep̄hesios v̄ nolite mēbrari v̄ni in q̄.
et luxuria Cum ergo non interdū q;
v̄s potus v̄ni videat q; nec esus carniū
dat interdū 1° si q; ihois Imitat̄s
abſtineat & ab esu carniū d̄d̄ q; ira quē
menter abſtinē deant ab esu pisciū sicut

Hæc cuius abus erat locusta z mel filius est
 ut premissum est Nam quidam piscis uia
 delectabili quædam fuit quedam animalis
 carnes Et p̄ quo dicitur q̄ hec obſeruantia nõ
 fit geneſi 4to ad. q̄ nõn p̄m nõn fit geneſi
 ſed eia om̄o illicita q̄ 1. abſtinentia nõn e
 licita q̄ nõn e virtuoſa ſubſtantia moralis
 q̄ſona ſed talis nõn e huiusmodi q̄ 2. p̄m
 2. et hinc Omnis virtus conſiſtit in medio
 unde q̄q̄ recedit a medio virtus eſt vitia
 q̄ ſicut dicit ibide plus aut minus om̄i voluptate
 ponit z neq̄ ab una recedit inſeparat eſt. q̄
 autẽ om̄e fugit a greſſu eſt z inſeparabilis
 Et iõ tempore mediũ eligit qui autẽ ſemp̄
 ac in om̄i caſu z ab om̄i eſu carniũ abſti
 nis extimã recipit ergo inſeparat dicit
Et dicit q̄ hanc eam abſtinentiam tene z
 maxime ſub voto eam obſeruaſe ſu nõn p̄m
 ſed moralẽ doctrinã ſed z ecaſtã
 regulã q̄ ſicut dicit auguſt in li. de mori
 bus ecaſtã habet dix tempore in rebz huius di
 te regulã utroq̄ teſtamento firmatã
 ut nichil diligat nichil p̄ ſe appetendum
 p̄uſ ſed ad vite huius atq̄ officioſũ uita
 q̄m facis eſt b̄ſm pet̄ uentis modẽſtũ
 nõn amantis affectu Et in li. de hoibz
 euangeli dicit Idem auguſt nõn in eſt
 oio. ſed ad uirtutem quid alimẽtoſũ uel q̄m
 quibz accipiat dum mo id faciat p̄ ggrue
 ra homi cũ quibz dicit z p̄ſone ſue z p̄
 utilitã ſue ſue nãte Ex quo atq̄ p̄ regu
 lã ſit ſumẽda z in uitaſu p̄nt

vite s̄ possibilis est casus in quo ex omnia
abstinentia carniū aliquis quem infirmitate
uel mortem mōret sicut p̄ ex doctrina medicorū
q̄ in tali nōte peccatū ē ab usu carniū absti-
nere & maxime q̄ sicut dicit augg de fide ad
petrū abstinentia sanctorū est a cibo & potu
non q̄ aqua catura dei sit mala s̄ p̄ sola
carnis castigatōe s̄ in tali casu non ē corpore
castigatō nōcia s̄ nocua s̄ tunc non ē huiusdi-
abstinentia obseruanda ¶ Septimo dicit q̄ huiusdi-
abstinentia in tali casu nōt ē q̄ legem carnis
q̄ lex huiusdi- dicitur ē suavis & humane nōe tosta
bibe Iub d. m. xi. iugū meū suauē est & omni
mēi luce ē talis abstinentia ē in casu p̄
dicto humane nōe intollerabilis & p̄ quō ē q̄
legem caritatis tō tūc non ē imponenda s̄
magis phibenda sicut in casu infirmitatis dicitur
omni ab ap̄to potu & eius abstinentia phibe
¶ ad thi d. noli aq̄ bibere s̄ modico vno deore
p̄pter stomachum tuū & frequentes infirmi-
tates vnde qui in tali casu nōtis iminenti
infirmitati aut mortī p̄ dsum rerū nalm
non obuiat mortem sibi q̄m in se ē infir-
& ita homicidij reus q̄ preceptum legis
facit q̄ sicut dicit augg p̄ de ciuitate di
ca. xx. neq̄ frustra in sanctis canonicis
libris usq̄ nobis diuinitis p̄cep̄n p̄missio
de rep̄ri pot ut vel ipius adipiscendē mor-
talitatis vel vilius carendi cauendiq̄ mali
causa nobismetipus necem inferamq̄ nam
& phibitus nos esse intelligendum ē ubi
lex ait non occides ¶ Suo ar. q̄ regula h̄

ordinis non possit ad talem obsequantia ob-
 ligare q̄ vel huiusdi regula omo phylz est
 carnum etiam p̄ali expmendo q̄ non li-
 ceat in casu n̄c̄tis. 2 h̄o fac̄e non p̄t sicut
 satis p̄bam 3 Del hoc solū phylz genat. absq̄
 sp̄alitate talis expressionis Et tūc non ob-
 stante q̄nali voto talis r̄e licitū est s̄t d̄uēti
 in p̄dicto casu n̄c̄tis carnes q̄mede p̄ p̄.
 q̄ nullius r̄ligionis regula. aut ip̄ius vota
 uel statuta p̄tius obligare p̄nt. q̄ lex d̄ina
 uel ecce p̄cepta q̄ nulla obligatio ab h̄one
 habz vigorē nisi d̄n̄tute auctoritatis d̄i
 ne Iuxta id luce x̄o. Qui vos audit me audit
 Et constat q̄ a q̄nali p̄ceptis legis d̄ine
 2 2 ecce excepti. casus necessitatis Ad p̄z
 q̄m ad p̄cepta legis d̄ine 2 p̄cepto obf-
 uantie sabbati est. vii. ca. vbi cū phylz d̄i
 audent p̄ de ap̄tis bellentibz 2 fr̄icantibz
 p̄ncas in sabb̄o ecce discipuli tui faciunt
 q̄ non licz eis fac̄e sabb̄o Ipe ad h̄o h̄ndit
 excusando eos p̄pter n̄c̄tatem famis Et posuit
 exm̄ de dauid qui p̄pter eandem n̄c̄tatem
 aliud p̄ceptū legis transgressus fuit d̄n̄
 dicit istonne legistis quid fecit dauid q̄n
 esur̄it quō intravit in domū dei 2 panes
 p̄positiōnis comedit q̄s non licebat ei ed̄e
 neq̄ h̄is qui cū eo erant. nisi solis sacerdoti-
 bus vbi dicit glosa th̄onim q̄ dauid 2
 achimelech pontifex non r̄prehendunt q̄
 d̄t̄erq̄ mandam legis p̄babilinecessitate tras-
 gressus 3 2 h̄c simlis causa 3 in ap̄tis
 x̄o Idem p̄z quantū ad p̄cepta ecce q̄ non

obstante quali precepto de obfervancia q̄drage
fimalis Ieromij. ab ip̄o exp̄auit aliqui p̄
cafum infirmitatis vel alius corporalis n̄c̄it̄
Et p̄ qūs a forciore fit est in p̄p̄to q̄ non
obftant generali voto vel p̄cepto de non ḡ
medendo carnes quis in cau n̄c̄it̄is vel in
pot carnes gmedere sine reprehensibili in
fui ordm̄is vel regule q̄ ficut dicit ḡlofa
Ieromij fup̄ 10. v̄e q̄ dicit firus de dauid
q̄ non licebat ei gmedere panes f̄ p̄p̄tis h̄z
h̄z non licebat ^{ret} in p̄cept̄o legis q̄ tamen ad
fatura dicit m̄az malo q̄ facrificiu ofee d̄
Deo melius fuit h̄oz de fanus paulo h̄c̄e
q̄ facrificiu deo offerre q̄ h̄ofit̄ de p̄p̄tis
est falus hom̄is z p̄ qūs si corporalis falus hom̄is
sic placet deo q̄ p̄fer̄ d̄mo facrificio m̄tom̄is
in p̄p̄to d̄z p̄ferri voto seu p̄cepto vel sta
tuto humano h̄z se q̄ ḡa obfervancia non e
regula f̄ abufio illata **C** **II** p̄p̄ofitum
in ar̄. q̄ 2a facri ordm̄is cartufic̄ om̄ibz
fuis p̄fessoribus in om̄i cafu efum carni
vetat quam obfervancia f̄anta m̄r̄ eccl̄a rob̄r̄
app̄at cui ḡd̄ic̄ non h̄z p̄ ficut in f̄ozibz
traditionibz canon̄is h̄c̄e h̄c̄is est qui tunc
tradition̄ aduſa **V** Ad h̄uz 2. q̄ftion̄is folu
tione fub eiuſdem f̄ante m̄r̄is eccl̄a coe
rectione p̄c̄ens p̄teſtor in p̄m̄is q̄ non id̄o
hanc man̄az aduſior q̄ ad̄ religioſum p̄fati
facri ordm̄is de p̄d̄icte abſtinentie abſua
viderim vel audierim dubitantem aut
curioſa diſcuſſione aliqū diſputantem
nam h̄o eſt imp̄fecte z infirme deuoc̄ion̄is

ac delicate & nimis moleste obediencie *supra*
 Item teste barnardo li. de precepto & distri-
 ctione Imperfecti cordis & infirmis & p[er]fecto
 limitatis iudicium est statuta seniorum studio
 suis discurrere herere ad singula q[ue] iunguntur
 cogere de quibuscuq[ue] rone & male suspicari
 de omni precepto cuius causa latuit nisi cu[m] au-
 dierit quicquid forte libuit aut q[uo]d no[n] ali-
 lice[n]s seu expedire monstravit vel apta ra-
 vel indubitata auctoritas delicata satis imo
 nimis molesta est h[oc] obedia non plane h[oc]
 est q[uo]d ex r[ati]o[n]e tradi[ta] obedia sine mora Et
 p[er] h[oc] p[ro]p[ri]am q[ue]stionem tractare solui ut ha-
 beant p[ro]mpte & p[ro]fite obediencie religiosi quid
 respondeant q[ui]busdam regularib[us] & p[ro]fessib[us]
 clericis seu q[ui]busdam alijs qui q[ue] p[ro]fessum
 b[ea]ti barnardi documentu[m] statuta seniorum
 studiosius discurrunt male suspicari de
 preceptis & observacione predicti ordinis improp[ri]e
 imprudenter ac impudenter q[ue]d p[ro]p[ri]e di-
 cantes ip[s]ius statu[m] esse p[er]iculosum q[uo]d len-
 guentib[us] in omnia necessitate carnes non
 comedunt ex quo arguuntur q[uo]d p[ro]fessio
 dicti ordinis ex defectu caritatis in tali
 casu p[er]iculosum dampnans m[er]itum huius
 autem q[ue]stionis decisio 3[us] articulos g[er]it
 In p[ri]mo p[ro]mo m[er]it[us] eor[um] r[ati]o in p[ri]mo
 p[ro]fessu[m] videbit[ur] utru[m] dicitur omnino abstinere
 ab esu carnis sic g[er]it h[oc] religioni q[ue]
 p[ro]fessu[m] In 2[us] m[er]it[us] eor[um] r[ati]o sequetur
 Et in h[oc] dicitur in omni casu suave sic im-
 tuosum & licitu[m] In 3[us] utru[m] dicitur h[oc]

non feruile in casu neccitatis p̄dicte q̄ mortale
p̄ccatū Et ex h̄is patebit solutio questionis
¶ **E**nantū q̄ ad p̄m articulu ad p̄ns supponen
dum e nec in dubiu r̄uocandū q̄ s̄moda ab
stinentia ab esu carniu .i. abstinē ab omi esu
carniu p̄ omi tpe multū valere pt ad castiga
tionem corpis .z. m̄q̄m fit p̄ deu .z. obp̄uā ad
finem p̄dicte est opus penitentię .z. q̄ n̄cū q̄
ueniens ad salutē aie 2° supponendū est q̄
h̄i abstinē potest aqua religio sub voto q̄
uenient obp̄uā q̄ Religiosus quērit ad suas
obp̄uitas se voto astringe. Unde gregorius
dicit sup̄ ezechielem Cum quis omē q̄ sap̄
omnipotenti deo bonenit. holocaustū est. Et
hoc postea dicit ad eos p̄tine q̄ p̄ns seculū
deserūt. Ideo in figurā huius in d̄i lege na
zari cū voto sanctificabam. h̄i d̄i. **h̄i d̄i.**
¶ **S**ic sicut mulier cū fecit votū ut sanctificet
z se voluit domino q̄s̄c̄t. Et p̄ illos autem
significat h̄i qui ad p̄f̄ctōis summā p̄tingūt
ut dicit ibidem glosa gregori ad quam p̄f̄ctōis
summā acq̄rendam status religiosorū ordi
nā. **H̄i d̄i** i. p̄suppositas. r̄ndū est ad istum
articulu q̄ votū p̄dicte abstinentię ab omi
esu carniu p̄ omi tpe huius sac̄ religionis car
thusicę est p̄ualiter quēritens .z. congruū
z sub generalitate h̄i abstinentię d̄i. non
q̄phendo hic casum specialem infirmitatis
aut corporalis necessitatis. q̄ de h̄o d̄icendū
erit in sequentibz articul. Et q̄ p̄dicte ab
stinentia generalis huius religionis quērit
p̄p̄a p̄z ex sp̄lici congruētia. **¶ p̄m d̄i e #**

imitatione hōis baptiste huius religionis pro
 m. q. ab omni esu carnis toto vite sue tempe
 abstinent sicut frigus tactu est. **Secunda** e
 p. obsequencia p. fioresem regule benedicti s. i.
 p. r. e. q. esum carnis prohibuit, cuius tamen r. b.
 h. e. fac. r. ligio non p. fice. **Tercia** est p. eius
 religionis sp.alem p. fione q. ceteris religio
 bus artior existit. r. q. m. ad p. a. que
 respiciat corpus castiga. a. s. alior. r. p. fior. r.
 putat. Deo circa abstine. s. ciboru. r. maxime
 carnis. Delz. ultra ceteras religiones ad sp. a.
 lem obsequen. s. p. artae. **Et** q. e. r. r. o. s. f. e.
 in p. n. o. questionis q. m. p. b. u. e. v. d. e. r. i. o. u. d.
 eas. r. n. d. e. n. d. u. m. e. s. t. **Ad** p. d. o. r. o. m. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. s.
 Duo q. f. i. d. e. n. d. a. s. u. t. q. u. e. i. n. e. a. t. a. n. g. u. n. t. **Pr**
 est q. d. q. x. p. u. s. r. a. p. t. i. n. o. n. l. e. g. u. t. t. a. l. e. m. o. b.
 s. u. a. n. t. **Secundo** v. o. n. i. s. s. e. i. o. e. x. h. o. m. i. n. i. s. q. n. o. n. s. i. t. q. u. i.
 e. a. m. s. u. b. v. o. t. o. s. u. a. d. e. **Secundu** est q. d. i. c. i. t.
 q. n. o. n. p. o. n. n. o. n. l. e. g. u. n. t. h. o. c. v. o. n. i. s. s. e. s. m. a. g. i. s.
 o. p. o. s. i. t. i. n. e. m. e. n. t. i. t. o. b. s. u. a. s. s. e. r. i. o. e. x. h. o. c. v. i. d. e. t. q.
 o. p. p. o. s. i. t. a. o. b. s. u. a. n. c. i. a. e. s. t. m. a. g. i. s. **Imitanda**
Ex n. a. n. i. q. e. a. d. p. m. d. i. c. e. n. d. u. m. e. s. t. r. m. t. h. o. m. a.
 m. r. a. r. e. u. b. i. a. g. i. t. d. e. v. o. t. o. q. x. p. o. r. m. s. e. n. o. n.
 q. p. e. t. e. b. a. t. v. o. l. e. t. u. m. q. d. e. u. s. e. a. t. t. u. m. r. q.
 m. q. u. i. h. o. m. o. h. a. b. e. b. a. t. f. i. r. m. a. t. a. m. v. o. l. u. n. t. a. t. e. i. n.
 b. o. n. o. q. u. a. s. i. q. p. r. e. h. e. n. s. o. r. e. x. i. s. t. e. n. s. p. i. u. s. t. a. m. e.
 p. q. u. a. n. d. a. m. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. e. s. e. x. p. s. o. n. a. e. i. u. s. d. i.
 c. i. t. i. n. p. o. r. m. g. l. o. r. i. a. m. e. a. r. e. d. d. a. m. i. n. g. p. p. e. u.
 r. i. m. e. n. t. u. i. e. n. l. o. q. u. i. t. a. u. t. e. p. c. o. r. p. e. s. u. o. q. e. s. t.
 e. a. d. a. p. o. s. t. o. l. i. a. u. t. e. i. n. t. e. l. l. i. g. u. n. t. v. o. n. i. s. s. e. p. m. i. e. t.
 a. d. p. f. e. c. t. i. o. n. i. s. s. t. a. t. u. i. n. r. e. l. i. q. u. i. s. o. m. n. i. b. u. s. p. e.
 a. u. i. s. t. x. p. m. d. e. l. a. h. i. c. r. p. m. a. d. a. p. t. o. s. d. i. c. i.

potest qd ipsi talem abstinenciam obseruanciam
nec conuerunt nec etiam sine voto tenuerunt
¶ dñi fuerunt corpore xpi pñciam iuxta
ad marci xvº dñi xpi discipulis rñs
dicentibus Quare nos et pñes ieiunamus
freqñt. Discipuli autē tui non ieiunant
Rñdit illis nūq̄ pñes filij sponsi ¶ dñi ad
illis est luxa dement autē dñs ai aufert
ab eis sponsus et tunc ieiunabunt Et ibi dñs
glosa ieiunij qd non debebant ieiunio af
fligi dñi eos oportebat de sponsi pñcia glo
dñi s̄ postq̄ eis ablata fuit xpi pñcia
corporealis et tunc ieiunauerunt et forte sub voto
quasdam abstinencias seruauerunt hęc hoc
non legitur vel adhuc alit̄ p̄t dici qd hęc dis
cipuli xpi t̄p̄ pñsionis m̄gn̄ et debent in can
tatis pñsione firmati vel de talibz bene
runt tamen ex hoc non sequit̄ qd religiosi
qui s̄ debent pñsionis apñce discipuli tunc
menter bene non debeant sicut religiosi
non dicunt se pñs et nec apostolica pñs
hęc s̄ ad eam tendit pñs ad quem
autem tendendū in eā pñs non s̄ eam
qualit̄ sequi s̄ pñs et sine r̄to
cedendo imitari. Iuxta ad lucē xvº nemo mit
tens manū ad arat̄ et respiciens retro
ap̄t̄ est regno dei hęc aut pñs et
mobilitas sequela xpi et ap̄t̄ in h̄is
ac in pñs firmā et stabilit̄ pñs et ideo
religiosis est q̄ne et congruū ¶ Quantiū ad
m̄ dicendū est qd xpus et ap̄t̄ pñs
illa gesserunt que erant in exempla p̄t̄

et eorum qui habituri erant passibile regnum
 animarum nam talis statim in ecclesiastica reuer-
 entia est perfectissimus ad tales autem plus
 docet et prouidet et per quos cum hominibus conuersari
 et in exteriori gustatione ac in cibo et potu quoniam
 non potest concitare Deo cum discipulis christi dicit
 uentus plures et tunc cum peccatoribus et publicanis
 manducant uinum et bibit. Unde dicitur in euangelio non dicit
 docere iustos sed peccatores et in euangelio per hoc
 dicitur quod pilatus et alij qui sunt ordinati ad
 docendum peccatores per doctrinam perditam delectantur
 cum hominibus et peccatoribus gustant et eorum consilijs
 utitur et hoc suo exemplo docuerunt christus
 et apostoli unde fit 10° de act. vi^o dicit filius hoies
 manducans et bibens Et dicit ecce homo.
 Dorax et potator uini publicanorum et peccatorum
 amicitia et iustificata est sapientia a filiis suis
 dicit gloria augustini quod hic dicitur filios sa-
 pientie intelligere nec in abstinentia nec in
 manducando esse iustitia sed in equanimitate
 tollendi copia et in temperantia non se cor-
 rupendi per habundantiam Non est enim regnum
 dei esca et potus quorum non usus sed gaudium
 reprehendit. Hic tamen non obstantibus christus et
 apostoli quedam transierunt que fuerunt in eorum
 religiosorum ad quos pertinet non docere aut per-
 dicare sed magis per magis uide et per quos a coram ho-
 minibus gaudere seu gaudere separari. Et in
 christus sepe legitur se ab alijs purgasse ut
 orans et in deserto legitur se assidue de se
 xl diebus et xl noctibus Ieiunaret et se in
 exemplis religiosorum ieiunaret et in ex^m

prelatorum et aliorum ecclesiasticorum pastorum res
hominum ab eis manducavit unde sic 10° b^o 4°
ix Discipuli autem tui non Ieiunant dicit
glosa Ieiunat Christus ne preceptum declinet man
ducet in peccatis ut gratia intelligas et pietate
Christus in p^a sua quibus prelatorum et ecclesiasticorum
pastorum quibus religiosorum gessit officia et in
multa distincta sunt et ad invicem separata
unde monachis et religiosis dicitur publica prelatorum
et clericorum officia prohiberi sicut predicare officios
audire primas nupte sacramenta ecclesiastica pro
ministrare quod ista ad militiam clericalem pertinet
et frequentiam hominum ad eorum salutem exigit quod mo
nachi genuerunt quorum officia debent esse non publica
sed privata unde Gregorius ad nepotiam Si officium bis
exhibet presbiter si episcopus episcopus vel hoc forte debeat
in urbibus et castellis ad aliorum salutem militaria
Si autem cupis esse quod dicitur monachus non solum quod
facias in urbibus quod dicitur non solum habitacula
sed multorum. Et in nicena synodo legitur quod pla
uit omnibus ut monachorum quies fieri et vita in
etymologia nomine ab omnibus discipulis monachus
enim grecis latine singulariter unde monachum per omnia
singulariter age et ubi 9. 1. placuit Ex quibus
patet quod dicitur religiosos ultra prelatos et alios dei
eos publica converfantes aquas aliorum et aliorum
verum abstinentias singuliter facere et bonum et az
solitas rationes. Ad etiam rationem dicendum quod istos
non solum figuravit. In nomine legis moysi sed per
hoc etiam figuravit austeritate religionis christiane
quod in non excludit suavitatem legis evangelice
nam christi suavitatis non corporalis sed spiritualis

intelligenda est unde supra v. 45. vii. Augu
 em meū suave est & dicit glosa hilaū dicitur
 iugo eg suauis q̄ onē leuig. Et q̄ sit h̄ sua
 uitas p̄bata cōuersatōis hōmō fieri absti
 nē a malo bonū velle amāe om̄s cōna sequi
 p̄ntibz non capi. nolle abis face qd̄ pati non
 die h̄ autē spūalis suauitas corpalem auste
 ritatem non excludit v̄mo. in p̄cibz casibus
 requit & sic religiosozū austeritate / r̄ngōez
 qua i hoc s̄ figurauit xp̄us / r̄m se suauit &
 suis discipulis suandam t̄p̄ Augu suauē ipo
 suit **Ad** 5am dicendū est q̄ religiosi quem
 entius abstinz ab esu carniū q̄ a potu vini
 Et r̄o est q̄ sicut dicit **s̄c̄s th̄s m̄ r̄ a r̄ a**
 mala de Ieiunio ad actū quā om̄s tria ḡrit
 f calor spūs / r̄ huor ad calore excitandum max
 ime coop̄a. Vini r̄ alia calefacientia corpus
 ad spūs autē seu ad dente s̄itate vident op̄ū
 inflatua s̄ ad huore maxime op̄ā v̄sus c̄
 m̄ū ex quibus multū de alimēto generā. al
 tate dōs caloris r̄ multiplicat spūū cito t̄n̄ s̄
 s̄ Iba huorū du **n̄ s̄t** manz r̄ dōo magis
 interdic̄. remnantibz esus carniū q̄ vini id
 eam leguminiū que sunt inflatua Et eū
 dem tōne idē dicendū de religiosis **Ad**
 q̄ tam r̄dem dicendū est q̄ religiosi non ita
 cōueniēt abstinz ab esu pisciū sicut ab esu
 carniū Et r̄o est q̄ sicut ibidem dicit **s̄c̄s**
 thomas Ecclēsia remniū insitues intendit
 ad id qd̄ tōus accidit esus autē carniū est
 magis delatilis cōter q̄ esus pisciū quē
 in quibusdam aliter se h̄at Et dōo etiā maḡ

phibent Ieiunantibus esus carniū q̄ esum
piscinū. Etiam eadem ratione hoc dicendum est de
religiosis. Tameñ p̄ huius rationis et precedentis
solutione aduertendum est q̄ huius carthufienſis re-
ligio h̄oem baptizatum p̄fectius mittit in abstinentia
ab esu carniū q̄ in abstinentia a potu vini
uel esu piscinū et h̄o rōnabiliter p̄ causas p̄dictas
tū ultra alias religioes cuius limitata aliquantū
huius non totaliter in abstinentia vini et piscinū
et h̄o sufficit nā abstinentia. Longe admira-
da est q̄ totaliter ab hominibus mutanda sicut
et de eius solitudine dicendum est nam sicut
dicit sañs thōm 2^a 2^e ubi agit de compa-
re religionum admittit solitudo quæritur
q̄ iam ad p̄fectos puenit hoc autē contingit
duo modis ex solo dno. modo sicut p̄ de Jo-
baptizato qui fuit impletus sp̄u sancto adhuc ex
voto m̄ris sue dñi et tū adhuc puer et eat
in deſertis ut dicitur lu. **M**hō modo contingit ad p̄fecto-
nem puenire p̄ exortum et p̄m. ad h̄o uniuersum
homo p̄ aliorum societatem dñi. Unomo q̄ntū
ad intellectū ut m̄strat in h̄is q̄ sunt conte-
planda unde ille dicit ad rusticū mōchū
quidam placet ut heas q̄tuberm̄ sacra nec ipse
te doceat. **T**erco p̄m ad affon. ut s̄ h̄o p̄ affo-
nes h̄oie r̄pman. exo et correptione aliorum q̄
sicut dicit q̄torius v̄p̄ moralium s̄ id cui
dedi in solitudine dñi q̄ p̄dest solitudo
corps si solitudo desit cordis. Et nō v̄ta
socialis n̄cia est ad exortū p̄fectis. Solitudo
autē operatur p̄fectis. Unde p̄ h̄o carthufienſis
religiosi t̄p̄ p̄fectis distat in religioſa

societate viuunt q̄i se in p̄fectionis scala cōtinent
 s̄ tamen inter alios magis solitudinis s̄uat r̄ligiosos
 et in h̄o sicut et in alijs abstinentijs supradictas
 ultra alias religiones d̄m̄ hoc bapt̄a h̄o
 totalit̄ tū q̄ntū huana fragilitas et imp̄f̄ctio
 pati p̄fectus imitant̄. Et ex h̄is p̄z in s̄o ad
 p̄m̄ ad articulu[m] **¶** Quanti ad 2^m articulu[m].
 In quo videndu[m] est d̄m̄ votu[m] p̄dictu[m] in omni
 casu s̄uade sit virtuosu[m] et h̄atu[m] Sciendu[m]
 put̄ sup̄ tactu[m] est q̄ op̄io quorūda[m] fuit q̄ statū
 ord̄m̄ carthufien[sem] et p̄iculosus Ideo q̄ est
 ex̄t̄ma n̄c̄ate languentib[us] d̄sus carni non
 p̄mittit̄ q̄ contra carit̄ate eē videm[us] Et 2^m
 h̄at op̄ionem p̄dem d̄m̄ in h̄o casu non ex̄ ob
 s̄uandū nec ap̄m̄ s̄uade aut ad ap̄m̄ s̄uandū
 cogē tūc et virtuosu[m] p̄mo alliatu[m] Et p̄ h̄o
 op̄ione videm[us] fort̄ articulo quatuor ultime
 r̄ones in p̄ncipio questionis s̄ade Item ad
 et confirmatōe facit d̄m̄ b̄n̄di libo de p̄
 cepto et dispensatōe ubi loquit̄ de statutis
 religio[rum] d̄m̄ Inqū p̄ul dubio forz
 si statuta p̄ sola carit̄ate cont̄ carit̄ate tenent̄
Item Augustin[us] in 2^a sua d̄m̄ Carne d̄m̄
 domate ieiunij et abstinentia esse q̄m̄
 l̄n̄do p̄mittit̄ ubi hugo de s̄o b̄n̄di d̄m̄ i
 comento q̄ tū aduigē q̄m̄ multudo p̄mittit̄
 virtus discretiois comendat̄ p̄cut enim illa
 bona nisi cū discretione fiant tantu[m] q̄ q̄s
 d̄lz carnem suam abstinentia domate q̄m̄
 p̄mittit̄ l̄b̄tudo n̄c̄e d̄m̄ autē carne s̄ua
 sup̄ modū affligit cui s̄m̄ cadit et Et
 in eadem regula de infirmis et eorū n̄c̄ate

multa ad propositum ponit que causa beatitudinis
proferat. Item quantum ad hoc concordat regula beati bene-
dicti. reca. Ius canonium ut in ca. Quo ad mo-
nasterium. Exiit de statu monachorum. De con-
secratione distinctione ultima. Carne vili
refuat moderamen metatis q. egrotos. ste
saib tho m. 2. 2. ubi agit de voto dicit qd
maria ppij corpis puta p. virginitas 2. sem-
ina non est deo accepta nisi in q. m. est op.
virtutis qd quidem est in q. m. cu debita
discrezione fit ut salz contupiscen. 2. hinc.
2. na non nimis que. Et sub tali tenore
put hug. sub voto eade pp qd apls 2o pn
postq. dicat exhibeat corpa vestra hostia
divinente sancta do placome addidit solle
fit obsequi vestru Ex quibz vt sed pporum
Et oppoim predite opionis diffuse pbat
magr arnoldus de villa nova excellentis me
dicte pfessor in quoda speciali tractatu que
de materia scilicet Et incipit adusa me lo
plac qui sedebant in porta vbi p. arguit
q. p. fata opio in se falsa fit 2. p. hana q. qd
ex suma caritate fit non admit caritatem
cu q. regularit in ordme carthufien 2. ne
ganit carnes quibusz dicte 2. sub tractis
vn ritu gnalis statuti constat q. non fit in
dm ppim sz ppm amoe dei qui amor ad
obfuacoez constitucio illius omne 2. singulos
obligavit sz 1. cultas supma que dei 2. spiat
p obo q. fm est q. carthufien caritati ad
uerfent in denegando carnes languetibus
cu id faciant obediende constitucioni geniali

p̄ dū z m̄q̄ in dū p̄xim Et confirmā
 rō q̄ q̄stat q̄ romā ecclā que de ordine car
 thuficū q̄ de pulcherrima filia glā appbat
 q̄ statuti z eius statuta tollerant **¶** In q̄
 statuti hoc impbat com̄ adusa appbationē
 ecclē rōne vel tollerantie q̄ d̄ h̄sim sup̄
¶ p̄ncipali arguit q̄ rādix h̄g op̄ionis fa
 tistica sit z mendosa q̄ supponit q̄ languidi
 neq̄ant m̄dū a moris piculo sine usu ul
 esu carniū libēan z p̄ q̄nō doz eē n̄tam b̄i
 carniū ad b̄re longitudinē consequēdam
 h̄ autē rādix ex confidētiombz medicinalibz vidē
 eē fa **¶** z m̄ medicos mortis piculo non time
 in languido nisi ex defectu virtutis vitalis
 Illamq̄ deficiē n̄cā est ut vita deficiat
 h̄ autē ut dicit nequit in eys deficiē nisi b̄
 p̄ maliciā morbi resolventis eam vel p̄ de
 ficiē alimti q̄suantis z restaurantis p̄dicōz
 quibz Et in b̄q̄ casu languēs euadit mortif
 icāda p̄mōtione cause p̄sentis virtutē
 p̄dictam **¶** In p̄o p̄ medicatōem congrue dis
 sipante egritudinis acbitate **¶** In 2° autē p̄
 exhibitōz alimti celest̄ confortantis z vir
 tutē p̄dictā restaurantis **¶** Tū ḡ carnes ad
 edēda non p̄mēn̄ n̄ p̄ alimto constat n̄q̄
 doct̄na p̄pocari q̄ ad libēanda egrū q̄ time
 deficiē p̄ morbi malignitate non p̄derit s̄
 nocubūt Deficiē v̄cō p̄ penuriā alimti
 si carnes exhibēant p̄cul dubio confortabit
 virtutē s̄ tū ad eam tū q̄statandam z in
 p̄vidam non z n̄tam ut abus carniū magis
 exhibēat q̄ alimti s̄ p̄z ex eo q̄ d̄m

est salis q̄ deficiat p̄ hanc cāz debent
alimenti velocissime confortant̄ z habundant̄
r̄p̄us virtutē deficiente. Talia n̄ vt res
tant̄ mediet̄ sūt dñū z bitella ouorū mediocet̄
molliā q̄ nichil sic habundant̄ z velocissime
pot̄ virtutem vitalem reparare in corpore z p̄ q̄
in arterijs om̄i membrorum z nichil potest
sic velocius gnare spūs copiosos in membris
quā dās fiat̄ id̄ almitu quod̄ in laudabilem
z multum sanguines velocissima digestionē
gūt̄. q̄le est id̄ qd̄ ip̄ q̄tes q̄formes nā san-
guini z in s̄bā paucissimas gerit feces vno
habz s̄bā adeo puram q̄ quasi tota muta
in sanguines p̄re tūctis bō m̄tentibz habz
in h̄is progerina h̄. Duo salis medicore
dñū z max̄ aromaticū z bitella ouorum
Ceteris bō aq̄ p̄dictaz condiaonū deest nam
si gnātua multū sanguis fuit̄ aut̄ non ita
tūct̄ in sanguinem couertū. Vel non ita purū
aut̄ eō q̄ si dāco celerit̄ in sanguinem cou-
tant̄ ut ista non tantus est vel non ita purū
brodia s̄q̄d̄ carmū uel eaz succa uel s̄uū
uel apparent̄ h̄ndant̄ dento s̄rate s̄ flua
q̄ est pabulū caloris cōneq̄ p̄oūe s̄ manū
sanguis puri z spūū laudabilū. Et ut̄ h̄q̄
p̄z q̄ linguētes quibz defectz virtutis dñā
h̄o causi. ab alimenti penuriam. vsu car-
mū non h̄uian̄ s̄ eis tūct̄ z securus suc-
curri p̄ exhibitiōe ouorū z vini q̄ car-
mū vnde gcludi q̄ non est n̄cū carnes
num s̄tāe linguentibus ad excludendum
dñe p̄cūbū quāe op̄io afferens op̄tū f̄z

uenit nouitate **S**ic ar^o sic ad q^o p^o on^o
 q^o op^o h^o p^ocedit vel ex malicia q^o sicut
 Iudei olim studiosè impugnabant ueritate
 manifestam p^o d^ou xpi Sic illi q^o p^o p^o
curtusiensi inuictet non erubescit aduers^o
 eos h^o falsitatis calumpnias inuenire Del p^ocedit
 ex gaupia aut animi languore seu p^oine nam
 p^ouati ut p^ohus ait male iudicant de uitate
 uirtutu^o moralium sicut in q^o r^o q^o l^o q^o De me^o
 in q^o temperantia consistit q^o ibi dicit q^o q^o
 tep^o p^ouati e^o d^osum uenit. e^o e^o d^obi p^ouati
 est s^o s^o uitate Sic 2 amant^o carum p^o gaupia
 ip^ou non p^ont r^ore uitate de eoru^o effectu q^o
 euenit sicut in t^o p^oo medico 2 stolido qui de se
 ip^oo facit iudicium r^oam alior^o Del 3° contingit
 p^o d^oam opione asserere p^o ignorantia p^o p^ocalid^o
 considerationi q^o r^o est detur^o n^oq^o 2 r^one ac
 d^o uitate eoru^o que p^ont uitam corp^oale suste
 tate sine p^othe uel p^oculu^o e^o r^ota q^o r^one
 ad suam causam abscende sicut p^o ex d^o p^one
 uirtutu^o q^o medicy tradidit d^o q^o eoru^o q^o
 e^o p^o qua^o hanc h^oq^o e^o 2 pulsus in toto corp^oe
 sine qua^o in aliqua p^ote corp^ois n^oq^o act^o uire
 manifestat p^o 2 r° absolute uocat eam uitale
 Alia uero est p^o qua^o e^o r^o r^ognitio q^o p^o r^o anali
 sicut sentie uimagni^o estumae 2 me^o r^o p^o
 q^o anali uocat eam. alia est p^o quam mot^o
 uoluntarius e^o 2 r° deo q^o r^o uocat eam
 motuam Considerans igit^o sapiens medicus
 p^o d^o r^o uirtutu^o d^o uitate r^o d^o r^o distinguit
 inter confortatiua eandem d^o p^o ad con
 fortatione uirtutis uitalis 2 analis seu cogn^o

plus valent alimēta subtilia / z qm sanguines
puru faciliē cōtū: qm 1° virtutes pfiunt opa
tiones suas ^{multitudine} spūm laudabilū qm
gēndū: ex sanguine pmo / z tempore ad gforta
tione dō virtutis motue p sunt amplig cibaria
grossa q densu / z tenacē seu glutinosum gēndū
sanguis qm motu solutariū pfiat solūdi^o seu
robore nervozū z lactozū sanguis vō dens / z te
nax media facit robustu / z valida qm difficult^r
ab eis p motu / z labore hūditas immētalib^r
solūti^r **Cū** igit^r vīn / z vitellozū ouozū den
sioze / z tenacioze sanguis quēnt carnes **Cō**stat
q^r 2^m h^o q^o h^o respū illozū comodides erūt ad
impmēdū robur mēbē languētiū p alimēti
pennūā s^r ad ea dūificanda 2^a erūt vāhoā p
h^o maxime eāā detegit error p dūis nā vt ait ga
lien⁹ non ē nāā gforta^o virtut^r motue m egs
deatibentib^r q^r modicu indiget op^o n^o p^o q^o
nec carmib^r indiget nāā **E**t q^o q^o q^o affiores
opti p dūis diffin^o mediorū ignorat **C**ito
at^r ex auctoritatib^r scptū sac^r q^o p e^o documtu
non plē fulamtu affior p dūte qm mis^r leg^r
q^o carmū vsus nāā fit languētib^r **Cū** tamē
h^o de vīno leg^r ait em apostoly ad thymoth⁹
medico vīno vīe p^r stōchū z frequētes tuas m
firmitates **I**tem ad Ro^m affini m fmg z olera
manducat **I**tem de pane / z vīno q^o confortet
virtutē vitalem m ps^r expisse habē ubi dicit^r / z
dūm letificat cor hoīs / z panis cor hoīs con
firmat **C**or autē est pncipiū virtutis dicit^r
z etiam omē letificans gfortat s^r de carmib^r
nichil tale m sacra septina leg^r **C**ito ar^r

intaridū

em^r

exemplis scripte diuine vnde repungit xpm q
 ois ac^o mra est mstruc^o non pbnisse carnes
 hys in quibz timelit vntus vitalis defus s
 pane z piscas vnde dicit ioh^o xv^o miseror sup
 edam q ecce iam triduo sustinet me nec haly
 qd mandug z si dimiso eos semos m domos
 suas defiaent m na. Tu igit triduo remanast
 z aq^o eoru cent mfm q multi eoru seqlm
 ut a suis languoribz sanarent ut m lura z
 iho^o scribz patent mstru^o m ex ope dmi qui
 errae non potest q ad emtandu m languidis
 defectu vntus vitalis p penuria abm
 non est natu carnes m mstru^o de ult^o ded^o s
 domus discipulis suis exempli errorem q
 nephas est dice. Tu legi p^o r^o xv^o q quid
 amalechite q a m diuinitus mcepar egrotat
 nec tribz diebz z tibus noctibz gmdat vel
 bibeat dand fecit offerri pane z aq^o z fragm
 masse carcaru z duas ligatras vne passe q
 cu gmedisset ut dicit abidem xpus e spus
 eius z refocillat^o est. Constat aut q r^o sio
 spus z refocilla^o ml aliud est nisi repae vntus
 defiaentis vnde pz q m qbusdam defiat vntus
 p penuria abi non est carniu vntus nctis
Sexto ar^o via experientie q quis andet asse
 re q nco vntus longitudoz conseq^o sine carni
 um esu tu m ordme carthufien ortegenarij
 z contonarij mudozu sensu crebo mcerant
 q stat etiam q m p^o etate mudi dixerut
 hoies dunt^o q m aq^o celaru etatu m q tu
 nulli con caruibz descaban s tre nascentibz
 Ade siquide fuit dictu q terre nascentia

cederent noe beo r filijs eij a qly mchoant
 2a etas dem e De qd moue r dunt et bob
 m abie geneſ iij cao Item 1a ſim tps dicit
 tenuitate comendat boeaq li 1o p 3o de q sola
 dno felix nimia por etas contra fidelibz
 aruis nec mlti pdita lupu facit quoz ſera
 ſolebat remina ſoluẽ glande r Ex qbz orly
 geludit q illi mſchies r mſeri q ollas car
 niu egyptiacas ſuſpirates celeſte mana ſa
 aduit ſpando ſ ſpuale r laudale cartuſien
 abſtinentia a carnibz r eozu ſtatu p hoc
 pꝛuloſu iudicantes Unde tales male ſuauit
 illud deumtu apoſtoli qui manducat no
manducante non ſpnat Et qui non mandu
cat manducante non iudiz Unde iux hanc
opione zmr ad auctores inductas in pn 1o h9
articuli q h9 abſtinentie obſuancia nec q
caicatem tene ut dictu eſt nec etia cont
ſalitudiez corporis aut diſcreõis moda
qzms r 2a auguſti r bea bndicti r canonicæ
no nãbr infirmis carnibm
 Eſu pmitunt ſ q h9 non papunt infirmi
 q carnes non manducat non ſut ab alijs
 manducantibz ſpnendi aut rphendi tũ a 99
 poſſit eozu infirmitati rationabilr obuiari
 ut onſu eſt ex pncipijs medicæ r auctozibz
 ſeptē Et con hanc opione oãre hie vñ
 dubiu q ponaz caſum q iqs ordiem car
tuſien pfeſſ9 p alimti penuria r indige
 tiam reſtauracõis dicatis virtutis ſit in
 mortis pꝛiculo qui tũ uel ex gplexione
 uel ex acciti infirmitate dnu r vitella

ouozū et alia q̄ sup̄dca sūt dū tūc vitalē
 finali restitūde omo heat in fastidiū. z
 horroz; s; tū nali appetitu carnes aut eoz
 brodm̄ desiderat nūq; in tali casu ei poterūt
 aut debebūt ministrari Et vī q̄ non ex sc̄e
 statuti nam in antiq̄e statute h̄9 or̄ms ca^o xxij^o
ptis 2^e sic h̄e l̄ppis nri ordm̄s carnes q̄
 mede n^a p̄mitti ex tā fiat nec autūq; infino
 Et in nouis statute ca^o xij^o 2^e ptis dīa s^o
ca^o iij^o in antiquissima nōst̄i consuetudīe q̄
 a sanctis patribus m̄t̄ductam eoz ep̄m
 carniū abieciūq; statūm̄q; ut q̄ūq; nōst̄i
 ordm̄s p̄fessus h̄9 tam laudabilis m̄st̄ia
 t̄isgressoz extitit carnes vidēz q̄edendo seu
 dū p̄sone ord̄ m̄st̄endo aut comedentib; ul
 ministrantib; q̄sentendo uel non p̄hibendo cū
 potūt p̄hibē Si p̄r ul vicariū aut p̄cator
 h̄e fecit t̄q; ip̄us p̄fessionis sue calupniator
 z t̄isgressor obedūz z officū suū p̄dat z
 Et q̄n̄ r̄e pene exp̄m̄t̄ in cet̄os h̄9 aut nō
 fiat exp̄ssa mento de brodm̄s carniū quozū
 usus sub ep̄u uel cōst̄itūōe carniū de di
 verborū forte non cadit seu non q̄phendit cū
 rigorosa r̄st̄ngi debeant q̄ amphari tū q̄ p̄
 consuetudinem q̄ est optia legū z statutozū
 m̄tpres non s̄m̄ carniū s; etiam brodm̄cū v̄s
 q̄hali p̄hibē Et sic vī q̄ ista in cāū p̄dco
 non put̄ aut debeant ministrari Et op̄m
 d̄t ex h̄o q̄ sub q̄hali statuto aut q̄ voto ul
 obligatōe casus ex̄me nōst̄is non d̄ q̄phē
 di verbi q̄a Si quis h̄9 or̄ms p̄fessus h̄e z
 exp̄mam fame z ess̄ in loco ubi p̄ dīa n̄e nō

non possit habere quid aliud comedet nisi carnes
non est quod ab eis debet abstinere sicut plerumque
3° ultime vocis in primo questione facte et spat
octava et ultima sicut in casu predicto non minus
est veritas exima quam in proposito. Et ad istud
dubium potest dici quod leges et statuta ponuntur ad
ea que contingunt accidere casus autem predictus videtur a magistro
accidit seu potest accidere ideo nec predictum statutum
nec opinio predicta propter salvas ad hunc diuina
natio extenditur sicut nec ad causam veritatis sicut
exime sicut predicta voces videntur probare de hoc
tamen nichil diffinitio sicut hancplexitate eadem
est sumenda consilio medici aut referen
dam ad iudicium sancte sedis apostolice et hoc de 2° primo
Quantum ad 3um articulum In quo videndum est
utrum non habeat votum predictum in casu veritas
permisisset mortale peccatum dico plerumque non pro
non enim ausus asserere quod esset peccatum cum satis
dubium reputarim an hoc esset habitum ut per se super
tamen ad maiorem declinationem hanc mater
citanda est hic videtur ista dubia. Et religio
sus est peccatum mortale transgrediendo 1° que sunt in re
est ut per se quod facit contra votum est peccatum mortale
sicut religiosi voto professione ad vitam astringuntur
igitur peccat mortale transgrediendo ea que in
re continentur. **Ad 2um in articulo** quod statum religionis
est scilicet quod statum vite secularis unde Gregorius
in primo moralium comparat vitam secularem
magis fluctuantem vitam autem religionis portam
tranquillam sicut si quis transgredietur eorum que in re
continentur religiosum obligatur ad peccatum mortale statum
religionis est periculosissimum pro multitudine obf

nunciarum et non quibus huiusmodi transgressio est peccatum
 mortale. hic primo notanda est una opinio et
 secunda est impletio. Ad hanc et questione videtur
 factus Thomas in 2a et 2e q. m. r. a. contra aliquos
 dicit. Vno modo sicut finis regule sicut ea que pertinent
 ad actus virtutum et horum transgressio quantum ad ea
 que cadunt sub precepto obligat ad mortale. quoniam
 tu vero ad ea que excedunt contra naturam precepti
 non obligat ad mortale nisi per conceptum que
 sicut supra tactum est religio sus non tenet
 esse perfectus sed ad perfectionem tendit. Qui contra
 perfectionis contemptus. **C**ontra hunc contra aliquos
 in 2a ptinens ad exortum sicut sunt omnes ex
 tiores obsequencie. Insuper sunt quedam ad que
 obligantur religiosi ex voto professionis. Votum autem
 professionis respicit principaliter sub preceptate
 continentiam et obedientiam alia vero omnia ad hoc ordi
 nantur. Et non transgressio horum tenet obligat ad mortale
 aliorum autem transgressio non obligat ad mortale nisi
 uel per contemptum regule que hoc dicitur contra perfectionem
 per quam aliquis dedit regulam vitam vel per
 preceptum sive orationis a prelato factum sive in
 2a expressum que hoc est factum contra obedientie
 votum. Et videtur ad rationem per dicit quod qui per
 sunt regulam non volunt suam omnia que sunt
 in 2a sed dedit regulam vitam que eternaliter consistit
 in predictis tribus. Unde dicit quod in quibusdam
 religionibus cautius aliqui proficiunt non quidem
 regulam sed magis in regulam et tendit ad hoc
 que aliquos mores suos inferant sicut secundum
 quosdam exemplar et hoc tollit per contemptum. In quibusdam
 ad religionibus ut dicit cautius proficiunt obedientiam

salus ^z in ^{dam} ita q̄ p̄fessionem non contrahit
nisi q̄ est cont̄ p̄cipm̄ r̄gule Transgressio vero
uel omisio aliorū obligat s̄m̄ ad p̄ctm̄ veniale
q̄ sicut d̄m̄ est h̄m̄oī d̄sp̄os̄ sunt ad p̄n̄t̄
vota p̄ctm̄ autē veniale est d̄sp̄o ad m̄r̄le
m̄q̄m̄ imp̄dit ea quibz̄ d̄s̄ d̄sp̄os̄ ad obf̄
uanda p̄ncipalia p̄cep̄ legis x̄pi que sunt p̄
cepta caritatis In aq̄ t̄n̄ religioe ut dicit
sicut in ordme s̄m̄ p̄dicatorū talis t̄n̄st̄res̄
uel omis̄ ex suo t̄n̄e non obligat ad culpam
neq̄ m̄r̄lem neq̄ venialiam s̄ s̄m̄ ad penam
taxatā sustinendam q̄ p̄ h̄uc m̄oī ad ta
obf̄uanda obligat qui t̄n̄ posset mortā uel
venialē peccare ex negl̄tia s̄bi ne uel ḡceptu
Ex h̄o autē volumus dicto vidē etiam q̄ religi
osi ordme tan̄ r̄fusien̄ cōcedit̄ c̄nes max̄
in casu p̄dicto non peccat̄z s̄ s̄m̄ penā stat̄
m̄ereret que in eo exp̄m̄ z̄ taxā ut p̄z̄ s̄

Sz p̄dā op̄io in duobz̄ r̄p̄banda vidē p̄mo p̄e
q̄ ex verbis p̄dā soluc̄oīs z̄ colla^o eius ad ar^{tu}
quod solue m̄endit̄ exp̄sse colliḡt̄ q̄ z̄m̄ ipm̄
religiosi p̄f̄itentes regulam ubiq̄ non uolent
suāe om̄ia q̄ in r̄gula cont̄nentur alioq̄n̄ t̄n̄s̄
t̄p̄diendo q̄libz̄ horū eorū peccaret̄ mortalit̄
Et p̄ ista filat̄ opinio sua manifeste habē in
questionibz̄ suis d̄terminatis ubi q̄rit̄ ut̄ m̄o
et̄us pecc̄z̄ mortā comendando c̄nes Ibi em̄
in r̄n̄ de p̄n̄t̄ali dicit q̄ si religiosi p̄f̄itendo uolent
se r̄gulam suat̄z vidē se obligare voto ad
singula que cont̄nent̄ in r̄gula et sic q̄ q̄b̄
eorū agendo peccat̄z mortā Et quidam doct̄
h̄o multipliciter p̄lat̄ eē s̄m̄ p̄mo q̄ exo 28°

Legit q postq moyses narrauit pto omnia
 uba domini atq iudicia pndit cuncty ppls
 vna vox **Omnia** que locuti est dñs faciemy
 z erimq obediētes **Et hac** **sancta** pmissio
 moyses sanguis fedis rpsit in psm dñs
 hic est sanguis fedis quod pepigit dñs
 vobiscum **Item** ioseph vlt lē fedis hō mouit
 dicente pto ad ioseph domus nost^{ra} seruemy
 z obediētas erimq pceptis eius **z apoz**
ad galat³ Ita dicit **Scriptu** est maledictus
 omis qui non pmanseat in omnibz q scripta
 sūt in libo legis vt faciat ea **Quod** sup^{er}
 est deut¹⁰ **21** **Et** **Item** dicit apoz ad galat³
4 **Justificor** in su omi hōi cōtidentia se
 qm debitor ē omni se legis facende **Ex** qbz
 omibz patz q iudei obligati erant fude
 omnia contenta lege **Et** tñ gstat q plima
 sūt in lege quorū transgressio non est mor
 talis ut pz s^{unt} sūt vnde in pposito **Item** v
 da beati bndicti ca^o de disciplina studiosoz
 sūm papt q post duos menses legat^{ur} ra
 noniao **Et** iterū 2° post sex menses **Et**
ad 3° p^{er} 3° menses **Et** si noniauis hita
 scā delictū pmissent omnia se custodire
Et cūta sibi impata fude tūc suscipiā in
 congregacōne sciens se ex le^{ge} vrgule gstitio
 q ei ex 14 die non liceat egredi de mōstio
 nec collat ex autē a iugo vrgule **Ecce** igit^{ur}
 q noniaij in vrgulam beati bndicti pmit
 tut omnia custodie que in vrgula continent^{ur}
Et tñ insania q dicit q peccat^{ur} mortat^{ur}
 transgressio cūctis **Item** grogom^{us} v^o

exponens regulam b[eat]i francisci qua[m] approbavit
Innocentius 2us et qua[m] confirmavit Honorius 2us
et successor eius dicit q[uo]d his sive monachis p[ro]p[ri]a
firmiter p[ro]misit ex tunc in obsequium non t[er]m[in]e
tenent ad omnia d[omi]n[us] nisi ad ea q[ui]a in p[ro]p[ri]o
et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]e vel inhibitorie sunt expressa
Item q[ui]cu[m]q[ue] r[ati]o[n]em aliquam vel g[ra]ntiam in ea p[ro]mittit
et d[omi]n[us] nichil aliud intendit uel intendere debet
q[uam] se obligare ad g[ra]ntand[um] voluntate et g[ra]tia
p[ro]p[ri]e r[ati]o[n]e et in intentione illius qui r[ati]o[n]em
g[ra]ntavit s[ed] g[ra]ntat q[uo]d conditio cuiuscunq[ue] r[ati]o[n]em non in
tendit ut p[ro]fessores in ad omnia ip[s]ius r[ati]o[n]em
obligentur et ad ea equalit[er] conentur nec saltem
sic ut q[ui]cu[m]q[ue] t[er]m[in]e de mortali peccato hoc em
et scilicet in laqueis illis in i[n]c[on]tra quoru[m] debet
salutem p[ro]p[ri]e in bonis aliquam r[ati]o[n]em sic
obligat p[ro]fiteri ut mortali peccato q[uo]d in
Secundo p[ro]p[ri]a op[er]is in p[ro]p[ri]a solucio om[n]i aliud
p[ro]p[ri]e exp[re]sse ponit s[ed] q[uo]d illi cuius p[ro]fiteri qui
non p[ro]fiteri r[ati]o[n]em s[ed] vitam s[ed] r[ati]o[n]em Et ad
caucus p[ro]fiteri in aliquibus religionibus qui p[ro]fiteri
faciunt p[ro]p[ri]e obedienciam et regulam In h[uius]
debetis insinuat q[uo]d p[ro]fiteri non d[omi]n[us] p[ro]fiteri
r[ati]o[n]em aliquam in g[ra]ntat facit h[uius] aut et s[ed] in
et de regularibus et insecularibus ad religionem et ex
p[ar]te tua Ita dicit g[ra]ntat q[uo]d in quibus ubi lege
diocesana subiectos postq[uam] p[ro]p[ri]e r[ati]o[n]em g[ra]ntat
h[uius] in i[n]c[on]tra r[ati]o[n]em secundum formam et in
p[ro]fiteri et fuerit et in quibus d[omi]n[us] non d[omi]n[us]
q[uo]d in g[ra]ntat ordinem ad et in r[ati]o[n]em p[ro]fiteri
Ita dicit r[ati]o[n]em et in ordines p[ro]fiteri Ex
quo se p[ro]fiteri est in in p[ro]fiteri

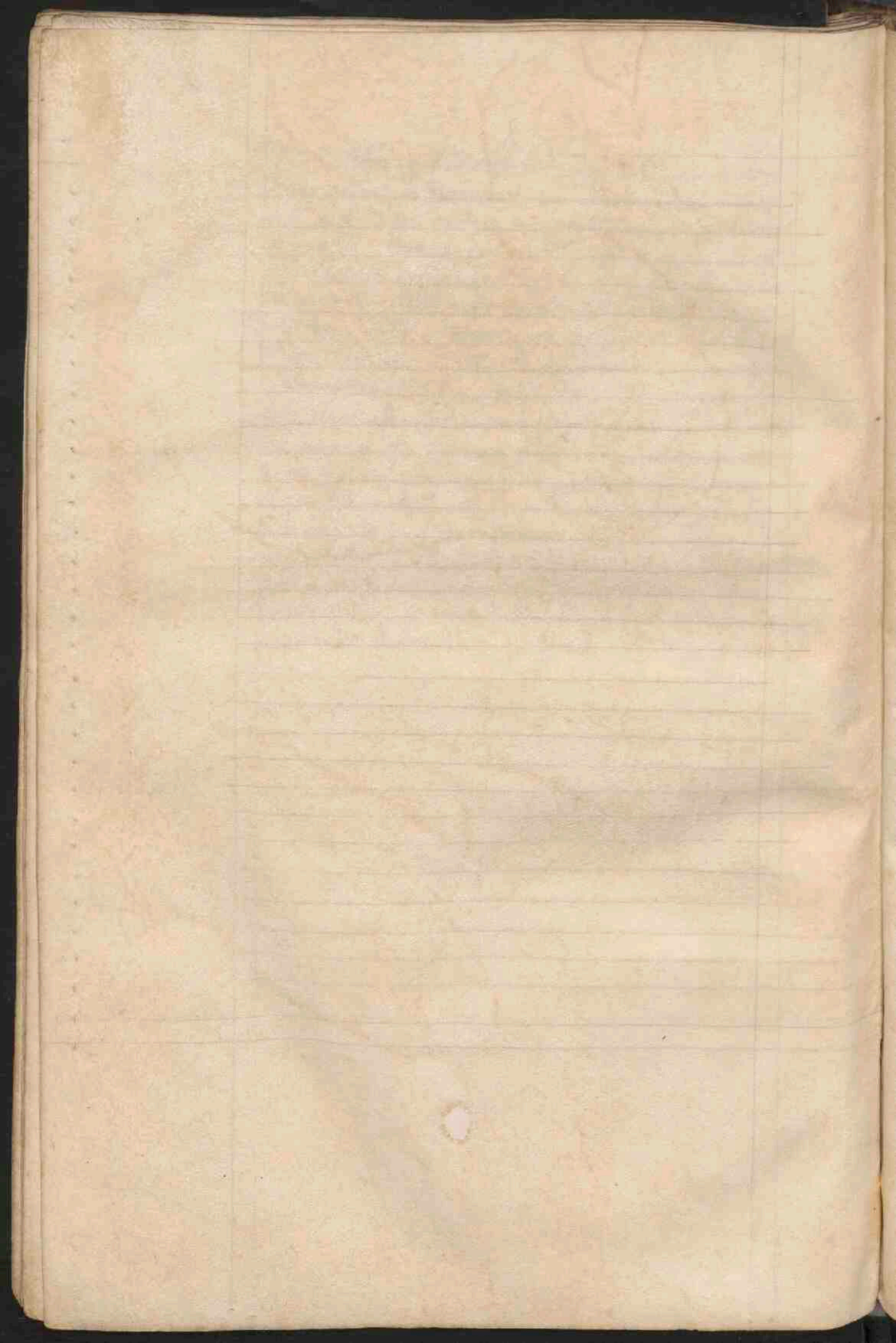
Nam beatus bndicti et p'mittit conu'sa. S'mo'm f'm
 illam quid formam p'stendi tanq' ho' f'm
 nolle laqueum mo'che f'us m'ice Beaty bndes
 instituit ficut dicit scus thomas in q'stionibz
 f'us d'om'atis que'stione palligata excepto q'
 nome' b' bndicti non explicat. Ex omibz igit'
 p'das p' q' h'z r' h'g'of cartusien' profiteant'
 Nam f'm' f'ui ordinis et beneant omnia in ip'a
 contenta f'uae non tu f'z q' ex m'strefe' auct'
 in regula uel in statutis ordinis g'enti p'et'
 mo'at'. Quae nec ex m'strefe' p'ed' statuti
 de carnibz non ad d'as et maxime in casu m'
 firmitatis aut p'fate m'it' et h' de 3' articulo

Cad q'tuor p'mas r'ones an om' que'stionis m'f'
 e' in p' articulo. Ad quartam d' q' arguit q'
 cartusien' non h' mediu' virtutis in abstinentia
 om'oda ab esu carnu'. Et m' f'm aristotilem
 ubi allegat q' m'e' virtutis non accit' absolute
 s' q' ad nos alioq' eodem mo' p'bae' q' in q'
 mitas e' d'icofa et ita de multis actibus virtut'
 virtuos' qui frequent' tenet exim' rei. Con
 stat autem q' constantiae p'ut esse tales erga
 hanc p'sonam vel iam q' abstinento pro
 semp' ab esu carnu' ipsa non abstinereb' alit'
 q' ubi et q' oportz. Ex q' pot' sufficiant' p'
 alios abos in sanitate consuari. Secus ubi
 delib' fug'e om'es esum carnis q'z tibi g'nat'
 q' tunc esset insensibilis et agrestis. nisi
 forte miraculu' diuine sustentationis eand'
 excusatz. In sup' dictum aristotilis non habz
 locu' in virtutibz theologicis que sic non stat
 in m'e' cu' iuritantur in m'e' diuine virt'

vel liberalitati uel bonitati. **Ad sextam rationem**
viii. considerando dicta sanctorum allegata et
consequenter. Dicendo quod cartusienus ad obsequium
cum utantur carnis et carnis dei ad naturam et
otentis modestia non amantur affluere et per corporis
castigationem et non quod aliqua carnis dei sit ma-
la de se ut ponelant manichei. Et cum dicitur
quod per talem abstinentiam quibus non castigat corpus
sed corrumpit. Et sic quod si corrumpit. hoc est de per
actibus nec hoc intendit ab illis qui abstinent
sicut ego in multis etiam sepe est infirmitas
quibus hoc non intendunt gerentes. Dicitur
ulterius quod non sola castigatio corporis est causa
abstinentie talis sed penitentia pro se et alijs
que est per misericordiam. exemplum est bonum ad alios
et maior eleuat mentem ac proficiat virtutem
acquirat. Et si que sunt in abstinentia alie
per rationes et rationabiles causas. **Ad rationem**
septimam viii. partem per ea que nunc dicta sunt
partem per 1^a que allegata sunt in 2° articulo
questionis de restrictione sanitatis. per 1^a
per per esum carnis qui tales abstinentes totum
non sunt rei mortis cum non faciant hoc in
tentione nocendi et possunt ab eis naturam sub-
uenire saltem non astat quod hoc ita possint
per alia sicut per esum carnis nisi forte quod
allegat carnis ubi cartusienus sumus nichil
ad habere comedere nisi carnes non habere
possunt tunc tempore naturam comedendi in quo modo
non est dubium quod talis possunt tunc cum dolere
comedere carnes ne moriantur. vnde ad hoc tenentur
bene adducit ratio ne est sui hominada. Et

consequent' debet' tolerare penas religionis
 patient' sicut excoꝛtati iuste in casu Et ho
 prestum si non posset sufficient' face' fidem
 de sua nece' q' si nece'as eꝛ manifesta non
 t' credendu' q' aꝛ sibi pena donle' fiat' als
 visum est Et si obia' ad' q' idem est iudi'
 de nece' p' infirmitate' d' infirmitate' abhoꝛa
 re' aꝛm' aliu' abum' Em' q' non saltem q'
 ad hmo' iudiciu' qm' in infirmitate' no' pot'
 ita constare q' coꝛdens carnes saluabi' z non
 ali' Et si hoc constaz infirmitate' z medico' no'
 in pot' h' euidencia ita deꝛuati apud os
 de religione z ita poss' facilius exemplum
 dissoluco'io' Disaphine paulatim
 in alios dnm' quibz poss' sibi p' libitu' singe'
 abhominaco'es alioꝛ aboꝛ q' carnu' z me
 dico's tales quales consule' et ita p' q' istud
 votu' Disaphine d' arꝛy fuaz in religioso
 d'na' monastice' congregaco'io' q' in aliquo
 ab hmo' congꝛuato' soluto Et ista solucio
 bz ad faciendu' si z qm' eꝛ tu tali' dispensand'
 addit' q' non p' ome' hiatu' est dita de nece'
 te' plonꝛanda Sicut p' m' i' que mendici
 iudicarent' debe' mori nisi d'ca' veneris ipe
 si non eꝛ vxoratz nec voto ligatz poss' d'ca'
 veneris h'ate accipiendo' matrimonia' vxore'
 aliter non Et tamen non vid' q' ad hoc d'
 dicto casu tenet' Et vob' h' similitudo' no' pluz
 poss' aliud' induci exemplum de paup'ibz
 egrotantibz in hospita' h' egemis quibz non
 vid' eꝛ de nece' infirmitate' q' d' coꝛu' dita
 poss' verisimil' plonꝛa' **C**ad octaua' z d' 15

¶ Dicitur in principio ex precedentibus Unde ad forma rationis
cum quærit in statuto excludat casum natus
uel includat **¶** In q. nec includit nec excludit
expresse et hoc ex eadem ratione quia si excludet casus
necessitatis posset facilius humana fragilitas la-
bi in transgressum fingendo sibi necessitatem
ubi non esset necessitas et ita posset paulatim
Rigor ordinis et discipline regularis lentescere
quemadmodum in quibusdam alijs religionibus
exoptum est **¶** Et etiam casus talis necessitatis
ita rarus est ut non fuit nec eundem nominari
et in statuto exprimi **¶** **¶** In si talis casus non
expresse includit in statuto tunc et qui non ha-
bet legem nec potest lege preceptum humana
rationabiliter comprehendere seu contrariari **¶** Et hec
sub correctione maiorum de proposito questione
dicta sunt pro cuius labore huius sue religionis
orationes humiliter postulo **Explicit deo gō**

Quarta qui tenet
vices eius apud
vices de vices

Epistola magistri Johannis Gersoni cancellarii parisiensis
ad quendam cartusium olim in seculo militem
contra calumniantes ordinem cartusiensem de nono quatuordecimo

Gregio dno theoderico. Am olim
 i sclo miles i signis. nunc i xpi salute
 cu pelara carthus familia militat illis
 tuis. Omnis illes cancellaq. dignus arte parisi
 triumphu batridis adipisa. **Q**ua sicut opus
 meminit prudencia quomodo ab iclito pceptore
 meo nunc epo cameracoy pridem postulasti ut p
 tractatu aliq exire diuino & ualida dispuce
 gpeseret atq; resellet caruales q; ceteris oculis et
 spumati ore latrat i religione carthus atq;
 irrationabilis sit & ipia ob ppetua eoru deno estu
 carnu obsequatione. **A**ceptant h' age ido pro
 ceptor meq; em i cancellariatq; officio & i carthe
 dra successi inuertiq;. no tñ ad fudiu difficult
 tatis usq; quaq; puenit qd agnouent. plura em
 mgit sibi superruebat impedimera. **E**xobre
 tu meq; pericoto no imemor. tande aliq;
 supra oratione i dno ex h'orb; meis conatq; su
 licet dno i q; ipib; satisfare pio et feruido religio
 mo tue zelo. **E**t si pfereri id qd optam gras illi
 a quo se domo optum & pferm. **S**i miq; artigeri
 suppleat a' corrigat ipsem meu tu ptes pres
 mei et alij pfudiq; sapientes. **S**u uale mei me
 mor i orob; tuis. **E**t si latin forsan eloquij
 no satis es ydoneq; auditor. nolito queri qm
 habes copia m' p'p'ri habundantē. p'dos p'as
 loquor quoru gemb; puolutus oromū suaze
 suffragia egens & mediuq; ex postulo.

*f. epus cameracoy
 p'p'rius ut p'p'rius
 notandi.*

Grandis nobis et munda est nob est illo qn
 neq; & sobrietate recitata tu dictu est
 locustas & mel siluestre edebat. **B**ed spore

De quali solent abstinere quod voluptatibus desunt
quod deus venit et sobrietas ab eis austeritas tantum
patet. **E**t sua infirmitate viciosa in malum quod radica
ta quere aliena vicia metentes iudicant infabile
et ut suspensio aut idcirco arte mure corpore
durus ieiunio. **C**oncesso super vobis quod deus ieiunet cu
m ad papiedu eto gratia actoe. videt no uictas
ad aditit a capuit quod loca sic quod salubris et expedi
ta et ex bona quod uictas quod facit et iocunda reddat
deuotio sobrietas quod ad apostolo castigat corpore suum
et in ieiunio dignum. **C**um deum corpore ieiunio
vicia quod ieiunio inere deitas uictas acquirunt et primo
Eubinde ista est infirmitas palma vicioz et ex in
quod dea eminoso in ipudetissia quod puer sitas
ita pollueret. calumpian by acta et quod inuitari no
possit a noli ea detestari. sic blandit uictas sibi
si de stitate quod fixerit pbrum ad. si gra by vices
infirmitas suis quod uictas et aliene vicia quod pbrum sua
laude et solane arbitrat. **E**xprimi hanc carnalium
hominum infirmitas cum in multis tunc notatim quod. **B**en
les pres et frater de ordine carthuis apud quod re
pit sicubi in eadem quod uictas in hanc quod pbrum
illa pristino in pbrum deuotio ammirabilis fuor et
sua quod modo in incredibilis quod uictas. **H**os nepe
carthuis exagitant nomina aliqui ibi sapia
trena animal et dyabolica dices quod in cau
tate denegat sibi in pbrum in infirmitate pbrum
esu carnalium. **V**ox ista uox plane eorum et quod suspi
rabat ad ollas carum egypti fastidit manna de
seru

Cubus itaque plures animi de his aliis scribitur
teptare fundiq. emere et cortice sublato medullis

p[ro]curari id q[ue] difficultate affert i[n] p[ri]ma m[er]ita. Qu[ia]
 tunc de occasione supra ex q[ue]re[n]do p[ro]p[ri]o h[ab]it[us] q[ue] de absta-
 nentia loq[ui]t[ur] b[ea]t[us] i[st]us bap[te]stus. conabit idip[s]m p[ar]te tenu-
 tas i[n] g[e]n[er]i mei. absq[ue] q[ue]re[n]do 2 breuit[er] q[ue]m dicitur h[ab]ere
 est et intuet[ur] i[n] q[ue] meli[us] q[ue] d[omi]n[u]s m[er]ita breuitate mos-
 tratur. folijs at[er] salens uboru[m] n[on] magnop[er]e eget
 Obubiat ip[s]a q[ue]q[ue] 2 omittat u[er]itate potiq[ue] illu-
 trent et expediat. Et it[er]u[m] t[ri]plex conclusio b[ea]t[us]
 d[omi]n[u]s i[n] p[ri]m[is]. due segr[eg]as difficultatum nosos tan-
 get 2 enoluet. **H**ec diff[ic]iles p[ar]te 2 summat[ur]
 due s[un]t. b[ea]t[us] de casu necessitat[is] ex me alia de i[n]f[ir]m[is]
 2 abbreviat[ur] d[omi]n[u]s. **III**: Prima q[ue] p[ro] r[ati]onabi-
 lit[er]e i[n] ordine curus 2 lex g[er]nalis ut statutu[m]
 ut n[on] illa p[ro] illa ordinis q[ue] d[omi]n[u]s b[ea]t[us] carnes p[ro]
 2 si petat q[ue] n[on] sibi ministrer[et] 2 ad h[ab]it[us] ob[er]ua-
 r[um] fas e[st] disciplina g[er]ne q[ue] i[n]f[ir]m[os] i[n]stru-
Hec d[omi]n[u]s no[n] obstat r[ati]onabilitati p[ro]fate legis at
 statutu[m] q[ue] dabilis e[st] q[ue]q[ue] i[n] q[ue] p[ro] curus 2 ad p[ro]fess[us]
 obligare. n[on] est car[um] 2 aliq[ui] sibi ministrer[et] tene[re]
II: 2^a q[ue] abbrevias i[n]te[r] corporalis aut summat[ur]
 debilitat[ur] n[on] aufert r[ati]onabilit[er]e p[ro]fate legis a statutu[m]
V Quade[m] p[ro] idu[m] p[ri]ma q[ue] q[ue] n[on] sic licet g[er]na-
 lit[er]e ordinasse n[on] s[un]t. fencied e[st] q[ue] p[ro] t[ri]m[us] curus
 p[ro] t[ri]m[us] anos 2 apliq[ue] cal[is] fuisse lex inter ip[s]os
 curus p[ro]mulgata ut p[ro]fata. Int[er] q[ue] tot art[em]
 floriant[ur] summe v[er]gior[um] 2 eximie discretio[n]is b[ea]t[us]
 i[n] t[ri]m[us] d[omi]n[u]s canonico 2 cuili n[on] medioct[er]
 i[n]stru[er]i. neq[ue] i[n]sup[er] tolerasset istud eccl[esi]a. alioq[ue]
 dedisset laq[ui]m suis fidelib[us] 2 filijs. q[ue] pacto sic.
 q[ue]m eos d[omi]n[u]s p[ro]fate errasse sciuisset neq[ue] t[ri]m[us] eos
 ab errore dimouisset alioq[ue] p[ro]fate no[n] lau-
 dasset b[ea]t[us] talia st[er]issim[us] b[ea]t[us] q[ue]dmos deuot[us]

et inuictissimū Bernardū ad fr̄es de more deuse-
bens eos collaudasse ip̄it. imo et ad abstine-
ntia inuictasse obiectas fr̄es i horre die illi fri-
goribq̄ magne caritatis maneres. ¶ Rursū pdi-
rectū sic arguit licitū ē vni ut plurimq̄ p̄ totā vitā
a carnū usu p̄p̄ abstine qm̄ ita plurimū fecerit
laudabilis 2 cotidie faciūt 2 ap̄to satis inuit
dices q̄ si esta scādalisat fr̄es nō madutabit car-
nes tēnu. qd̄ nō posuisset. si nō potuisset lic-
te impleri. ¶ Potuit igit̄ irrepensibilis fieri lex
ut statutū quare illud licitū iugit̄ suaret qm̄
infra doceret nil obstatē quominus istud fieri fas
existat. ¶ Certū lex illa rōnabit̄ cōfenda ē
q̄ religioni quēt̄ q̄ discipline aggruit 2 q̄ salua
p̄ficiat̄ q̄admodū t̄p̄t̄ ex d̄cō v̄s̄idō. s̄ lex tal̄
de nūq̄ q̄mededo carnes ex h̄uic̄it̄e p̄t̄ ex p̄-
encia loqū doct̄r̄ ē. ¶ Item sub hac lege 2 p̄p̄ca
r̄ligiosi v̄ni 2 disciplinati et de salute sua solitari
v̄uert̄ usq̄ ad senectū bonā 2 plenā d̄ic̄ r̄tolu-
mes i aīa 2 corpe plusq̄ i locis alijs plurimū
v̄ni credit̄ q̄uo ad sacritate. ¶ Demq̄ q̄stat
eos imitatores esse ant̄q̄ p̄p̄t̄ 2 h̄e n̄t̄az
hebre hebr̄i 2 illis bapt̄e. Alioz q̄ stōm̄ p̄m̄
p̄ egyptū olim degentū. Int̄ q̄ p̄t̄ r̄fert̄ idm̄
i epl̄a v̄na ad eustochiū nō salū carnes s̄ coctū
aliq̄ q̄medisse luxuria erat. ¶ P̄ q̄d̄ h̄uic̄
corroborat̄ faciūt ea oīa q̄ de sobrietate 2 ab-
stinecia s̄p̄serūt̄ doct̄ores catholici q̄ plurima
sūt̄ valde nec eget̄ h̄c̄ v̄eri. legat̄ idm̄ q̄ra
Ioumannū ubi ex uetustissis ḡraliū historis
sobrietate stabilit̄. ¶ Videat̄ idē i v̄ni p̄m̄
2 cassianū i suis collatōibq̄ 2 i t̄t̄icōibq̄. 2 p̄p̄i-

+ v̄niū

riuo erit qualis stoma p[ri]m[us] ymo uig[il]ant ac uuluer
 abstinentia fuit 2 d[iv]initate 2 t[er]m[in]itate g[ra]t[ia]
 ter mirabilis. Habes de uenabili paula q[ui] i[n] uita
 qua obijt egit egredie sibi p[ro]suaderi no[n] potuit
 ut d[omi]no modico uteret. **¶** In discretiores aboru
 2 fellit bernard[us] om[n]e 30 sup[er] carita 2 multa
 v[er]it[ate] modic[us] 2 licit[us] s[un]t a factis 2 celebrime
 disputata. **¶** Dem[um] vitas hui[us] g[ra]t[ia] ex se
 q[ui]n[da]m d[iv]idit[ur] uelud ex m[ul]tu[m] obiecta u[er]o de
 pulfione magis elucefcat.

¶ In 2a q[ue] d[omi]no supponit q[ui] dabit 2 casu 2 q[ui] fia
 carth[us] 2 p[ro]fess[us] obligare 2 u[er]ba car[um] 2 ali[us] sibi
 ministrare tenet. **¶** Hui[us] addit ad h[oc] q[ui] istud no[n] ob
 nat r[ati]onabilitati legis and[re]e. **¶** P[ro]ba 2 supponit
 i[n] casu uicari[us] ex me q[ui] dabit 2 casu 2 p[ro]fess[us] i[n] i[n]t[er]u
 ubi u[er]o d[omi]no ex p[ro]p[ri]o i[n] d[omi]no 2 q[ui] fia fr[at]r[um] i[n] i[n]t[er]
 uat 2 alioru[m] sibi ministrari dicitur q[ui] p[ro]f[ess]o
 egrot[us] absq[ue] dubio moriet[ur] si no[n] adu[er]t[ur] p[ro]f[ess]o
 car[um] et ededo carnes qualescet. **¶** Rec[ur]s[us] satis
 ee bide[re] ad negadiu[m] possibilitate[m] n[on] t[er]m[in]at[ur] hui[us] ex
 treme illud q[ui] s[er]p[er]it q[ui]da[m] medicoru[m] m[ag]i[st]r[us] ar
 nald[us] de villa noua p[ro] diff[er]e[n]t[ia] dubietatis p[ro]p[ri]e
 dit eni[m] q[ui] i[n] egredie q[ui]libet curabili humidi radica
 le sufficit i[n]struam p[ro] p[ro] uicella ouo[rum] absq[ue] esu
 car[um] hui[us] i[n]quisito. hec enasio no[n] usq[ue] q[ui] sufficit no[n]
 diff[er]e[n]t[ia] radice enellit. **¶** Stabit itaq[ue] p[ro] languet de q[ui]
 p[ri]mo q[ui] abhorabit aliu[m] b[er]ale abiu[m] p[ro]t[us] carne
 aut i[n]s car[um] 2 p[ro]f[ess]o fastidiet uicella ouo[rum] ita
 ut q[ui]mede illa salubrit[ur] aut absq[ue] bonitu no[n] uale
 at. **¶** Et eni[m] ne q[ui] uicella a calume[m] matia i[n] l[oc]o q[ui]
 p[ro]dat dabo casu possibite ualde ubi do al[ia] q[ui]
 carth[us] ena sang[ui]n[us] moriet[ur] absq[ue] remedio nisi

caribusque assuat de pñ si deductis sit in manu
rñnorio. ubi ut rex nequa ut aliunde nichil aliud
sibi pmittere offit ad uescendu pter carnes. Que
rende e igitur si sit casu nñcarat exime dñi hñ
in moi caribus quode tenebit carnes. Et si sic
hñ habeat teneat. Si dicat as q potest elige ha
bebit mori fame. Dicit eude oportebit ex qua
q i seipm manus trahet et erit summet occiso
rñ illud obligatū aug. Pate fame moientē si
nō paupis occidisti. Pat ad se unus q ad alios
pceptū hñ extendit. **P**roterea qñ dō a qñtū
gnalis ante de nō comededo carnes idie bene nō
obligaret ad sui obseruandū tñ casibz pñbz exime
nñcaratis. pñmo nec excusaret aliq ab hñ dñis
q cū posset saluare bñd p estu carnis p ut alio
mori spontanee pmitteret abstinedo. **E**cclūdo
tamē si casu gradis scādali tñ fide de q dicit
postea. **P**orro de nouis sit e argumētū
Est at fudatū radicale p fite i dñs i hñ qm
a lege dñi nlla lex a obligatō pñre hñana pñ
absolue ut excipe a istinere qd nō obseruet. **S**
hñ e lex dñi nō occidēs a q lege nō legit fñs
se p aliq dñm nñs fñd exceptio ista q p 117
obseruandō qñtū dñs a obligatō pñre
hñane si pñerent ea tñtū edi literet z se moi
sincere fas est. **U**nde rñ hñ qd q nouit nō ege
di dñe aliq tñ exime nñre famis a pñculmoz
tis si nō exeat z succurrat tñ possit p occisore
emmanabit. qñromaq si sibimet i artū tali nñat
subuenit qñpferit. **P**ñ qñm nō eoz q dñs
fñt ex hñ qñtū qñtū qñra tñtū potest ro
bur optine qñ lex p tñtū pñ fert dñ bñ fert

qz e fimo pcepti z plen^{do} legis p^m aptm Est boq
 calitate et iⁿ deiorē exōm bergit se n^l alim dimit
 te mori modis turtis qm ex accessioe dīna latq ad
 vitā pater exita ¶ Demqz pceptū p^m dno seu
 qstiat pūditatē poss^t pcepto supione dei videlz
 iubens ne qd se pimat qd q^o falsū sic videt nemo
Obiacet forte ad de machabeis q^o pūo elegerūt
 horredā morte p^m q^o carnibz suillis nesci dūt
 de qbus dā alijs iⁿ bea et nouo testam^{to} qut ad exom
 uentio ul ad euitādū dei turā ut p castitate
 seruada aⁿ iⁿ ulione inimicoz ut sason semerip
 sos p^merit ¶ Sed ad mltā istorū rōdat aug^o
 diffise p^o de arate dei Aug^o sūa sūalis ē q^o n^o z iⁿ
 reuelacōe aⁿ spali iⁿ iⁿ dū dei dīspesante iⁿ h^oz em
 doq p^oare vite z mortis nō p^o q^o māq sibi licet
 illes z q^oms de castitate seruada spaliōr ē difficul
 tas q^o tangeⁿ iⁿ sūo. De machabeis q^o p^o alia ē rō
 qm lex dīna ipos tūc obligabat nō quēdā carnes
 porcinas sō facēdū ē q^o cōm morte q^o est talē
 debebat eligeⁿ Rō em iⁿ iⁿ gredīda ē lex dei p^o cor
 palis vite saluacōe Berg ē nūc ubi legalis obs^o
 naco talis cessat Berg p^oterea ubi nō q^o p^og^o
 obligat nisi ex qsticōe pure hūmā Inrelligite
 vigilat qd dīco de qsticōe pure hūmā fūt em
 cordie leges de malefcorbz occidēdis sed nō sūt
 solū hūmā p^omo fidamētū p^oncipale z auctis ro
 bur forctū a lege dīna iubere ut populq^o sūis
 tollat mala de medio sui z mebrū qd scandalizat
 abscondat ¶ Robortū dīcē q^o iudices possūt p^o quoli
 ber p^o ad arbitriū sūū licent^o mortē statuerē
 aⁿ statūm iⁿ fligē sicut de fūto mere sūphā de du
 ar qdā doctor ¶ Ceterū lex dīna h^oz nō me^o habet

nō pntabz 2 sūta pcepta. Idcirco q̄ntūq̄ possit dō
plogare dicit suā p fornicatōz a p̄m̄m̄ nullq̄ ad
talia q̄sēnre deberet. **C**z istabit iur̄y dō 2
dicit q̄ oīa bona 2 dō leges de q̄bz loquim̄ fūdāt. i
lege dīna i hac sūtz. **R**edde alaf̄ vota tua 2 hu
mane iustitias d̄ illa aucte p̄laris dātā. **Q**uos
audir̄ me audir̄ 2. 2 iter. **Q**ue dicūt facite 2.
Rūder̄ q̄ i talibz bonis a legibz p̄tūm̄ ista p̄
excep̄o subirelliz̄. m̄p̄ ubi gr̄a dei sup̄ioris p̄cep̄t̄
cuiq̄ s̄tis ē caritas militat. **I**nde em̄sit q̄silū
illud. **I**n cui p̄ voto m̄ta dēretū. **Q**d si ad uotū
fiet a aliq̄ lex m̄bere. ab hōibz absq̄ d̄ excep̄oē
tali exp̄ssa n̄ t̄p̄licita i r̄dnabilitate m̄ifesta
2 nō tolerada lex 2 uotū q̄tinent. f̄ pacto sic.
Quā em̄ere possit casq̄ q̄ lege dei i sui ob̄sua
tōe violaret p̄re sup̄ponit. **D**ec̄laratū ēē satis
arbitror̄ illud q̄ i hac 2a q̄clusioē sup̄pon̄ dicitur.
dabile ēē salic̄ casū i quo frat̄ car̄t̄hus et p̄
fess̄ obligare. **B**esa car̄nibz 2 aliq̄ sibi ministrare
cōier̄. **E**t iste casq̄ n̄tatis ext̄ne seu p̄ ip̄m̄tē
seu p̄ t̄p̄s a loca a tyrāndis i p̄tūitate obr̄gent.
Ita t̄p̄ n̄tatis q̄ pacto possit for̄san nō p̄ obligatē ad
br̄dū car̄nibz p̄fertū i casu tyrādis standali se q̄
q̄clusio dēclarabit. **Q**uē accedū q̄ r̄liqua
i hac q̄o arḡt̄o stabilire. **D**ec̄larat̄ q̄ d̄a sūt
sub isto casu n̄tatis ext̄ne. nō ob̄uie r̄ōa n̄ leḡ
n̄ statū car̄t̄us de nō q̄medo car̄nos. **P**q̄
q̄m̄m̄and̄ ē q̄ ad h̄o n̄llū votū exp̄ssū habet
p̄ ē d̄tāat̄ q̄dā ord̄m̄ seu iustitū p̄tūna ne
h̄o q̄q̄ eorū p̄sumat̄ acceptat̄ q̄d si fecit sub̄iace
bit discipline ord̄is 2 certis penas illic exp̄ssas
sustinebit. **E**t ita fuisse olim iustitū apud q̄dā

alias ordinas ut apud fr̄es p̄dicatores sub pena
 carceris i ferere quod a accipi **A**ddo b̄m̄ curiaq̄
 p̄no diff̄is usat̄ 2 qd̄ p̄cipua causa apud nōn
 los scriptura facta utaq̄ q̄ n̄ll̄ casu t̄ oī die p̄d̄
 exapi neq̄ casu i f̄m̄at̄ neq̄ alteri q̄ntitatis ex
 t̄ne q̄ excep̄t̄ si f̄ra f̄uisset apponit̄ plures d̄gi
 t̄u on̄ p̄ suo q̄ n̄ll̄ t̄ oī d̄ī tale oblat̄at̄ **S**z
 iudeo q̄ excep̄t̄ h̄at̄ adde neq̄ opt̄ur̄ p̄no
 ner q̄ r̄m̄ f̄uit. **O** nō opt̄ur̄ ond̄t̄ **P**mo q̄m̄
 lex n̄alis 2 d̄na sufficient̄ exap̄it̄ **P**at̄ leges
 oī t̄a d̄ne q̄ acc̄st̄re q̄m̄o ferant̄ b̄m̄form̄it̄
 sust̄p̄it̄ t̄i excep̄t̄ p̄t̄ a p̄ho tradit̄ et ex ea
 r̄ud̄ i p̄p̄t̄e q̄noscat̄. **I**lla b̄o excep̄t̄ q̄m̄o
 ad legē sub̄iūgi n̄lla ē n̄t̄tas s̄ nec em̄s̄ ex p̄
 s̄io sub̄iūgi **S**z **Q**ue ē r̄o q̄ m̄m̄u h̄o
 pl̄er̄iq̄ c̄et̄ i p̄o s̄e 2 p̄er̄iq̄ sup̄fl̄m̄ p̄ m̄osa
 a i f̄m̄at̄ p̄t̄m̄ t̄r̄st̄at̄az em̄er̄ḡt̄ b̄ale
 t̄ate **P**rim̄o excep̄t̄ q̄ sufficiat̄ d̄at̄ i t̄elligi
 a aliud̄e s̄anc̄e t̄ h̄it̄ nō eget̄ p̄p̄m̄. **S**ic ē de tā
 ex̄me n̄t̄at̄is r̄ep̄t̄io legis a q̄st̄it̄uōis de
 q̄ loq̄m̄ur̄. **C**h̄ī q̄p̄e talis excep̄t̄io a lege d̄na
 2 n̄ali q̄m̄o suffic̄e debet̄. **O** et̄ p̄ s̄t̄it̄ud̄ies
 ad alias leges q̄dit̄as ubi f̄it̄as sub̄t̄elligit̄ ex
 cept̄oēs i f̄m̄at̄ q̄libet̄ etiā par̄t̄i d̄oq̄ ita posseet̄
 deb̄e f̄iē t̄u t̄a i f̄t̄uōis p̄t̄e q̄r̄it̄iq̄ q̄ualit̄ la
 tu s̄it̄ d̄n̄o illā q̄ sub̄t̄elligēd̄i ē excep̄t̄io p̄ ex
 p̄ssa ūba neq̄uāq̄ excludat̄. **S**ic em̄ d̄ic̄t̄ q̄st̄i
 t̄uō illa q̄ i n̄ll̄o casu et̄ t̄m̄iq̄ n̄t̄at̄is ex̄me
 licet̄ q̄m̄ed̄e carnes sub̄ m̄ōr̄i p̄t̄o **R**est̄ire f̄aroz
 q̄st̄it̄uōis ista ab ūq̄t̄ate ut̄ i p̄t̄ia defend̄e **S**z
 ita nō c̄e d̄oet̄ t̄ext̄u i f̄t̄uōis que i p̄p̄t̄e ob̄t̄inet̄
 obligat̄o f̄er̄ f̄er̄ sub̄ pena p̄m̄ m̄ōr̄is **S**z t̄m̄m̄o

sub pena discipline ordinis nec cessat in carceribus expressis se
cludit. Interrogati si de eorum aliquo prelatos dicitur p me
ipm q ageret ubi i desio aliqui carere nichil haberet
ppter carnes ad besandū vident se comesturos fore
absq omni scrupulo ppp in se mori punitore. Au
dire narratores. **C**ontrigit dnm ex carthys dū equa
ret i tanta sat fame 2 siam tade q de sanguine eq
su bibit ne paret. **A**d qppe q tuc sustentatē nō ha
bebat delatū fuit hō ad rīqō frēs q uitate tū
specte attēderes q lege nō habet eūde absq disa
plina ut quis pena uelud inuolū suscepit. **A**d
me q sufficientē qstae poterat oibz de uitate
sua. Alioq fortass subiacisset discipline ordi
nō qd ex culpa ppa p ad emēdā scādū aliorū ne
licēdā ex m dēcepō alij exisset quēdēdā carnes
p libito. **T**enerisset at frat talis illa disciplina
hūilit 2 innocēti toleādo qdōmodō fecerūt docto
res de rō q p etāstia resūta cogēt hūilitate tū
q ad dicitē nō eēt hō hōr sua legitā qmō
ita decernerēt eōtā q nō de oculis p de manifest
deriat. **C**asq alibi expressi ē. **H**ic dico q nō eēt
qmp i quēdēns inōtēte caritū p esu carmū
aut carū ministratōe distīne dīd ad aliorū cro
re ac rīgule inōbilitate subiacere. **C**at dō
dicer ab em nō expressi ē et exēptō tāq iuste uat
exūg. **D**ni id et rapeto q illud fīd nō optu
it ut pban. **I**mo nec qgrm apud eos fuit de
deducto. **B**esq certe hōrē q p m fuit ad malū ab
adolescētia q rīcūp i thamo et freno qstru
gāt bī edomari possūt qh effluat 2 effrenes
fiant. **D**ū igit pūda eis apit rīmūla licēae
a frenū eis tantissō lāxat fuit qfesti occasiōe

supra ex ipa lre deiores. des em deiores fmg
 lraia ut comitay aut. **Q**obro si cassaliqs fuisset
 isticu factu gressu ex ppe de comededo carnes for
 midadu erat ne paulati succedebz typbz magis ac
 magis dilatata fuisset 2 exca huiusmodi lre et
 tade plz ad voluptate q ualtate defuisset. **T**om
 lo declarabit apliq se qria et expie teste defedit

Tertia postremo gclusione posui q abbrevi
 bite corporalis a' sumitur debilita' no tollit rona
 ppate legi a' statuti. **N**o penitq idalib tractadu h
 ee arbitror et declarad qadmod hanc e age mlti
 sine ipalia sit sine spualia p q 2 i qbz abbreviat
 ho bita sua aut ifirmitat debilitata iuruit

Concludo in i pms q mte' talis hois no qua
 gsumet' prodm etas sue no ferat' dute et tme'te
 sup eo qd e abbreviare bita sua ut corp q leg
 rudiu' trahit' m' sup sine pncipali a' q no fiat
 p sine phibito 2 nequa' qadmod mlti deppatoz
 2 fortunas suas ferre no valecu fuisse legu'
 et ut stoycoru' error gfulabat. In ho' siquid' ta su
 tales grauit' peccat' 2 p leges mico delonastant'

Hic habz quoq' uicari' locu' i' peronim' suu'
 q no i' fert si qd p immedata abstine' se paulati
 ter fiat a' subito. **H**is pmissis pbo q assup'
 2 salz lre pleriqz abbreviare bita sua i' varijs
 occupacoibz studijs 2 artibz ad opposita em' asser
 tione sequit' absinditate' tme' iur' q illa no
 mediocre e q qlibz tenet' dante studio medie'ne a'
 medicoru' gfulijs atq' i' gntibz gntime uti deberet
Quare sic. **C**onstat nepe q ex ignora' medicinar
 p'nuatiaz ab if mte 2 g'nuatiaz samitar'
Conmissioe if sup medicinar i' gntis uirtutibz

in ebria egredies et dicit abbreviatioz i curia **R**ursus
phibet obligare desiste ab opibz 2 actibz ex qbz pue
munt qiter debilitates i corpe 2 eiusd corruptio be
locior subsequi pferu du qua sut iurata 2 ex ge
lu nimio ut estu ferundo distraiant a morma
debite sanctatis **Q**uid pnde. **S**ic ete agrcola
colle rera. opilio pascit gregē. **D**ndemiatōz duas
collige **R**at **R**uralis salare fenu id fergeres
Cursor legatōz exple desistet 2 ita passim i oibz
hmg. penilibz opibz 2 debite balitudin no par ad
uersis dalebit argumetu **C**eteru positio ista
qdepnaret oed diuites q delicatis ac pafosis aliis
no occurrat morbis pauperu. si q modis oibz lia
tis 2 possibilibz sit sanctas ise ut alijs denatē fer
uanda ut ex tūre palleda **P**orro cui dubidē pē
qñ militaris exortat plima scia accumulēt cor
pis i qmoda mō i ipō belli apparu mūt i rētoris
a castris. aut sub diuo demm i ipō hostili qfluctu.
Qs neget i hys abbreviati mltiplicat bita corpale.
Qd emmē labores estq frigora fame siti curas
vigilias 2 vulnera. qñ cad ipō plerūq bita fudi
tū extinguit. **Q**s cū dixerit p hęc repellit a mili
tādo reges 2 alios respubē rēores nāq iuste agūt
2 i seipos manū tūtiat. **D**emq de ipis mator
bus q dicitur sut mē positōi adūsantes de qbz
aut flactq **I**mpiger exinos currit mator ad m
dos. p mare paupicm fugies p sava p ignes **Q**s
no videat qra ipē q alij imābiles h 2 sitia agedo
pariedo q bita abbreviat. **Q**s uestiat qēgnidi
mbz varijs acterunt. **E**t ad hē berupty qalia solū
mānq p qbz adūstentis qferuadis a rāpundis
no dico mfu. **S** bita piculo 2 morti licet exponim

Concludatur igitur argueres a minori ad maius quod bono
 mo spiritualibus facit dies suadeat a r' stum ad id quod mal
 de p'elledis no e quodlibet illiatio ut in rationabile filia
 p'peti **C**ontr' ipi **C**ontr' ipi subia r'gule ut sta
 tuto ad aug' nichiloy obstat' sequit' quip' abbrevias
 bre corp'alis a' debilita' sanitat' icurrit' **C**onpo
 ner forte scrupulosior aliqd' 2 q' et si liceat media
 na ois sperne si p'ea t' emians qualib' exercit'is
 fio sit q'licet' quomo seipm' assume' **E**t si sit dicit'
 sicut dicit' fuisse videri p' licet' tunc absq' teme
 ritate ut p'io 2 absq' bino ceptandi dicit' oib' se p'au
 lis morboru' et mortis **U**ndem obiectat' istud bo
 nudu' q' dicit' **R**espondeatur dicit' q' t' p'ia ma
 sicut 2 t' reliqs' oib' obstat' quent' p'ibm' illud p'latu'
 arthe'tico q' mem'atu' ne q' d' in m'is q' d' orat' ex p't
 sit in p'ens **E**t mod' i' reb' s'nt certi demq' fines
 ultra q' d' citra q' neq' q' s'nt rectu' **H**oc dicit' p'lo de
 scrib' b'rtute ee i' medio no q' d' id' d' m' h' p' t' c'ta
 latitudie p'ur e' s'ignu' ad s'ignu' **A**t bo' q'lic' accipi
 end' sit mediu' h'nt' si q' s'q' ult'or' q' p'gat' t'qu' r'e
Respondeat p' me id' p'lo q' mediu' illud e' q' ad nos ut
 sapiens iudicabit **R**esq' em' p' alit' sub' g'ali r' g'la
 ut i' re not' fitu' tale mediu' dicit' b'rtus q' m'ltu'
 g'gunt' exp'ca' cert' q' ars sola tale mediu' q'edu
 rat 2 q' attendit p' r'ed' t'rtutias sed clar' 2 so
 lidu' op'at' q' p' ars 2 doctrina m'lt' afferat' q'no
 dicit' b'rtutis exercit'iu' p' r'ab' **S**ufficit igit'
 nobis p' m'lt' benefuisse id' q' assum' e' 2 condisse
 q' mediu' sobrietat' 2 abstine' 2 p'pono m' d' no sit in
 ducabit' a sapiente q' ois debilita' corp'is 2 q' d' d' s'tri
 men' mort' seu male b'ltitudinis euntatu'
Conced' b'na ad bona sp'ualia bona b'rtu' q' p' p'

locuti sumus de bonis spiritualibus et carnalibus ubi forte videtur
excusabilis per accidens eorum abbreviatio quod dicitur bice cor
pulis. **E**ntiam in aliis iudicibus causas ut iudex spiritus
per quod licet e bice huiusmodi deinde subire ut
pati. Et primo quod ad obedientiam deo deinde ad satisfaciendum
per peccatum. **R**ursus per inuicem cunctatio primum. **C**eterum per
cunctationem grauis scilicet porro ad accipiendum bice
et se ut in alio et ad exitum per exitum porro bice et car
mo ad spiritum subiectum. **C**onstat enim quo ad primum
quod obia per licite ipse ut homo subeat mortem corporalem
per fide sustinenda ex parte martiris ut ubi deus homo inuclaret
quodammodo de passione et aliis multis sicut augustinus primo
de ciuitate dei habet enim deus bice et mortis ipsius
Adde ad hoc quod acta ubi non obligaret deo semper per
qui quod ad nate qui christianus. **P**osset enim in casu publico
in tantum aspectibus se putare et spontanea morte dare
in castitatis et laude fidei sue. **E**rit enim plures e
martiribus fecissent nate qui ut non cesset per quibus
ut eos tunc potuisset nulla bice a se in pulent ut sit legio
aut demum bice eis inuis et fuerit quibus publico
licet. **A**ctus inuis e in hoc loco quod dicitur per inuclaret
et bice spiritus deus qui et ubi hoc fieri fas existit. **S**i
enim hoc per fieri licet non fugisset christus nec dixisset
apostolus tunc bos per se tunc fuerit in bna cunctate fugere in
lia. **S**ed in sicut et scriptas rei quod agere actio
dicitur e. satisfaciendum namque inuisa sepe inuisa fieri
per quod abbreviatio sequi bice per spiritum e. **V**ide hoc in
inuisa foris et prima per inuisa in inuisa bice quod in aliis
bice et prima inuisa inuisa per fame sit in
dicitur aliam de bice exitum ratiocinatio in aere per
rilem et faculato et per silia huiusmodi plurimum per peccatum
enim inuisa in foro etia per inuisa crebro inuisa. **I**n foro

+ at casta

pub^o conditum e. Et q^o i dubio iuorat q^o liceat istas
 p^ontionu afflictioes deuota uoluntate suscipere & suscip
 tas p^o satisfaciendo iusticie laudabiliter & i^o de p^ontis
 laudabiliter tollere. ¶ Est quorundam opinio de q^odes
 n^ouiste ad morte p^o suspensum p^o carere aut fame
 q^o p^o absq^o delicto subefuge si nichil obstat euasioi
 sue. cui^o opp^omo i^obaliter r^odu^o alij dixerunt q^o ma
 na tenet ne uiolent iusticia & i^omas publica i se lata
 nichilol^o q^omodocunq^o se habeat uitas de obligatioe ad
 d^oni i^ostoz ut ad alteru uelme dubitate arbitror q^o
 q^odepnata q^o talis ad exitum suppliciu possit iudice
 no^o fuge cu^o pateret exitu liber p^o neglig^o i^ostodiu
 Et p^o ult^o subire & exsp^oare i^omas qua^o facta se me
 rita & a iusto iudice fulminata. Et et uideri poss^o
 no^o q^o p^omit^o i^obalibile ho^oez i^omosu^o poss^o adu^o
 cari ut seipm p^o se puniret q^oadmod^o p^o alios iusticia
 fit sine p^o morte sine p^o fame i^odiu. Et sic q^ode
 rade fore^ois & pub^o i^ost^o r^oonabiliter collig^o i^ostifi
 catio i^ost^ois t^ochus p^omo & altius austioris. Cur
 em^o no^o potent de p^ontis i^ost^o & flagitioz q^ost^o q^o deme
 n^oer^o mort^o et^ona p^omo & q^oal^o si publicaret^o.
 Cur i^o no^o potit tale i^ore rigore a suo iudice se
 creto qu^o q^ost^o e^o i^opositu^o colere a q^ost^o i^ost^o suscipere
 q^o i^ost^o i^ost^o p^ouideat se dictu^o & i^ost^o i^ost^o
 fatigadu. Legat^o d^oes h^oemita morte s^omay q^o i^ost^o
 t^o d^o i^ost^o g^ondu^o st^ole i^ost^o t^o d^o de p^onta loquit^o
 Refert p^ost^o stupeda & forte mag^o am^oada nobis
 q^o i^ost^o i^ost^o sup^o uoluntate car^o q^o i^ost^o deu sibi placere
 uolent^o. ¶ Ex h^ono p^opart^ooe sedula liquet q^o r^ona
 bil^o sit p^o p^ontis car^o i^ost^o i^ost^o i^ost^o i^ost^o i^ost^o i^ost^o
 & p^ontis quat^o deo satisfact^o de p^ontis p^ontis ut aliemo
 p^ontis i^ost^o ne seru^o i^ost^o p^ontis illa p^ontis i^ost^o

igne a gehene **T**ercia rone assignung caritate e qd
primu potest nimmu caritas fratrat unicitate
xpi qd pta nra tute 2 languores mde ipa portant Sic
dencabilis 2 sct pauling nolane bnd eps p filio bnd
dura sturute barbaroru spote subit Sic lion ho
stula p dymono mdicaru semet pluit mortie disci
minu Sic demq si olum 2 mit t eta cotidie aspiciung
na 2 ob hac pncipe rone fuerit religiones isturute ad
stutitend p pias fidatoy 2 generalit omi su nepe
t stutiplangeciu sicut alij t stutu actioy m' duc
tate dono 2 officioy corpis mstru q distribuit spo
sct pnt **U**bi fas e igit sicut fas e imo mtes
mag p alioy delis satisfione t corpe ppo susti
ne licet utiq qnt vita t hoc exotitio brenare
landi² pntor illiq mstru 2 caritas qd filio ad ex
ccitoy aboru octoru adudicato oculu bmg salua
toy t filio ppa alioy oculoru fuor uactura de
mit **C**ollauda² postremo id amor par 2 dicit
lu ifigne apud pphos ubi amtoy bty bnt p al
to qertabat occidere **S**icut de bngme quida
antiochena 2 m lite tractat abro sig declama
toy **C**ur qd careret pmo epi carthup **C**ur no
magis actollen² laudibz sup eo p caritate qd ppiis
qnt ptiis immies 2 expurgati fuerit nichilo
sup se tmina rectoru t abstinentis 2 pntatibz
pluris 2 quoda aiaz sua p alijs pntit **C**ollauda
pctio sic oblatator eo obprobrio digni pnti
si ecclia² snt **S**ca que ipietas est. eos illud t alijs
itulpate qd snt se deberet officiu **E**xertere salz
semeritice t talibz abstinentis 2 si no oio totalit p
salute fidelu 2 dina placate pntenda 2 adu sio
pntatibz de belladis na arma rleruoy snt remuna

planetarum & lactine **C**eteros i qm ra rde postumq
 euntatōz standali p qua nō dūā mala balūdo pēatūpa
 mors subēda nōmūq est Audiag apm si estū taur
stādahzar frēz mēn nō mūdūcabo carnes rēterim
 Sic pū sp aliqz postiq i ultra fūmū nūcitate rōrā
 ydolatrie pūmētāt est ydo. lotūris nō aliqz rādie
 besa nūqz subibit aliqz pūe morte fūmū q
 qmedat i stādali sue fidei apud ydolatrias
 a' apud frēs xpi anos sūplices si ex h' esū pa
n stādali pba bilis formidēt. Puro tūp
apm māq ad euntatōz stādali pūfilloz q ad ydo
corpū i frenatōz asperisse rū dicit Castigo cor
pūmēn z i seruitute redigo. Cur h' agis pāde.
 Re tūc iū aliqz pūcāndō ipē i pūbū effīcīar Re
 dūcāt audītores mei Iste pleno bētre de iēnnis
 pūcāt Iste i pletā bīn-fa a' archa auro z argēto
 z bestib' plūris frūgātē nob libēatē qz z i dūmē
 rōrū paratē suādē rōnāz medūz z pūm tūp
seppm. Vidēt h' mōrū z frēs q' nūcā ē h' aphō-
dīce austeritas i pūcāb' plūris z rōnāis q' m
 aliqz Et si nō ob a' ob h' tū qz aliqz i effīcīar rēd
 dūt ūbū sūū a' oblocūcōes a subdīt pūcūz nec
 pūcūfāt pūmū q' mōs edōmūā sēcāt carne sūā
 dūc si obm' pūcū dīce carnat dīpēdū extīmēstāt
Trādūcā mūc ad rē q' tractāz rōz hūmōi dū
de archūfīc' dū pbat' i ultra eūre qstīcūz a q' h'
bērabīz z nō alīter si car mōz utāz et scīat h' ipē
seu p ruelatōz seu p medīcōrū fīnalē arēstātōz seu
p tale ē dūcūmē sue qstīe Amīn dūcāt mōrūloz
q' dūmōs bēnsīte ē q' ex q' mēstīcōe sūā frēs aliqz
nūc pūcōes nūc absēntes ad q' sūmā bolūmū stādali
zabūz tūm qz i solūcū tū qz nō sūffīcīetēz est

transformari de casu exime natiuitate sue demum quia carna
bitur. bestiam ad exemplum istius assumit sibi carnes
et ossa etiam propter et ex natiuitate eximia. formidat
proinde vir huius non absque ratione ne rigor ordinis pau
latim laxatus tandem funditus euanescat neque remedi
lorum habeat. que ratio. quia minimum semel lapsa reli
gio ut ex parte strisperit nunquam a viro in partem potest
Roua facillima fundamine non condere. **P**ossunt
supra hoc quod liber carum reddere re aliena facta multa
in religione quod ab uicio summe discipline fuerit
Et per licentias et laxationes penitus modicis deinceps
maiores. et sic eadem efficiuntur tunc uertit ut nihil
et plus abstineat a secularibus nulla in filio ueniam
is in esu carum et aliis disciplinis diuersitas inueniatur.
Ita quod ut apud multos stupor fit. si in professione
sue et boni integritate et statu saluo tales diuise semet
arbitrentur. **C**ed et hinc alios fibripis. quod si car
nis ille quod loquuntur tenent. a salute uere possit in
casu non abstinere a carnibus dum talia pie interrogat
involunt et formidat. **E**stis plane uenime sane ual
lige. non dubitatum quod hoc possit et plures pro
ditinos fore quod ad hoc per scandalum diuisione ligat. **S**ed
plura etiam primum quod corporum a esta. **C**eterum
non estimade sunt tota die prius et fuit primo tota
carum in religio tota sentias tota quod disciplina
De quod per barum virum per modicis uice et hinc uita be
lit nolit prius tale religio sue discrimine affret.
Ut quod proterea per etiam uice membri penitus et pau
lo post nato deficere totum corpus in ista in caris
samonibus membris detinetur pariet. **Q**uo dant
totum uita florere per fribus ipse qui tanta cupiditate
pericula egra et marida cum eorum nocturno

reme conat. **R**o est ad eximiu fidymiles et
 extremus ille q plagas suas stati r fouen a
 sanan qrit cu coaq sui poteratq deordmardē
 pculo ut strage **P**uto certe glōs ille qfēf
 for Mar tūm nō fecisset magmū i har re serū
 pūdo q suaderes corp q i ultio agone gstrutio
 stramētia molliorib9 i foueri magna gūitate
 qpestunt **S**ūte iques fres fūte ego si ad
 exm nob i liqo ipe peccam **E**to q hō singul
 voto ppetue alitūq abstinē gstricty solū illū
 pūtia nūitate deberet **E**to sū q cartusiem
 aliq ad hō renē ubi sufficiēt sibi gstrat de nō
 subsecuto firmū ut ordio scādalo **R**ichilo q
 varissie 2 q nūq crūstāe tales pter qē ut
 apud cartusū potuit tū di rōnabilitate fieri
 gūalit sūo de nō qmededo carnes statutum
Prouissie simonē abbreviātes tractes sū di
 as postemas rōes dāsi cōz salz āturū et exim
 mū bīcōrō q qō debilitāte corp q 2 bīcū breuīde
 plerūq fas ē 2 aliqū nūitas **P**osuit salomō
 abstrahē a bmo carne suā ut aiām suā cūffer
 ret ad sapiāz **D**aniel 2 ceti pūstari ut dūm
 ruelacōib9 eēt y donec pene sup bīes corp q
 subastabstīnē macerāt **A**mpliq tradūt i grē
 placōib9 ex pū nō posse aiāz ab egipro teneb se
 carnalitatē ad dū pūssitō hō ē ad soliditatē
 clāz qte placōis ascedē n p dēstrō fortis qctōis rō
 palis q abstractōz faciat nō solū a supflus fa
 mītas ead nūitō **A**d hō tradua pū illud gūōn
 nemo pū apphēdē q sup ipm ē si pūm nesciēnt
 matūle qd ē. bñ hō i seipo 2 corp pūo idē exple
 uerat q p hō i ex tūdiēs ppetuas tūderat.

Dant ea causa aprior papua cur tanta e raritas
ipsa pro eorum q gratulatois arte ascedat 2 illuc stent
Sicut qpe ad ho sobrietatis no illa timo q seruat
mandatu et potm eximit **S**z mltro aprior abutao
appz ingidior **T**ribulatoes itaqz corpis dilatāt
aiam ad supna 2 ad ifiorane dilaba: stringūt
Dio no inuenies aia ubi sine affoio pes dilaret
a qestat qm unidamett aq tbulatois sup tra se
sualitatis regredi apellit cu coluda ad tiorio
archa queris **Q**uis bo ieiunij talis a tbulā
comū certū aspitate a se ingit depulso it m
rabor si no expere erit eleuatz gratulatois Et si
no assidue p yma serpet aq aq qreā qm no
qgmōis aliorū sicut et qm ritu bmedū ut ad
qpe no semet abducit **V**idetur q qm sub
seruit gratulatois virtuti t qua fetē pti posue
rūt ipa bicta appuas **P**orro q ager fortū mō itaqz
de zelq ataqz **E**d spes fides 2 caritas ut ut ipa m
hoibz genere: at graue qfue: angēa: 2 robore:
Etio no magmpedent corpis iactura dū p ea
fimo fimo habea: **T**acitū atēde t q debeas
aie sanitati 2 caritō a dicit qm ut corp q redmms
ferri patiens 2 ignes Inqz nals **D**iceret aliq
sz no detumino q penitacōe doloris nimij a
deformatis fas eet morbu mēbri alitū q tu
ratū i lūqre exq m morbo dmissō brema
re: bira **H**et abbrevia qro rōnabilq tollēabi:
ad euitādū dolores no momentaneos sz p bictis
pūmedis sepiuos **V**ddūq q qfuetudo nam
inuat usq adeo ut benemū cibq ~~et~~ po: et post
anltos iā andmū alitū i lūqre abq i egndie
usq carmū gredi: dices abhorātoz eis fieri

et nauseam si carnes gustent. malit q̄ iugit̄ abstine
 Tantiū lib̄ r̄ eis q̄ fuerit quā p̄s̄ altam̄ dicit̄ cē n̄s
¶ Et dicit̄ q̄ ex usu carum̄ pueniret̄ ī scap̄l̄q̄
 p̄te n̄at̄at̄ p̄logatio q̄l̄s̄cūq̄ b̄n̄edi. **¶** Et nouit̄
 si deior̄ ex hac nouitate p̄mod̄ eḡtudo 2 lassitudo
 seget̄. Audi file. **¶** Essent̄ aliq̄ p̄odes q̄d̄ medicina
 les n̄p̄ū laxatiue satis p̄onee p̄ p̄ta statū p̄aie
 tis. **¶** diffundit̄ illas fidi medū ne ex usu talū p̄is̄
 2 seget̄ ī fut̄m̄ n̄a reddat̄. **¶** Sub̄ij̄ creda q̄ exp̄is̄
¶ **A**fferet̄ itaq̄ audiū b̄m̄ 2 car̄thuf̄ b̄m̄ plane
 doct̄issimū q̄ plures m̄o morat̄. ā eḡrotat̄
 r̄coz̄ r̄ligione si carūb̄q̄ breuē. **¶** Causā addebat̄
 q̄ b̄ḡlic̄ 2 solitudo 2 q̄es r̄ct̄aq̄ h̄m̄q̄m̄oī d̄no
 colō ex̄tacia digestionē p̄pediūt 2 ita tr̄iditate
 q̄d̄a ī stomachō deliqueret̄. **¶** Adde alia q̄ b̄m̄ aut̄
 r̄no temp̄ant̄ 2 febrie m̄t̄ h̄c̄ ḡule m̄ritam̄eta
 b̄sarent̄. **¶** **P**ā aut̄ ob aliud sapiēs b̄m̄q̄ meditor̄
 dixit̄ plures occasōe a gula q̄ gladio. q̄ si n̄ll̄q̄
 d̄ret̄ t̄ij̄ experientia loq̄re q̄gnoscit̄. **¶** Cur aliunde
 p̄t̄erea ī h̄ḡiosi 2 r̄uales a carūb̄q̄ īano 2 a bi
 no 2 a r̄ct̄is ḡule blandieat̄q̄ abis loq̄e facti se
 nectū mar̄m̄ sepius attingūt̄ q̄ alij̄ voluptuose 2 o
 pulere talib̄q̄ emittit̄. **¶** **P**reponderat̄ sc̄o ille q̄ an̄s
 respicit̄ cause q̄s̄ dixit̄ q̄ut̄ defedā sobrietatis. **¶** **I**n
 ualōp̄idū fuit̄ carūalib̄q̄ q̄ carnalia p̄ferūt̄. **¶** **I**n
 corū uiquitate sibi m̄ct̄m̄ dote debuiūq̄ q̄ abbra
 uat̄q̄ b̄n̄edi alijs̄ obiciēt̄es p̄ em̄ne suā b̄m̄ fr̄e
 q̄ā. **¶** et o d̄e q̄ bone q̄ro id̄er̄c̄q̄ neq̄us 2 sord̄i
 d̄ij̄ sua bonitate 2 īḡl̄m̄e m̄ct̄at̄ suffocāt̄ et
 enecat̄ q̄m̄ ī m̄ct̄is est̄ m̄x̄ sapiēt̄is ubi m̄ct̄at̄
 ifinitas 2 p̄m̄p̄tate uigiliū ubi m̄ct̄os ead̄ bi
 uos b̄m̄ sopn̄q̄ q̄ sepeliūt̄. **¶** **P**ost̄mo q̄ ex̄t̄oiā

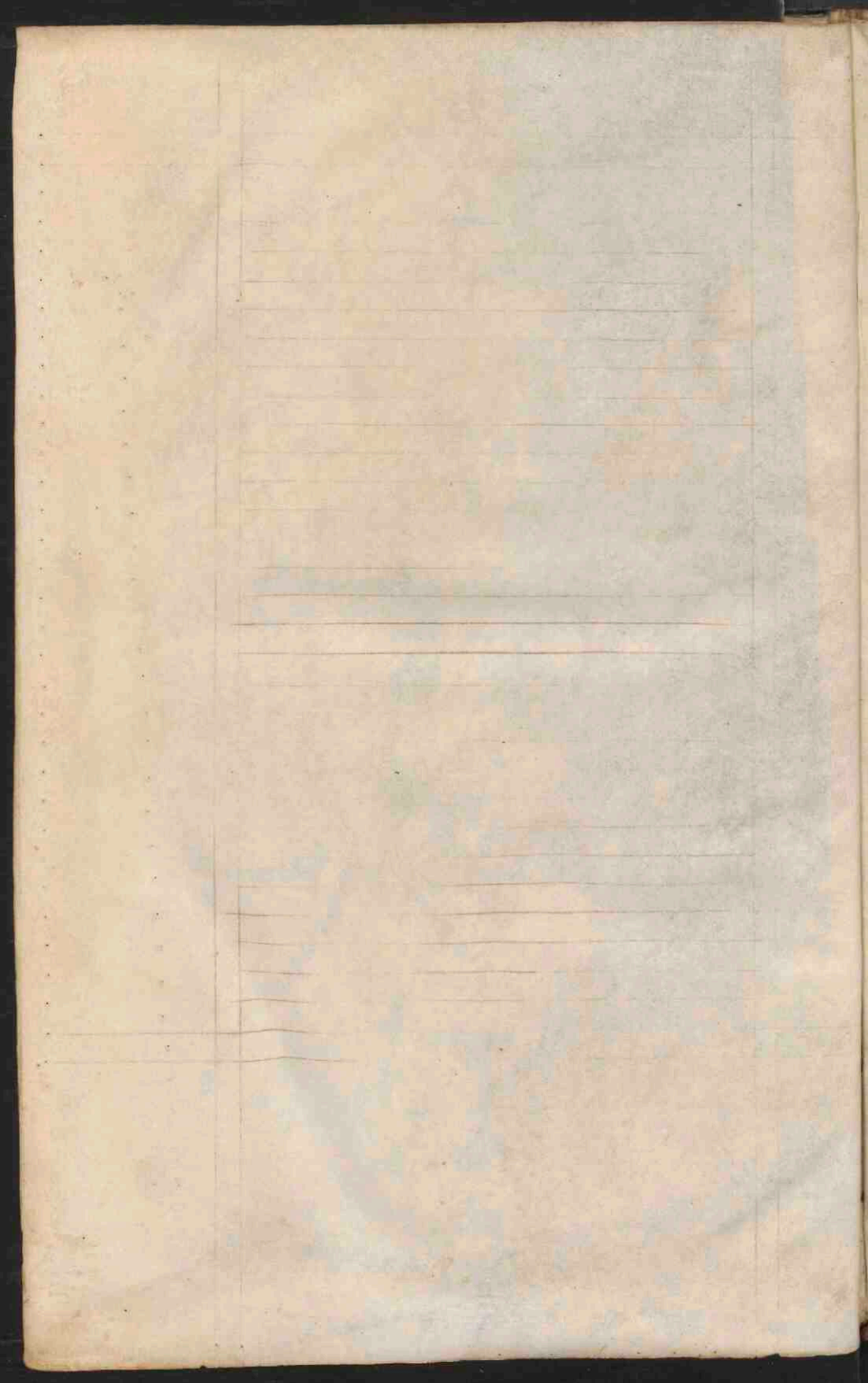
vicioſarū libidīnū ī ſeipſo fuerūt fieri ſuadet. qm̄ nō
uult q̄ occaſione luxurie p̄ſtabat alijs ſua pulchritu-
do ſeipſos ſacerant ī facie. a' cū ſuis piculis īgenib⁹
exules affugerit. **Vulgata** ē ioseph hystoria necnō
bndi bndi **ſp̄itium** **R**ep̄tā ē ī ſup bng ſtoꝝ p̄
rū q̄ ut clarē ex ſuis bib⁹ ſurgere q̄peſter ī aia
magno a deo p̄ab⁹ obtinuit ut demo.⁹ paſſioi cor-
p⁹ ſubiacer. ¶ **R**on euagem dicitur ī mā h̄ac la-
tīſſia de acſſicoe b̄tutū z emulſioe b̄tūoz ſtūga?
ſmo **Ad** b̄tutē b̄tutē caſtītatis. z aſtione aſtione
ueluti claud clauo ī tūdān⁹ **Q**uēd ab adūſaījs
ſi boīle liceat p̄petuā caſtītate. nō ita īp̄ideret
deſipūt ut h̄ negent. nō negabūt īp̄ q̄ dabit
ſic caſtītātē exīne q̄ ut a tyrāno aliq̄ ut p̄ h̄
b̄tūtā obſtem illiq̄ h̄uoris p̄ntreſtendū ut fieri
p̄t p̄ſtabi. b̄tūtā eī q̄m̄ bonit caſtītate ſi nō ſu-
mit ab ope carnali ī mediu. **P**ero igit̄ ſi cū obli-
bit nō dico fornicari ut adultēari ſi ī rīmōialit̄
boīre **dūc** aſſumē z eā carnalit̄ agnoſcē q̄m̄ h̄
agēdo dicitur b̄tūt ut ſup̄o. **S**i r̄ndeat q̄
b̄tūt īp̄edit ī rīmōialit̄ q̄ h̄edū etiā ī caſu illo
necītātē exīne q̄ro p̄m̄ b̄ h̄ h̄nt cū b̄tūt. nō
h̄uana rīmōialit̄ b̄tūtate emiſſū fuit ac p̄m̄ p̄
repto illi dīno nō oīades q̄ pacto p̄ obuiat. Ita enī
p̄us arguit̄ ē ī 2^a q̄oē. ¶ **P**ūm̄ q̄ p̄t ſibi a p̄ q̄cedi
diſſeſacio q̄ h̄edi q̄ diſſeſacioe f̄cū m̄q̄ b̄orari
tenebī p̄ licitō uſu carnali ſalūatiuo b̄tūt ſue.
dūc ſi potit ſubire morte necītātē ſua r̄gnat
a' b̄dūal depear. **S**i p̄m̄ nob̄ donet cur nō ita
dūc poſſuq̄ q̄ nō obſtare caſu necītātē exīne aut
ſup̄ioris auctē p̄t p̄ p̄petuo boneri terta ſob̄tēas
ſicut z caſtītās. **S**i b̄o dicit̄ m̄x̄ q̄dōre optoz

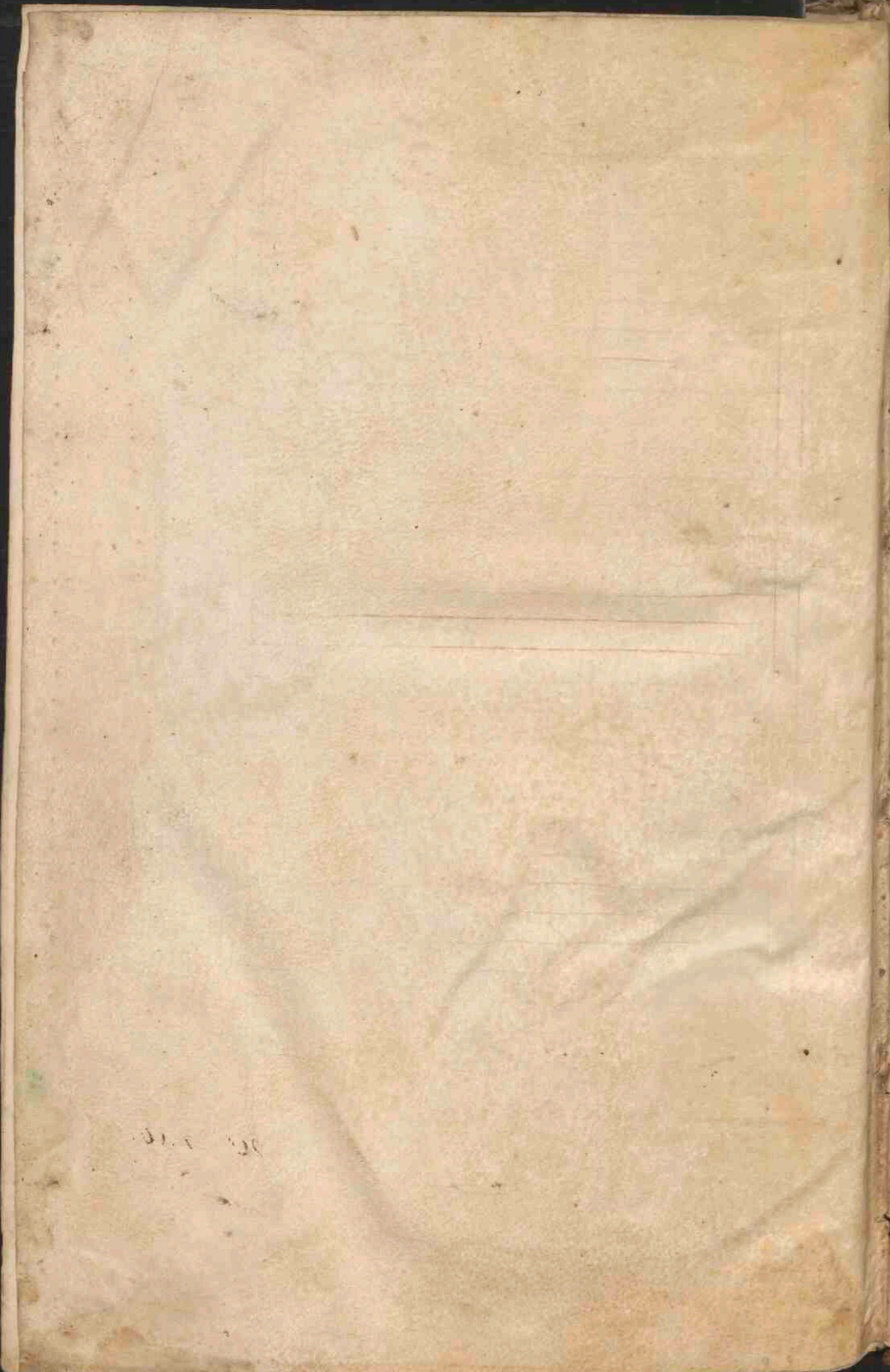
p' tal' etiā nō bonēs poss' h'ere pati mortē p' q'suatoē
 castitatis p'etue q'me h' pati nequa' obligat' **V**ellem
 dicerent nob' dūsi' nos i' castitate 2 sobritate **E**t nō
 v' b'iq'z erit filie hui' dūm p'cepti t'isgressio nō oc
 cides **S**ūq' tal' p'seuerant' casti' i' casu mō nā seipm
 p'mere dūq' ē interpretat' q' ad v'itā suā dūm
 patet e' dē h'icq' exi' p' m'it' nōmū s' d' de p'se
 uerant' abinere carnes nob' oppoim' **Q**uāt' for
 tass' q' n'illa cōt' dūq' p' d'era' aie q'mer' s' sapit'
Viculu' isup' m'it' nōmū nō g'it' ē sed p'etm
 2 m'it'ā s'cū fert' t'q'moda' t' b'ulatoz' i'at' ab' d' hū
 bebūt hūq' **P**olo h' p' m'it' q' d'ere nec i' al
 ter m'it'ā p're fixā ferre p'maz b'olo q'm q'q' d'icat'
 p' nob' ē nā si mōre p' castitat' b'it'ūe tolerat'
 ab'q'z p'atō ubi etiā sū d'elco' p'at'et' euadēd' lib'
 tas s'is ē p' m'it'is ad p'p'oe ut q'suatoē m'it'ā nō p'
 hū ab' b' emac' s' i'ul' p'dē q' h' p' b'adū assumebam' **N**
Per dō mōre usq'q' d'clm'ada cōt' i' casu tal' nā
 2 t'ū b'otū castitat' nō id' d'ic'are s' m'it' fuit q' p' m'
 le t'atū nō ex'em'it' q'uit' s'ilitudo q' statutu' d'
 ab'stinet' a car' m' b'q' rōnabil' s'atū ē etiā si n'illa
 sit ex'ceptōe p' ex'p'sa ūba b'allatū p'it' i' 2^a q' d'
 rebat' **O** b'm'it'at' i'g'it' ob' r'et'arōe q' h' b'z
 q' s'it'āz car' t'ust'āz s'ob'etate q' p' o'ia' d'ene' i' p'
 t'āq' i' m'it'at'io' i' h'is b'ap't' p'm' p'it'ē h'ōis n're t'ax
 tū t'āq' isup' s'oz' p' m'it'ā d' ex' a' m' b' s'it'igū
 acc'ep't' **P**r'et'ea t'āq' s'at'ist'ā' p' s'uis ali'is q'
 d'elictis ex' magno i'ust'āz 2 caritatis zelo collam
 2 s'ibi b'elut' p'f'ic'as ali'is d' ex' d'ire 2 m'it'ro
Demq' s'it'at' p' q' i' g'uar'ia b'it'ūm t'ā m'it'at'ū
 q' i' t'ell'at'ū h'ū 2 b'it'osaz' cupidinū pot'ent' re
 p'essina **N**ūc ad m'it' r'os q' s'us ob'secro

et obsecror eos p salutē aīe sue q̄p arte sua q̄e
de mededīs corp̄ib⁹ arti artū q̄ est r̄gimē aīaz
neq̄q̄ ope ut q̄silio dāpnabilē imponat. scāt et
obseruet qm̄ sicut aīe corp⁹ ita medici dīp̄olo
2 modali s̄cē. sicut ar dīp̄rectōnce subici equū ē s̄m
re 2 acallā. Ad illa idēo corp⁹ sanitate medici
app̄tē debz moīa a remedijs aīe saluti q̄r̄s ali
op̄abunt arte p̄a 2 i dēu. i se i p̄ximū t̄m̄
offendit. **Cautio** igit̄ 2 utru q̄ dōm dēnt sine
eḡt̄antib⁹ p̄arti r̄ligioīs q̄silio. **Cautio** medī
sanitē studet corp⁹ alieno saniet̄ aīaz sua 2
aliena. Aut ne deo nato uorūq̄ fortissis aīa
2 corp⁹ dēreat. **Si** altissiq̄ aīa t̄m̄ medi
cīna sicut affinat sapiēs nō t̄pugnet̄ q̄s deo
p̄ dōm̄ suū. **Audiat** medici eiq̄s sapiēs q̄silio
ut orēt dēo 2 p̄p̄erit̄ i m̄tib⁹ eorū opa sua.
Sic em̄ p̄m̄ eiq̄s pollicitatōz dīsciplīna medici
p̄quā se suā parte deo subicit exaltabit cap̄ eiq̄
Ad nouissimū nolo putet me de p̄ dīa q̄cūq̄ p̄
te dēca p̄chīde ualle dīcretōīs bīcūre i abstinē
ut suada ut assumēda. **Et** no itaq̄ 2 sic p̄es dēciant
q̄cū dēcior ē exitū 2 t̄m̄ mīnq̄ ē i medij t̄p̄
abstinē. i dīcretā q̄ edicūas i modētia. **Hec**
at dīcretōīs bīcū mīq̄ melius q̄ i s̄p̄līcare
2 obīa sua. **Dū** bīdēlīz p̄us dēp̄erit̄ s̄p̄z 2 alieno
p̄udēru 2 exp̄corū q̄silio p̄op̄re pare q̄atq̄ sub
cūm̄. **Hec** at obīa dīcretōīs mat̄ ubi meliq̄q̄ i re
līgionū p̄fessōib⁹ locū habet. **Illuc** iungat̄ su
p̄iorū exercitū dīcretō in suā bīcūm̄q̄ p̄
q̄līre q̄plexōīs loci 2 q̄s abstinētia līmītet 2 mē
sūret ne q̄s p̄ dīno obīe q̄o sanctitū ē p̄m̄collat
a nobīlīr̄ t̄pediat. **Et** aut q̄ corp̄at̄ exercitū

ad modum ual e si n p qro inuat pietate q ad
 oia ualeat. **S**z postulat a me forsan dng e miq
 itruul q potissim i abstine a ne imodeata
 sit prudens rcor. attedit. **R**udeo q no labores
 no beuatores no pm abbreviatoy biteriaz biter
 corpal tmdem q pcedat qru be se q efficia ebe
 res ac stolidi p excessina i nemmo a fletu hnda. **z**
Et ut no exm iudicm rois eliat. **S**e sibi erem
 behement lesie ladi. **z** qna rois usq p qm exioz
 mutua p statu pua se q ad itellem. **S**it qredo
 qru sibi ast abstine rigor diuino sana. **z** iteg se
 sim bincitas. **z** iudicm rois ipm baru manear
 salua ex ut oia at bo si q hnt se qm. **z** rois iteg
 tate aliq superior a subdno extorqat abstine. **z**
 eia i die dems facta. **z** si no p ipm potera
 roleari. **Q**am no oia possim qd ille diffit o
 nera abstinedi no diuidat siglis pnt op q habent
Affino qia no discretor. **z** destructor. no tucor. **z**
 corror hnda. **z** raa pnciosa pestis declina. **z**
 na q fit i subdno lesa sal roe ex se qm p batoe.
Pe **R**eddi. **z** p qd ebes. **z** asper. **z** attonit. **z** iturta.
 uelut bruu net ia rois usu dnt. **z** si furois aut
 itur. **z** an qda bestial iperu etuagita. **z** raptat.
Pmt postmo i hat deppare p dno fouea br
 sibi sapiens uideat. **z** stolid. **z** se dnt habe bult
 q reg. **z** p p r i tops. **z** salubris q silu. **z** aheno p r q
 obedire r tusat. **C**urra. **z** q ia abulat i magno
z i mirabilibz sup se. **J**aq i uelatoibz itolito pmo
z i maculis fatiedis se cognat. **z** p donen. **J**a sop
 ma ia fatafias os p r r uosae p m sioibz autis
 atreptat. **J**a demqz nisi msi m s e. **z** ex alto de q
 p r q e corru e more illo ad q angel. **z** atedit. **z**

descedit drabolus **V**idetur q̄ nra sic i rātibz re
higrom p̄a discre^o 2 dista pietas q̄ subditos uelud
cylhare cordas nec molleste nimis sinat 2 lenestre
p̄ desidia nec sup̄ mod̄ redat ne r̄ipa² p̄ stoliditate
2 insipiam **O**p̄q̄ p̄f̄to plenu diffis plenu p̄iadi
2 nitte dignie **S**z nra ḡndis 2 laudis extelsent
dear ite pie postulantibz b̄ictio sp̄us q̄doret de oibz
Ex h̄is ad ex̄m̄ p̄de fas ē q̄ p̄tilosa sic r̄dis
tratis solitudo q̄ cū reciderit nō h̄nt subleuare
S̄caq̄ i r̄ligioibz b̄i utitur r̄pit **N**ec habim̄
dicere sup̄ astioe p̄posita de nō esu t̄m̄m̄ q̄p̄ b̄i
r̄at̄ amor q̄da iuncta 2 q̄da ip̄r̄at̄ara desere apu
lent h̄ ē laudabil 2 ab i discretoe h̄bea p̄ox
p̄im̄ ab̄stine^{at} quā et si p̄cor 2 s̄ct̄at̄ mutari
nō ualeo a nō fact̄ holo ueneror t̄i ea r̄al̄is d̄m̄
m̄or 2 colo uenūda i sup̄ toleda q̄ h̄beo dem̄
cio 2 h̄bea bore desedo **S**pero eade ex hac pia
sedulitate fructu oīom̄ suaz i p̄futurū
apud illū q̄ iussit ne igniret̄ cor̄pa nra crapula
2 ebrietate d̄m̄ n̄m̄ i h̄m̄ x̄pm̄ q̄ ē de q̄ b̄i
d̄s i s̄ct̄a Amen **W W W**

101

130-140.

